

БАРБАРА ДЕЛИНСКИ

ТАЙНАТА
МЕЖДУ НАС

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „ХЕРМЕС“

БАРБАРА ДЕЛИНСКИ ТАЙНАТА МЕЖДУ НАС

Превод: Цвета Маркова

chitanka.info

В една дъждовна нощ инцидент преобръща живота на Дебора Монро и шестнайсетгодишната ѝ дъщеря — Грейс. Момичето блъска пешеходец, изскочил изневиделица пред автомобила. Раненият мъж е учителят по история на Грейс. Дебора веднага решава да поеме вината за случилото се.

Изречената лъжа превръща живота на семейството в ад. Дебора трябва да се справи с напрегнатото си ежедневиe на семеен лекар и самотен родител. Измъчвана от чувство за вина, дъщеря ѝ се затваря в себе си. Тайната между Дебора и Грейс заплашва да разруши не само силната връзка между майка и дъщеря, но и застрашава отношенията между всички членове на семейството.

Когато раненият мъж умира в болницата, доктор Монро се изправя пред реалната опасност да се сбъднат най-лошите ѝ страхове.

На Руби — с искри от любов

Благодарности

Задължена съм на Боб Делахънт за информацията по юридическите въпроси; на Елън Гилмън за информацията относно очните болести; на лекарите Шери Хейдок и Лин Уигъл за информацията относно лекарската практика; на сина ми — Андрю, за информацията относно джогинга. Хиляди благодарности на моята асистентка — Луси Дейвис, за изключителната организация; на агентката ми — Ейми Берковер, за чудесното ръководство; на редакторката ми — Филис Гран, за смелите напътствия.

Благодаря на семейството си за неизменната подкрепа и любов.

ПЪРВА ГЛАВА

Секунди преди удара те се караха. По-късно Дебора Монро щеше да се измъчва и да се пита дали можеше да предотврати онова, което се случи, ако се беше концентрирала изцяло върху пътя, защото спорът отвличаше вниманието им почти толкова, колкото и бурята. Двете с дъщеря ѝ рядко се караха. Освен че си приличаха външно, те споделяха общи интереси. На Дебора понякога ѝ се случваше да мъмри сина си — Дилън, но не и Грейс. Тя обикновено разбираше какво се очаква от нея и защо.

Но тази вечер момичето ѝ се опъна:

— Правиш от мухата слон, мамо. Нищо не се е случило.

— Ти ме увери, че родителите на Мегън ще си бъдат у дома — припомни ѝ Дебора.

— Така ми каза Мегън.

— Щях да размисля, ако знаех, че ще идват и други деца.

— Ние учехме.

— Ти, Мегън и Стефи... — И наистина учебниците бяха там, понамокрени от дъжда, когато Грейс беше хукнала към колата. — ... както и Бека, Майкъл, Райън, Джъстин и Кайл, макар че нито един от тях не трябваше да бъде при вас. Три момичета се събират заедно, за да учат. А четири момичета и четири момчета вече правят купон. Скъпа, вали като из ведро и въпреки шума от дъжда, чух още от колата гръмогласния ви смях.

Дебора не можеше да види лицето на Грейс. Дългите кестеняви къдрици скриваха широко разположените очи, правото носле и пълната горна устна. Чу обаче изплющяването на дъвката и усети ментовия аромат, който за миг надделя над миризмата на влажни книги. Грейс извърна поглед отново към пътя или по-скоро към това, което можеше да се види от него. Чистачките работеха на ускорени обороти, но това не помагаше, защото отсечката беше с лоша видимост дори в най-ясните нощи. Нямаше пътно осветление, а лунната светлина едва се процеждаше между клоните на дърветата.

Тази вечер пътят приличаше на фуния. Дъждът ги връхлиташе, плющеше по предното стъкло и поглъщаше светлината от фаровете. Априлските дъждове бяха нещо нормално, но това не бе дъжд, а потоп. Ако знаеше, Дебора нямаше да остави дъщеря си да шофира до дома. Но Грейс я бе помолила и тя не можа да ѝ откаже, отчасти и защото си припомни упреците на своя *бивш* съпруг, че се държи прекалено покровителствено с дъщеря им.

Движеха се с разумна скорост; през следващите дни Дебора щеше да повтори това нееднократно, а експертите щяха да го потвърдят. Бяха на минути път от дома си и познаваха добре този участък, но беше ужасно тъмно и валеше проливен дъжд — фактор, който не бяха предвидили. Дебора знаеше, че дъщеря ѝ трябва да шофира, за да се научи, но се боеше, че да кара в този дъжд е прекалено тежко изпитание за нея.

Дебора мразеше дъжда. Грейс не изглеждаше притеснена.

— Научихме си уроците — спореше момичето. Ръцете ѝ стискаха здраво волана и всичко изглеждаше наред. — Вътре беше горещо, а климатикът не работеше, затова отворихме прозорците. Правехме си почивка. Така де, да не е престъпление да се смее човек? Чувствах се достатъчно гадно, че майка ми трябва да дойде да ме прибере...

— Извинявай — прекъсна я Дебора, — но имах ли друг избор? Не можеш да шофираш сама с разрешителното. Райън и Кайл може да имат шофьорски книжки, но по закон нямат право да взят други пътници, ако в колата няма възрастен придружител. Освен това живеем на другия край на града. А и какво му е гадното майка ти да дойде да те прибере в десет часа вечерта в делничен ден? Скъпа, ти си едва на шестнайсет...

— *Именно* — отвърна Грейс разпалено. — На шестнайсет съм, мамо. След четири месеца ще имам шофьорска книжка. И какво ще стане тогава? Постоянно ще ходя сама с колата къде ли не, защото ние живеем не на другия край на града, а на *края* на света. И то само заради татко, който е решил, че трябва да купи *безброй* декари земя, на която да си построи псевдозамък в гората. А после реши, че вече *не иска* замък, затова го заряза, както и нас, и се премести във Върмонт, за да живее с изгубената си отпреди дваисет и пет години любов...

— Грейс! — Дебора не искаше да се връщат към това точно сега. Дъщеря ѝ може би се чувстваше изоставена, но за Дебора загубата беше още по-болезнена. Не бе предполагала, че бракът ѝ ще се разпадне. Това не беше планирано.

— Добре, забрави за татко — продължи Грейс, — но когато най-сетне си взема книжката, ще ходя сама с колата навсякъде и ти няма да можеш да контролираш с кого съм и дали има родители наоколо, дали учим, или си правим купон. Ще трябва да започнеш да ми *вярваш*.

— Аз наистина ти вярвам — каза Дебора и този път тя беше тази, която се защитаваше с умолителен тон. — Не вярвам на другите. Нали ти сама ми каза, че Кайл е донесъл стек бира на купона у Катрин миналата седмица?

— Никой от нас не пи. Родителите на Катрин го помолиха да си тръгне.

— *Именно. Родителите* на Катрин.

Дебора чу недоволното изръмжаване.

— Мамо! Ние учехме.

Дебора тъкмо се канеше да изреди всички онези неща, които биха могли да се случат, докато тийнейджърите *учат* — неща, на които бе ставала свидетел като дете на единствения семеен лекар в града, виждаше ги и сега, по време на съвместната им практика, докато лекуваше няколко местни тийнейджъри, когато улови светкавично движение отдясно. Последва сътресение и тъп звук от нещо тежко, което се удари в предната част на колата, рязко набиване на спирачки, свистене на гуми. Предпазният ѝ колан се затегна и я задържа, докато колата за секунди се плъзна върху мократа пътна настилка, поднесе и се завъртя. Когато най-сетне спря, колата се бе извъртяла обратно.

Около минута Дебора не чуваше дъжда от лудото биене на сърцето си. После долетя уплашеният глас на Грейс:

— *Какво беше това?*

— Добре ли си?

— *Какво беше това?* — повтори момичето, заеквайки от уплаха.

Дебора усети, че трепери, но дъщеря ѝ седеше изправена, опасана с предпазния колан и невредима. Дебора задърпа колана, за да се освободи, нахлупи качулката на дъждобрана и изтича навън. Светлината от фаровете се отразяваше върху мокрия път, но отвъд тази осветена ивица цареше непрогледен мрак.

Тя се шмугна обратно в колата и затършува в жабката за фенерче. Излезе навън и отново запретърсва мястото край пътя, но не виждаше нищо, което дори малко да наподобява на блъснато животно.

Грейс застана до нея.

— *Елен* ли беше? — попита тя, ужасена.

Сърцето на Дебора продължаваше да тупа в неистов ритъм.

— Не знам. Миличка, влез обратно в колата. Без яке си.

Пролетната вечер бе достатъчно топла, но тя не искаше Грейс да види какво са блъснали.

— *Трябва* да е било елен — изплака Грейс. — Дори не сме го ранили, просто е избягал в гората... Какво друго може да е?

Дебора не вярваше, че елените носят спортен екип с лента отстрани — нещо, което можеше да се закълне, че видя за част от секундата преди сблъсъка.

Тя тръгна по края на пътя и запретърсва ниските храсти с фенерчето.

— Хей! — извика. — Ранен ли сте? Ехо? Покажете ми къде сте!

Грейс надзърташе иззад рамото ѝ.

— Все едно изскочи от *нищото*, мамо. Не може човек да се е разхождал тук в дъжда, така че сигурно е било лисица или миеща мечка... или елен. *Сигурно* е било елен.

— Връщай се в колата, Грейс — повтори Дебора. Едва го бе изрекла, когато чу нещо — и то не беше звукът от включения двигател, нито воят на вятъра, нито дъждът, който плющеше по платното.

Звукът се чу отново — определено някой стенеше. Тя тръгна по посока на звука встрани от пътя и наново запретърсва; след минута откри откъде се разнасят стоновете. Една маратонка се подаваше от влажния храсталак на около метър и половина от пътната настилка, после видя и черния екип със синя лента, скрит наполовина от клоните на една канадска ела. Кракът му бе извит под неестествен ъгъл — счупен, предположи тя, тялото на човека лежеше сгърчено до ствола на дървото.

Беше проснат по гръб и нямаше опасност да се задуши, но очите му бяха затворени. По челото му бе залепнала къса черна коса. Дебора се провря в мократа папрат и насочи фенерчето към главата му, но не видя кръв другаде, освен няколко капки по охлузената челюст.

— *Боже мой!* — изпищя Грейс.

Дебора опипа шията му за пулс. Затаи дъх, докато го напипа.

— Чувате ли ме? — попита, като се наведе по-близо. — Погледнете ме.

Той не реагира.

— *Боже мой!* — хлипаше Грейс истерично. — Знаеш ли кой е? Това е учителят ми по история!

Дебора дръпна дъщеря си обратно към пътя и колата, мислейки трескаво. Усещаше как момичето трепери. Каза ѝ възможно най-спокойно:

— Искам да изтичаш вкъщи, миличка. Разстоянието е не повече от километър, а ти така или иначе вече си вир-вода. Дилън е самичък. Ще се страхува.

Тя си представи малко личице до прозореца на кухненския килер, с големи, изплашени очи, изглеждащи дори още по-огромни зад дебелия тип Хари Потър.

— *Ти* какво ще правиш? — запитва Грейс с висок, треперещ глас.

— Ще се обадя на полицията и ще остана при господин Маккена, докато дойде линейката.

— Не го видях, кълна ти се, не го видях — плачеше Грейс. — Не можеш ли да направиш нещо за него, мамо?

— Не много. — Дебора изключи двигателя и пушна аварийните светлини. — Не забелязах обилно кървене, а не смея да го помръдна.

— *Ще умре ли?*

Дебора стисна телефона.

— Не се движехме с висока скорост. Не може да сме го ударили толкова силно.

— Но той беше паднал доста надалеч!

— Сигурно се е претърколил.

— Не помръдва.

— Може да е получил сътресение или да е в шок.

Имаше и много по-лоши варианти, но не ѝ се мислеше за това.

— Не трябва ли да остана тук с теб?

— Тук не можеш да направиш нищо. Тръгвай, миличка.

Трябваше да ѝ спести поне това. Дебора сложи длан на бузата на дъщеря си и спокойно каза:

— Скоро ще се прибера.

Косата на Грейс бе подгизнала и разделена на дълги мокри кичури. От нежната ѝ брадичка капеше дъждовна вода. С разширени от страх очи тя заговори:

— *Ти* видя ли го, мамо? Защо е тръгнал да се разхожда по пътя в тоя дъжд? Кой може да го види в тази тъмница? А *той* как не ни видя? Тук няма други светлини.

Дебора набра номер 911 и хвана ръката на Грейс.

— *Тръгвай*, Грейс. Отивай у дома при Дилън. *Веднага*.

Дежурният вдигна след първото позвъняване. Дебора позна гласа. Карла Маккей беше нейна пациентка.

— Полицейско управление на Лийланд. Обаждането ви ще бъде записано.

— Карла, доктор Монро е — каза тя и подкани с ръка Грейс да тръгва. — Стана катастрофа. Аз съм на околоръстния път, може би на около километър източно от дома ми. Колата ми удари човек. Трябва ни линейка.

— Тежко ли е ранен?

— В безсъзнание е, но диша. Има счупен крак, но за друго не съм сигурна. Единствената порезна рана, която виждам, е повърхностна. Не мога да го огледам по-добре, без да го местя.

— Има ли други ранени?

— Не. Моля те, изпрати някой тук колкото е възможно по-скоро.

— Веднага ще се обадя.

Дебора затвори телефона. Грейс не беше помръднала. Мокра до кости, с дълги, провиснали от дъжда къдрици изглеждаше много малка и уплашена.

Дебора също се страхуваше. Тя отметна мократа коса от страните на дъщеря си. С тих, но настойчив глас ѝ каза:

— Грейс, искам да отидеш у дома при Дилън.

— Аз шофирах.

— Ще си по-полезна, ако стоиш при Дилън. Моля те, миличка!

— Вината е моя.

— *Грейс!* Може ли да не спорим за това? Ето, вземи якето ми.

Беше започнала да го съблича, когато момичето се обърна и затича. За секунди изчезна в дъжда.

Дебора нахлупи пак качулката си и забърза обратно към гората. Въздухът бе наситен с аромата на мокра пръст и канадска ела, но на

нея ѝ се струваше, че долавя познатия мирис на кръв. Отново огледа Калвин Маккена. Не видя друго, освен охлузването на челюстта.

Той все още лежеше в безсъзнание, но пулсът му беше силен. Трябваше да го следи и в случай че сърцето спре да бие, да направи сърдечен масаж. Предположи, че счупването е засегнало и бедрото, съдейки по ъгъла, под който бе извит кракът му; такава фрактура обаче се лекуваше. Травмата на гръбнака беше друга работа и затова не искаше да го мести. Екипът на Спешна помощ разполагаше с ортопедична дъска за гърба и шина за обездвижване на главата и врата. Много по-добре бе да изчака.

По-лесно беше да се каже, отколкото да се направи. В тези безкрайни минути тя се обвиняваше, че е оставила Грейс да шофира, проверяваше пулса на Калвин Маккена, опитваше се да види какво друго е наранено, чудеше се как му е хрумвало да се разхожда в такъв дъжд, проверяваше пулса му отново, проклинаше местоположението на къщата им и безотговорността на бившия си съпруг, докато накрая видя проблясващите светлини на патрулната кола. Сирените не бяха пуснати. Този район бе почти безлюден.

Размахвайки фенерчето, тя изтича на пътя и се приближи до патрулната кола. От нея излезе Брайън Дъфи, един от неколцината полицаи в местното полицейско управление. Дъфи, мъж в средата на четирийсетте, беше и треньор на отбора по бейзбол. Дилън играеше в отбора вече втора година.

— Добре ли сте, доктор Монро? — попита той, слагайки непромокаема шапка върху късо подстриганата си коса. Вече бе облякъл дъждобран.

— Аз съм добре. Но колата ми блъсна Калвин Маккена. — Тя го поведе към гората. — Не мога да преценя степента на нараняванията.

Веднага щом подминаха папратите, тя коленичи и отново провери пулса му. Беше силен. Насочи фенерчето към лицето му; лъчът му се сля с този от фенерчето на полицаия.

— Кал? — повика го тя безуспешно. — Кал? Чуваш ли ме?

— Какво е правил тук? — попита полицаият.

Дебора се опря на петите си.

— Нямам представа. Може да се е разхождал. Или да е тичал.

— В дъжда? Странно.

— Особено тук — добави тя. — Знаете ли къде живее?

Със сигурност не беше наблизно. Имаше четири къщи в радиус от километър и половина и тя познаваше обитателите на всяка от тях.

— Живее близо до гарата — отвърна Брайън. — Това е на няколко километра оттук. Предполагам, че не ви е пациент?

— Не. Преподава на Грейс в училище. Миналата есен държа реч при откриването на учебната година. Сериозен човек е, трудно пише високи оценки. Това е почти всичко, което знам за него. — Понечи да провери пулса му отново, когато мощни светлини осветиха пътя. Пристигна втора патрулна кола; малко след нея идваше линейка.

Дебора не познаваше хората от екипа на Спешна помощ: бяха млади, вероятно работеха там отскоро. Но веднага позна мъжа, който излезе от втората патрулка. Джон Колби, началникът на полицията, приближаваше шейсетте и навярно щеше да е пенсионер, ако живееше другаде, но той бе израснал в Лийланд. Явно щеше да продължи да работи, докато здравето му го позволява. Джон и съпругата му бяха нейни пациенти. Жена му страдеше от алергия към животински пърхот, полени и домашен прах, което бе довело до развиване на астма в зряла възраст, а най-големият проблем на Джон, като се изключи шкембенцето му, беше безсънието. Работеше и денем, и нощем. Твърдеше, че активността поддържа кръвното му налягане ниско, и тъй като имаше хронично ниско кръвно налягане, Дебора не можеше да спори с него.

Джон държеше прожектора, докато екипът на Спешна помощ обездвижи Калвин. Дебора чакаше, скрила ръце в гънките на якето си. Калвин Маккена не помръдна, нито издаде звук.

Излязоха от гората. Тя наблюдаваше как го наместват в линейката, когато Брайън я хвана за ръката.

— Да седнем в колата. Дъждът е ужасен.

Веднага щом влязоха, тя смъкна качулката и разтвори якето си. Избърса с длан мокрото си лице. Още усещаше подгизналата си и накъдрена коса странно къса след всички тези години, през които я бе носила дълга до кръста и стегната на кок на тила. Беше облечена с потник и къси панталони, останали относително сухи под якето. Мокрите ѝ изкаляни крака бяха обути в джапанки.

Дебора мразеше дъжда. Той идваше в най-лошите моменти, не се съобразяваше с прогнозата и внасяше хаос в живота на всички.

Брайън се настани зад волана до нея и изтръска шапката си навън, преди да затвори вратата. Взе бележник и химикалка от кутията между седалките.

— Трябва да ви задам няколко въпроса, доктор Монро, просто формалност. — Той погледна часовника си. — Десет и четиридесет и три. Пише се Д-Е-Б-О-Р-А, нали?

— Да. М-О-Н-Р-О. — Често смятах, че се казва доктор Бар — моминското ѝ име и името на баща ѝ, който бе почти легенда в града. Тя обаче използваше фамилията на съпруга си.

— Можете ли да ми разкажете какво се случи? — попита полицаят.

— Карахме по...

— Карахме? — Той я погледна с тревога. — Мислех, че сте били сама.

— Сега съм сама. Грейс е у дома. Ходих да я взема от дома на една нейна приятелка — Мегън Стърн. Пътувахме към къщи с доста ниска скорост, не повече от четирийсет километра в час, заради силния дъжд. И изведнъж той се появи.

— Покрай платното ли тичаше?

— Не го видях да тича. Просто изникна пред колата. Без предупреждение. Нямахме време да го избегнем, само този ужасен удар.

— Близо до банката ли карахте?

— Не. Карахме почти по средата. Следях разделителната линия. Беше един от малкото указатели, които имахме при тази лоша видимост.

— Натиснахте ли спирачките?

Грейс бе натиснала спирачките, а не Дебора. Сега беше моментът да го изясни. Това обаче ѝ се струваше несъществено, просто техническа подробност.

— Твърде късно — отвърна тя. — Хлъзнахме се и се завъртахме. Вижте колата ми. Там спряхме след завъртането.

— Но ако сте закарали Грейс до дома...

— Не съм я закарала. Накарах я да тича. Дотам е не повече от километър. Тя е в отбора по бягане. — Дебора измъкна телефона от подгизналия си джоб. — Помолих я да стои при Дилън, но навярно иска да разбере какво става. Може ли?

Брайън кимна и тя натисна бутона за бързо избиране. Телефонът едва иззвъня и Грейс вдигна.

— Мамо?

— Добре ли си?

— Добре съм. Как е господин Маккена?

— Пътува към болницата.

— В съзнание ли е?

— Не още. Добре ли е Дилън?

— Да, ако добре означава заспал като пън на дивана, когато се прибрах. Не е помръднал.

Дотук с големите тъжни очи до прозореца, помисли си Дебора и веднага чу бившия си мъж да казва: *Прекалено много се притесняваш*. Но как да не се тревожи за десетгодишното си момченце, страдащо от тежко далекогледство и дистрофия на очната роговица? Това значеше, че още няколко безкрайни години, докато порасне достатъчно, за да се подложи на операция, синът ѝ щеше да вижда света като в мъгла. Дебора и това не беше планирала.

— Въпреки това се радвам, че си при него — каза тя. — Грейс, в момента говоря с полицая. Веднага щом свършим, ще отида до болницата. Ти по-добре си лягай. Утре имаш изпит.

— Утре ще съм болна.

— Грейс.

— Така си е. Точно сега не мога да мисля за биология. Какъв кошмар само! Вече не искам да шофирам. Непрекъснато се питам откъде изникна той. *Ти* видя ли го отстрани на пътя?

— Не. Полицаят ме чака, миличка.

— После ми се обади.

— Добре. — Дебора затвори телефона.

Задната врата на патрулната кола се отвори и Джон Колби се настани на седалката.

— Щеше да е добре, ако спре да вали — каза той и добави: — Трудно може да се види нещо на пътя. Снимах всичко, каквото можах, но ако продължава така, доказателствата няма да се запазят дълго. Току-що се обадох на щатския екип. Пътуват насам.

— Щатският екип ли? — попита Дебора изплашено.

— Щатската полиция разполага с екип за възстановка на произшествията — обясни Джон. — Оглавява го опитен полицейски

служител. Той знае по-добре от нас какво да търси.

— И какво търси?

— Зона на сблъсъка, следи по колата. Мястото, където колата е блъснала жертвата, мястото, на което е открита жертвата. Следи от поднасяне. Изгоряла гума. Възстановяват пълната картина на произшествието.

Беше просто злополука, искаше да каже тя. Намесата на щатския екип го превръщаше в нещо повече.

Ужасът сигурно се бе изписал по лицето ѝ, защото Брайън допълни:

— Това е стандартна процедура при телесна повреда. Ако беше посред бял ден и грееше слънце, сигурно щяхме да се справим и сами, но при такова време е важно да се работи бързо, а тези момчета го умеят. — Той погледна бележките си. — С каква скорост казахте, че сте се движили?

Дебора и сега можеше просто да каже: *О, не шофирах аз. Грейс беше зад волана и изобщо не караше бързо.* Но това ѝ се струваше като опит да се измъкне и да прехвърли вината на друг. А и Грейс беше първородното ѝ дете, нейното друго аз, което вече и без това страдеше заради развода. Не ѝ трябваше още една причина, заради която да се тревожи. Калвин Маккена, така или иначе, беше блъснат. А те, така или иначе, не бяха нарушили нито един закон.

— Ограничението тук е седемдесет километра в час — каза тя. — Не може да сме се движили с повече от четирийсет и пет.

— Скоро имали ли сте някакви проблеми с колата?

— Не.

— Спирачките работят ли?

— Перфектно.

— Бяха ли включени дългите светлини?

Намръщи се, докато се мъчеше да си спомни. Беше напомнила на Грейс за тях, макар че нито дългите, нито късите светлини можеха да пробият мрака в такъв дъжд.

— Още са включени — потвърди Джон от задната седалка. — И двата фара работят. — Той отново нахлупи шапката. — Излизам да отцепя отсечката. Сега само това ни липсва — някой да мине през местопроизшествието.

Дебора знаеше, че той действително има предвид *местопроизшествието*, но заради пътуващия насам щатски екип не спираше да мисли за *местопрестъплението*. Тази подробност за шофьора я притесняваше, но въпросите не спираха. В колко часа беше тръгнала от дома, за да прибере Грейс? В колко часа бяха тръгнали с Грейс от дома на Мегън? Колко време бе минало между инцидента и обаждането на Дебора? Какво беше правила през това време? Калвин Маккена беше ли дошъл в съзнание?

Дебора разбираше, че всичко това е част от разследването, но искаше да отиде в болницата или да си е вкъщи при Грейс и Дилън.

Погледна часовника си. Минаваше единайсет. Ако Дилън се събудеше, щеше да се уплаши, като види, че още я няма. След развода се бе привързал още по-силно към нея и присъствието на сестра му не променяше нещата. Грейс също щеше да се тревожи за майка си и да се взира в тъмното, но не от кухненския килер, който смяташе за територия на Дилън, а от прозореца на хола, който вече рядко използваша. В онази стая имаше призраци, семейни снимки от едно пощастливо време, подредени в красиви рамки — арогантна демонстрация на съвършенство. Грейс щеше да се чувства опустошена.

Нов залп от светлини оповести пристигането на щатския екип. Веднага щом Брайън излезе от колата, Дебора извади телефона си и се обади в болницата — не на общия номер, а директно в спешното отделение. Ползваше се със специални привилегии, а и доста често придружаваше пациенти и познаваше една от сестрите. За съжаление всичко, което тя знаеше, бе, че линейката току-що е пристигнала.

Дебора се обади на Грейс. Момичето вдигна веднага.

— Къде си?

— Още съм тук. Седя в полицейската кола, докато проверяват нещата навън — стремеше се да говори непринудено тя. — Правят възстановка на злополуката. Стандартна процедура.

— Какво търсят?

— Нещо, което да обясни защо господин Маккена е бил там. Как е Дилън?

— Още спи. Как е господин Маккена?

— Току-що е пристигнал в болницата. Сега ще го преглеждат. Говори ли с Мегън или с някого от другите? — Притесняваше я

фактът, че приятелите на Грейс може да са видели как тя се качва в колата на шофьорското място. Това щеше да я принуди да каже истината на полицията.

— Пращат ми съобщения — рече Грейс с треперещ глас. — Стефи се опита да ми се обади, но не ѝ вдигнах. Ами ако той умре, мамо?

— Няма да умре. Не го ударихме толкова силно. Късно е, Грейс. Трябва да си легнеш.

— Кога ще се върнеш у дома?

— Скоро, надявам се.

Дебора мушна телефона в джоба си, вдигна качулката и излезе в дъжда. Придърпа качулката по-близо до лицето си и я задържа така. От ръката ѝ капеше вода.

Мястото беше отцепено с жълта лента и изглеждаше още по-зловещо под светлината на прожекторите. Двама мъже с гумени ръкавици преглеждаха настилката, като на моменти спираха и внимателно прибираха находките в пликче. Фотограф снимаше колата на Дебора от различни ъгли; особено внимание отдели на вдлъбнатината в предната част. Вдлъбнатината не беше голяма. Но разбитият фар се забелязваше отдалеч.

— О, боже! — промълви Дебора, когато го видя за първи път.

Джон се приближи до нея и се наведе да разгледа това, което беше останало от стъклото.

— Май това е единствената щета — каза той и ѝ хвърли бърз поглед. — Можеш ли да извадиш регистрационния талон?

Тя се мушна зад волана, намести седалката, отвори жабката и му подаде регистрационния талон. Изчака Джон да си свърши работата, после върна талона на мястото му и излезе при него.

— Не мислех за щетите — каза тя и дръпна качулката отново напред. — Тревожа се за Калвин Маккена. — Погледна към него. — Наистина ми се иска да отида с колата до болницата, Джон. Колко време ще останат тук тези господа?

— Още час или два — обясни той, наблюдавайки работата на мъжете. — Това е единственият им шанс. Ако продължи да вали така, до сутринта всичко ще бъде отмито. Но така или иначе, не можеш да вземеш колата. Ще трябва да я изтеглим.

— Да я теглите? Но тя си върви перфектно.

— Не можеш да я караш, преди нашият механик да я провери. Трябва да се уверим, че катастрофата не е била предизвикана от повреда — спирачки, дефектни чистачки, износени гуми. — Сетне я погледна. — Не се тревожи. После ще те закараме до вас. Имаш и друга кола, нали?

Да, имаше. БМВ-то на Грег. Някога той ходеше с него до офиса си, паркираше на мястото, запазено за президента на фирмата, и се грижеше винаги да е прилежно излъскано. Грег обичаше тази кола, но бе изоставил и нея. Когато тръгна за Върмонт, взе стария „Фолксваген Бийтъл“, който през всичките онези години бе стоял под брезента в гаража.

Дебора не харесваше БМВ-то. Грег го беше купил в апогея на своя успех. Като се връщаше назад, тя виждаше, че това бе и началото на края.

Скръстила ръце на гърди, Дебора наблюдаваше работата на експертите. Изучаваха всеки сантиметър от пътя, района покрай него и участъка от гората в близост до мястото, където бе лежал Калвин Маккена. Чувстваше се излишна. Освен това мразеше дъжда. Защо бе тук, под дъжда, а не в болницата, където ѝ бе мястото?

Защото беше семеен лекар, а не травматолог. А и защото точно нейната кола беше причинила травмата.

Реалността приемаше застрашителни размери с всяка изминала минута. Тя беше отговорна за всичко: за колата, за Грейс, за инцидента, за Калвин Маккена. Ако не можеше да направи нищо за него и колата, трябваше да се прибере у дома при децата си.

* * *

Грейс лежеше свита на кълбо в тъмното. Тя скачаше при всяко позвъняване на мобилния телефон, грабваше го и поглеждаше дисплея. Отговаряше, ако се обаждаше майка ѝ, с никого друго не искаше да говори. Мегън вече бе опитала. Два пъти. Стефи — също. Сега ѝ пращаха съобщения.

„Къде си? Пиши ми!“

„Там ли си? Ехооо?“

Когато Грейс не им отговори, темата се промени.

„Майка ти знае ли за бирата? Подуши ли я?“

„Проблеми ли имаш? Само една изпи!“

Но Грейс не беше изпила една бира, а две. Вярно, че ги бе изпила в интервал от три часа и дори не беше замаяна. Дрегерът сигурно нямаше да покаже и 0,1 промила, ако я бяха проверили за алкохол. И въпреки това не трябваше да шофира.

Не знаеше защо го направи. Не знаеше и защо тези така наречени нейни приятелки — *мними* приятелки, *споменаваха* за бирата в съобщенията. Не *знаеха* ли, че всичко може да се проследи?

„Добре ли си?“

„Защо не отговаряш?“

Не искаше да отговори, защото майка ѝ още беше с полицаите, а господин Маккена беше в болницата, защото *за всичко беше виновна тя* — и нищо, което нейните приятелки можеха да ѝ кажат, нямаше да я накара да се почувства по-добре.

ВТОРА ГЛАВА

Измина още час, докато щатските агенти разглобят апаратурата, и още някое време, докато пристигне влекачът. Дебора познаваше шофьора. Той работеше в сервиза в центъра на града и редовно посещаваше пекарницата на сестра ѝ. Това значеше, че Джил щеше да научи за инцидента веднага след като отвори в шест сутринта.

Брайън отби в кръговата алея покрай каменната къща. Дебора бе изтощена и мокра до кости, но още щом затвори вратата на патрулната кола и хукна, прегърнала лекарската си чанта и учебниците на Грейс, извади телефона и набра номера на болницата. Докато чакаше да отговорят, набра кода за гаража. Вратата се вдигна с грохот в момента, в който успя да се свърже.

— Джойс? Пак се обажда Дебора Монро. Има ли новини за Калвин Маккена?

— Изчакайте, доктор Монро. Ще проверя.

Дебора остави багажа и закачи дъждобрана на закачалката недалеч от мястото, където обикновено стоеше колата ѝ. Събу джапанките си на площадката на стълбището и забърза навътре през кухнята към пералното помещение.

— Доктор Монро? Състоянието му е стабилно. Правят му изследвания, но неврологът не вижда никакви признаци на гръбначна фрактура или парализа. Бедрената кост е счупена. Ще го вкарат в операционната веднага щом мине последният преглед със скенер.

— В съзнание ли е? — попита Дебора вече в кухнята, докато подсушаваше ръцете си с хавлия.

— Да, но не говори.

— Не може да говори?

— Подозират, че може, но не иска. Не намират физическа причина.

Дебора старателно подсуши лицето си в хавлията и чак след като я свали, забеляза Грейс в ъгъла.

— Може би е травмизиран — предположи тя. — Благодаря ти, Джойс. Би ли ми направила услуга? Обади ми се, ако има промяна.

Все още облечена, Грейс стоеше свита и гризеше ноктите си. Дебора махна ръката ѝ от устата и я привлече към себе си.

— Къде беше? — кротко попита момичето.

— На същото място.

— През цялото това време?

— Аха.

— Защо те докара полицай?

— Защото не ми разрешават да карам колата, докато не я огледат на дневна светлина.

— Полицията, който те докара, няма ли да влезе?

Дебора се отдръпна, за да я погледне в лицето.

— Не. Приключиха за тази нощ.

Дъщеря ѝ повиши глас.

— Как така са приключили?

— Зададоха си въпросите.

— Зададоха ги на теб, мен нищо не са ме питали. Какво им каза?

— Казах им, че сме шофирали в дъжда, при съвсем ограничена видимост, и че господин Маккена се е появил изневиделица. Налага се да се върнат на пътя сутринта, за да видят дали не са пропуснали нещо, което дъждът не е успял да отмие. Утре ще дам писмени показания в полицейското управление и ще прибера колата. Къде е Дилън?

— Легна си. Вероятно помисли, че си се прибрала у дома. Какво ще му кажем, мамо? Веднага ще разбере, че нещо се е случило, когато види, че колата ти я няма. И как можахме да блъснем точно *господин Маккена*! Какъв ужасен късмет! Толкова съм зле по история, че хората могат да си помислят, че съм го направила нарочно. Какво да кажа на приятелите си?

— Не си зле по история.

— Не трябва да съм в групата за засилено изучаване на американска история. Нямам никакъв шанс на теста през юни. Изобщо *не ставам*!

Това беше ново за Дебора.

— Можеш да им кажеш, че не сме могли да видим господин Маккена в дъжда, въпреки че сме карали достатъчно бавно.

— Продължаваш да казваш сме.

Дебора осъзнаваше това.

— Аз бях правоспособният шофьор в колата. Отговорността беше моя.

— Но аз седях зад волана.

— Аз нося отговорност за теб.

— Ако беше карала ти, нямаше да катастрофираме.

— Не е вярно, Грейс. И аз не видях господин Маккена, въпреки че гледах пътя толкова съсредоточено, колкото ако бях карала самата аз.

— Но не твоят крак натискаше педала на газта.

Дебора направи кратка пауза. После бавно каза:

— Полицията смята, че е бил моят.

— А ти не възнамеряваш ли да им кажеш истината? Мамо, това е лъжа!

— Не е така — каза тя, като внимателно подбираше думите си, — те сами направиха заключението. Аз просто не ги поправих.

— *Мамо!*

— Ти си непълнолетна, Грейс — опитваше се да я убеди Дебора. — Шофираше с разрешително, което значи, че си шофирала с моята шофьорска книжка и аз нося отговорността. Аз шофирам от двайсет и две години и имам безупречно досие. На мен катастрофата няма да навреди толкова, колкото на теб.

Грейс понечи да протестира, но Дебора сложи ръка на устните ѝ.

— Така е правилно, миличка. Знам го. Не можем да контролираме времето и поведението на другите хора. Спазихме всички закони и направихме всичко възможно, за да спрем. Не сме допуснали небрежност.

— Ами ако умре?

— Няма.

— Ами ако все пак умре? Това е *убийство*.

— Не — възрази Дебора, макар че от думата *убийство* я полазиха студени тръпки. — Това би било смъртен случай при пътнотранспортно произшествие, а тъй като не сме направили нищо нередно, няма да повдигнат обвинение.

— Това чичо Хал ли ти го каза?

Хал Тратър беше съпруг на Карън, приятелката на Дебора. Въпреки че нито той, нито Карън имаха родствена връзка със семейство Монро, децата им се познаваха от малки. Дъщеря им — Даниел, беше с една година по-голяма от Грейс.

Дебора често се виждаше с Карън. Напоследък чувствата ѝ към Хал се бяха променили, но това бе съвсем друга история.

— Още не съм говорила с него — каза тя на Грейс, — но знам, че ще се съгласи с мен. И освен това господин Маккена няма да умре.

— Ами ако остане инвалид за цял живот?

— Престани, Грейс — настоя Дебора, макар че таеше същите страхове. Но тя беше майка. Не можеше да си позволи да се паникьосва.

— Видях крака му — изплака момичето. — Беше толкова неестествено прегънат, сякаш е паднал от покрива на сграда.

— Но не е паднал от покрива на сграда. Със сигурност е жив, сестрата току-що ми го каза, а освен това счупените кости зарастват.

Лицето на Грейс се разкриви, сякаш всеки момент щеше да се разплаче.

— Беше ужасно. Никога няма да забравя онзи звук.

Дебора също нямаше да го забрави. Часове след това още чуваше глухия звук при сблъсъка. Търсейки опора, тя стисна дъщеря си за раменете.

— Трябва да взема душ, миличка. Студено ми е, а и краката ми са мръсни.

С ръка, обвита около раменете на момичето, тя поведе Грейс нагоре по стълбите, после през хола. На горния етаж имаше три детски стаи, едната от които беше отредена за последното дете, което Дебора и Грег можеха да имат, както и просторна всекидневна с вградени бюра, диван и фотьойли в същия цвят, телевизор с плосък екран. След като Грег ги напусна, Дебора прекара толкова много вечери тук, че накрая просто се премести в третата спалня.

Докато стигнат до вратата на стаята ѝ, Грейс отново гризеше ноктите си. Дебора дръпна ръката ѝ от устата и се вгледа в очите на дъщеря си.

— Всичко ще бъде наред — прошепна тя, преди да я пусне.

* * *

Бяха спрели да ѝ пращат съобщения още преди майка ѝ да се прибере и Грейс им беше благодарна за това. Какво можеше да каже на Мегън? Или на Стефи? Или на Бека?

Майка ми пое вината за нещо, което аз сторих? Майка ми лъже, за да не ме арестуват? Мама може да отиде в затвора, ако господин Маккена умре?

Грейс бе мислила, че разводът е нещо лошо. Това обаче беше още по-зле.

* * *

Дебора се надяваше, че душът ще я успокои, но мислите ѝ просто се избистриха и умът ѝ се зае да сглобява картината на случилото се. Дъждът продължаваше да вали и изобщо не ѝ помагаше. Капките барабаняха по покрива, както бяха тропали и по колата. Дебора си припомни и една друга нощ — нощта, в която майка ѝ почина. Тогава също валеше като из ведро.

Тя се промъкна в стаята на Дилън и коленичи до леглото му. Очите му бяха затворени, тъмните ресници почиваха над бузките, които скоро нямаше да са толкова гладки. Той беше чувствително дете и Дебора се тревожеше за него, макар да знаеше, че проблемите със зрението му са лечими.

Не искаше да го буди, но не можа да сдържи желанието си да го докосне и прокара ръка по пясъчнорусата му коса. После се прибра в стаята си, мушна се в леглото и издърпа завивките чак до брадичката си. Едва беше легнала, когато чу стъпките на Дилън, приглушени от старите плетени чорапи, които обуваше всяка нощ. Това беше последният чифт, който Рут Бар бе изплела преди смъртта си. В началото му бяха твърде големи, но сега толкова се бяха протрили от носене, че бяха на път да се разпаднат. Той не даваше на Дебора да ги изхвърли и казваше, че те пазят баба му Рут жива. Точно сега и Дебора се нуждаеше от майка си.

— Искях да съм буден, когато се прибереш — измърмори той.

Дебора го притегли към себе си, изчака да остави очилата на нощното шкафче и после го загърна до нея. Той заспа почти на мига. Минути по-късно Грейс се присъедини към тях, като пропълзя от другата страна на леглото. Лежаха притиснати плътно един до друг, но тя го предпочиташе пред възможността да лежи будна и сама. Дебора се пресегна и хвана ръката на дъщеря си.

— Няма да мога да заспя — прошепна момичето.

Майка ѝ извърна глава към нея в тъмното.

— Ето как стоят нещата — не можем да върнем времето назад. Каквото станало — станало. Знаем, че господин Маккена е в добри ръце, а ако има някаква промяна, ще ни се обадят. Нали така?

Грейс издаде звук на съмнение, но не каза нищо повече.

Момичето спа неспокойно и често се стряскаше. Дебора остана будна до късно през нощта и причината не беше единствено трополенето на дъжда по покрива. Спортният екип с лента отстрани още беше пред очите ѝ и отново усещаше сътресението при сблъсъка.

Притиснатата между децата обаче, тя знаеше, че не бива да се поддава на паниката. След разпадането на брака ѝ се беше зарекла в нещо. Стига... толкова... страдание.

* * *

В шест часа сутринта телефонът иззвъня. Дебора беше спала по-малко от три часа и притиснатата между децата, реагира бавно. После внезапно си спомни всичко и изтръпна. Ужасена от мисълта, че състоянието на Калвин Маккена се е влошило, тя скочи и се пресегна над Дилън към слушалката.

— Ало?

— Аз съм. — Беше сестра ѝ. — Реших, че будилникът ти скоро ще звънне. Марк Тъли току-що мина оттук. Каза, че снощи си блъснала някого.

— О, Джил! — пое си дъх Дебора.

Със сестра ѝ бяха доста близки, въпреки различията помежду им. Джил беше на трийсет и четири години, руса и висока около метър и петдесет и осем, а Дебора — на трийсет и осем години, тъмнокоса и висока метър и седемдесет. Джил беше бунтарката в семейството. Тя

бе имала две дълги връзки, но не се беше омъжила и за разлика от Дебора, която вървеше по стъпките на баща си и се записа да учи медицина, Джил категорично отказа да продължи обучението си. След гимназията работи една година като чирак-пекар в Ню Джърси, после още една година в Ню Йорк и още четири като сладкар по западното крайбрежие, след което се върна в Лийланд, за да отвори своя собствена пекарница. Десет години след завръщането си вече имаше солиден бизнес, за огромно разочарование на баща им. Майкъл още се молеше един ден да се осъзнае, да се върне в училище и да направи нещо *значимо* в живота си.

Дебора обичаше сестра си. През тези три години след смъртта на майка им я бе обикнала дори още по-силно. Джил беше Рут. Тя живееше простичко, но разумно и също като пекарницата си излъчваше топлина. Дори само звукът на гласа ѝ носеше утеха. Телефонният разговор с нея бе извикал аромата на топъл, прясно изпечен хляб. Беше извикал и аромата на кифли, покрити с глазура и орехи. Тази картина притъпи страховете ѝ.

— Беше кошмарно, Джил — уморено промърмори тя. — Току-що бях взела Грейс, беше тъмно и валеше. Карахме бавно, а той изскочи изневиделица.

— Пиян ли беше?

— Не мисля. Не усетих алкохол.

— Водката не мирише.

— Нямахме как да го попитам, Джил. Не беше в състояние да говори.

— Учителят по история, а? Лошо ли е ранен?

— Снощи го оперираха. Вероятно са сложили пирон в бедрената му кост.

— Марти Стивънс казва, че тоя тип бил доста странен. Самотник и неособено дружелюбен.

— Мисля, че по-скоро е сериозен. Рядко се усмихва. Марти спомена ли още нещо?

— Не, но Шели Уайът каза. Тя живее до семейство Маккена. Сподели, че жена му също е странна. Не общуват много със съседите си. — Последва кратка пауза. — Мили боже, ти наистина си блъснала човек. Не съм предполагала, че може да се случи на теб.

Дебора не реагира веднага. После запита:

— Какво искаш да кажеш?

— Някога преживявала ли си катастрофа?

— Не.

— Е, всички останали сме.

— Джил!

— Всичко е наред, Дебора. Просто разбирам, че ти също си от плът и кръв. Обичам те дори повече от преди.

— *Джил!* — запротестира Дебора, но Дилън се събуди и се протегна за очилата си. — Синът ми се нуждае от обяснение. Ще намина веднага щом закарам децата.

— Нали не възнамеряваш да караш БМВ-то? — попита Джил. Споделяше ненавистта на сестра си към тази кола, макар че я мразеше повече заради цената ѝ, отколкото заради спомените от проваления брак.

— Нямам избор.

— Имаш. В седем и половина ще бъда при теб. Когато отидеш у татко, можеш да вземеш неговата кола. Но никак не ти завиждам за това, че ще трябва да му кажеш за катастрофата. Той обича безупречните биографии.

Дебора нямаше нужда от напомняне. Мисълта, че ще се наложи да каже на баща си, я караше да се чувства още по-зле.

— Аз също обичам безупречните биографии. Но невинаги можем да имаме това, което искаме. Повярвай ми, колата ми просто се оказа на неподходящо място в неподходящ момент. Трябва да затварям, Джил. Ще се видим в седем и половина. Благодаря ти.

Тя затвори телефона и погледна Дилън. На десет години беше по-затворен от сестра си, когато беше на неговата възраст. Беше и почувствителен. Чувствителността му се изостряше и от развода, и от влошеното му зрение.

— Наистина ли си *блъснала* някого? — попита я той. Кафявите му очи изглеждаха нереално големи зад лещите на очилата.

— Да, на околоръстното шосе. Беше много тъмно и мокро.

— И направо го размаза? — попита момчето и премигна с усилие.

— Гаднярче — промърмори Грейс зад гърба на майка си.

— Изобщо не съм го размазала — скара му се Дебора. — Не карахме толкова бързо, че да му нанесем сериозна вреда.

Дилън потърка едното си око.

— Случвало ли ти се е да блъснеш някого досега?

— Не.

— А татко?

— Не, доколкото ми е известно.

— Ще се обадя да му кажа.

— Не сега, моля те — помоли го Дебора. Грег щеше да настоява Дилън да ѝ даде слушалката и да я измъчва с въпроси. Поглеждайки часовника до сина си, тя добави: — Той сигурно още спи, а освен това вече трябва да се обличаш. Леля Джил ще дойде да ни вземе.

Последва още едно трудно премигване.

— Защо?

— Защото полицаите задържаха колата ми.

— Защо?

— Трябва да проверят дали е в изправно състояние.

— Има ли кръв по нея?

— Не. Ставай, Дилън! — Дебора нежно го побутна.

Детето се измъкна от леглото, тръгна към вратата, но после се обърна.

— Кого блъсна?

— Не го познаваш — каза майка му и му посочи вратата.

Едва беше излязъл, когато Грейс се изправи зад гърба ѝ.

— Аз обаче го познавам — прошепна тя, — приятелите ми също го познават. И бъди сигурна, че Дилън ще се обади на татко, който ще започне да мисли, че не можем да се грижим за себе си. Сякаш има кой да се грижи за нас, ако сами не можем. Не че наистина му пука за нас. Мамо, ами ако господин Маккена е умрял на операционната маса?

— От болницата щяха да се обадят.

— Ами ако се обадят днес? Трябва да си остана у дома.

Дебора се обърна към нея:

— Ако останеш у дома, ще трябва да се явиш повторно на теста.

Освен това ще изпуснеш тренировката, а това ще се отрази на формата ти за състезанието в събота.

Грейс я погледна, ужасена.

— Не мога да бягам след всичко, което се случи.

Дебора знаеше как се чувства. Когато Грег ги напусна, не искаше да прави нищо друго, освен да остане в леглото и да ближе раните си.

И сега също имаше подобно желание, но това само щеше да влоши нещата.

— Аз трябва да ходя на работа, Грейс, а ти трябва да бягаш. Претърпяхме катастрофа, но не бива да допускаме тя да осакати живота ни.

— Ами ако осакати господин Маккена?

— Казаха, че няма такава вероятност.

— Наистина ли си способна да *работиш* днес?

— Трябва. Хората зависят от мен. Същото се отнася и за теб. Ти си най-голямата надежда на отбора за победа в състезанието. Освен това, ако се боиш, че хората ще започнат да говорят, най-добре е да продължаваш да се държиш както преди.

— И какво да им кажа?

Дебора преглътна.

— Това, което току-що казах на леля ти Джил. Че е имало ужасна буря и че колата ни се е озовала на неподходящо място в неподходящ момент.

— Ще се проваля на теста по биология, ако се явя днес. Това е *още една* от групите за интензивно изучаване, в която не трябва да съм.

— Няма да се провалиш на теста. Учиш в подготвителна паралелка по медицина и си отличничка по биология.

— Как да се справя с теста, като почти не спях?

— Знаеш материала. Освен това, влезеш ли в колеж, постоянно ще се явяваш на изпити недоспала. Приеми го като трупане на опит. Това ще изгради характера ти.

— Да бе, наистина. И след като говорим за характера ми, не трябва ли да дойда с теб, за да дадем писмени показания в полицията?

Дебора почувства прилив на гордост, последван от угризения на съвестта. И двете преляха в страх при мисълта за лошите последици, ако оставеше Грейс да поеме вината.

Тя поклати глава и издържа изпитателния поглед на дъщеря си, преди да я вдигне от леглото.

* * *

Както обикновено, мислите връхлетяха отново Дебора, докато беше под душа. Имаше съмнения относно това, което правеше. Разпъната между необходимостта да поставя диагнози на дузина пациенти всяка седмица, да помага на баща си с поддръжката на домакинството без Рут, да бъде самотна майка и да взема деликатни решения като това, което току-що бе взела, тя често се оказваше в затруднено положение. Сега стоеше с наведена глава под горещите струи, прегърбена от тежестта на решенията, които я докараха почти до сълзи.

Чувствайки се самотна повече от всякога, Дебора спря водата и бързо се облече. Дрехите, ушити по поръчка, прилягаха на стройната ѝ фигура и възвръщаха професионалното ѝ самочувствие. Гримът придаде цвят на бледата ѝ кожа и смекчи притеснението в кафявите ѝ, широко разположени очи, същите като на Грейс, но с по-зрял поглед. Направи опит да прибере косата си с шнола и да внесе ред в прическата и в мислите си, но не успя. Дългите почти до раменете тъмни къдрици имаха свое мнение. Реши, че няма връщане назад към подредения живот, и ги остави да се извиват, накъдето поискат, след което обърна гръб на огледалото.

Дъждът милостиво беше спрял. Слънцето започваше да пробива през облаците и хвърляше златисти отблясъци по дърветата и мокрите клони, по които пъпките едва бяха започнали да се показват. Благодарна на съдбата за този по-ведър ден, тя слезе в кухнята, приготви закуска на децата и се обади в болницата. Калвин Маккена се възстановяваше и скоро щеше да бъде преместен в отделна стая. Все още не бе проговорил, но определяха състоянието му като стабилно.

Успокоена, тя прегледа бележките, закачени на хладилника: *Да платя данък собственост. Дилън на зъболекар в 4 часа. Вноска за тенис лагера.* После отвори електронната си поща и се обади на дежурната служба. Ако имаше спешен случай, щяха да ѝ се обадят. Предадох ѝ съобщения за изостряне на хронична ушна инфекция, упорита мигрена и болки в сърдечната област при пациенти, на които рецепционистката щеше да назначи час, когато пристигнеше на работа в осем. Медицинската сестра щеше да прегледа подранилите пациенти.

Дебора обикновено пристигаше в кабинета си към осем и петнайсет, след като закараше децата на училище, спреше за кафе при Джил и наминаше през къщата на баща си. Първият му пациент за

преглед трябваше да пристигне в осем и половина. Напоследък Дебора считаше за свое задължение да се постараете баща ѝ да се появи за прегледа.

Сестра ѝ, макар и перманентно скарана с него, уважаваше решението ѝ. Тази сутрин тя пристигна в дома им точно в седем и половина. Беше облечена в джинси и тениска, понеже идваше от работа. Тениската, обикновено червена, оранжева или жълта — символичните цветове на пекарницата, днес беше червена, а момчешки късата ѝ руса коса бе останала разрошена след смъкването на престилката. Джил имаше веселите лешникови очи на майка им и детски лунички, но нежната линия на брадичката ѝ беше същата като тази на Дебора.

Когато Грейс и Дилън се настаниха на задната седалка, Джил им подаде пакетчета с любимите им сладкиши. Беше приготвила пакетче и за Дебора, както и прясно кафе в поставката за чаши.

Дебора взе чашата с кафе, обгърна я с длани и вдиша успокоителния аромат.

— Благодаря ти — каза тя накрая. — Съжалявам, че те откъсвам от работа.

— Шегуваш ли се? — отвърна Джил. — В колата са любимите ми същества. Добре ли сте там, сладурчета? — попита тя, поглеждайки в огледалото за обратно виждане.

Дилън очевидно беше добре. Нагъваше канелена кифла с такъв апетит, сякаш не бе изял преди малко пълна купа със зърнена закуска. Грейс почти не беше докоснала закуската си, но само чоплеше пандишпанената кифла с боровинки. Тя издаде тих стон, когато минаха през мястото на катастрофата.

— Тук ли стана? — отгатна Джил. — Кой би могъл да предположи?

„Не — осъзна Дебора. — Никога не предполагаме.“ Имаше само парче жълта лента, завързано за една ела, което трябваше да покаже на полицията къде да търси тази сутрин. Дори да бе имало следи от спирачки по пътя, дъждът ги беше отмил.

Тя се опита да улови погледа на Грейс, но момичето отказваше да я погледне. Дебора престана да упорства. Облегна се назад, отпи от кафето и остави сестра си да говори. Можеше да си позволи десетина минути отдих.

Стигнаха основното училище и Дилън изскочи от микробуса.

— И аз ще слеза тук — каза Грейс, като дръпна якето и събра нещата си. — Не се обиждай, леля Джил, но последното нещо, което искам, е да се появя на училище в яркожълт микробус с набиваща се на очи емблема. Всички ще разберат, че съм аз.

— Толкова ли е ужасно? — попита Джил.

— Да. — Навеждайки се напред в седалката си, тя каза с нисък и настойчив глас: — Моля те, мамо! Наистина предпочитам днес да не ходя на училище. Отсъствала съм може би само два дни тази година. Не може ли да остана при леля Джил?

— И аз да поема вината за отсъствията, така ли? — възрази Джил, преди Дебора да отговори.

Грейс погледна умоляващо леля си.

— Днес ще е ужасен ден. Всички ще разберат.

— Какво ще разберат? Че майка ти е катастрофирала? Злополуките се случват, Грейс. Това не е престъпление. Ако днес отидеш на училище, ще можеш да кажеш на всички колко зле се чувстваш.

Грейс се взира в нея около минута и после промърмори:

— Да бе, наистина. — И излезе от микробуса.

Леля ѝ понечи да я повика, но Дебора сложи ръка на рамото ѝ и Грейс се отдалечи с горда крачка. Държеше гърба си неестествено изправен първите няколко метра, после постепенно се отпусна, прегърби се и видимо се смали под тежестта на раницата си.

Притеснена, майка ѝ попита:

— Дали не трябваше да я оставя у дома?

— Категорично не — отговори Джил. — Трябва да е заета с нещо. — Тя включи на скорост и се отдалечи от тротоара. — Добре ли си?

Дебора въздъхна, облегна се назад и кимна:

— Добре съм.

— Наистина ли?

— Наистина.

— Добре. Защото имам новина. Бременна съм.

Дебора премигна.

— Хитро. Да разведриш ситуацията с малко хумор.

— Говоря сериозно.

— Не, не говориш сериозно. Първо, защото точно сега няма мъж в живота ти; второ, работиш до изнемога в пекарницата, и трето — не може да си толкова жестока.

Тя погледна към сестра си. Джил не се усмихваше.

— Значи говориш сериозно! Бременна си!... Но от кого?

— Донор на сперма номер ТХР334. Русокос, висок метър и седемдесет и шест. Изкарва прехраната си с писане на детски книги. Такъв мъж трябва да е чувствителен, изобретателен и умен, нали?

Дебора се мъчеше да осмисли информацията.

— Искам да се радваш — предупреди я Джил.

— Радвам се. Така мисля. Просто е... неочаквано. Бебе?

Джил кимна.

— През ноември.

Датата правеше нещата реални. Дебора обичаше бебета, обичаше и Джил, и не знаеше какво друго може да направи в момента, освен да разтвори ръце и да прегърне сестра си.

— Наистина искаш дете.

— Винаги съм го искала. Знаеш това.

— Ами работата?

— Ти се справи.

— Имах Грег. А ти си сама.

— Не съм сама. Имам теб. Имам Грейс и Дилън. Имам... татко.

— Татко. О, боже! — Тук нещата ставаха адски сложни. — Ти не си му казала.

— Нищо.

Още една тайна, която Дебора трябваше да пази.

— Ако ще раждаш през ноември...

— В осмата седмица съм.

— *Осмата*. — Дебора се почувства засегната със закъснение. —
Защо не ми каза по-рано?

— Не вярвах, че ще ми позволиш да го направя.

— Да ти *позволя* ли?! Джил, ти винаги правиш каквото поискаш.

— Но винаги съм искала одобрението ти.

Дебора погледна сестра си изучаващо.

— Не изглеждаш променена. Гади ли ти се?

— Малко, от време на време. Предимно от вълнение.

— А сигурна ли си, че си бременна?

— От два месеца нямам цикъл — каза Джил. — Направих си изследване с ултразвук, Дебора, видях как малкото му сърчице бие. Лекарката ми го показа на екрана.

— Каква лекарка?

— Ан Бъркхарт. Тя е от Бостън. И моля те, Дебора — изопнаха се чертите на Джил, — не ми казвай, че си ядосана, защото не съм ти поискала съвет за лекаря. Искях това да е изцяло мой избор. И двете знаем, че татко ще се окаже проблем. Но виж, аз вече го разочаровах достатъчно. Какво от това, че ще го разочаровам още веднъж? Ти... ти не участваш в това. Ще го кажа на татко; но на никого друго няма да кажа, докато не минат дванайсет седмици.

— Току-що каза на мен — заспори Дебора. — Така че вече съм съучастница, поне в опазването на тайната. Какво да му кажа, ако попита?

— Няма да попита. Няма да има ни най-малка представа, докато не му го кажа очи в очи. Той смята, че не съм способна на сериозна връзка с мъж, да не говорим за дете. За връзката с мъж може би има право. Опитах, Дебора, знаеш, че опитах, но в последните години не срещнах дори един мъж, който да става за съпруг. Татко би ме сватосал с някого, който не ми е по вкуса, само за да родя дете по традиционния начин. Но, божичко, погледни себе си! Ти играеше по правилата, а сега и ти си самотен родител.

Не беше нужно да ѝ го припомнят. Дебора се замисли за провалите в живота си, което върна отново на преден план спомена за катастрофата. Тя отметна кичур коса от лицето си.

— Защо ми го казваш сега? В този ужасен момент, когато трябва да мисля за толкова други неща?

— Защото, както ти казах по телефона — отвърна Джил с обезоръжаващо умолителен тон, — след снощната случка вече не ми изглеждаш толкова нечовешки свършена. Помислих си, че точно сега ще можеш да ме разбереш. И ще продължиш да ме обичаш въпреки това.

Дебора се взря в сестра си. Току-що бе внесла нови усложнения в бездруго нелекия ѝ живот, но бебето си беше бебе. Пресегна се и хвана Джил за ръката.

— Имам ли избор?

* * *

Грейс се шляеше около училищната ограда и гризеше кожичките на ноктите си, докато не удари и последният звънец. После плътно се загърна в якето и затича по пътеката, за да се присъедини към тълпата закъсняващи ученици, които се блъскаха по стълбите на гимназията. С ниско наведена глава се шумугна на мястото си в класната стая. Слушаше разсеяно съобщенията до момента, в който директорът оповести, че господин Маккена е бил блъснат от кола и е приет в болница и заслужава да се помолят за него поне за минута. Грейс го послуша, после се помоли още веднъж, но се изниза от стаята в мига, в който удари звънецът. Приклепна пред шкафчето си и се опита да остане незабележима. Приятелите ѝ се спираха за няколко секунди да побъбрят. *Знаеш ли, че Джаред имал моно?... Защо Кени Барън се е кандидатира за президент на ученическия съвет?... Ще ходиш ли на купона на Ким в събота вечерта?...* Грейс се изправи секунди преди първия час. Мегън и Стефи се приближиха плътно до нея, преграждайки пътя ѝ към вратата.

— Не спряхме да ти звъним — изсъска Мегън.

— Къде беше? — попита Стефи.

— Кайл ми каза, че колата на *майка ти* е блъснала господин Маккена.

— Ти беше ли с нея? Какво видя, Грейс? *Гадно* ли беше?

— Не мога да говоря за това — отвърна тя.

— Щях да *умра*, когато видях майка ти отвън — прошепна Стефи.

— Какво знае тя? — попита Мегън. — Забелязала ли е нещо?

— Не — отвърна Грейс.

— И ти не си ѝ казала? — попита Стефи.

— Не.

— И *няма* да ѝ казваш! — заповяда Мегън.

— Няма.

— Добре. Защото, ако нещо стигне до ушите на нашите, ще бъде наказана до есента.

Наказана до есента ли? Грейс можеше да понесе да бъде наказана до есента. На фона на всичко останало това нямаше да е

трудно.

ТРЕТА ГЛАВА

Майкъл Бар беше на почит в Лийланд. Работеше като семеен лекар от времето, когато семейните лекари още не бяха излезли на мода. Той беше официално регистриран общопрактикуващ лекар на три поколения местни семейства, които го възнаграждаха с вечната си вяност.

Живееше в същата небесносиня къща във викториански стил в края на града, в която бяха отраснали Дебора и Джил. Майкъл приемаше пациентите си в съседната пристройка. Двете сгради се бяха разраснали през годините и последната реконструкция преди осем години целеше да примами Дебора да се присъедини към лекарската му практика.

Всъщност тя не се нуждаеше от поощряване. Дебора обожаваше баща си. Беше усетила огромно задоволство от гордостта, изписана по лицето му, когато я бяха приели в медицинския колеж. А също и в деня, когато се бе съгласила да работи с него. Тя заместваше сина, когото той никога не бе имал. Освен това с Грег вече живееха в Лийланд, което правеше нещата много удобни. Грейс се беше родила малко преди Дебора да влезе в медицинския колеж и беше на шест години, когато майка ѝ забременя с Дилън. Рут, майката на Дебора, роден възпитател, щеше да помогне с отглеждането на децата, ако с Грег не бяха наели вече семейство Де Соуза. Ливия работеше като детегледачка, Адиналдо беше момче за всичко, а роднините на семейство Де Соуза се грижеха за градината, покрива и водопроводната система. Ливия още се отбиваше, за да почисти и стотви вечеря, а след смъртта на Рут семейство Де Соуза вършеше същите услуги и за бащата на Дебора. Той не беше очарован от тях, но пък кой ли можеше да се сравни с Рут Бар?

Жонглирайки с лекарската си чанта, плика с кифли и кафето, Дебора вдигна сутрешния вестник и влезе през страничната врата на къщата. Катастрофата със сигурност щеше да е отразена в местния

седмичник. Но дали пишеше за нея в днешния брой на „Бостън Глоуб“? Молеше се да не е така.

Баща ѝ не се виждаше в кухнята — кафеарката не беше включена, нямаше приготвена чаша или геврек върху салфетката до нея. Предположи, че пак се е успал. След смъртта на Рут беше започнал да гледа стари филми в кабинета си, докато сънят не го обореше на фотьойла.

Дебора остави нещата си на кухненската маса и за кой ли път си пожела баща ѝ да склони да приеме закуска от пекарницата на Джил. Хората изминаваха километри заради прочутите ѝ кифлички с орехи „Мамините кифлички“. Но не и Майкъл. Кафе и геврек от супермаркета бе всичко, от което се нуждаеше.

Ужасяваше се от мисълта, че трябва да му каже за бременността на Джил.

— *Tate?* — повика го Дебора в преддверието и се приближи към стълбите. — *Буден ли си?*

Тишина. После се чу изскърцване на стол. Тя мина през всекидневната и откри баща си в кабинета му. Все още облечен в дрехите от предишния ден, той седеше, обхванал с ръце главата си. Притеснена, тя коленичи до него.

— Пак не си стигнал до леглото.

Той я погледна със зачервени очи, в погледа му се четеше объркване.

— Очевидно — промърмори и прокара ръка през косата си, побеляла напълно след смъртта на жена му. Той твърдеше, че това му придава тежест.

— Имаш пациент — припомни му тя. — Ще вземеш ли душ, докато направя кафе?

Баща ѝ не помръдна и Дебора се притесни.

— Добре ли си?

— Само имам главоболие.

— Искаш ли аспирин? — попита го кротко. Това беше тяхна стара шега. Познаваха всички модерни лекарства, но аспирият си оставаше тяхна слабост.

Той я удостои с бегла усмивка, която приличаше повече на гримаса, но пое ръката ѝ и ѝ позволи да му помогне да се изправи. Веднага щом баща ѝ излезе от стаята, Дебора забеляза бутилката уиски

и празната чаша. Бързо върна бутилката в бара и отнесе тумбестата чаша в кухнята.

Докато чакаше кафето да се свари, тя нарязва геврека, а после се обади в болницата. Калвин Маккена оставаше в стабилно състояние. Това беше добра новина. Както впрочем и фактът, че в „Глоуб“ не се споменаваха нищо за катастрофата.

Чу стъпките му по стълбите и сгъна вестника. Беше наляла кафето и мажеше геврека с топено сирене, когато баща ѝ влезе. Отново беше в обичайния си спретнат вид. Той я прегърна и притисна леко, после се пресегна за кафето си.

— По-добре ли си? — попита тя, след като беше отпил няколко глътки.

— О, да. — Като се изключеха зачервените очи, изглеждаше сравнително нормално. — Благодаря ти, миличка. Ти си истински спасител.

— Не съвсем — отвърна тя, използвайки момента. — Вчера с Грейс претърпяхме катастрофа. И двете сме добре и без дракотина, но блъснахме човек.

Трябваше му около минута, за да асимилира чутото. По лицето му се изписа загриженост, после облекчение и накрая несигурност.

— Блъснахте човек ли?

— Изскочи внезапно пред колата. На околоръстния път. Видимостта беше наистина ужасна. — Баща ѝ с нищо не показва, че я разбира. Тя му подсказа: — Дъждът? Помниш ли?

— Да, помня. Това е ужасно, Дебора. Познаваме ли човека?

— Преподава история в гимназията. Учител на Грейс е.

— Някой от нашите ли е?

Някой от техните пациенти?

— Не.

— Тежко ли е ранен?

Тя му разказа това, което знаеше.

— Значи няма опасност за живота му. — Заключение на баща ѝ съвпадаше с нейното.

Той отпи от кафето си. Тъкмо си помисли, че ѝ се е разминало, когато той внезапно се зачерви и я попита остро:

— С каква скорост се движехте?

— Ами под ограничението.

— И как така не го видяхте?

— Валеше като из ведро и беше тъмно. А той не носеше отразителна екипировка.

Баща ѝ се наклони над плота.

— Не говориш като лекар. Ами ако някой реши, че си пила? — Погледите им се срещнаха. — Беше ли пила?

Не шофирах аз, почти каза тя, но само тихо промълви:

— Моля те!

— Въпросът е логичен, миличка. Бог знае, че имаш причини да пиеш. Съпругът ти те изостави с голяма къща, големи отговорности, голяма *винена* изба.

— Изостави ме с такава банкова сметка, която превръща голямата къща в поносим товар, но не това е въпросът. Аз не пия, татко. И ти го знаеш.

— Съставиха ли ти акт?

Стомахът ѝ се обърна. Донякъде заради самата дума, но вероятно от нарастващата острота в гласа на баща ѝ.

— Не. Не намериха непосредствена причина за това. Ще съставят пълен доклад.

— Това е добре — отбеляза Майкъл сухо. — Човекът има ли семейство?

— Има жена, но няма деца.

— А ако остане сакат завинаги? Не мислиш ли, че тя ще те съди?

Споменаването на съдебен процес след думата акт, и двете свидетелстващи за разочарованието на баща ѝ, вцепени Дебора.

— Надявам се, че не.

Майкъл издаде пренебрежителен звук.

— Съдебните процеси нямат нищо общо с реалността и са продиктувани изцяло от алчност. Защо, мислиш, плащаме застраховка за медицинска небрежност? Може да сме напълно прави, но процесът по доказването на това може да ни струва хиляди долари. Наивността не помага, Дебора. — Той изсумтя. — Такъв разговор съм очаквал да проведе със сестра ти, а не с теб.

Познай какво е направила сега — щеше ѝ се да извика в момент на безмълвна паника, но само каза:

— Тя се справя отлично.

— Като пекар ли? — рязко ѝ отвърна той. — Знаеш ли по колко часа на ден трябва да работи?

— Не повече от нас. — Дебора беше наела детегледачка. Джил можеше да направи същото, но едва ли щеше да прибегне до този вариант. Тя живееше над пекарницата. Можеше да си направи детска стая в задната стаичка и бебето да е при нея през цялото време. Можеше да помоли някой от служителите да ѝ помага. Вече се чувстваха почти като едно семейство.

— Едва свързва двата края — спореше Майкъл. — Нищо не разбира от бизнес.

— Всъщност разбира — вметна Дебора.

Но баща ѝ вече бе преминал на друга тема.

— Обади се на Хал, нали? Той е най-добрият адвокат в района.

— Не ми трябва адвокат. Днес ще дам писмени показания, това е всичко.

— Ще дадеш писмени показания в полицейското управление? Искаш да напишеш всичко черно на бяло и после думите да се върнат да те преследват ли? — Той почервеня още повече. — Стига, Дебора! Чуй ме. Ти си блъснала някого, а не обратното. Ти си нарушителят. Ако ще говориш с полицията, значи ти трябва адвокат.

— Това не е ли доказателство за вина?

— Вина? За бога, не! Това е превантивна медицина. Нали в това се изразява работата ни?

* * *

Дебора ходеше на домашни посещения. Когато постъпи в медицинския колеж, тя не си се представяше в тази роля, нито когато започна да практикува: обикновено се налагаше да се правят изследвания и затова дума не можеше да става. Пациентите трябваше да бъдат прегледани или в кабинета, или в местната болница.

Не всички пациенти обаче се нуждаеха от изследвания и когато преди няколко години една от редовните ѝ пациентки се беше обадила, че не може да шофира до кабинета заради силни болки в гърба, на Дебора ѝ се стори абсурдно да не помогне. Пациентката беше самотна

майка с новородено бебе и леля инвалид. Дебора не можеше да я остави да страда.

Посещението в дома ѝ я накара да промени диагнозата. В петстайния апартамент на втория етаж на фамилната къща, обитавана от две семейства, цареше пълен хаос. Навсякъде се въргаляха дрехи и мръсни съдове. Когато Дебора бе разговаряла с нея по телефона, жената твърдеше, че получила спазмите от повдигането на бебето. В действителност лекарката видя жена, която просто беше смазана от живота.

Имаше социални служби, които можеха да помогнат, но Дебора нямаше как да знае, че се нуждае от помощ, ако не беше посетила дома ѝ.

Лекуването на пациенти бе като реденето на пъзел. Понякога посещението в лекарския кабинет даваше достатъчно информация, друг път бе необходимо нещо повече. Харесваше ѝ да реди трудни пъзели и да бъде навън сред пациентите. За разлика от баща си, Дебора поемаше всички домашни посещения. Освен всичко, това означаваше по-малко пациенти за преглед и повече движение, което бе добре дошло, след като Грег я напусна.

Потегли за първото си посещение малко преди девет сутринта, полагайки отчаяни усилия да потисне притесненията си. Пациентката беше възрастна жена, която ба паднала от леглото и си бе ударила главата миналата седмица. Пораженията бяха незначителни, но жената се страхуваше от повторно падане. Перилата край леглото и бастунът, който тя показва гордо на Дебора, бяха възвърнали донякъде увереността ѝ.

Второто посещение беше на същата улица, в дома на семейство с шест деца, три от които бяха с висока температура. Родителите предложиха да ги доведат в кабинета, но Дебора отказа, защото се страхуваше, че може да заразят другите пациенти в чакалнята. Бездруго щеше да мине покрай дома им. Децата се оказаха с ушна инфекция. И трите.

Следващата ѝ пациентка живееше в съседния град. Съпругът на Дарси Лемей работеше като бизнес консултант и отсъстваше по три седмици в месеца, като я оставяше сама с тежкия ѝ остеоартрит в красивия и луксозен дом. Тя посещаваше специалист, от когото Дебора

получаваше редовни отчети. В момента жената се оплакваше от силни болки в глезена и Дебора се опасяваше, че има счупена кост.

Натисна звънеца и влезе през открянатата врата.

— В кухнята! — викна Дарси, макар че бе излишно. Тя винаги беше в кухнята, а и защо не? Кухнята беше хубава, обзаведена със стилни шкафове от черешово дърво, гравирани гранитни плотове, най-модерния готварски плот с толкова елегантно вградени уреди, че бяха почти невидими. На поставката за съдове бяха подредени керамични чинии в златист, маслинен и ръждив цвят, ръчно изработени в Тоскана, както беше обяснила Дарси, докато Дебора им се възхищаваше при първото си посещение в дома.

Дарси седеше до шестоъгълна маса, вградена в ъгъла за закуска. Беше облечена в широк памучен пуловер и клин, а болният ѝ крак почиваше върху седалката на съседния стол. Масата беше отрупана с листовے хартия.

— Как върви книгата? — попита Дебора и погледна с усмивка листовете, докато оставяше чантата си на масата.

— Бавно — отвърна Дарси и започна с обвиненията. На първо място сред виновните бе глезенът, който я разсейвал, после специалистът, който лекуваше артритата ѝ — заради неговата безотговорност, и накрая отсъстващият съпруг — заради патологичната му незаинтересованост.

Дебора можеше да познае кога някой си търси изкупителна жертва. А и не се налагаше да преглежда глезена на Дарси, за да открие основния проблем. Въпреки това тя обстойно прегледа костта.

— Няма счупване — заключи. — Само артритът ти се обажда.

— Толкова болезнено?

Дебора ѝ каза внимателно:

— Качила си килограми.

Дарси поклати глава скептично.

— Стоя си на същите.

Затварянето на очите за собствените грешки обикновено вървеше в комплект с търсенето на изкупителна жертва. Дебора избра директния подход и демонстративно погледна под масата.

— Това там на пода до теб пакет с чипс ли е?

— Нискокалоричен е.

— Въпреки това си е чипс — каза лекарката. — Говорихме за това. Ти си красива жена, но носиш двайсетина килограма в повече.

— Двайсетина не, но десетина — може би.

Дебора не ѝ възрази. Дарси беше с десетина килограма над нормата при последното теглене в кабинета ѝ, от което бяха минали цели две години. Това, че Дарси посещаваше специалист, бе удобно извинение да не се изправи лице в лице с неумолимия кантар на лекаря.

— Добре — продължи Дебора отново внимателно, — да видим как стоят нещата. Артритът е реално заболяване. Знаем, че страдаш от него. Лекарството, което вземаш, ти помага, но ти самата също трябва да си помогнеш. Представи си тези двайсет килограма допълнителна тежест, които мъкнеш всеки божи ден. Дай си сметка какво натоварване е това за глезените ти.

— Наистина не ям много — каза Дарси разпалено.

— Възможно е. Но това, което ядеш, не е полезно теб, а и не спортуваш.

— Как да спортувам, като дори не мога да ходя?

— Свали малко килограми и ще можеш да ходиш. Премести се в работния кабинет, Дарси. Да работиш тук, в кухнята, е много удобно за похапване. Започни постепенно. Качвай се и слизай по стълбите три пъти на ден или пък се разхождай до пощенската кутия и обратно. Не те карам да участваш в марафон.

— Не би трябвало — отбеляза Дарси. — Бързината невинаги е хубаво нещо. Чух за катастрофата.

Репликата завари Дебора неподготвена.

— За катастрофата ли?

— Винаги е така при високите скорости.

Можеше да ѝ каже, че в случая скоростта нямаше никакво значение, но това щеше да отведе разговора в друга посока.

— Сега говорим за теглото ти, Дарси. Можеш да виниш артритата, съпруга си, доктор Хабиб или мен. Но единствено ти можеш да промениш живота си.

— *Не мога* да се излекувам от артрит!

— Не можеш да се излекуваш, но можеш да направиш така, че да живееш с него. Помисли ли за възможността да започнеш работа извън дома?

Бяха говорили надълго и нашироко за това по време на последното посещение на Дебора.

— Ако го направя, никога няма да завърша книгата си.

— Можеш да започнеш почасова работа.

— Дийн печели повече от достатъчно.

— Знам. Но трябва да се заемеш с нещо повече от това, което правиш сега. Особено когато съпругът ти отсъства.

— Но как да работя, след като не мога да ходя? — попита Дарси.

Дебора започна да губи търпение. Извади бележник от чантата си и написа име и номер.

— Тази жена е физиотерапевт. Най-добрият специалист. Обади ѝ се. — Мушна бележника обратно в чантата си.

— Прави ли домашни посещения?

— Не мисля. Ще се наложи да отидеш дотам — каза Дебора със садистично задоволство, което се беше изпарило, когато си тръгваше от къщата. Подобно на мнозина от пациентите ѝ, Дарси Лемей имаше проблеми, които далеч не бяха физически. Самотата бе само един от тях. В повечето случаи се комбинираше със скука, съзнателно затваряне на очите и ниска самооценка. При нормални условия щеше да отдели на Дарси повече време. Но в днешния ден нищо не бе както обикновено.

Току-що се беше върнала в кабинета, когато училищната сестра се обади, за да ѝ съобщи, че Грейс е повърнала в женската тоалетна и трябва да отиде да я прибере. Грейс сигурно вече бе направила теста по биология, но щеше да пропусне останалите часове за деня, както и тренировката по бягане. При условие, че собственият ѝ стомах се обръщаше при мисълта за катастрофата, Дебора можеше да си представи как се чувства дъщеря ѝ.

Лицето на момичето беше бледо и челото ѝ гореше. Дебора ѝ помогна да се изправи от кушетката и чу сестрата да казва:

— Разбрахме за инцидента. Сигурна съм, че разговорите са разстроили Грейс.

Дебора кимна, но не искаше да го обсъжда в присъствието на дъщеря си. Веднага щом влязоха в колата, Грейс облегна глава назад и затвори очи.

Майка ѝ потегли.

— Толкова тежък ли беше тестът?

- Не е там проблемът.
- Как са разбрали за катастрофата?
- Направиха съобщение в класната стая.
- И казаха, че *нашата* кола го е блъснала?

Грейс не каза нищо, но Дебора можеше да си отговори и сама. Училищното настоятелство не би го оповестило, но Марк Тъли го бе съобщил на Марти Стивънс, който го беше казал на децата си, които го бяха споделили с децата в училищния автобус, които пък го бяха разказали на всички деца в училището. Без да се броят телефонните обаждания на Шели Уайът по пътя от пекарницата до работата ѝ. Дори Дарси Лемей, която живееше в друг град, вече знаеше за злополуката. Така ставаше с клюките — разпространяваха се със страховитата скорост на грип.

— Задаваха ли ти въпроси?

— Не е необходимо. Така или иначе ги чувам.

— Беше злополука — каза Дебора колкото на Грейс, толкова и на себе си.

Момичето отвори очи.

— Ами ако ти вземат шофьорската книжка?

— Няма.

— А ако повдигнат някакво обвинение срещу теб?

— Няма.

— В полицейското управление ли го разбра?

— Не съм ходила там. Ще отида, след като те оставя у дома. — Лицето на дъщеря ѝ се оживи. — О, не, не можеш да дойдеш.

Грейс отново затвори очи. Този път Дебора я остави на мира.

* * *

Полицейското управление на Лийланд се намиреше до кметството и се помещаваше в малка тухлена постройка, в която имаше три големи кабинета и една килия. В полицията работеха дванайсет души, осем от тях на пълно работно време, което беше достатъчно за град с десет хиляди жители. Престъпността се ограничаваше до домашни свади, шофиране в нетрезво състояние и дребни кражби.

При влизането ѝ хората, които познаваше почти цял живот, я поздравиха топло. Споменаваха набързо децата, възрастните си родители и инициативата за гласуване „за“ или „против“ продажбата на вино в супермаркетите, но имаше и неколцина, които извърнаха поглед.

Джон Колби я въведе в кабинета си. Въпреки ума и внушителната си физика, той беше свит и склонен по-скоро да търси прозрения, отколкото да се втурва в атака при разследванията. Освен това бе и скромен — предпочиташе да се труди незабележимо, пред това да кичи с грамоти стените на кабинета си. Като се изключеха големият часовник и няколко снимки от полицейски сбирки, поставени в рамки, в офиса му нямаше друга украса.

Джон затвори вратата, взе няколко формуляра от бюрото и ѝ ги подаде.

— Много е опростен — каза той. — Вземи го у дома, попълни го и го върни, когато си готова.

— Не трябва ли да го направя тук?

Той махна с ръка.

— Не. Знаем, че няма да изчезнеш от града.

— Не съвсем — промърмори Дебора, плъзвайки поглед по формуляра. Цели три страници с въпроси от най-различен характер. Времето и усамотението щяха да са ѝ от полза. — Получихте ли резултатите от изследванията?

— Само тези от прегледа на колата ти. Всичко изглежда изправно. Няма причини за подозрения в небрежност.

На Дебора ѝ поолекна, макар че истинската причина за притесненията ѝ си оставаше докладът на щатския екип.

— Кога ще получите останалите резултати?

— След седмица-две, ако се забавят в лабораторията. Някои от анализите включват математически изчисления. Понякога са доста сложни.

— Но това беше просто *злополука* — възкликна тя.

Той се наведе над бюрото.

— Обикновена формалност, Дебора. Длъжни сме да разследваме и го правим.

— Посветила съм живота си на това да помагам на хората, а не да ги наранявам. Чувствам се отговорна за Калвин Маккена. — Беше

самата истина, но Дебора не направи нищо, за да промени представата на Джон за това, че тя е шофирала. Дори в този момент, и то пред човек, когото отдавна познаваше и на когото се доверяваше, тя не можа да спомене името на Грейс. Разочарована от себе си, вместо това каза: — Какво, за бога, правеше той там?

— Още не сме успели да го питаме — осведоми я Джон. — Но ще го направим. Ти междувременно попълни този формуляр. Трябва да предадеш три копия.

— Защо три? — попита тя ужасено.

— Едно за нас, едно за застрахователната ти компания и едно за Регистъра на моторните превозни средства. Така е по закон.

— Това ще се отбележи ли в шофьорското ми досие?

— В регистъра пазят файл с показанията ти.

— Никога преди не съм правила катастрофа. Ти видя щетите по колата. Не са много. Съмнявам се, че бих надвишила полагаемата сума по разходите.

— Въпреки това трябва да предадеш копие и на застрахователната компания. Длъжна си да го направиш, когато е налице телесна повреда. В случай че Кал Маккена не е застрахован, може да те съди за медицинските разноски, които застрахователната ти компания ще трябва да плати.

Дебора беше сметнала баща си за паникьор, когато спомена за съдебен процес. Но изречени от Джон Колби, думите звучаха по друг начин.

— Наистина ли мислиш, че ще ме съди? — попита тя. — Ами дъждът? Липсата на отразителна екипировка? На какво основание може да го направи?

— Зависи от нещата, които екипът по възстановката ще открие — обясни началникът на полицията и хвърли поглед към телефона. — Ще ти кажа, когато докладът е готов. — Кръглото му добродушно лице омекна. — Как се справя дъщеря ти с тази история?

— Зле. — Поне в това можеше да е искрена. — Наложил се да я взема от училище. Травмирана е, и приказките там не ѝ помагат особено.

— Какво говорят другите деца?

— Не знам. Не ми казва много.

— Това е от възрастта — рече Джон с приведена глава. — Трудно е. Искат отговорност, докато не я получат. Между другото — добави той и постави свития показалец върху горната си устна, — трябва да те предупредя. Съпругата на Маккена ми се обади тази сутрин. Тя може да създаде проблеми.

— Какви проблеми?

— Доста е разстроена. Иска да е сигурна, че няма да ти се размине безнаказано, само защото се ползваш с добра репутация в града. Това е причината, поради която трябва да ускориш нещата с твоята застрахователна компания. Разгневена е.

— Аз също — избухна Дебора. — Защо, за бога, е трябвало да тича в тази тъмница? Каза ли ти какво е правел?

— Не. Очевидно не си е била у дома, когато е излязъл. Но не се тревожи. Ние ще си проведем разследването и никой няма да има основание да твърди, че сме били благосклонни към едната или другата страна. — Джон тропна по масата и се изправи. — Ако те задържа още малко, хората ми ще започнат да ме упрекват. Знам, че този следобед си на посещение при новороденото бебе на полицаей Боудън. Той доста се вълнува за детето.

Дебора успя да се усмихне.

— Аз също. Обожавам посещенията при новородени.

— Бива те в това.

— То ще е най-хубавият ми момент за днес. — Тя се изправи с формуляра за показания. — Кога трябва да ти го върна?

* * *

Дебора разполагаше с пет дни, за да предаде писмените показания, но от мига, в който напусна полицейското управление, реши да приключи с тях колкото е възможно по-скоро. Направи копия и прекара няколко часа в попълването им. Изписа няколко чернови, преди да сметне, че е попълнила формуляра както трябва. После направи копия на окончателния вариант — едно за полицията, едно за регистъра и едно за застрахователната ѝ компания.

Последните две постави в плик, написа адресите и сложи марки, след което ги напъха в чантата. Макар да бяха скрити от погледа ѝ, тя

не спираше да мисли за тях. Сутринта, едва отворила очи, Дебора се сети за показанията. Следващата ѝ мисъл бе за Дилън. Излезе от стаята и дочу мекия звук на кийборда му. Свирише „Отговорът с вятъра се носи“ на Боб Дилън с такава прочувствена непринуденост, че в гърлото ѝ заседна буца. Развълнува я не песента, а синът ѝ. Седеше със затворени очи и без очила. От четиригодишен свирише по слух мелодии на голямото пиано в хола, преди да е взел и един урок с учител. Дори сега, когато преподавателят му се опитваше да го научи да чете музиката, той се вълнуваше повече от мелодиите, които баща му харесваше.

Не беше необходимо да е психолог, за да разбере, че Дилън обича музиката, именно защото може да я свири без помощта на зрението си. Още от тригодишна възраст страдеше от тежко далекогледство, а до седемгодишна възраст беше развил и дистрофия на очната роговица. Очилата коригираха далекогледството, но заради дистрофията зрението на дясното му око щеше да остане слабо до възраст, в която щеше да е достатъчно голям за трансплантация на роговица.

Тя влезе в стаята му и го прегърна за добро утро.

— Защо си толкова тъжен?

Той свали ръце от кийборда и внимателно намести очилата на носа си.

— Татко ли ти липсва? — попита тя.

Дилън кимна.

— Ще го видиш след две седмици.

— Не е същото — тихо отвърна момчето.

Дебора го знаеше. Един уикенд в месеца не можеше да компенсира четири седмици без баща. От самото начало тя и Грег знаеха, че ще трябва да полагат усилия, за да съвместяват семейния живот и кариерите си, но разводът не влизаше в сметките.

Натъжена, тя извади една фланелка на „Ред Сокс“ от шкафа. Дилън нададе ужасен вик:

— Къде ми е онази с надпис „Дилън“?

— В коша с мръсните дрехи. Вчера я облече.

— Днес също мога да я облека.

— Миличък, цялата е изцапана със спагетения сос на Ливия.

— Но това е тениската, която ми носи късмет.

Грег му беше подарил тази тениска за последния рожден ден заедно с диска, на който имаше песни, изпети от самия него. Сред тях бе и „Отговорът с вятъра се носи“, която синът ѝ свиреше преди минути. Дебора разбираше, че Грег се опитва да включи сина им в нещо, което самият той обичаше. Но фланелката трябваше да бъде изпрана.

— Какво мисли татко за спагетения сос на Ливия? — попита тя.

— Мрази го.

Точно така.

— Мислиш ли, че ще го хареса по фланелката ти?

— Не, но тя я пере твърде често. Така избелява.

Дебора импровизира:

— Избелялото е *шик*. Татко ти би се съгласил с мен по този въпрос — добави, за да го убеди окончателно. В действителност изобщо не бе сигурна в това. Въпреки че не беше много по-висок от Дебора, Грег изглеждаше впечатляващо със стройната си фигура, гъстата пясъчноруса коса и скъпите дизайнерски дрехи. Но всичко това беше минало. Тя не познаваше мъжа, в който се бе превърнал сега. Не знаеше какъв мъж би оставил жена си и децата си след едnodневно предизвестие.

— Може ли да му се обадя сега? — попита Дилън.

— Ммм. Твърде рано е. Можеш да му се обадиш следобед. — Тя разроши гъстите му коприненомеки коси. — Засега облечи фланелката на „Ред Сокс“, а другата ще я изперем, така че утре да ти носи късмет.

Очите му се натъжиха.

— Татко ще дойде ли на някой от мачовете ми?

— Каза, че ще го направи.

— Знам защо не идва. Той мрази бейзбола. Никога не играеше с мен. Аз също го мразя. Не мога да виждам топката.

Сърцето на Дебора се сви от болка.

— Дори с новите очила ли?

— Май да. Но аз и бездруго стоя на скамейката почти през цялото време.

— Треньор Дъфи казва, че догодина ще играеш повече. Той разчита на теб да бъдеш десен филдер^[1], когато Рори Мейхън се премести в горната лига. Миличък, ако не побързаш, ще закъснеем.

Дебора беше под душа, когато телефонът иззвъня. Грейс влезе в банята и подаде безжичния телефон така, че майка ѝ да може да го види.

— Трябва да се обадиш! — каза момичето.

Дебора спря душа и сграбчи телефона. Обаждаха се от болницата, за да ѝ съобщят, че Калвин Маккена е починал.

---

[1] Защитник в бейзбола. — Б.пр. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Дебора усети как сърцето ѝ замира. Когато най-накрая успя да проговори, гласът ѝ беше изпълнен с паника.

— Починал? Но от какво?

— Мозъчен кръвоизлив — съобщи сестрата.

— Но нали прегледаха мозъка му със скенер? Как не са го открили?

— Тогава не е имал кръвоизлив. Изглежда, е започнал вчера. Когато жизнените показатели индикираха това, вече бе твърде късно.

Дебора не разбираше какво може да се е случило. Тя самата бе прегледала мъжа на пътя — нямаше животозастрашаващи наранявания, пулсът му беше силен. Беше преживял първоначалната операция и се бе върнал в съзнание. Смъртта му бе абсолютно неочаквана.

Вкопчвайки се в хавлията си, тя попита:

— Сигурна ли сте, че става въпрос за Калвин Маккена?

— Да. По-късно ще му правят аутопсия.

Дебора не можеше да чака.

— Кой лекар беше на смяна, когато това се случи?

— Доктор Рийд и доктор Маккол.

— Мога ли да говоря с някого от двамата?

— Ще ви потърсят по-късно. Току-що приеха пострадали от верижна катастрофа. Да им предам ли да ви се обадят?

— Да, моля. — Тя благодари на жената и затвори.

Грейс плачеше.

— Ти каза, че няма да умре.

Потресена, Дебора ѝ подаде телефона. Самата тя бе готова да заплаче.

— Не знам какво се е объркало.

— Каза, че нараняванията му не са животозастрашаващи.

— Така беше. Грейс, за мен това също е загадка. — Беше потресена и се опитваше да проумее случилото се. — Състоянието му

беше стабилно. Изследванията не показваха нищо подобно. Нямам представа как се е случило.

— Не ме интересува как се е случило — хлипаше момичето. — Достатъчно зле се чувствах, докато си мислех, че ще го виждам в часовете и ще знам, че аз съм го блъснала. Сега обаче въобще няма да има часове. Аз го убих.

— Не си го убила. Убийството включва умисъл. Това беше злополука.

— Но въпреки това е мъртъв — изплака Грейс.

Смъртта беше част от работата на Дебора. Водеше постоянна война с нея и бе печелила трудни битки. Но смъртта на Калвин Маккена бе нещо различно.

* * *

Дебора нямаше сърце да накара Грейс да отиде на училище. Момичето настояваше — и с право, че мълвата ще се разнесе и не е честно да я подлага на това изпитание, докато не разберат нещо повече. Но никой от дежурните лекари не се обади, което означаваше, че не може да каже на Грейс почти нищо, за да я накара да се почувства по-добре.

Нямаше обяснение защо учителят бе починал — това каза и на Мара Уолш, училищния психолог, веднага щом се свърза с нея. Тя и Мара често работеха заедно по случаите с анорексия или злоупотреба с наркотици; преди година, когато един ученик почина от левкемия, заедно бяха събрали екип от специалисти-консултанти за опечалените.

Мара бе шокирана от днешната новина. Тя задаваше въпроси, на които Дебора не можеше да отговори. Между другото спомена, че Калвин Маккена имал докторска степен по история — нещо изненадващо за Дебора, защото той не бе използвал титлата, нито бе отбелязал степента си в училищния сайт.

Когато затвори телефона, видя, че Дилън е вперил поглед в нея.

— Починал ли е? — пребледнял, попита той, с уголемени от стъклата и от шока очи. След смъртта на баба му преди три години вече знаеше какво означава това.

Дебора кимна.

— Чакам обаждане от лекаря, за да ми съобщи причината.

— Стар ли беше?

— Не много.

— По-стар от татко ли беше?

Знаеше накъде клони. Разводът, последвал смъртта на Рут Бар, бе засилил усещането му за загуба.

— Не. Не беше по-стар от татко ти.

— Но татко е по-стар от теб.

— Само малко.

— *Много* — натърти момчето и звучеше почти толкова притеснено, колкото и родителите ѝ, когато двайсет и една годишната Дебора се бе омъжила за седемнайсет години по-голям от нея мъж. Но Дебора никога не усети възрастовата разлика. Грег беше винаги енергичен и млад. Свободен дух в тийнейджърска възраст, той така и не бе надраснал трийсетте — това го признаваше сам — което означаваше, че двамата с Дебора се чувстваха много по-близки по възраст, отколкото бяха в действителност.

— Татко е на петдесет и пет — каза му тя, — което *не означава* стар, и няма да умре. Господин Маккена беше блъснат от кола. Ако това не се беше случило, той щеше да е още жив.

— Ще те арестуват ли за това, че си го убила?

— Съвсем не. Това, което се случи, беше злополука поради проливния дъжд.

— Като нощта, когато умря баба Рут ли?

— Баба ти Рут не умря в катастрофа. Макар че тогава също имаше буря. — В нощта, когато майка ѝ почина, духаха почти ураганни ветрове и дъждовните струи плющяха като камшици. Дебора никога нямаше да забрави как шофираше тогава през града, за да бъде до нея в последните ѝ часове.

— Ще го погребат ли?

— Разбира се. — Сигурно щяха да му устроят голямо тържествено погребение. Дебора вече си представяше заглавията в местния вестник. Статията щеше да е поместена на първа страница с описание на катастрофата и имената на хората, пътували в колата.

— Близо до баба Рут ли ще го погребат?

Тя събра сили.

— Това е добър въпрос. Господин Маккена живееше отскоро в града. Може би ще го погребат на друго място.

— Грейс защо не е облечена?

Момичето седеше на стол до кухненския плот. Привела рамене, тя още носеше тениската и късите панталонки, с които бе спала. Гризеше нокътя на палеца си.

— Грейс — умолително каза Дебора, изчака да свали палеца от устата си и се обърна отново към Дилън: — Тя няма да ходи на училище. Ще си остане въкъщи, докато разберем нещо повече.

Дебора отвори лаптопа си. Пациентите щяха да изпращат имейли. Грижата за чуждите проблеми щеше да ѝ помогне да си събере мислите.

— И аз искам да си остана у дома — каза Дилън.

Дебора въведе паролата си.

— Не е необходимо.

— Ами ако те арестуват?

— Няма да ме арестуват — нежно го смъмри тя.

— Може и да го направят. Нали това е работата на полицаите? Ами ако се върна у дома и разбера, че си в затвора? Кой ще се грижи за нас тогава? Татко ще се върне ли?

Майка му го стисна за раменете и се наведе, за да може да срещне погледа му.

— Миличък, няма да вляза в затвора. *Началникът на полицията*, не кой да е, каза, че няма причина да се притесняваме.

— Така е било, преди човекът да умре — настоя момчето.

— Но фактите около катастрофата не са се променили. Никой няма да влезе в затвора, Дилън. Имаш думата ми.

Почти веднага след като изрече обещанието си, тя усети мъчително безпокойство. Трябваше да се насили, за да отговори на пациентите си: *Няма основание за притеснения, Ким, дъщеря ти не е приемала антибиотиците дори един цял ден... Да, Джоузеф, ще се обадим за повторно зареждане на инхалатора... Благодаря ви, че ме информирате, госпожо Уорън, радвам се, че се чувствате по-добре...*

Предния ден, когато баща ѝ бе предложил да се обади на Хал Тратър, тя се бе възпротивила. Дори сега не бе сигурна, че има нужда от юридически съвет, но със сигурност се нуждаеше от успокоение.

— Карън — каза тя, когато приятелката ѝ вдигна телефона, — аз съм.

— Кой по-точно? — запита Карън обидено. — Приятелката ми Дебора, която дори не пожела да се обади вчера и да ми каже, че няма да дойде на фитнес, и ме остави да науча за инцидента от дъщеря ми, която продължава да звъни на Грейс безуспешно досега?

Дебора моментално се разкая. Не можеше да отговаря за действията на Грейс, която обичаше Даниел като сестра, но Карън беше най-добрата ѝ приятелка. Щеше да ѝ се обади по-рано, ако не беше Хал. Още една причина да го обвинява. Но тъкмо това не можеше да каже на приятелката си.

— Съжалявам. На никого не се обадох, Карън. Беше тежък ден. Доста се притеснихме.

— Именно затова трябваше да се обадиш. Ако аз не мога да те накарам да се почувстваш по-добре, Хал може.

Дебора се прокашля.

— Затова се обаждам сега. Калвин Маккена току-що почина.

Карън ахна.

— Наистина ли?

— Да. Не знам подробности, но мислех да го споделя с Хал. Там ли е?

— На другата линия е. Изчакай секунда, мила, ще го повикам.

Хал изглеждаше почти толкова обиден, колкото и съпругата му.

— Доста време ти трябваше, за да се обадиш, Дебора. Има ли причина за това?

Можеше да му отговори, че истинската причина е склонността му да разбира нещата погрешно, но Грейс я беше последвала в кабинета, а и Карън бе още на линия. Вместо това каза:

— Беше злополука. Трябва ми само информация. Не мисля, че ми е нужен адвокат.

— Аз съм ти нужен — провлече той, като вероятно намигаше на жена си.

Тъжното бе в това, че действително го мислеше. Беше влюбен в Дебора от години — или поне така твърдеше малко след като Грег си замина, и макар че тя го бе отрязала с думите: „Забрави. Аз не те обичам, а и жена ти е една от най-близките ми приятелки“, той не се бе отрекъл от думите си. Училищни сбирки, спортни мероприятия,

рождени дни — използваше всяка възможност да ѝ го напомня. Никога не я беше докосвал. Но погледът му казваше, че би го направил на мига.

Това я поставяше в уязвимо положение. Двете с Карън бяха споделяли бременности, проблеми с децата, рака на гърдата при Карън и развода на Дебора. Сега Дебора знаеше нещо за Хал, което съпругата му не знаеше. Да пази тайната бе почти толкова мъчително, колкото и мисълта за това, което би могло да се случи, ако я разкрие.

Хал я беше направил съучастница в престъплението си. *Мразеше* го заради това.

— Не мисля, че има проблем — каза Дебора, — но искам да съм сигурна. Вчера ходих до полицейското управление.

— Знаем. Говорих с Джон. Той не вижда причина за притеснение.

На Дебора ѝ стана неприятно, че беше говорил с полицията на своя глава, но знаеше, че баща ѝ е прав. Хал беше най-добрият адвокат в района и често играеше покер с Колби, поради което уверението му придобиваше още по-голяма тежест. Естествено, нещата от вчера се бяха променили.

— Калвин Маккена току-що е починал — каза Дебора — и не ме питай как и от какво, защото самата аз все още не знам. Мислиш ли, че това променя ситуацията?

Последва пауза — изглежда, адвокатът в него проговори, след което рече предпазливо:

— Зависи. Трябва да се отхвърли всяко съмнение за нарушение от твоя страна. Има ли нещо, за което да се хванат?

Това беше златна възможност да се изясни въпросът за това кой е шофирал. Знаеше, че не е правилно да лъже. Но формулярът с показанията за катастрофата бе попълнен, а фаталният изход само затвърди решението ѝ да защити Грейс. А и Дебора беше повтаряла изречението толкова често, че то само ѝ се изплъзна от устата:

— Колата ми просто се оказа на неподходящо място в неподходящо време. Ако досега не са предявили обвинение срещу мен, фаталният изход може ли да промени това?

— Зависи какво ще открие екипът по възстановката — отвърна Хал. Разговорът с него не я успокои, както се бе надявала. — Зависи също и от областния прокурор.

— Какъв областен прокурор? — нервно попита Дебора.

— *Нашият* областен прокурор. Смъртният случай може да го впише в картината.

Тя се беше обадила, за да получи *успокоение*.

— Какво искаш да кажеш с това „може“?

— Започваш да се паникьосваш, Дебора. Не го прави, мила. Мога да те измъкна от каквото и да било.

— Но какво е то? — попита тя, решена да узнае най-лошото.

— Когато е налице смъртен случай — обясни той с премерен тон, — обект на разследване са и двете страни. Смъртният случай при катастрофа се класифицира различно — в зависимост от това какво ще открие щатският екип.

Дебора пое дъх на пресекулки.

— Няма да открият много — успя да промълви. Разбира се, не си бе представяла, че Калвин Маккена ще умре.

— Значи няма да те обвинят в извършване на престъпление — добави Хал, — но един ищец не се нуждае от много, за да подаде граждански иск. Стандартните доказателства са слаби. Джон казва, че съпругата на Маккена му се е обаждала. Търсила кого да обвини. И това още преди съпругът ѝ да почине.

— Не се движехме с повече от *петдесет* километра в час при ограничение на скоростта седемдесет.

— Може да сте се движили и с четирийсет, но ако наеме амбициозен адвокат, който да убеди съдебните заседатели, че е трябвало да се движите с двайсет километра в час в такава буря, сигурно ще получи някакво обезщетение. Но ти също имаш амбициозен адвокат. — Дебора усети усмивката му. — Ще се обадя на Джон. Искам да знам какви изследвания са направени за съдържанието на алкохол в кръвта или следи от употреба на наркотици. Джон каза, че си взела формуляра за показанията у вас. Попълни ли го?

— Попълних го снощи.

— Иска ми се да го прегледам, преди да го предадеш. Една погрешна дума може да доведе до предположения за вина. Можеш ли да ме изчакаш у вас?

— Не, за съжаление. — Всъщност беше благодарна, че има основателно извинение да се срещне с него извън дома си. — Трябва да закарам Дилън на училище. И тъй като полицията приключи с

огледа на колата ми, искам да я закарам на автомонтър. Може ли да се срещнем в пекарницата на Джил, да речем, след двайсет минути?

* * *

Пекарницата на Джил, наречена „Сладостта на Главната“, имаше свежа фасада и се намираше в центъра на града. След като остави колата си за ремонт, Дебора тръгна натам с метната през рамо медицинска чанта. Забила поглед в тротоара, който имитираше тухлена зидария, тя се опитваше да не мисли за това, че Калвин Маккена е мъртъв. Опитваше се да не мисли за съпругата му. Както и за това, че хората, които срещаше по Главната улица, може би сега я виждаха в друга светлина.

Долови сладкия аромат от пекарницата секунди преди да стигне до малките железни масички, наредени отвън. Три от четирите масички бяха заети. Кимна на неколцина редовни посетители и усети как познатият аромат притъпява страха ѝ.

Отвътре пекарницата грееше в златисти, оранжеви и червени цветове — стените, масичките за кафе, креслата, канапенцата за двама. Дебора си имаше любим ъгъл сред тапицираните мебели, към който обикновено се насочваше. Хората непрекъснато я заговаряха. Задаваха ѝ обичайните въпроси, например: *Това прилича ли ти на обрив от отровен бръшлян?* Обикновено нямаше нищо против, но днес не искаше публика.

Няколко клиенти чакаха на опашка, други седяха отвън пред пекарницата. Дебора сведе глава, за да избегне любопитните погледи, и продължи напред през летящите врати на кухнята към офиса на Джил. Едва се бе настанила на стола до бюрото, когато сестра ѝ пристигна с поднос. На него имаше три кафета и три кръгли „Мамини кифлички“, покрити с глазура.

— Да разбирам ли, че и аз ще присъствам? — попита Джил.

— Определено. — Вземайки чаша, Дебора я огледа изучаващо. Не можеше да повярва, че чака бебе. С късата си руса коса и луничките, късата оранжева фланелка и тесните дънки, самата Джил изглеждаше като дете. — Не мога да си го представя — каза тя, странно озадачена. — Добре ли се чувстваш?

— Чудесно.

— Вълнуваш ли се?

— Повече, отколкото някога съм си представяла.

Дебора посегна към ръката ѝ.

— Ще бъдеш невероятна майка.

— Значи не се тревожиш за мен?

— Разбира се, че се тревожа. Няма да ти е лесно. Ще се будиш през нощта от плача на бебето и няма да има кой да те отмени. Ще бъдеш изтощена, а това не е като да можеш да си вземеш болнични.

Джил издърпа ръката си.

— Защо не? Погледни натам.

Не беше необходимо да поглежда. Дебора добре знаеше, че зад щанда има трима души, които се движат чевръсто между кафемашините и тавите със сладкиши, докато клиентите поръчват специалитети като „Мамините фрешове“ и шейкове от менюто, написано с тебешир на високите черни дъски. До обяд в кухнята работеха двама пекари, които произвеждаха прясно изпечени партиди от кексчета, кроасани и кръгли кифли с глазура. После пристигаше Пийт, за да помогне на Джил с обяда.

Дебора схвана намека. Въпреки това сестра ѝ каза:

— Имам страхотен персонал, който лично подбрах и обучих внимателно. Кой, мислиш, се занимаваше с пекарницата, докато ходих наляво-надясно по лекари? А си имам и личен живот, Дебора. Не всичко е работа.

— Не съм го казала.

— Освен това обичам работата си. Преди малко бях там и месих тесто. „Мамините кифлички“ са по *моя* рецепта. Ами „Мамината зелена салата с майонезен сос“? Ако си мислиш, че не изпитвам удоволствие да я приготвям по рецептата на мама всеки ден, грешиш. Честно ти казвам, понякога звучиш като татко. Той смята, че живея съвсем сама, потънала в черен робски труд. Не познава Скай и Томас, които идват в три сутринта, нито Алис, която застъпва в седем. Не знае, че си имам Мая, Кийшън и Пат. Не познава Дона и Пийт.

— Знае за тях, Джил — увери я Дебора. — Хората му разказват.

— И въпреки това не може да проумее, че пекарницата ми преуспява? Справях се добре на уроците по пиано, когато бях осемгодишна, и той реши, че трябва да стана пианистка. На дванайсет

години спечелих награда на панаира на науките и той реши, че трябва да стана Нобелов лауреат. Да бъда просто себе си не беше достатъчно — винаги очакваше нещо повече. — Тя постави ръка на гърдите си. — Искам това бебе. То ще ме направи щастлива. Това не би ли трябвало да направи и татко щастлив?

Вече не обсъждаха раждането на дете, а много по-сериозен проблем, засягащ очакванията на родителите. Джил може и да бе на трийсет и четири години, но въпреки това си оставаше дете на Майкъл Бар.

— Кажу ми, че си бременна — настоя сестра й, донякъде и от егоистични подбуди. Не й харесваше, че трябва да пази още една тайна.

— Ще му кажа.

— Сега. Кажу ми сега.

В отговор Джил я запита:

— Знаеш ли, че Калвин Маккена е водел часове на няколко групи за напреднали?

Дебора се вгледа в сестра си продължително и разбра, че тя няма да поддаде. После въздъхна и отпи от кафето.

— Да. Знаех го.

Знаеше го и Джил, защото той беше преподавал на Грейс в групата за засилено изучаване на американска история.

— Някои от учениците му бяха тук вчера следобед. Говореха си.

Дебора изчопли един орех от кифлата и го поднесе към устата си, но после го остави обратно.

— И това е било, преди да почине. Днес разреших на Грейс да си остане у дома. Правилно ли постъпих?

— Татко би казал, че не.

— Не питам татко, а теб.

Джил не се поколеба.

— Да, правилно си постъпила. Катастрофата бе достатъчно изпитание за Грейс, а сега й е още по-трудно, защото е познавала човека. Казаха ли от какво е починал?

— Не още. — Дебора отвори уста с намерение да изтърси истината. Изпитваше отчаяна нужда да сподели товара, и ако все още имаше някой, на когото можеше да се довери, това беше Джил. Но преди да продума, се появи Хал Тратър.

Нищо в Хал не беше семпло. Облечен в елегантен тъмосин костюм с червена вратовръзка, той сякаш носеше надпис „Адвокат“ на челото си. Осъзнавайки това, Дебора предположи, че всички отвън знаят защо е тук.

Той взе чаша кафе от подноса на бюрото и погледна Джил.

— Свидетелка или компаньонка?

Джил не харесваше Хал. Беше го казвала на Дебора неведнъж, без да подозира, че ухажва сестра ѝ. Навярно се дължеше на недоверието ѝ към арогантните мъже. В отговор на неговия въпрос тя скръсти ръце на гърдите си и се усмихна:

— И двете.

Чувствайки се добре защитена, Дебора извади писмените показания за катастрофата от чантата си. Хал ги разгъна и зачете.

Тя не се притесняваше за първата страница, която съдържаше данни за мястото на инцидента, името, адреса, номера на шофьорската книжка, модела на колата и регистрационния номер. Стана по-нервна, когато той премина към втората страница, където пишеше: „Шофьор“.

Дебора потисна чувството за вина и задържа поглед върху Хал. Той отхапа от глазираната кифла и продължи да чете.

Джил попита:

— Няма ли да изцапаш формуляра?

В този момент мобилният телефон на Дебора иззвъня. Тя го извади от джоба си, видя името на дисплея, изрече тихо проклетие и се изправи.

— Сега се връщам — каза тя и тръгна през кухнята. — Да, Грег?

— Току-що получих съобщение от Дилън. Какво става там при вас?

Дебора не се изненада, че Дилън се е обадил на баща си, макар че ѝ се щеше да бе изчакал. Но Калвин Маккена бе починал и Грег трябваше да научи рано или късно.

Тя намери местенце в сянката на контейнера за отпадъци до външната врата и му разказа за инцидента. Въпросите, които последваха, бяха предвидими. Грег се беше преместил във Вермонт, за да преоткрие артиста в себе си, но за Дебора той си оставаше изпълнителният директор, ръководил успешен бизнес.

За негова чест, първият въпрос беше за Грейс. Последна серия от въпроси: *В колко часа тръгна от къщи, в колко часа взе Грейс, в колко*

часа стана катастрофата? Къде точно на околоръстното шосе се случи, на какво разстояние беше паднала жертвата, след колко време пристигна линейката? В коя болница откараха Маккена, кой беше лекуващият лекар, повикаха ли специалист?

— Не повикаха специалист — каза Дебора. — Състоянието му бе започнало да се подобрява. Никой не очакваше, че ще умре.

Последва кратка пауза. След това той попита:

— Защо трябваше да го науча от десетгодишния си син? Претърпяла си катастрофа, един човек е загинал. Или не го смяташ за достатъчно важно, за да го споделиш с мен?

— Разведени сме, Грег — припомни му тя с тъга. В гласа му звучеше искрена обида, сякаш отново бе грижовният мъж, за когото се бе омъжила. Дебора почувства прилив на носталгия. — Каза, че си се уморил от живота си тук. Опитах се да ти го спестя. Освен това нямаше нищо фатално до тази сутрин. А от тогава досега трябваше да свърша доста неща.

Той леко омекна.

— Грейс разстроена ли е?

— Много. Пътуваше в кола, която блъсна човек.

— Трябваше да ми се обади. Можехме да поговорим.

— О, Грег — каза Дебора с уморена въздишка. — С Грейс не сте говорили — имам предвид *истински* — откакто ти ни напусна.

— Може би е време да го направим.

Не знаеше дали има предвид разговор по телефона или на живо, но не можеше да предложи нито едното, нито другото на Грейс точно сега. Момичето виждаше баща си веднъж на няколко месеца, и то само по настояване на Дебора.

— Сега не е добър момент — рече тя. — На Грейс и бездруго ѝ се събра достатъчно.

— Още колко време ще ми се сърди?

— Не знам. Опитах да поговоря с нея, но без особен резултат. Истината е, че се чувства изоставена.

— Защото ти се чувстваш така, Дебора. Не ѝ ли налагаш собствените си чувства?

— Не е необходимо — отвърна тя с внезапен гняв. — Тя самата се усеща изоставена. Ти си неин баща, но те няма до нея през последните две години от живота ѝ. В буквалния смисъл. Не си идвал

тук нито веднъж, *нито веднъж*. Искаш децата да идват при теб, за да те видят, и това може и да е добре за Дилън, но Грейс си има свой живот тук. Има домашни и контролни, състезания по бягане, приятели. — Погледна часовника си. — Точно сега не мога да се занимавам с това, Грег. Бях заета с нещо друго, когато ми се обади, и трябва да се върна към него.

— Знаеш ли, точно това беше причината.

— Причината за какво?

— Бракът ни да се разпадне. Все трябваше да работиш.

— Моля? — почти извика Дебора. — И това го казваш ти, който работеше по шестнайсет часа на ден до момента, в който заряза всичко! За твое сведение, Грег, аз съм тази, която ходи на състезанията на Грейс и бейзболните мачове на Дилън. Аз ходя на концертите по пиано и училищните пиеси. Ти си този, който така и не намери време за нас.

Грег каза тихо:

— Помолих те да се преместиш при мен.

На Дебора ѝ се доплака.

— Как можех да го направя, Грег? Работата ми е тук. Баща ми разчита на мен. Грейс е в гимназията, а имаме една от най-добрите училищни системи в щата, ти сам го каза. — Тя изправи рамене. — И ако се бях преместила на север с теб, тримата ли щяхме да живеем — аз, Ребека и ти? О, Грег, направи ми предложение, което не можех да приема. Така че, ако си решил да обсъждаме кое е разрушило брака ни, бихме могли да започнем с това, но не и днес. Трябва да тръгвам.

Удивена колко жива бе още болката, Дебора прекрати разговора, преди Грег да успее да каже каквото и да било. Тя погледна към жълтия микробус с логото на сестра ѝ отстрани — стилизирано кексче, върху чиято глазура бе изписано „Сладостта на Главната“ — и пое дълбоко дъх, за да се успокои. След това отново влезе вътре.

Хал беше приключил с четенето на показанията. Стоеше с ръце на хълбоците. Джил не бе помръднала.

— Добре ли е? — попита Дебора с безпокойство.

— Добре е. — Той ѝ подаде документите. — Ако това, което си написала тук, е вярно, има основателна причина да питаме какво е правил там човекът навън в дъжда и дали не е бил под въздействието на алкохол или наркотици. Всеки, който е с ума си, би се отдръпнал

встрани от пътя, когато се зададе кола. Така че голямата въпросителна е той, а не ти. Не виждам тук нещо, което да насочва подозренията към теб.

Леко облекчена, Дебора отново сгъна документите.

— Ще изпратя копия на регистъра и на застрахователната ми компания. Какво мислиш за това?

— Трябва да го направиш. Само не говори повече с Джон в мое отсъствие, става ли?

— Защо?

— Защото жертвата е починала. Защото съм твой адвокат. Защото познавам Джон, а той знае как да те подхване и да не те пусне. И, Дебора, не говори с медиите. От списание „Леджър“ се канят да ти се обадят.

Естествено, че ще се канят, след като вече имаше и смъртен случай. Дебора започваше да се плаши.

— Какво да им кажа?

— Че твоят адвокат те е посъветвал да не разговаряш с тях.

— Но тогава ще си помислят, че крия нещо.

— Добре тогава. Кажим им, че си потресена от смъртта на Калвин Маккена и не желаеш да коментираш.

Това ѝ допадна повече. Тя го запита нервно:

— Не смяташ, че има проблем, нали?

— Ами блъснала си човек с колата си. Преднамерено ли е било? Не! В резултат на безразсъдно шофиране ли е станало? Не! Свързано ли е с небрежност по отношение на изправността на колата ти? Не! Ако екипът по възстановката докаже всичко това, няма да могат да те обвинят в извършване на престъпление. После само ще трябва да изчакаме, за да видим какво ще направи съпругата на жертвата.

Дебора кимна бавно. Положението не беше розово и безметежно, както ѝ се искаше, но и не би могло да е друго. След смъртта на Маккена не можеше да се надява дори на бледорозови проблясъци.

ПЕТА ГЛАВА

Дебора стигна със закъснение до дома на баща си. Чу шума от душа, сложи кафето да се вари и му приготви геврека. Водата продължаваше да шурти и тя се замисли дали да не изтича до кабинета, за да отхвърли част от документацията. Всекидневната обаче я изкушаваше твърде много.

В един от ъглите имаше кресло с голяма облегалка за главата, тапицирано в избелял розов бродат. Тя потъна в него, вдигнала коленете си под брадичката, както бе правила безброй пъти като дете. Този вид кресла бяха проектирани така, че да предпазват седящите в тях от течения или силната топлина на огъня. Сгушваше се във фотьойла, винаги щом се нуждаеше от подкрепа, за да се справи с очакванията на родителите си, и това ѝ бе помагало безброй пъти. Родителите ѝ предполагаха, че е силна и може да се грижи сама за себе си, за разлика от по-малката ѝ сестра. Но въпреки че оставяше такова впечатление, тя често бе изплашена до смърт. Креслото ѝ осигуряваше преграда и закрила от останалия свят. То ѝ позволяваше да се концентрира върху едно-единствено нещо. Нещо, което можеше да направи. Ако трябваше да се справи със смъртта на Калвин Маккена, не можеше да мисли за бременността на Джил, за обвиненията на Грег и за това как Хал изневерява на най-добрата ѝ приятелка.

Изтласка последните три от съзнанието си и за кой ли път си припомни инцидента, като отчаяно се опитваше да намери нещо, което е можела да направи по различен начин. Повтори в съзнанието си разговорите с полицията и онези с Грейс по-късно, но при тях нямаше връщане назад. Грейс ѝ беше дъщеря и се нуждаеше от закрила. Това бе неин дълг на родител.

На горния етаж душът спря. Тя стана от креслото и тръгна обратно към кухнята. Събра сили и влезе в кабинета, за да прибере чашата и празната бутилка от уиски. Постава чашата в съдомиялната машина, хвърли бутилката в коша и разтвори вестника.

Новината за смъртта на Калвин Маккена не бе отразена в тазсутрешното издание. Навярно щеше да влезе в следващия брой. Но местният седмичник щеше да се появи на щандовете утре и сърцето ѝ се свиваше отсега. Още повече се страхуваше, че трябва да съобщи на баща си за смъртта на човека.

Оказа се, че той вече знае. Когато се приближи до кафеварката, в стъпките му се усещаше припряност. Беше сресал грижливо побелялата си коса. Разочарованието, изписано по бледото му лице, го състаряваше.

— Малкълм се обади — обясни той, докато пълнеше чашата си. Малкълм Харт беше главен хирург и дългогодишен приятел на Майкъл. — Изглежда, имаме проблем.

— Малкълм знае ли нещо повече? — попита Дебора.

— За това от какво е починал ли? — Баща ѝ отпи от кафето. — Не. Вдовицата не разрешава да се направи аутопсия. Не иска тялото на съпруга ѝ да бъде осквернявано. В крайна сметка, разбира се, тя няма да има думата. При насилствена смърт аутопсията се прави по закон. Тя само ще забави нещата.

— Не иска ли да разбере защо е починал?

Той сви рамене и отпи отново глътка кафе.

— Но ако смята да води дело, тя трябва да знае точната причина за смъртта — разсъждаваше Дебора. — Освен ако няма причина, поради която не иска да я узнае. Или не иска ние да я узнаем.

— Каква например? — попита Майкъл и в този момент Дебора беше благодарна на Хал.

— Например алкохол или наркотици. Ще настояваме да проверят и за двете.

Баща ѝ не изглеждаше впечатлен.

— Ако бях на твое място — каза той, като ѝ хвърли поглед над чашата си, — щях да се притеснявам за застраховката. Имаш ли достатъчно лично покритие, в случай че тя реши да те съди?

— Да. — Застраховката бе едно от нещата, за които Грег — като предвидлив бизнесмен — се беше погрижил своевременно.

Майкъл въздъхна и поклати глава.

Дебора знаеше какво си мисли. Тревожеше се, че това ще хвърли петно върху репутацията на семейството им. И тъй като не искаше да чуе думите, тя каза:

— Бих направила всичко, за да върна времето назад.

— И какво би направила? — попита той внимателно и свали чашата си. — Какво по-различно би направила?

В никакъв случай не би оставила Грейс да седне зад волана в такова време. Изобщо не трябваше да позволява на дъщеря си да шофира. Но да каже това на баща си, без да го съобщи на полицията, означаваше да го направи свой съучастник. Не беше честно и напомняше онова, което Хал ѝ бе причинил.

Така че просто каза:

— Щях да шофирам още по-бавно. Може би щях да си сложа очилата.

Той изглеждаше стреснат.

— Не ги ли носеше?

— Не съм длъжна. В шофьорската ми книжка не се споменава нищо за това. — Очилата ѝ бяха с малък диоптър. Слагаше ги от време на време, докато гледаше телевизия.

— Трябвало е да вземеш всички възможни предпазни мерки в такава нощ.

— Наистина.

— Майка ти щеше да си сложи очила.

Това бе удар под кръста.

— И не би ѝ се случило нищо подобно?

— Не.

Но Дебора знаеше друго. Без задоволство, но с внезапно избликнал гняв тя каза:

— Разгледай личната ѝ чекова книжка за годината, в която се омъжих. Ще видиш, че е написала чек за няколко хиляди долара, изплатени на сервиза на Русо. Докато карала по „Уест Елм“, погледнала за нещо на съседната седалка и забърсала странично една паркирана кола.

Баща ѝ направи гримаса.

— Това е абсурдно. Щях да знам.

— Колата ѝ се нуждаеше от лек ремонт. Така или иначе трябваше да я кара на сервиз. Питай Дони Русо.

— Майка ти никога не би ме излъгала.

— Тя не те е лъгала. Просто не ти е казала цялата истина.

— Защо да го прави?

Дебора въздъхна. После продължи внимателно:

— Защото ти искаш съвършенство, а ние невинаги можем да ти го дадем. По-малко ли обичаш мама заради това, че е ударила нечия кола? По-малко ли ме обичаш, задето блъснах човек с колата си? Разстроих се след инцидента, а сега съм просто съкрушена от смъртта на Калвин Маккена. Но това беше злополука. — Дебора внезапно се почувства готова да се разплаче. — Случайна злополука, а сякаш само аз го твърдя. Казвам го на дъщеря си, на сина си, на Хал, на полицията, на бившия си съпруг, на теб. Наистина би било добре някой да го каже и на *мен*, защото, да ти призная, татко, изобщо не съм от камък. Не съм безчувствена. И точно сега се нуждая от подкрепа.

Избухването ѝ изненада и нея самата. Но тя не се извини.

Майкъл я погледна странно.

— Каза ми това за майка ти, за да си спестиш укорите?

— Това няма нищо общо с укорите. Става въпрос за разбиране.

— Тогава разбери това — рече той и остави чашата си. — Обичах майка ти. Четирийсет години бяхме женени и през цялото това време нито веднъж не съм имал повод да се съмнявам в нея. Струва ми се, че се опитваш да обвиниш нея и мен, за да оневиниш себе си. Убила си човек, Дебора. Може би е най-добре да приемеш този факт.

Тя се стресна от нападките и дълго мисли какво да му отговори. Ако баща ѝ не беше излязъл, щеше да го попита защо съчувствието му към пациентите беше безкрайно, а към нея — никакво. Макар че Дебора знаеше отговора: защото тя бе част от семейството, а очакванията към семейството бяха други.

* * *

Пациентите бяха различни, но очакванията им — едни и същи. Семейните лекари не се разболяваха, не си вземаха дълги отпуски, не отсъстваха в сряда следобед, за да играят голф, а в случая с Дебора — да стоят при Грейс. С десетина пациенти за преглед в кабинета и четири домашни посещения, Дебора нямаше почивка в сряда. Последната пациентка пред вратата на кабинета беше Карън Тратър.

— Ако планината не отиде при Мохамед... — каза приятелката ѝ с лека усмивка. Носеше спортен екип, достатъчно стилин за

диамантените обеци, подарък от съпруга ѝ, които никога не сваляше.

Дебора затвори вратата и поглеждайки Карън, усети познатата топлина и загриженост, с които я обгръщаше вече осемнайсет години.

— Съжалявам — каза тя, като прекоси стремително кабинета и прегърна приятелката си. — Заслужаваш нещо по-добро.

— Знам, че си заета.

Дебора дръпна един стол и седна.

— Тичам насам-натам и се опитвам да свърша колкото е възможно повече неща. Преди да се е разчуло... знаеш какво.

— Било е злополука.

— Благодаря ти. И въпреки това... — Дори да оставеше настрана проблема с отговорността за шофирането, този с лъжата си оставаше. Това, че Карън не го знаеше, правеше нещата дори по-лоши.

— Даниел каза, че Грейс не е била на училище.

— Не можеш да я пусна — обясни Дебора. — Разстроена е.

— Може би е добре да се консултира със специалист.

— Не. Има нужда от малко време, за да се успокои. Чула ли си нещо за погребението?

— В петък следобед. Тук, в града.

— Тук ли? — Дебора беше разочарована. Надяваше се, че погребението ще е в родния град на Маккена. — Изненадана съм. Той не живя дълго тук.

— Ще прекъснат учебните занятия, за да могат учениците да отидат на погребението. Ще има и възпоменателна служба в петък вечерта. Хал помогна ли ти тази сутрин?

— Доколкото можа. Има толкова много неизвестни. Стомахът ми се свива, като си помисля за това.

— Джон Колби няма да повдигне никакви обвинения срещу теб — увери я Карън. — Знае какво означаваш за този град.

— Точно това може да има отрицателни последствия — отбеляза Дебора. — Вече са го предупредили да не прикрива нищо. Тъкмо защото съм аз, би могъл да ме погне още повече.

— За какво?

Дебора обаче не искаше да изрежда отново възможните обвинения.

— Ще оставя Хал да ти разкаже. Много мило от негова страна, че дойде на срещата.

— Как може да не дойде? Той те *обича*.

За втори път днес Дебора се чувстваше като измамница пред член от семейство Тратър.

Карън се намръщи, канейки се да каже още нещо, и за момент Дебора се уплаши, че Хал е признал чувствата си пред своята съпруга. После Карън затвори уста, прокашля се и каза тихо:

— Всъщност тук съм по работа. Лакътят ме измъчва от две седмици. Каза, че трябва да те информирам, ако нещо продължава толкова дълго.

— Боли ли те? — бързо попита Дебора загрижено. — Кой лакът?

Карън потупа дясната си ръка. Дебора хвана лакътя и започна да притиска.

— Боли ли?

— Не.

— Така?

— Не.

Опипа го внимателно, без да причинява болка на приятелката си, за да изключи счупване на костта. Обхвана лакътя и раздвижи китката на Карън, което предизвика слаб вик. Когато повтори болезненото движение, Карън отново изстена. Дебора опипа лакътя и този път се съсредоточи върху латералното сухожилие.

— Ето там — каза Карън и рязко си пое дъх.

Дебора се облегна назад.

— Колко пъти игра тенис тази седмица?

— Всеки ден, но...

— И не е било само за забавление. Карън, лакътят ти е възпален от преумора.

— Жените от моя отбор не страдат от такива възпаления.

Дебора се засмя с облекчение.

— Преуморила си лакътя си от тениса.

— Но аз играя тенис всеки ден от пет години. Защо тази болка се появи така внезапно?

— Защото от пет години играеш тенис всеки ден.

— Мислех си, че... хммм, може да имам нещо на костта. Нали знаеш, дясната гърда, дясната ръка...

Дебора я прекъсна:

— Знам, миличка. Миналата година беше реброто ти, в годината преди това — рамото ти. Случва се всяка година по това време.

Карън премигна.

— Всяка година ли?

— Е, добре, през последните три. Колко години станаха вече... може би шест, откакто ти направиха мастектомия?

Карън преглътна.

— Да. И още ме е страх.

— Винаги ще те е страх, затова идваш на преглед при мен.

— Но защо чувствам болка?

— Травмата е реална. Сухожилието от външната страна на лакътя ти е възпалено. По друго време на годината би го пренебрегнала. По това време обаче, ти се струва проблем.

— Не си припомням съзнателно, че годишнината приближава.

— Не е необходимо. Подсъзнанието ти го знае.

Карън най-накрая се успокои.

— Казваш, че е възпаление на лакътя от преумора? Сигурна ли си?

— Деветдесет и девет процента.

— И не се налага да го гледаме на рентген?

— Не и преди да си починеш няколко дни. Сложи лед на лакътя и остави противовъзпалителното лекарство да си свърши работата. Ако няма подобрение, тогава ще направим снимки.

— Сигурно ме мислиш за глупачка, че тичам при теб.

— Съвсем не — смъмри я Дебора. — Аз ти казах да идваш. Положителното в твой случай е, че лекарите са длъжни да те вземат на сериозно. Аз също, вярвай ми. Има реална причина за възпалението на сухожилието, но съзнавам през какво си минала.

— Ти си единствената. Изобщо не бих могла да споделя с Дани. Тя си има своите страхове.

— Ами Хал?

— Той не иска и да чуе. Става твърде нервен. Поне така съм мислила винаги. — Тя ухапа долната си устна, преди да изтърси: — Дебора, трябва да те попитам нещо. Мислиш ли, че Хал би ми изневерил?

Дебора запази неутрална позиция.

— Да има връзка с друга жена ли?

Карън кимна.

— Получих обаждане по телефона в понеделник вечерта. Жена. Попита ме дали знам къде е съпругът ми.

Очите на Дебора се разшириха.

— Ти знаеше ли?

— Знаех къде би трябвало да бъде. Трябваше да е на работа.

Нещо в гласа ѝ подсказваше, че може и да не е там.

— Попита ли кой се обажда?

— Не. Затворих.

— Записа ли си телефонния номер?

— Изписа се като анонимен. Хал се прибра у дома час след това.

Каза, че е имал важна среща. Беше вир-вода от дъжда. Така и не можах да разбера дали срещата не се е състояла в някое легло в президентския апартамент. А след това е взел един бърз душ и се е прибрал у дома.

— О, Карън!

— Това не е първият път.

— И преди ли се е обаждала?

— Веднъж, преди два месеца. Помислих си, че гласът ми е познат. Но сега го отдавам на факта, че си припомнях това обаждане доста често. — Тя си играеше с диамантената обица. — Е, мислиш ли, че Хал е способен на това?

Исключено, искаше да каже Дебора, но това щеше да е явна лъжа. И бездруго се чувстваше достатъчно подла, затова промърмори:

— Мисля, че той е от типа мъже, по които жените се заглеждат. Възможно е някоя от жените в офиса да си пада по него и понеже я е отхвърлил, тя е решила да си отмъсти. Може би се надява да го подложиш на кръстосан разпит.

— Не бих го разпитвала. Той ще бъде съкрушен, ако разбере, че се съмнявам в него.

— Може би е по-добре да разбере за обаждането, за да поговори с тази жена.

— Не, не. Просто исках да споделя с теб. — Карън се пресегна и докосна нежно брадичката на Дебора. — Права си. Определено е жена, която иска съпругът ми да е свободен, а той не е. — Усмихна се широко. — Виждаш ли? Днес ми помагаш за *втори* път! — Погали приятелката си по косата и отметна две къдрици. — Това е най-

сладката прическа, да знаеш. Когато се опитвам да си те представя, още те виждам с дългата коса. Тази прическа е по-свободна.

— Струва ми се, че постоянно съм рошава.

— Смела е. Това е твоето ново аз, Дебора.

Дебора се облегна назад. Новото ѝ аз беше лъжкиня.

— Смела, казваш? Баща ми смята, че не е подходяща за авторитетна професионалистка.

— Добре. Остави го да си излее раздразнението другаде — посъветва я Карън, после направи пауза. — Как прие новината за катастрофата?

Дебора не продума.

— Значи зле — заключи приятелката ѝ и въпреки че Дебора се бе почувствала много наранена сутринта, побърза да го защити:

— Знаеш, че преживява тежък период.

— Майка ти още му липсва, нали?

— Много.

— На теб също.

— Но на него му е по-трудно. Прибира се в празен дом. Тя беше сродната му душа, неговото другарче. През вечерите и уикендите не знае какво да прави.

— Би могъл да помага в пекарницата. Рут обожаваше това място.

Дебора издаде недвусмислен звук.

— Татко не би го признал. — Чудеше се дали щеше да се промени, когато му се родеше внуче там.

— Би могъл да води Дилън за риба — предложи Карън.

Бяха го обсъждали и преди. Риболовът беше добро решение за момченце с тежко далекогледство. Дилън можеше дълго да седи, да размишлява и поради далекогледството си — да се наслаждава на пейзажа. Кой знае, можеше да се окаже добър въдичар.

— Предложих му го — каза Дебора, — но татко винаги има списък с неща, които трябва да свърши.

— Важни ли са?

— Някои да. Другите са само да се намира на работа.

— Остави го да поеме повикванията няколко дни седмично. Защо само ти трябва да препускаш до болницата през нощта?

— Не трябва. Но всъщност ми харесва, особено при редовните пациенти. Тогава се чувствам най-удовлетворена от това, че съм лекар.

За татко този момент е останал в миналото, той няма потребност от това.

— Което може да е още по-основателна причина да го направи. Може да е забравил какво е усещането.

— Възможно е — съгласи се Дебора. — Но това не е голям проблем. Не си спомням кога за последен път ми се обадиха посред нощ.

* * *

Естествено, понеже го каза, Дебора бе събудена в три часа през нощта от дежурната служба. Пациентката беше двадесет и седем годишна жена, която бе посетила кабинета два пъти през последните няколко седмици с оплаквания от болки в стомаха. Майкъл я прегледа първия път, Дебора — втория. И в двата случая изследванията на кръвта не бяха показали повишен брой на белите кръвни клетки, а оттам и никакви показатели за апендицит.

Сега тя звучеше като обезумяла. Усещаше остра болка. Имаше температура и повръщаше.

Дебора се облече бързо, събуди Грейс, за да ѝ каже, че излиза, и тръгна към болницата. Пациентката и изплашеният ѝ съпруг пристигнаха почти едновременно с нея. Дебора успя да ги вкара бързо в спешното отделение за няколко окончателни изследвания и после ги свърза с хирург, който щеше да направи апендектомията.

Тя качи жената в асансьора и постоя малко със съпруга ѝ. После потърси лекарите, които бяха дежурили предната нощ.

Една от тях — Джоуди Рийд, преглеждаше пациент, претърпял операция. След прегледа излезе при Дебора в коридора.

— Искате да ме попитате за Калвин Маккена, нали? — предположи тя и покани Дебора да влезе. Седна пред най-близкия компютър, въведе паролата си и подкани посетителката да погледне екрана.

Беше доклад от лабораторията. Дебора едва го погледна и от устата ѝ се отрони:

— Кумадин? Не знаех, че го е приемал.

— Нито ние. Бях тук, когато го докараха.

— Не е ли носел медицинска гривна?

— Не. Нямаше портфейл, никакви документи за самоличност и не говореше. Попитахме го специално дали приема лекарства и алергичен ли е към нещо, но той не отговори. Жена му също не ни помогна. Поклати глава, когато я попитахме, и не спомена за каквото и да било сърдечно заболяване или нещо друго, което да ни предупреди, че той приема антикоагулант.

— Но на етикета има черна кутийка с предупреждение „Информирайте лекаря си“ — настояваше Дебора. — Как може да не е знаела?

— Нямам никаква представа. Ала това обяснява защо е получил кръвоизлив.

Дебора не можеше да повярва. С баща ѝ осигуряваха карти за портфейлите на онези от пациентите, които приемаха лекарства като кумадин. Макар че в крайна сметка всичко зависеше от прилежността на пациентите, които трябваше да ги носят в портфейла си.

— Откриха ли нещо друго в кръвта му? Наркотици? Алкохол?

— Не. Само кумадин.

ШЕСТА ГЛАВА

— От законова гледна точка — обясни Хал, когато тя му се обади малко след залез-слънце — е налице основателно съмнение, че смъртта е предизвикана от катастрофата. Това е добра новина, Дебора. Макар че аз бих предпочел да е бил пиян до козирката. Тогава можех да споря, че е залитнал пред колата и сам е предизвикал катастрофата. Но кумадинът повдига други въпроси, например дали има проявена небрежност от негова страна или от страна на жена му, след като не са предупредили лекарите в болницата за опасността от кръвоизлив. Ти как мислиш?

— Като лекар ли? — попита Дебора. — Мисля, че е твърде смущаващо. Смъртта му е можело да бъде предотвратена. Като съпруга... се чувствам объркана.

— Бивша съпруга — вметна Хал.

— Ако съпругът ми приемаше такова лекарство — продължи тя, пренебрегвайки забележката, — това щеше да е първото нещо, което щях да кажа на лекуващите лекари.

— Като шофьор на колата, която го е блъснала, вероятно изпитваш облекчение?

Тя се замисли за секунда.

— Не. Един човек умря.

— Но не по твоя вина.

— По моя вина беше. Моята кола го блъсна. Оттам започна всичко.

— Не е ли възможно кръвоизливът да не е свързан с инцидента?

— Искаш да кажеш — попита Дебора сухо, — дали е възможно човекът да е направил кръвоизлив случайно в деня, в който кола го е метнала във въздуха и запратила срещу едно дърво?

Хал не отстъпи:

— Точно това исках да кажа.

— Съвпадението в събитията е някак подозрително.

Той настоя:

— Ти си лекар. От медицинска гледна точка възможно ли е?

— Не съм специалист по травмите.

— Дебора!

— Да! Възможно е.

Той въздъхна.

— Благодаря ти. — Доволен от кръстосания разпит, той добави с кадифен глас: — Ти си истински педант по отношение на детайлите, Дебора Монро.

— Определено — каза тя, реагирайки на тона му. — Особено когато трябва да се постъпи правилно. Може ли да те попитам нещо, Хал?

— Каквото пожелаеш, скъпа.

— Каза, че би имал връзка с мен. А с други имал ли си връзка?

Последва пауза, после той попита, удивен:

— Що за въпрос е това?

— Въпрос, който ме преследва от мига, в който ми го предложи за първи път.

— Да не размисляш относно офертата ми?

— Разбира се, че не.

— Тогава защо ми задаваш този въпрос? — Той отново се върна към деловия тон. — Аз съм най-добрият адвокат, когото можеш да намериш. Ако се стигне до съд, дори няма да ти взема пари за отделеното време, а то ще бъде значително. Между другото, говорих с Бил Спелинг. — Бил беше главният редактор на местния вестник. Дебора лекуваше децата му още от раждането им. — Няма да споменава името на Грейс в днешното издание. Ето такива неща правя за хората, които обичам.

* * *

— Кумадин? — повтори Грейс внимателно, когато майка ѝ спомена думата.

— Това е антикоагулант, който се приема обикновено след сърдечен пристъп — обясни ѝ Дебора. — Предотвратява образуването на съсиреци, които могат да предизвикат друг пристъп или мозъчен удар.

От вратата на кухнята Дилън запита ужасено:

— Татко ли е получил удар?

Дебора не беше чула кога е приближил.

— Не — смъмри го тя нежно. — Татко не е получил удар.

Говорим за лекарството, което господин Маккена е приемал. — Протегна ръка и придърпа Дилън към себе си. — Антикоагулантите могат да предизвикат също обилно кървене — каза тя на Грейс. — Възможно е това да е причинило кръвоизлива при господин Маккена онази нощ. Ако лекарите в спешното отделение са знаели, че го е приемал, са могли да предотвратят смъртта му.

— Как?

— Като противодействат на антикоагулантите с други лекарства и го наблюдават отблизо.

Дилън погледна нагоре към нея с разширени очи.

— Моят лекар прави това с мен.

— Проблемът е много различен, миличък. Твоят лекар наблюдава зрението ти, за да е сигурен, че лечението протича правилно. Няма абсолютно нищо животозастрашаващо при зрението ти.

— Ами ако роговицата на очите ми продължи да се влошава и никой не знае за това, освен мен? Какво ще стане тогава?

Дебора усети безпокойство. Очилата коригираха далекогледството му. Проблемът с роговицата на очите не беше свързан с него и можеше да бъде решен само чрез трансплантация.

— Усещаш ли някаква промяна?

— Не. Но какво ще стане, ако усетя?

— Ще ми кажеш и ще отидем на лекар. Чувстваш ли нещо? — попита тя отново. Това не можеше да се забележи като дерматита на кожата или възпалението на ухото, което се откриваше при преглед. Нямахше представа какво става с роговицата на окото му.

— Не, но какво ще стане, ако не кажа на лекаря? Какво ще стане тогава?

— Просто няма да можеш да виждаш много добре.

— Значи мога да ослепея?

Дебора се наведе по-близо до него.

— Скъпи, по-замъглено ли виждаш нещата?

— Само питам, мамо. Ще ослепея ли?

— Не. Говорихме за това. Първо, дистрофията на очната роговица е само на едното око. Второ, веднага щом спреш да растеш, напълно ще коригираме проблема.

— Мамо — прекъсна я остро Грейс, — защо господин Маккена е тичал, след като е бил с болно сърце?

Дебора погледна Дилън, който, изглежда, остана доволен от отговорите ѝ, и чак тогава отвърна на Грейс:

— Много хора с болно сърце тичат. Упражненията са важни.

— Както правиш ти във фитнеса ли? — попита Дилън. — А татко какво прави?

„Татко ти крачи по пода“, каза си Дебора, но не го произнесе на глас. А и откакто избяга от корпоративния начин на живот, той вече не крачеше.

— Йога — отвърна тя. Можеше да се пошегува и да каже, че пасва идеално на новия имидж на Грег, но тя вярваше в йогата. Искаше ѝ се и Грейс да опита. Изучаването на техники за релаксиране можеше да ѝ помогне срещу гризането на ноктите.

Дебора нежно отстрани ръката на момичето от устата ѝ, но не беше сигурна, че Грейс схвана посланието.

— Мислиш ли, че господин Маккена е получил сърдечен пристъп, когато изтича на шосето? — запита дъщеря ѝ. — Искам да кажа, може би не е знаел какво прави или е бил дезориентиран и се е опитвал да намери помощ?

— Лекарите не са открили признак за сърдечен проблем.

— И какво значение има за нас, че той е бил на кумадин?

— Това означава — каза Дебора, благодарна за тази малка искрица надежда, — че ние не сме пряко отговорни за смъртта му.

* * *

— Кумадин ли? — попита баща ѝ по време на сутрешното кафе. Едва тогава я погледна открито. Очите му бяха кървясали и беше глътнал два аспирина, преди да хване чашата си. Бутилката с уиски в кабинета му — нова бутилка, очевидно отворена предната вечер — беше намаляла бързо с една трета от съдържанието, и макар че това тревожеше Дебора, рехабилитирането ѝ я занимаваше повече.

— В болницата чувстват облекчение — каза тя. — Това измества фокуса от причината за смъртта към въпроса защо никой не е разбрал, че Маккена е приемал лекарството. Всички там са задавали правилните въпроси, които са останали без отговор. Пациентът изобщо не говорел, а съпругата му не е споменала за кумадина. Не е споменала и името на лекаря, при когото е ходел той.

— Кумадинът не се дава без рецепта. Някой трябва да го е предписал. Съпругата сигурно знае кой е той. Освен ако мъжът ѝ не е криел от нея, както *твърдиш*, че е постъпвала жена ми.

Неподготвена за тази атака, Дебора заговори колебливо:

— Казах ти го, само защото си поставил мама на пиедестал, който никой от нас, останалите, не може да стигне. И тя беше човек. Хората правят грешки.

— Тя е мъртва и не може да се защити.

— Нямаше да иска да се защити, татко. Щеше направо да си го признае и ти на мига щеше да ѝ простиш. Е, аз си го признавам. Направих катастрофа и дълбоко съжалявам. Щеше ми се да бях свършена заради теб. Но не съм.

— О, я стига, Дебора! — запротестира той. — Кога съм искал да си свършена?

— Не с думи, а с изисквания. Да вземем Джил например. Тя не може да отговори на изискванията ти, но обича това, което прави, и бизнесът ѝ е наистина страхотен. Не би ли могъл да се отбиеш там някой ден и просто... да погледнеш? Или да вземем Дилън. Може да не е суператлет, но ще е щастлив, ако отидеш на някой от мачовете му.

— Ще отида, наистина.

— Днес има мач.

— Днес не става. Друг път.

Дебора знаеше графика за прегледите и не разбираше защо да не става днес, но ако попиташе, щеше само да разгневи баща си.

— Ами Джил? Ще бъде щастлива, ако се отбиеш. Само да видиш хората, които се редят на опашка...

— Точно сега — пресече я Майкъл — съм по-загрижен за теб, отколкото за сестра ти. Говори ли с Хал за тази история с кумадина?

— Хал е оптимист. Според него може да се докаже, че лекарството има по-голяма вина за смъртта на Маккена, отколкото катастрофата.

Баща ѝ гледаше изучаващо кафето си.

— Аз също получих потвърждението, от което се нуждаех — каза Дебора. — Знаех, че не е фатално ранен, защото го прегледах. Сега поне съм наясно от какво е починал. — Когато баща ѝ отново не отговори, тя добави: — Хал поддържа връзка с полицията.

Майкъл свали чашата си.

— Това е добре. Той ще ги наглежда. Колкото повече отговори получим, толкова по-добре. Половината от пациентите, които прегледах вчера, ме питаха за катастрофата, а „Леджър“ дори още не е излязъл.

* * *

До обяд вестникът лежеше на всички алеи пред къщите в града. Дебора го видя в обедната почивка. Заглавията на първа страница се открояваха на фона на белия плот „Формика“ в малката кухничка на кабинета.

Статията не беше толкова лоша, колкото можеше да е. Поместена бе на първа страница, но в долния край, и не се виждаше, ако вестникът е сгънат, което означаваше, че читателите няма да забележат първо нея. За жалост, в малък град като Лийланд повечето хора четяха „Леджър“ от първата до последната страница.

Статията разказваше за Калвин Маккена — кога и защо е пристигнал в Лийланд, къде е живял със съпругата си, какво е преподавал. Учителите говореха за интелекта му и го описваха като човек, който прекарвал обедните си почивки, четейки научни статии в кафенето. Учениците разказваха колко е бил умен. Всички изразяваха уважението си към неговите способности, въпреки че никой не употребяваше думата *любим*.

Репортерът бе дал подробен, но сух отчет на събитията от понеделник вечерта и техния развой. Дебора би предпочела да се отбележи фактът, че нейната кола се е движела със скорост доста под ограничението, но текстът просто споменаваше, че скоростта не е била фактор и че не е бил съставен акт. Съобщението за погребението повтаряше онова, което Карън ѝ бе казала.

Съпругата не беше цитирана. Нито Дебора — благодарение на съвета на Хал.

Най-доброто от нейна гледна точка беше, че името на Грейс изобщо не се споменаваше в статията. А най-лошото бе това, че името на Дебора, изписано на най-видно място, за да може целият свят да го види, правеше лъжата още по-голяма.

* * *

Грейс си мислеше, че ще умре. Приятелите ѝ не четяха „Леджър“, поне не насред училище. Но естествено, понеже починалият беше господин Маккена, днес нещата стояха различно. Дори не знаеше откъде бяха взели вестниците, ала накъдето и да се обърнеше, виждаше някой да държи сутрешното издание.

— Не е зле — отбеляза Мегън, прошумолявайки с вестника, когато свърши с четенето на статията. — Дори не се споменава, че си била в колата.

Що се отнася до Грейс, това нямаше никакво значение. Вече целият град знаеше, че тяхната кола е блъснала господин Маккена. Непрекъснато я спираха в коридора, за да я питат глупави неща от рода на: *Леле, майка ти ли го блъсна?... А знаела ли е, че това е той?... Ами кога разбрахте?... Чувстваш ли се виновна или нещо такова?...*

Единственият човек, с когото можеше да поговори, беше Даниел. Толкова много държеше на нея. Но точно в това бе проблемът — как би могла да я излъже? А от друга страна, как би могла да ѝ каже истината? Ако го направеше, щеше да навреди на майка си.

Това бе причината да страни от Даниел така, както странеше и от останалите си приятели. Влезе в следващия час със сведена глава, макар че това не можеше да удържи хората на разстояние. Началото на обедната ѝ почивка премина в отбиване на толкова въпроси, че накрая тя грабна подноса, изхвърли по-голямата част от обяда си в коша и се скри в женската тоалетна, докато звънецът не удари. Тогава започнаха да ѝ пращат *съобщения*. Това не беше разрешено в час, но всички го правеха. Нарушаваха правилата, но никого не го беше грижа. Те нарушаваха правилата и никого не го беше грижа.

Грейс изключи телефона си.

На тренировката бе почти същото — задаваха ѝ толкова много въпроси, че на треньора му хрумна брилянтната идея да я накара да излезе пред всички с кратко изявление. И какво можеше да каже? *Беше ужасна нощ... нямаше никаква видимост... толкова зле се чувстваме.* Просто думи. Не изразяваха и половината от това, което усещаше в действителност, и то я накара да се почувства като пълна лъжкиня. Но нямаше как да признае истината в този момент, без да изкара лъжци майка си, чичо Хал, полицията, репортера от вестника и всички други, които разказваха за случилото се онази нощ.

Бяга слабо. На първото разстояние показва слаби резултати, на второто бяга още по-лошо, а на 800 метра — *нейната дисциплина* — се представи толкова зле, че треньорът я остави да си тръгне преди края на тренировката.

Полувървейки, полутичайки, тя стигна до „Сладостта на Главната“ и с все още изключен телефон, се скри далеч от погледите в задните помещения, докато не си тръгна и последният от учениците, които стояха на рояци пред пекарницата. Мислеше да остане там до пристигането на майка си, но прегладня. Изяде една козуначена кифла и две кексчета с моркови, изпи и едно еспресо, което си направи скришом от леля си, понеже Джил не ѝ позволяваше да пие кафе и не търпеше възражения по въпроса. Но нали за да остане будна достатъчно дълго, за да си напише домашните и да учи нови думи тази вечер, се нуждаеше от кофеин? Изпълнена с чувство за вина, че върши нещо зад гърба на Джил, но не преди да се увери, че отпред не е останал нито един познат, тя излезе и се огледа, за да види с какво може да помогне на леля си. Работното време приключваше след по-малко от час и отпред беше почти пусто, хората от персонала вече си бяха тръгнали. Дилън бършеше масите, което беше добре, защото Грейс не обичаше да го прави. Предпочиташе да проверява бордерата, но Джил се справяше с това сама. Започна да събира в един поднос останалите сладкиши. Клекнала зад витрините, беше скрита за погледа на минувачите по улицата.

Държеше под око вратата. Дилън също хвърляше притеснени погледи натам, докато забърсваше с кърпата, макар и по други причини. В пет часа имаше бейзболен мач и той се тревожеше, че майка им ще закъснее. Вече бе облякъл екипа и три пъти пита Джил дали ще го откара до игрището, в случай че Дебора не пристигне

навреме. Попита и Грейс два пъти дали ще гледа мача, ако майка им не успее да дойде.

Грейс се молеше да не ѝ се налага. Изключено бе да се появи на публично място, за да гледа как тайфа десетгодишни хлапета мятат топки, които после не могат да стигнат.

Примираше от ужас при тази мисъл. Майка им накрая все пак пристигна, но не от фитнес залата, както си беше мислила Грейс, а облечена в работните си дрехи. Тя прегърна бързо Дилън, стисна Джил за рамото и се насочи към Грейс. Приклезна до нея и ѝ заговори тихо:

— Опитвах се да се свържа с теб по телефона. Как мина днес?

— Беше добре до момента, в който се появи вестникът — отвърна Грейс с внезапен гняв, насочен към майка ѝ. Дебора бе започнала тази лъжа. — Всички зяпаха един през друг към мен. Чувствах се като престъпница.

— Чели са за господин Маккена. Не всеки ден умира учител.

— Четяха за *теб* — заспори Грейс с яростен шепот — и когато не ми задаваха въпроси, ме гледаха странно, сякаш знаеха истината. На тренировката едва издържах. Всъщност се провалих на първите две дистанции и дори не завърших на осемстотин метра, което е гадно. Целият *отбор* ме зяпаше.

— Въобразяваш си.

— Не, мамо. Зяпат ме и говорят за погребението. Всички ще ходят. Какво се предполага, че трябва да направя? Господин Маккена ми беше учител. И аз ли трябва да отида?

— Искаш ли?

— Боже, *не* — изсъска тя, — би било *кошмар* да съм там и да знам... да знам... — Не можеше да го изрече. — Но всички други ще ходят и сигурно ще ме помислят за безчувствена, ако не отида. — Момичето посърна. — Става все по-зле, мамо. Направо е *непоносимо*. Ако все още харесвах татко, щях да отида да живея при него до края на годината — закани се, провокирайки скандал. Майка ѝ се дразнеше, когато чуеше Грейс да казва, че не харесва баща си.

Но майка ѝ гледаше през витрината към Дилън. Беше се изместил на друга маса и я бършеше с големи бавни кръгове. Макар че бе с гръб към тях, движението на главата му подсказваше, че следи ръката си с поглед. Грейс знаеше достатъчно за зрението му, за да се притесни от това.

Тя се изправи до майка си и двете го наблюдаваха около минута. После Дебора се приближи към Дилън и постави длан на тила му. Той подскочи от изненада.

— Наред ли е всичко, миличък? — попита го тя.

Детето кимна енергично:

— Всичко е наред.

— Гледаш тоя парцал доста отблизо. Размазано ли го виждаш?

Той поклати отрицателно глава.

— Ще ми кажеш, ако е така, нали?

— Мамо, не виждам нищо *размазано*. Скоро тръгваме, нали? — попита момчето и притеснено погледна към Грейс. — Ще дойдеш ли?

— О, Дилън, не мисля, че...

— *Трябва* да дойдеш — прекъсна я той с отчаян глас. — Не разбираш ли, че треньорът не ме пуска в играта, защото семейството ми не идва. Няма причина да ме пуска да играя.

— Чакай малко! — възкликна Дебора. — Нито една игра не съм пропуснала. Аз не съм ли семейството ти?

— Една *малка* част от него. — Той погледна отново към сестра си и провлече умолително: — Моооля те, ела! — И го каза по такъв начин, че ѝ се прииска да изкрещи, защото не можеше да му откаже, когато я гледаше така. Той беше малкото ѝ братче, имаше ужасен проблем със зрението и беше толкова зле в бейзбола, че направо я болеше да гледа. Грейс не знаеше защо родителите ѝ го оставят да играе.

Всъщност знаеше. Оставяха го, защото да играе бейзбол бе нормално за възрастта му, а те искаха той да бъде нормален. Искане да има приятели. Искане да бъде едно обикновено момче. Искане да обича спорта.

— Още пет минути — отговори Дебора и се извърна, за да прошепне на сестра му: — Моля те, ела. Той има нужда да сме там.

— Как може *която* и да е от нас да отиде? — прошепна Грейс, когато майка ѝ се приближи отново. — *Убихме* човек.

— Не сме...

— Няма ли да изглежда зле, ако отидем?

— Може би, но имаме ли избор? Сега става въпрос за Дилън. Трябва ли да го наказваме, защото господин Маккена почина?

Грейс се разкъсваше.

— Добре — съгласи се тя, — ще дойда на мача, но няма да отида на погребението. Не мога да го направя.

Джил се присъедини към тях, когато тръгнаха.

— Ще ходиш ли на погребението? — попита тя Дебора.

— Мислех да отида в знак на уважение.

— Но ти си карала колата, която го блъсна.

Именно, помисли си Грейс.

— Не е ли това още по-основателна причина да отида? — попита майка ѝ.

Грейс затаи дъх. Обикновено разчиташе на леля си да я подкрепи. Този път Джил просто смръщи вежди.

— Трябва да има определени правила за подобни ситуации. Може би е по-добре да попиташ Хал.

* * *

Вече в колата, Дебора се обади на Хал. Той отхвърли идеята без колебание:

— Остани си у дома.

— Защо? — попита го тя.

— Защото присъствието ти може да разстрои вдовицата.

— Но това е служба на гробищата, където ще е пълно с хора. Аз ще стоя някъде отзад. Дори няма да разбере, че съм била там.

— А не мислиш ли, че другите ще те видят? Стига, Дебора. Мълвата ще се разнесе.

Тя също мислеше така. С появата на „Леджър“ катастрофата бе станала обществено достояние. Притесняваше се, докато минаваше с колата през града, но ако се криеше, нещата щяха да се влошат.

— Толкова лошо ли ще бъде? — попита тя. — Ти не ми позволи да говоря с пресата, Хал, но аз се чувствам ужасно. Не съм блъснала човека умишлено. И не живеем в милионен град, та да не го познавам. Чувствам се отговорна за това, което се случи.

— Вдовицата може да се възползва от това.

— И все пак моята кола блъсна съпруга ѝ. Най-малкото, което мога да направя, е да отида на погребението.

— Като приятел, мила, те разбирам — отвърна Хал търпеливо.
— Като твой адвокат те съветвам да не го правиш. Все още не знаем какво смята да предприеме вдовицата. Ако появата ти я накара да избухне, нещата ще се влошат.

* * *

Дебора не попита Хал дали може да отиде на мача на Малката лига, защото не искаше да ѝ забрани и това. След като остави Дилън на игрището, тя и Грейс застанаха на страничната линия, за да гледат заедно с другите роднини. Беше се захладило. Родителите стояха на групи, навлекли палтата си като естествена бариера срещу разговорите, но се държаха достатъчно дружелюбно с Дебора и Грейс. Дори да виждаха нещо нередно в присъствието на лекарката, с нищо не го показаха.

Дилън прекара първите осем ининга^[1] на скамейката. Най-накрая, в разгара на деветия ининг, когато отборът му водеше със седем точки, треньорът го вкара в играта. Той се доближи до хоума^[2], нагласяйки първо каската, после очилата. Вдигна бата^[3] и зае позиция. Проследи с поглед първата топка, която прелетя над главата му.

— *Добре, момчето ми!* — викаше Дебора, която отчаяно се надяваше синът ѝ да не се изложи. Когато с второто подаване стана същото, както и с първото, а той още чакаше, тя викна: — *Гледай добре, Дилън, гледай добре!*

Грейс едва беше промърморила: „Ще го изкарат от играта“, когато третото подаване прелетя над хоума. Дилън се завъртя силно и пропусна. От тълпата се разнесе разочаровано мърморене.

— *Няма нищо* — викаше Дебора и пляскаше с ръце за насърчение.

Грейс направи с ръце фуния пред устата си.

— *Изчакай друга добра топка, Дилън!*

Тя дойде при следващото подаване. Дилън не уцели и обявиха страйк^[4]. Следващото подаване дойде ниско. Дилън не помръдна.

Дебора се молеше. Знаеше, че той може да уцели топката. Предишната седмица го беше направил заради Хал и въпреки че Хал

бе подал топката почти направо към бата, момчето се почувства страхотно.

Резултатът беше три на две. Дебора стискаше здраво ръката на Грейс, вече викаха и двете и дори екзалтацията им да се дължеше на нещо друго, а не на играта, това нямаше значение.

Питчърът^[5] стисна топката близо до себе си, извъртя се и я метна. Тя полетя и удари Дилън в ръката. Момчето се завъртя шокирано за момент, после хвърли бата настрани и щастливо затича към първа база. Когато следващият батър^[6] направи страйк, той се прокрадна до втора база, после до трета в дясното поле, а когато най-добрият батър на отбора застана на хоума и удари топката два пъти, Дилън спечели точка.

Точката не беше от голямо значение, но Дебора не бе виждала сина си толкова щастлив от месеци насам. Беше доволна.

---

[1] Част от бейзболен мач; мачът се състои от 9 ининга. — Б.пр. ↑

[2] Начална и крайна база в бейзбола. — Б.пр. ↑

[3] Бейзболна бухалка. — Б.пр. ↑

[4] Добро хвърляне на питчъра, което попада в зоната на играча. — Б.пр. ↑

[5] Играч, който хвърля топката при бейзбола. — Б.пр. ↑

[6] Играчът, чийто ред е да удари топката. — Б.пр. ↑

СЕДМА ГЛАВА

Еуфорията ѝ продължи кратко. В петък сутринта Дебора се събуди с намерение да се вслуша в съвета на адвокатата си. Облече черен костюм с пола, само защото ѝ се струваше подходящ за траурен ден. По-късно, докато разместваше часовете на пациентите, за да си освободи време следобед, тя си каза, че просто ще спре работа от уважение към Калвин Маккена. И когато се озова на път към гробището, се зарече да остане в колата.

Гробището се намираще южно от града върху редица ниски хълмове, очертани от извивките на тесни алеи. Не беше голямо и често алеите се задръстваха от коли.

Тя отби зад последната кола и се загледа подир хората, които закрачиха по тревата. След няколко минути, когато не се появи друга кола, която да се присъедини към редицата, тя излезе и ги последва. Топлината се бе завърнала заедно с влагата. Мрачните, заплашително надвиснали облаци ѝ напомняха за бурята в понеделник вечерта. Дебора си припомни светкавичното движение, което беше докарало Калвин Маккена дотук, почувства удара, чу свистенето на гумите и отново преживя ужаса. За сетен път потърси нещо, което би могло да я предупреди, но пред очите ѝ отново се спусна непроницаемата завеса на дъжда.

Тя продължи по алеите, граничещи с гробищните парцели. Изкачи хълма и видя в подножието му стълпеното множество, наподобяващо сиво-черен храсталак от пирен, притихнал и унил в мрачния ден. Свещеникът стоеше пред ковчега, украсен само с букет цветя. Вдовицата беше наблизко, забулена в черно и подкрепяна от мъж, който приличаше на починалия.

Дебора се поспря между няколко групи ученици, но предположи, че всички я бяха видели да идва. Чувствайки се все по-неловко, тя се придвижи по-близо до гроба. Видя вдовицата да поглежда към нея и побърза да се скрие сред опечалените. Намери място зад една група учители, сведе поглед и зачака началото на службата.

Около минута не чуваше нищо. После се разнесе тих шепот и хората пред нея леко се раздвижиха. Тя задържа погледа си наведен, докато една силна ръка не я хвана за лакътя. Дебора вдигна очи и се стресна, когато видя високия тъмнокос мъж, който стоеше до вдовицата. Въпреки че не я стискаше грубо, той настоятелно я поведе далеч от тълпата. Отстрани може би изглеждаше като приятелска подкрепа, но тя ясно чу думите му:

— Трябва да напуснете. Госпожа Маккена не желае да сте тук.

Твърде зашеметена, за да отговори, Дебора се остави да я поведат по поляната. Веднага щом стигнаха до най-близката отсечка от пътя, той я отведе до прохода между две коли и освободи ръката ѝ.

Скрита от погледите на тълпата, тя най-сетне проговори:

— Съжалявам. Не исках да създавам проблеми.

Очите му бяха гневни, а лицето му — сурово.

— Е, вече ги създадохте. Достатъчно е това, което направихте в понеделник вечерта. Така че, моля ви. — Посочи с ръка. — Вървете си по пътя и ни оставете да продължим погребението.

— Не го видях в понеделник вечерта — опита се тя отчаяно да обясни. — Оттогава се измъчвам.

— Толкова се измъчвахте — нападна я той, — че наехте адвокат, който има връзки в полицейското управление? Толкова се измъчвахте, че се появявате на това погребение, за да накарате хората от града да повярват, че ви е грижа за покойния?

— Измъчвам се — прошепна Дебора — от мисълта, че съм отговорна за смъртта на един човек.

Той ѝ отговори остро:

— Защо, бързо ли карахте? Или си слагяхте червило? Или говорехте по телефона? И сега може би се надявате да се измъкнете безнаказано, защото познавате всички в града? Е, нека ви кажа нещо. Кал Маккена не беше важна личност като вас и никога няма да бъде. Но ако наистина се измъчвате, това е добре. — Той кимна назад към гроба. — Спомняйте си го всяка сутрин и всяка вечер. Вие откраднахте бъдещето му. Вие *сте* отговорна.

Мъжът се обърна и изчезна между колите, преди да успее да отговори. Онемяла от вина и унижение, тя тръгна обратно по алеята. Спъна се по неравната настилка, но се задържа и продължи към колата си. Запали двигателя и напусна гробището, но почти веднага след като

излезе през портала, сви от главния път, уплашена, че ще ѝ прилошее. Отби встрани, отвори вратата и се опита да диша дълбоко. Изчака достатъчно да се успокои, после бавно подкара към дома.

Ливия и Адиналдо си бяха тръгнали. Моравата беше грижливо окосена и нямаше и следа от микробуса. Вечерята, приготвена от Ливия, ги очакваше върху печката в кухнята. Дебора знаеше, че е нещо вкусно — нещо, което тя самата не би могла да приготви, дори животът ѝ да зависеше от това. Взе бутилка студен чай от хладилника и се запъти към фойето. Едва бе седнала на най-долното стъпало на стълбището, когато звънецът иззвъня.

Тя не помръдна. Всеки от близките ѝ имаше ключ, а друго не искаше да вижда.

Звънецът отново иззвъня. Дебора погледна бутилката, повдигна я към устните си, после внезапно си помисли за Грейс. Момичето беше тихо тази сутрин, отговаряше с половин уста дори на Дилън. Тренировката беше отложена заради погребението и трябваше да прекара следобеда при Джил. Дебора внезапно си въобрази хиляди неща, които можеха да ѝ се случат по пътя между училището и пекарницата, и скочи от стълбите, за да отвори вратата.

Там стоеше Джон Колби. Гледаше я неловко.

— Аз... получих обаждане. Разбирам, че е имало безредици на гробището.

Дебора си даде минутка, за да се възстанови, и после каза:

— Безредици ли? Не бих го нарекла така. Той беше достатъчно дискретен. — Отстъпи назад, за да покани шефа на полицията да влезе. — Да разбирам ли, че е роднина?

— Братът. Том Маккена. Вчера се отби при мен. Искаше да прочете полицейския доклад.

— Сигурна съм, че е искал — отбеляза тя и опря студената бутилка до слепоочието си. — Притеснява се, че ще се отърва безнаказано.

— Заплаши ли те по някакъв начин?

— Не — махна тя пренебрежително. — Просто искаше да си тръгна. Почти разбирам какво му е — добави и не я беше грижа, че Хал я бе посъветвал да не говори с Джон Колби. Това беше важно. — Познаваш семейството ми, Джон. Родителите ми ходеха ли на погребенията?

— Винаги.

Тя кимна.

— Присъстваха, дори когато връзката им с починалия беше съвсем далечна. Чувстваха, че това е тяхна отговорност като видни членове на тази общност. Майка ми би ме насърчила да отида днес. Тя би казала, че така е редно. Така че отидох. — Болката все още бе много силна. — Слава богу, че Грейс не дойде.

Джон подръпна ризата с цвят каки над колана си.

— Как е тя?

Дебора махна с ръка.

— Май не е много добре — предположи той.

— Моментът е труден.

— Трудна е и възрастта ѝ — каза полицаят и заби поглед в килима, смръщил вежди. — Хормони, натиск от страна на връстниците и усещането, че са почти възрастни, но не съвсем. А шофирането им дава свобода, с която някои от тях не могат да се справят. Грейс има разрешително, нали?

Дебора се зачуди дали Джон не подозира нещо и беше благодарна, че може да му отговори искрено:

— Да, но след злополуката отказва да шофира. И тя не видя човека на пътя. Пита се дали е било възможно да *избегнем* удара и се страхува, че нещо подобно може да се случи отново.

В далечината се чу гръмотевица. Дебора скръсти ръце.

— Ще се притесни, когато разбере какво се е случило на гробището.

— Ще се справи. Отгледала си силно момиче.

— Дори силните момичета страдат, когато се случват лоши неща. Тя все още се опитва да се справи с развода.

— Е, тя определено е лидер. Разчитаме на нея да ни класира на състезанието утре.

— Не съм сигурна, че точно сега може да се разчита на нея. Тази седмица не показва добри резултати на тренировките. — Дебора прокара ръка през косата си. Беше в безпорядък, също като живота ѝ.

— Мога ли да помогна с нещо? — любезно попита Джон.

Тя се сещаше за няколко неща. Например да върне времето назад и да я накара да вземе Грейс пет минути по-късно в понеделник

вечерта. Пет минути щяха да са достатъчни. Кал Маккена нямаше да е там.

Но изненадващо и за самата себе си, прагматично каза:

— Трябват ми отговори. Можеш ли да ускориш нещата с доклада на щатската полиция?

— Не спирам да звъня. Казват, че още не са стигнали до него. Натрупала им се е доста работа. Само толкова мога да им повлияя.

— Ами някакъв предварителен доклад? Например откъде се е появил Калвин, когато го блъснахме?

— Опитвам се. Наистина.

— Добре — каза тя и наистина му вярваше, — тогава историята с кумадина. Знаем ли нещо повече?

— Не още. Говорих с вдовицата за това. Но тя не може да помогне.

— Трябва да е знаела за този проблем — разсъждаваше Дебора. — Някой му е предписал кумадин.

— Казва, че не знае кой е, но ние ще се опитаме да разберем.

Дебора се сети за мъжа, който я беше пропъдил от погребението, и почувства пристъп на гняв.

— Питай брата. Изглежда ми умник. Може би той знае.

* * *

Дебора не искаше да се примири. Може би не трябваше да се натрапва на погребението, но възпоменателната служба в гимназията същата вечер беше открита за външни лица. Тя имаше право да е там. И макар че част от нея искаше да си остане у дома след фиаското на гробищата, другата част искаше да покаже на брата и на вдовицата, че има дълбок смисъл в това да засвидетелстваш почитта си към един починал човек.

Дъждът ѝ помагаше. Пороят рукна, след като Джон си тръгна, и продължи цял час, през който Дебора се залови да отделя отеснените дрехи на Дилън, докато от стаята му ехтеше песента „Не му мисли, всичко е наред“. Пороят намаля, когато стана време да прибере децата от Джил, и почти спря, докато приготви вечерята.

Грейс не беше доволна. Изобщо не искаше да ходи на панихидата. Но майка ѝ беше непреклонна. Каза, че може да отидат по-късно и да си тръгнат веднага след края, но е редно да присъстват и да покажат уважението си към един добър учител.

* * *

За облекчение на Грейс, аудиторията беше осветена от свещи в предната част и когато тя, майка ѝ и брат ѝ се шумгнаха на последния ред, никой не ги видя. Момичето слушаше службата и през цялото време си мислеше, че единствено то е виновно за смъртта на Калвин Маккена. А до нея с изправен гръб седеше майка ѝ, която правеше *каквото беше редно* и очакваше от нея да постъпва *както беше редно*, така че, когато порасне, да стане като нея.

Грейс не искаше да става лекарка. Искаше просто да стане невидима. В момента, в който службата свърши, тя се измъкна от аудиторията.

— Грейс! Грейс, почакай!

Беше успяла да мине по коридора, да излезе от входната врата на училището и да стигне до средата на стълбите, преди да я забележат. Не се налагаше да поглежда назад, за да разбере, че това е Кайл. Майка ѝ и Дилън продължиха напред, но тя се спря, наведе глава и зачака.

— Боже, Грейс — каза той, когато я настигна, — какъде си се разбързала така?

Тя вдигна глава.

— За вкъщи. Панихидата свърши.

— Всички отиваме у Райън. Няма ли да дойдеш?

— Не и тази вечер.

— Без теб не е същото.

Тя му хвърли унищожителен поглед.

— Не съм в настроение.

Видя, че майка ѝ гледа назад, и закрачи бавно.

— Казала си ѝ за бирата, нали? — попита Кайл.

— Не.

— Лъжеш.

— *Не съм й казала* — сопна се Грейс. — Не лъжа. Защо да го правя?

— Не знам, по дяволите, но цяла седмица се държиш странно. Какво става?

Тя го погледна открито.

— Господин Маккена е мъртъв.

— Дядо ми също, но каквото и да направя, не мога да го върна. Знам, че си била в колата, която го блъсна, но ние нямаме вина.

— Никога не съм казвала това.

— Точно така, защото не си имала възможност да го кажеш. Почти с никого не говориш.

Грейс се спря отново.

— Кайл, трудно ми е, ясно ли ти е?

— Все още си мисля, че е заради бирата — каза той и се изпречи пред нея. — Хей, не беше моя идеята да я донесем. Стефи я поиска. Майка ти как е разбрала?

— *Не е разбрала* — настоя Грейс. Заобиколи го и тръгна към паркинга. — Просто съм разстроена заради това, че господин Маккена умря, а никого от вас не го е грижа.

Той закрачи редом с нея.

— Не е вярно. Не дойдохме ли всички на службата тази вечер? Щяхме да ти запазим място, ако беше казала, че ще присъстваш, но ти не ни предупреди.

— Решихме го в последния момент. — „Много ти благодаря, мамо!“

— Е, ще помагаш ли утре с миенето на коли?

— Не мога. Имам състезание.

— Знам, че имаш състезание — каза той, — но то ще свърши следобед и ти можеш да се включиш, макар и само за час. Така де, помогна да се организират нещата, а парите, които ще спечелим, са за училищната екскурзия.

— Която ще е чак догодина, така че мога да мия коли следващия път. — Ако не й наложеха домашен арест или *условна присъда*. Училищната екскурзия, вземането на шофьорска книжка и постъпването в колеж бяха неща, които Грейс приемаше за даденост. Но колкото и да се опитваше майка й да я предпази, все някой някога щеше да научи истината.

Надяваше се дъждът да продължи, за да може да вдигне качулката на якето си. Майка ѝ се надяваше дъждът да спре, за да не се роши толкова косата ѝ. И кой спечели?

Тя ускори ход, за да потърси убежище в колата.

— Ами за купона на Ким? — попита Кайл.

— Какво за него?

— Ще бъде утре вечер. Ще ходиш, нали?

— Не.

— Защо *не*?

Грейс можеше да отговори, че според нея не е редно да правят купон толкова скоро след смъртта на човек, когото всички познаваха. Но това щеше да е поредната полуистина. Думата *полуистина* сякаш описваше целия ѝ живот напоследък.

Нямаше намерение да споделя това с Кайл. Той щеше да предаде думите ѝ на останалите, а това щеше да им даде основание да ѝ задават още въпроси.

— Защото не искам — отвърна му накрая. Тичешком измина останалото разстояние до колата на майка си, качи се в нея и силно затръшна вратата.

* * *

Потисната след панихидата и изтощена от недоспиването през седмицата, Дебора се отпусна на дивана и заспа. Когато телефонът иззвъня, тя се стресна и бе толкова дезориентирана, че чак след второто позвъняване разпозна звука и грабна слушалката.

— Ало? — каза замаяно.

— Грейс? — разнесе се колебливият глас на бившия ѝ съпруг. И веднага след това: — Дебора?

Тя се отпусна върху възглавниците.

— Аз съм.

— Да не си болна?

— Не. Спях.

— Едва десет и половина е.

— Някои от нас водят активен живот, Грег. Имаме деца, за които да се грижим, и семейства, за които да се притесняваме. И моля те, не

ми казвай, че работя много. Просто изпълнявам твърде много функции.

— И функцията да се държиш като кучка ли?

Тя преглътна с мъка. Той имаше право.

Тонът му омекна и Грег добави:

— Не е необходимо да работиш. Тези пари не са ти нужни.

— Не е заради парите. — Тя положи ръка върху очите си. Странно, но преди винаги разговаряха с Грег по това време. Беше един от малкото моменти, в които той не говореше по телефона или не седеше пред компютъра. Тогава нямаше нищо против. Но сега се раздражни.

— Добре — каза той. — Постоянно опитвам да се свържа с Грейс. Да не би да ѝ е повреден телефонът?

— Изключила го е. Не иска да говори с никого.

— Искаш да кажеш — с мен.

— След злополуката не говори и с приятелите си. — Дебора масажира челото си. — Скрила се е в черупката си като костенурка.

— Това е прекалено! — възмути се Грег. — И какво планираш да направиш по въпроса?

Да планира? На Дебора ѝ идеше да се изсмее. Планирането вече ѝ се струваше безполезно.

— Ще ѝ дам време.

— Може би трябва да говори с терапевт.

— Не ѝ трябва терапевт. Само четири дни са минали. Тази вечер в училището отслужиха панихида. Споменът от катастрофата е още пресен.

— Добре. Но искам да говоря с нея.

— Опитай утре сутринта.

— И как да се свържа с нея, след като си е изключила телефона?

Дебора се учуди на неговата несъобразителност и тихо каза:

— Имаме и домашен телефон, Грег. Утре следобед ѝ предстои важно състезание. Защо не ѝ се обадиш сутринта, за да ѝ пожелаеш успех?

ОСМА ГЛАВА

Дебора имаше доста натоварен уикенд. Като начало трябваше да препуска до офиса, понеже баща ѝ, чийто ред беше да преглежда сутрешните пациенти в събота, се обади в последната минута и я помоли да го замести. Когато се прибра у дома, все още притеснена за него, се скара на Дилън, който не искаше да отиде на урока по пиано, и на Грейс, която в нейно отсъствие бе отказала да говори с баща си по телефона, а Грег се бе обадил на Дебора, за да ѝ се оплаче. Сопна се на Дилън, който издирваше бейзболната си ръкавица за тренировката, и се почувства виновна, когато ѝ каза, че не е могъл да види къде е. Скара се на Грейс, която ѝ заяви, че има спазми и не може да участва в бягането в пресечена местност; после, след като настоя да бяга, се почувства виновна, тъй като момичето отпадна по средата на състезанието и обезкуражено, се затвори в стаята си в мига, в който се прибраха у дома.

Имаше нужда от приятелска терапия и се срещна с Карън на кафе, но тъй като не можеше да ѝ разкаже нито за Грейс, нито за баща си, ни за сестра си и най-малко за Хал, накрая се почувства дори още по-зле.

В събота вечерта смяташе да заведе Дилън на кино в търговския център, което бе идеалното развлечение за него, тъй като големите и ярки образи не натоварваха очите му. Но Грейс категорично отказваше да излезе с приятелите си и когато Дебора най-сетне се умори да спори за това, се почувства толкова зле, че не можа да остави дъщеря си сама.

Доставиха им пица вкъщи, но вечерята беше безрадостна, последвана от видеофилм, изпълнен с толкова насилие, че Дебора го спря по средата. Дилън заспори, че е виждал и по-лошо. Грейс твърдеше, че майка ѝ изобщо не е трябвало да пуска филма в такъв случай. И двете деца се оттеглиха в стаите си; Дилън засвири „Чукам на небесните порти“ на електронния кийборд. Повтаряше песента отново и отново, докато Грейс не отиде при майка си, обляна в сълзи.

Дебора се опита да я успокои, но тя отказваше да чуе каквото и да било, а когато помоли Дилън да спре да свири — мелодията депресираше и нея самата — той измърмори, че баща му *никога* не би му забранил да свири.

След всичко това не беше чудно, че Дебора не спа добре. Постоянно се будеше със свит на топка стомах и ужасната мисъл, че животът ѝ излиза от контрол. Всичко вървеше от зле към по-зле и изглеждаше, че тя не успява да спре процеса.

Надяваше се, че неделата ще е по-добра. Беше хубав ден в началото на май. Въздухът бе топъл и чист, дъбовете започваха да се разлистват, а азалиите в лехите отпред бяха напъпили. За разлика от хаоса, предизвикван от бурите, хубавото време носеше усещане за ред. В такива дни тя чувстваше, че владее положението.

През годините Дебора никога не пропускаше да приготви обичайната късна неделна закуска. Тази традиция сплотяваше семейството. Неделята беше денят, в който родителите ѝ гостуваха; единственият ден от седмицата, в който тя имаше време да сготви и можеше да разчита на присъствието на Грег. След смъртта на Рут Майкъл идваше сам, а сега, когато баща им го нямаше, децата още повече се нуждаеха от дядо си.

Тази неделя Майкъл се обади да каже, че няма да идва. Стори ѝ се махмурлия, а нервите ѝ бяха достатъчно опънати, за да се направи, че не го забелязва.

— Какво става, татко?

— Какво да става?

— Звучиш... зле. — Не намери куража да изрече думата „махмурлия“.

Майкъл се прокашля.

— Сигурно съм пипнал оня вирус, с който семейство Бъркс дойдоха миналата седмица.

— Само това ли е? Ами онези сутрини миналата седмица?...

— Онези сутрини миналата седмица се дължаха на твоята катастрофа — срязва я той, но бързо омекна. — Този уикенд просто съм пипнал вирус. Въпреки това ти благодаря за загрижеността. Ще се видим сутринта.

Той затвори, преди Дебора да успее да спомене и дума за пиенето му. Тя се почувства пълна страхливка и същевременно

съучастница, защото отново трябваше да каже полуистина на децата.

Грейс беше доволна, че няма да организират традиционната закуска, и се върна в стаята си с половин геврече, но Дилън се разстрои, че дядо му няма да дойде. Той се върна в стаята си, след като беше хапнал само залък от пържените филийки, които Дебора приготви с такова старание.

Останала сама в кухнята с остатъците от това, което трябваше да бъде семейна закуска, тя се почувства по-обезсърчена от всякога. Когато звънецът иззвъня и видя пред вратата мъжа, който я беше изгонил от погребението, се зачуди какво още можеше да се обърка. И без това се смяташе за страхливка, можеше просто да не отваря.

Планът ѝ беше осуетен от Дилън. С надеждата, че е станало чудо и баща му е дошъл, той изскочи от стаята си и се втурна надолу по стълбите. По средата загуби равновесие и се изтърколи до долу. Дебора му помогна да се изправи, но трябваше да го задържи силom, за да се увери, че е добре. Ала синът ѝ беше упорит. В мига, в който го освободи, той се отскубна от нея и отвори вратата, преди да успее да го спре. Дилън посърна на мига и избъбри:

— Ооо! Помислих, че е татко. — Хвърляйки печален поглед към майка си, той се затътри обратно нагоре по стълбите.

Примирена, Дебора пусна мъжа да влезе. Беше висок и имаше черните очи и коса на брат си. Вместо черния костюм, който носеше вчера, беше облечен в свободен панталон и лилава риза, разкопчана около врата и с навити ръкави.

— Съжалявам — каза той, след като хвърли поглед към стълбите. Дебора вдигна гордо брадичка.

— Нямате вина.

— В неудобен момент ли идвам?

— Зависи — отвърна тя и тъй като нямаше какво да губи, добави: — Седмицата беше тежка. Честно казано, чувствам се доста изтощена. Ако сте дошли да ми кажете, че не е трябвало да идвам на погребението, няма нужда. Схванах посланието ви в петък.

— Беше твърде грубо. Дойдох да се извиня.

Изненадана, тя отстъпи назад.

— Аз съм тази, която трябва да се извини. Това се опитвах да ви кажа в петък.

— Да.

— Наистина съжалявам за катастрофата. Нощта беше ужасна. — В този момент Дебора бе забравила за унижението в петък и беше доволна, че той е дошъл. Сега поне имаше възможност да изрази съболезнованията си. — Съжалявам за загубата ви. И съчувствам на съпругата на Калвин. Как е тя?

— Добре. Разстроена е. И ядосана.

Думата „ядосана“ извика у Дебора мисли за съдебни дела, което я накара да се сети за Хал. Той не ѝ позволяваше да говори с Джон и определено би бил против да разговаря с този мъж.

Хал обаче не беше тук. А Дебора не бе толкова наивна.

— Тя ли ви изпрати?

— Селина ли? Не.

— Знае ли, че сте тук?

— Не. И няма да се зарадва, ако разбере. Дойдох, защото се опитвам да узная какво се е случило. — Той изглеждаше искрено объркан. — Прочетох полицейския доклад. *Изобщо* ли не сте го видели?

— Не и до секундата преди удара. Беше тъмно и дъждът се лееше като из ведро.

— Но той е тичал. Трябва да сте видели движение. С дъщеря си ли говорехте? Разсейвахте ли се по някакъв начин?

— Например, като си слагам червило ли? — попита тя, повтаряйки думите, които той бе казал на гробището. Посочи устните си. — Да виждате червило тук?

Той се усмихна леко.

— Неделя сутрин е. Освен това сте си у дома.

— А тогава беше понеделник вечерта и *пътувах* към дома си — отвърна му Дебора. — Защо да си слагам червило? Съжалявам, но не мога да ви помогна с това. Гледахме пътя, и *двете* го гледахме, както се прави в такова време. Ако Кал е тичал без отразителна екипировка, нямало е как да го видим в такъв дъжд. Толкова просто е.

Братът не се предаде.

— Успяхте ли да говорите с него, докато лежеше в гората?

— Постоянно го виках по име, молах го да отвори очи, казвах му да се държи, защото всеки момент ще дойде помощ.

— Той отговори ли по някакъв начин?

— Нали казахте, че сте прочели полицейския доклад?

— В полицейските доклади също може да има непълноти и грешки.

Очите му бяха много тъмни. Дебора не можеше вече да ги избягва, нито да държи устата си затворена.

— Само ако е подадена грешна информация. Какъв интерес имам да лъжа?

— Добър въпрос.

— Ето ви още един — каза тя, засегната. — Как брат ви се е озовал на пътя в онази нощ? И защо е излязъл да тича в дъжда?

Той отново леко се усмихна.

— Това са два въпроса.

Отговорът му я провокира.

— Ето ви и трети. Знаехте ли, че е вземал кумадин?

Усмивката му изчезна.

— Не. Изглежда, е решил да не ми казва.

— Защо не носеше медицинска гривна?

— Не е предполагал, че ще го блъснат.

Тя сложи ръце на гърдите си.

— Аз също. Затова хората носят медицински гривни *където* и да отидат. Можехме да го спасим. Съпругата му трябва да е знаела, че е приемал кумадин. Защо не е казала нищо?

— Не мога да отговарям от името на Селина.

— Тогава защо брат ви не проговори? Докторите казаха, че е бил в съзнание. Имам пациенти, които приемат кумадин, и вярвайте ми, те биха съобщили първо това. Мълчанието е равносилно на самоубийство. — Тя съжали за думата в мига, в който излезе от устата ѝ. — Съжالياвам, не трябваше да го казвам.

— Тогава защо го казахте? — попита той остро.

— Защото не мога да го проумея и това предизвиква хаос в семейството ми. — Дебора отметна назад косите си и се опита да намери помирителни думи. Не се сети за нито една и тъй като братът не направи нищо, за да наруши тишината, тя продължи: — Аз нося своята отговорност за злополуката, но само аз ли имам вина? Защо брат ви не е взел предохранителни мерки да бъде забелязан на пътя, защо не е казал на лекарите, че взема кумадин? Защо жена му не им го е съобщила? Защо вие не знаехте, че е приемал това лекарство?

— Ще ви отговоря също с въпрос. Длъжен ли съм да знам? И докъде се простира отговорността? — Гледаше я предизвикателно.

Тя вдигна ръка.

— Ако мислите, че разполагам с отговорите, грешите. И бездруго адвокатът ми не би искал да разговарям с вас.

— Защо наехте адвокат?

— Не съм го наела. Той ми е приятел. И трябва да ви кажа, че ме посъветва да не идвам на погребението. Каза, че може да разстрои вдовицата. Явно така и стана.

Братът махна с ръка пренебрежително.

— Тя беше достатъчно разстроена и преди погребението.

— Разбирам я. — Дебора не знаеше дали смъртта е по-голямо нещастие от това, съпругът ти да те напусне с едnodневно предизвестие, но първото определено беше безвъзвратно. — Ще остане ли в града? — Когато братът не отговори, тя каза: — Не живяха дълго тук, поне не и за стандартите на Лийланд. Тя има ли приятели другаде?

— Наистина не знам.

— Живи ли са родителите й?

— Аз... не знам.

— Вие имате ли семейство? Нямам предвид Кал и съпругата му.

Братът поклати глава.

Това правеше смъртта на Маккена още по-трагична.

— Беше страхотен учител по история — промълви Дебора. — Дъщеря ми го харесваше. Беше много начетен. Загубата за града е огромна.

— Всъщност беше *изключителен*. Смъртта му наистина е загуба. Предполагам, че Селина ще остане тук, докато нещата не се разрешат.

Сянката на съдебното дело се мярна отново. Дебора осъзна, че Хал определено не би искал тя да говори с този мъж, и се канеше да го помоли да си тръгне, когато чу стъпки на стълбището. Дилън слизаше полека, като се опираше с ръка на перилата и пристъпваше предпазливо. Нещо не беше наред.

— Какво има, миличък?

Той вдигна поглед.

— Не мога да си мърдам ръката.

Твърдо решена да запази спокойствие, тя го посрещна в подножието на стълбището и започна да опипва лакътя му.

— Оооу! — изохка той.

— Изкълчено е — каза тя ужасено.

— Пак ли? — Очите му, уголемени от очилата, заблестяха от сълзи. — Защо ми се случва постоянно, мамо?

— Защото си с хлабави стави. В някои отношения това е добре.

— Не го намествай! — заповяда ѝ той. — *Боли.*

— Ще стане за част от секундата. Хайде. — Дебора хвърли поглед към брата на Кал Маккена, но не знаеше как да му каже да си върви. Затова просто поведе Дилън към кухнята, настани го на един стол и бързо намести обратно лакътя му. Той изпищя при изпукването и похленчи, докато болката отшуми. Приведена над него, тя задържа главата му притисната към себе си, докато не почувства, че се е успокоил. После хвана с длани лицето му и го целуна по челото. — По-добре ли си?

Той измърмори ядно:

— Поне да беше татко... Ще дойде ли някога да ни посети?

— Ще дойде. Другия уикенд ще го видиш.

— Да, но там, при него, защото кученцата са там. А аз искам да дойде тук. — Златистият ретривър на Ребека беше родил кученца преди две седмици и оттогава Дилън не спираше да говори за тях. Това направи коментара му още по-затрогващ.

Дебора не знаеше какво да каже.

Синът ѝ се изхлузи от стола и излезе от кухнята, без да удостои с поглед Том Маккена, който ги наблюдаваше от кухненската врата.

— Това май беше болезнена процедура — отбеляза той, когато момчето изчезна.

Дебора можеше да попита: „Болезнена за кого? За него или за мен?“, но усети замайване и по тялото ѝ изби студена лепкава пот. Тя седна и сложи глава между коленете си.

— Добре ли сте? — долетя далечен глас.

След минута, когато рискът от припадък премина, тя се изправи.

— Много сте бледа — каза той.

— Поне още съм на стола. Случвало ми се е да се свличам на пода.

— Лекарите не припадат.

— Но майките — да. Прилошава ми, когато децата ми изпитват болка. — Разтри врата си и бавно и дълбоко пое въздух. — Паникьосването не помага — каза си на глас. Беше своего рода мантра. — Дилън вече е добре.

— Не трябва ли да сложи лед на лакътя?

— Не.

— Изглежда уязвимо дете.

— Такъв е.

— Проблеми със зрението ли има?

— Страда от тежко далекогледство. Когато стана на седем години, разви дистрофия на роговицата на дясното око. Това е заболяване, при което се образува мрежа от преплетени линии по задната стена на очната роговица. С годините те се сгъстяват и срастват, което води до отслабване и замъгляване на зрението. Не можем да направим нищо за дистрофията, докато Дилън не порасне достатъчно за трансплантация на очна роговица. Но резултатите от операцията са изключителни. Ако дистрофията се появи отново след това, тя успешно може да се лекува с лазер. — Като го погледна хладно, стана от стола. — Не че нещо от това ви интересува.

— Нали аз ви попитах — каза той. — На момчето сигурно му е трудно.

Дебора взе чаша от шкафа и я напълни с ледена вода от хладилника. След няколко глътки се обърна.

— Изпитва затруднения с неща като стълби и топки за бейзбол.

— И разводите.

Преди седмица сигурно щеше да трепне. Сега напускането на Грег изглеждаше маловажно в сравнение с другите проблеми в живота ѝ. Безпомощна, тя направи жест към храната, която все още стоеше на масата.

— Гладен ли сте? Късната закуска не мина много добре.

— Ухае приятно. Има храна за цяла армия.

— Сякаш си направил купон и никой не идва. Чувствам се по същия начин — каза тя.

— Трудно ми е да го повярвам. Чувам, че всички в града ви обичат.

— Това не знам. Но съм живяла тук цял живот.

— Снаха ми казва, че съпругът ви настоявал да се преместите, но вие сте отказали да тръгнете.

Дебора отпи още една малка глътка, преди да каже:

— Точно така.

— Това ли провали брака ви?

— Не — отрече, макар че имаше време, когато ѝ се щеше да мисли, че това е основната причина.

— Казва, че децата ви искат да си стоите повече у дома, но вие настоявате да работите и че баща ви ви изпраща на домашни посещения при пациентите, за да не се налага да работи в кабинета с вас.

Дебора не смяташе да удостои обвиненията с отговор.

— Снаха ви е разстроена. И е ядосана. Но точно сега семейството ми е атакувано на няколко фронта.

В антрето се разнесоха стъпки. Секунди по-късно Грейс се появи на кухненската врата. Видя мъжа в кухнята и изпищя.

Дебора се приближи и обви ръка около кръста ѝ. Момичето трепереше почти като след катастрофата.

— Всичко е наред, миличка.

Дъщеря ѝ беше пребледняла.

— *Господин Маккена?*

— Това не е твоят учител, а брат му.

Тя продължи да го гледа втренчено.

— Какво прави тук?

— Също като нас се опитва да разбере какво се е случило.

Поглеждайки към майка си, Грейс прошепна:

— Той ме преследва.

Дебора успя да се усмихне леко.

— Съвсем не. Дошъл е да се увери, че сме добре. — Поне се надяваше да е така. Ако смяташе да заведе дело, вероятно вече бе разбрал, че историята има две страни. Кумадинът правеше случая много по-комплициран.

— Ще си тръгвам — каза Том тихо, поглеждайки Дебора. — Няма нужда да ме изпращате.

* * *

Грейс се отскубна от майка си и изтича в антрето, за да се увери, че непознатият си е отишъл. Тя стоя до страничния прозорец и гледа навън, докато колата изчезна от погледа ѝ.

— Това беше доста интересно, не мислиш ли? — попита майка ѝ.

— Беше ужасно! — Грейс не осъзнаваше, че гризе ноктите си, докато майка ѝ не издърпа ръката ѝ от устата. — Изглежда също като господин Маккена.

— Естествено, нали му е брат. Но изглежда по-здрав.

— Какво имаш предвид?

— Физически по-здрав. Учителят ти беше много слаб. На откриването на учебната година миналата есен не спираше да прави един нервен жест, все едно го е ухапала буболечка и се почесва с пръст. — Тя го имитира.

— Не се е почесвал — поправи я Грейс. — Концентрирал се е. Правеше го, когато мислеше за нещо.

— Брат му не го направи нито веднъж през цялото време, докато беше тук.

Грейс се сви.

— През *цялото* време ли? Колко дълго стоя тук?

— Десет-петнайсет минути.

— И казваш, че искал само да се увери, че сме добре? — Дъщеря ѝ не го повярва и за секунда. — Той знае.

— Какво знае?

— За катастрофата. Гледаше ме втренчено.

— Ти го гледаше втренчено. И изпищя.

Но Грейс настоя:

— Знае, че има нещо около катастрофата, което не казваме на останалите. Попита ли за мен?

— Не.

— Предполагам, за да не изглежда прекалено очебийно.

Майка ѝ я стисна лекичко.

— Той не знае. Всъщност искаше да ме попита нещо. Дали причината да не видя брат му е фактът, че в същия момент съм си слагала червило.

Грейс я зяпна, после се разсмя искрено.

— Това ли те попита? Искам да кажа, той явно не те познава. Ама че сексист!

— Ъхъ. И така, искаш ли да ме закараш с колата до Карън?

Грейс помръкна.

— Не.

— Даниел иска да поговорите.

— Не мога.

— Ами Мегън? Можеш да шофираш дотам.

— Това не е като да се качиш отново на колело, мамо. Хората не умират, когато ги блъснеш с колело. Благодаря, не искам да карам. Прилошава ми, щом минаваме покрай онова място... дори когато шофираш ти.

— Все някога трябва да го направиш — увещаваше я майка ѝ.

— Някога може и да го направя.

— Нищо няма да се разреши, ако се изолираш от света. А татко ти наистина иска да помогне.

Грейс изсумтя.

— Ще му се да мисли, че помага, защото това е част от новия му имидж.

— Поне се опитва. Би могла да му дадеш шанс.

— Както той ти даде шанс ли? Намекна ли дори бегло, че се кани да те напусне? Каза ли ти, че е обичал Ребека, преди да те срещне, че са имали връзка? Знаеше ли, че Ребека изобщо *съществува*? — Тя се почувства ужасно, когато лицето на майка ѝ помръкна. — Съжалявам, мамо. Знам, че боли. Но мен също ме боли.

Майка ѝ се стегна и изпъна гръб.

— Може би трябва да приемем това, което се случи, и да продължим напред. Това се отнася и за злополуката.

— Не мога да забравя, че убих господин Маккена.

— Не си го убила. Починал е от кръвоизлив, защото никой не знаеше, че взема кумадин.

— Въпреки всичко, вече го няма. Това не мога да го забравя.

Дебора я прегърна.

— Не смятам, че можеш да забравиш за катастрофата или за развода. Просто казвам, че да продължаваш да се сърдиш на баща си е също толкова вредно, колкото и да продължаваш да се обвиняваш за

катастрофата. Като се заключваш в стаята си, няма да постигнеш нищо.

— Там се чувствам в безопасност — промълви Грейс.

— В безопасност от кого?

— От всичко. От хората, които ме зяпат и може би знаят неща, които не трябва да знаят.

— Аз не съм всички. Защо вече не слизаш при мен?

— Това е твоето пространство. А моето е стаята ми. — Думите дойдоха лесно. Грейс винаги беше смятала, че е различна от приятелите си, защото *наистина* харесваше майка си, но сега между тях стоеше катастрофата.

— И откога съществува разделителна линия? — попита Дебора.

— Откакто реши да поемеш отговорността за нещо, което аз направих, и не пожела да чуеш как се чувствам заради това. Ужасно е да стоиш и да мислиш кога някой най-сетне ще открие истината.

— Истината в случая е само техническа подробност, Грейс — настоя майка ѝ, като направи *точно* това, в което Грейс току-що я бе обвинила, и доказа, че *не* чува дъщеря си. — Официално аз съм шофьорът. Безсмислено е да се криеш.

— А ти не го ли правиш? — отвърна Грейс, отново разгневена. — След злополуката не си стъпвала във фитнес залата.

— И кога ми е останало време да отида? — запитва Дебора.

Но Грейс не се хвана.

— Кога *изобщо* ти е оставало време? Но въпреки това ти ходеше там пет дни в седмицата. Обясняваше, че е добре хората да те виждат там, за да знаят, че не говориш само празни приказки, когато им казваш, че трябва да спортуват. Но от катастрофата насам не си ходила.

— Исках да прекарам повече време с теб. Притесняваш ме. Щеше ми се да отидеш на купона снощи.

Грейс стисна очи.

— Не, не го искаш.

— Когато се случи нещо лошо — каза Дебора, — трябва да оставиш да мине време и да трупаш преживявания между миналото и настоящето. Срещай се с приятелите си, това ще ти помогне. Всички са били на купона снощи.

— Както и едно буренце бира — тросна се Грейс, защото това беше единственият сигурен начин да накара майка си да млъкне.

Дебора се втрени в нея. После раменете ѝ увиснаха.

— Откъде знаеш?

— *Всички* го знаят.

— Ами родителите на Ким?

— Те прибират ключовете от колите. Говорили сме за това, мамо. Знаеш, че се случва.

— Но това са *твоите* приятели.

— А защо трябва да сме различни? — извика Грейс гневно. Майка ѝ очакваше от нея да има много приятели, да получава добри оценки и да бяга по-бързо от всички останали, но това бе нереалистично. Дъщеря ѝ не можеше да бъде съвършена. Нито пък нейните приятели. — Всички са спали у Ким: момичетата на горния етаж, момчетата на долния.

— Това не е редно.

— Много неща не са редни, но въпреки това се случват. Казваш, че не е проблем това, че аз съм шофирала, стига никой да не разбере. Ако тези, които не са били на купона у Ким, не разберат за буренцето, също не би трябвало да има проблем, нали? Ако хората поспят, след като са пили, преди да седнат отново зад волана, какъв е проблемът? Проблемът е — продължи тя, усещайки растящо напрежение в гърдите си, — ако си шофирал, след като си изпил няколко питиета, не си казал за това на никого и се е случило нещо ужасно... като това да убиеш човек. *Тогав* наистина има проблем. — Гърлото ѝ се сви. Момичето сведе глава, скри лицето си в шепи и заплака.

Ето. Каза го!

Плачеше тихо в очакване на гнева и разочарованието на майка си. Искаше да бъде наказана, защото да пиеш и да караш след това бе нещо действително лошо. А да го пази в тайна от майка си бе все едно да има парче стъкло в стомаха си.

— О, Грейс — меко промълви Дебора.

— Ужасно е — хлипаше дъщеря ѝ. — Всъщност никой от нас не искаше да причини вреда и не беше нещо повече от бира, а и всички деца го правят.

Майка ѝ я погали по косата.

— Знам какъв е натискът на връстниците. Но въпреки това си мисля, че трябва да се срещаш с приятелите си. Може би снощи не е

бил подходящият момент. Не знам дали те интересува, миличка, но се радвам, че не отиде.

На Грейс ѝ бе необходима минута, за да чуе думите, и още около минута, за да ги проумее. Майка ѝ не я бе чула. Признанието ѝ беше отишло на вятъра. Дебора не го беше схванала. Отказваше да разбере.

А Грейс не можеше да го повтори отново.

Тя каза, хлипайки:

— Защо трябваше да идва тук братът на господин Маккена? Това е *нашият* дом. Сега все едно... все едно, че е осквернен.

— Драматизираш, миличка. Дойде у дома, за да зададе някои въпроси. Това е едно от малкото неща, които може да направи в мъката си. Опитва се да разбере защо брат му е бил навън в дъжда в понеделник вечерта.

Грейс почти не чу последното. Чувстваше се по-самотна от когато и да било, затова се обърна и се запъти към витото стълбище, построено специално за нейната приказна сватба. Поне така казваше баща ѝ, както казваше и колко обича жена си, децата си и къщата си, докато се втурваше през вратата на път за работата си. Но сега родителите ѝ бяха разведени, зрението на Дилън се бе влошило, майка ѝ все още смяташе Грейс за идеалната дъщеря, а тя бе изпила онази бира — две кутийки — и господин Маккена беше мъртъв.

Грейс просто не знаеше какво да прави.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Закуската в понеделник сутринта премина в мълчание.

— Добре ли си? — попита Дебора, защото Дилън не отронваше и дума.

Той само кимна.

Тя наведе глава и го принуди да я погледне.

— Добре ли са очите?

Напоследък твърде често премигаше. Дебора си повтаряше, че много деца имат по-сериозни проблеми от неговия, който щеше да бъде излекуван до две-три години най-много, но това не ѝ помагаше. Като майка не можеше да понесе мисълта, че зрението му се влошава.

Дилън кимна отново и макар че не му повярва особено, не можеше да позволи на собствения си страх да създаде проблем, какъвто вероятно не съществуваше. Така че тя просто се изправи и попита:

— Харесва ли ти зърнената закуска?

Синът ѝ кимна за трети път и продължи да се храни. При Грейс нещата не минаха по-различно. Главата ѝ беше сведена над учебника по френски. Дебора сложи ръка на рамото ѝ.

— Днес ли е тестът?

— Аха.

— Труден ли ще бъде?

— Аха.

Обезкуражена от лаконичността ѝ, майка ѝ закачливо стисна рамото ѝ.

— Има ли нещо друго? — Когато Грейс я погледна озадачено, тя добави: — В училище? За днес?

Дъщеря ѝ поклати глава и заби поглед в учебника.

Пътуването из града не беше по-добре. На пръв поглед изглеждаше, че Грейс продължава да учи. После Дебора осъзна, че макар да е свела глава над учебника, погледът ѝ остава вперен в една

точка. Беше се замислила дълбоко и подскочи, когато майка ѝ я докосна по ръката.

— Тази седмица ще бъде по-добре — меко каза Дебора.

— В какъв смисъл?

— Ще усещаш нещата по друг начин. Не толкова остро.

— Ти чувстваш ли нещата по-притъпено? — язвително я попита момичето.

Дебора се замисли, преди да отговори:

— Да. Така ги чувствам. Но това не означава, че не съм разстроена или че стомахът ми не се свива, когато осъзнавам, че господин Маккена е мъртъв. Не означава, че не страдам. — Тя отчаяно се опитваше да подеме разговор и добави: — Естествено е да се чувстваш по този начин, Грейс. Инак не би била ти, чувствителният човек, който си в действителност.

Дъщеря ѝ се извърна настрана.

— Наистина го мисля — натърти Дебора, но Грейс не я погледна и в последвалата тишина майка ѝ се запита дали е изрекла правилните думи. Имаше моменти, в които се чудеше и дали миналия понеделник вечерта е постъпила правилно. Преди Грейс беше винаги позитивно настроена и словоохотлива. Сега беше притихнала.

На Дебора ѝ липсваше предишната им близост.

Искаше да каже на дъщеря си, че това, което чувства, е нормално, но момичето не проговори отново, докато Дилън не излезе от колата. Тогава тя погледна към майка си и рече студено:

— Не трябваше да ти казвам за буренцето с бира. Ще събщиш ли на някого?

Дебора усети пронизваща болка в сърцето.

— *Искам* да ми казваш такива неща, Грейс. Можеш да ми се довериш. Всичко, което ми споделиш, си остава между нас.

— Ако кажеш на някого, приятелите ми ще ме намразят.

— Някога да съм предавала доверието ти?

— Дори не съм била там — предупреди я Грейс, — така че не знам със сигурност дали наистина е имало бира. Ако не е имало, ще ме вкараш в беля за нищо. Нещата и бездруго са достатъчно зле.

— Случилото се в понеделник бе злополука, миличка. Няма да имаш проблеми заради това.

— Днес ще разбереш ли нещо за полицейския доклад?

— Не знам. Но няма за какво да се тревожиш. Не сме карали безразсъдно.

— Изобщо не сме карали. В доклада ще се казва ли кой е шофирал?

Дебора отби до тротоара пред гимназията.

— Не... не мисля.

— Отпечатъците ми са на волана — каза Грейс.

— Полицията не търси отпечатъци — аргументира се Дебора. — Те предполагат, че съм карала аз. Не са питали за теб. Освен това пипах волана след теб, когато се пресегнах да взема регистрационния талон от жабката.

— Умишлено ли го направи? — попита Грейс удивено.

Дебора моментално се почувства виновна.

— Не. Осъзнах го едва след това. — Тя пое дъх с усилие. — Не ме гледай така, миличка. Не съм го планирала. Ако полицаите бяха попитали кой е шофирал, щях да им кажа. Винаги съм ценяла честността. Знаеш го. — Грейс издаде неопределен звук. — Измъчвам се точно толкова, колкото и ти. Взех решение, което сметнах за правилно. Може и да не съм била права, но вече съм го сторила.

Отначало дъщеря ѝ не каза нищо. Погледна към учебника си, а после към училището. Когато погледът ѝ накрая отново се върна към Дебора, в него се четеше предизвикателство.

— Е, ще отидеш ли до фитнес залата по-късно?

— Да — обеща майка ѝ. — Със сигурност.

* * *

Дебора не се криеше. Може би стоеше в сянка, но след смъртта на Кал Маккена това ѝ се струваше уместно.

След забележката на Грейс обаче, нещата започнаха да ѝ изглеждат по друг начин. Както обикновено, тя се отби в пекарницата и любезно поздрави всекиго по име. Една от клиентките я запита как се чувства и Дебора уклончиво отговори:

— Справям се.

Настани се на обичайния фотьойл да изпие кафето си и изяде кифлата с орехи, докато преглеждаше набързо „Медицинския журнал

на Ню Ингленд“. Беше напълно изложена на хорските погледи и никой не можеше да я обвини, че се крие.

— Има ли нещо интересно? — попита я Джил. Облечена в яркожълто днес, тя остави напитката си на масата и седна. — Споменават ли нещо ново по въпроса какво не би трябвало да прави една бременна жена? Никакво вино. Никаква риба. Никакво червено месо. Никакви изкуствени подсладители. Никакъв кофеин. Никакво спане на дясната страна... или беше лявата? Никакви обезболяващи, по-силни от тиленол. Като говорим за новаторски методи в контрола на раждаемостта, ето ти още един: при толкова ограничения жените може да решат, че не си струва да раждат деца.

Дебора се усмихна и хвърли поглед към тримата, които изпълняваха поръчките зад щанда.

— Някой от твоите хора знае ли?

— Не. Току-що омесих цяла партида кифлички с глазура, както правя всяка сутрин, а и никой не може да познае, че пия безкофеиново кафе вместо обикновено. Разширявам асортимента от шейкове, но това може да е и заради лятото, не само заради мен. Манго, боровинка, малина. Сезонът определено е подходящ за бременни.

— Наистина ми се иска да кажеш на татко. Такъв стимул ще му се отрази добре. Уикендът беше тежък.

— В какъв смисъл тежък?

— В събота сутринта пропусна първите си няколко пациенти, а вчера не успя да дойде за късната закуска.

— Странно — сухо отбеляза Джил. — Последния път, когато присъствах, разглеждаше мимозите така, сякаш не може да живее без тях.

— Може и така да е — каза Дебора. — Понякога ме притеснява. Прекарва вечерите си сам.

— В пиене.

Дебора кимна.

— Мама му липсва.

— На мен също ми липсва, но не се наливам с алкохол, за да запълня празнотата.

— Ти не си била женена за нея четирийсет години.

— Не, но ми е майка. И бизнес партньор. Обсъждахме идеята да си имаме пекарница, още докато ходех на училище. Обзалагам се, че

не си знаела за това.

— Не знаех — отвърна изненадано Дебора.

— Мислех, че това е идеалното нещо за мен, защото винаги съм обичала да помагам на мама в кухнята, а и за да стана пекар, не се изискваше университетска диплома. Тогава изобщо не предполагах колко имам да уча за *бизнеса*. Но мама вярваше в мен. Много жалко, че винаги се налагаше да действа предпазливо с татко, когато ставаше въпрос за мен.

Дебора осъзна, че Рут Бар беше действала предпазливо за много неща. Майкъл не беше тиранин. Той просто бе мъж с определени виждания. В деветдесет и осем процента от случаите беше прав. Другите два процента неизменно имаха нещо общо с очакванията към семейството.

Дебора приключи с яденето и избърса ръцете си със салфетка.

— Мама лъгала ли го е някога умишлено?

— Съмнявам се — отвърна Джил. — Просто му спестяваше някои неща, които нямаше нужда да знае.

— Точно така. Дали да му поставим ребром въпроса за пиенето?

— Зависи. Колко зле са нещата?

— Всяка вечер пие, докато не заспи.

— Всяка вечер ли?

— В повечето вечери, предполагам. — Дебора се облегна назад. — Липсва му цел. Кажи му за бебето, Джил. Мисля, че това ще помогне.

— И бебето ми да стане мишена на неговия гняв и недоволство от живота?

— Може да даде нов смисъл на живота му.

— Хей, ако сам не го желае достатъчно, моето бебе няма да му помогне. Само ще възпламени гнева му.

— Възможно е. А може и да не стане така.

— Пиенето влияе ли на работата му?

Дебора отпи от кафето си, после остави чашата.

— Успива се. Малко е раздразнителен веднага след ставане.

— Това вреди ли на работата му като лекар?

— Засега не. А аз следя за това. Представяш ли си какво би станало, ако постави грешна диагноза, защото си е пийвал алкохол, скрит в шкафа на бюрото? — Страхът ѝ беше основателен. Вредните

навици можеха да доведат до професионална небрежност. — От миналата седмица се занимава с моята репутация. Ами неговата?... И какво ще стане със собствената ми репутация, ако сгреша? Може би трябва да говоря с него. С пациентите ми постоянно обсъждаме проблема със „затварянето на очите“. Мислиш ли, че си затварям очите за това, което прави татко?

Джил вдигна ръка и се изправи.

— Няма да отида при него, Дебора. Не знам какви ги върши той, защото ме държи на разстояние. Ти ли си тази, която му носи пиенето? Не. Насърчаваш ли го да пие? Не. Отричаш ли, че може да има потенциален проблем? Когато говориш с него — да, защото се ужасяваш от конфронтация. Аз също бих се страхувала на твое място. Виждаш ли, в това съм по-голяма късметлийка. Твоят живот е обвързан с неговия. Моят не е.

— Разбира се, че е — възрази Дебора, защото трябваше да бъдат честни докрай. Имаше предвид бунта на Джил у дома и в училище, дори при зачеването на детето ѝ. — Толкова много от нещата, които правиш, са напук на него. Винаги е било така. Като говорим за затваряне на очите...

— Има разлика — уточни сестра ѝ с лека усмивка. — Затвориш ли си очите за пиенето му, ще трябва да платиш скъпо за това. Ако аз си затворя очите за влиянието му над мен, няма какво да плащам.

* * *

Малко по-късно Дебора спря пред къщата. Ако поведението на баща ѝ през уикенда беше показателно за това, какво я очаква днес, трябваше да е готова за сблъсък. Събра кураж и влезе в кухнята.

Майкъл беше там, буден и енергичен, седнал до кухненската маса. Беше облечен и преглеждаше вестника, отпивайки от горещото кафе. Не само че бе изял вече геврека, но и първо го беше затоплил, ако се съдеше по кафеникавите трохи в чинийката.

— Добро утро — каза тя с облекчение.

— Добро утро и на теб — отвърна той с усмивка. — Децата отидоха ли на училище?

— Да. — Тя се облегна на вратата. — Изглеждаш добре. Това нова вратовръзка ли е?

Той погледна надолу и хвана вратовръзката.

— Майка ти ми я купи малко преди да се разболееш. Не исках да я нося. — Погледна към нея и ѝ намигна. — Тя ми казва, че трябва да се взема в ръце и че тази вратовръзка ще помогне. Ти как мислиш?

Усмивката на Дебора стана още по-широка.

— Определено е права.

Чувстваше огромно облекчение от това, че вижда баща си жизнерадостен, както преди, и от това, че щеше да си спести неприятните емоции от евентуална кавга.

— Какво друго ти казва тя?

— Че съм се отдал на самосъжаление — повдигна вежда той.

— Вероятно е така. Какво друго?

— Че това, дето пропуснах ранните прегледи в събота сутринта, е непростимо.

Дебора махна с ръка.

— Непростимо е силна дума. Просто е разочароващо за онези пациенти, които биха предпочели да ги прегледаш ти, а не аз.

— Казва също, че е трябвало да присъствам на късната закуска вчера.

Интересно. Ако беше дошъл на късната закуска, Дебора нямаше да има възможност да поговори с брата на Кал Маккена, както бе станало.

Понеже не искаше да се връща към това, тя просто каза:

— Липсваше ни. Миналата седмица беше тежка не само за мен, а и за децата. Късната закуска бе пълен провал без теб.

Той изглеждаше искрено разкаян.

— Съжалявам. Наистина бях потънал в самосъжаление. Майка ти беше права.

Дебора го прегърна, попивайки от силата, която помнеше от детството си. Сутринта в кабинета мина добре. Месец май, както обикновено, се съпровождаше от бум на алергичните заболявания. Четирите кабинета за прегледи поемаха потока от пациенти с алергични пристъпи и обичайните за понеделник спешни случаи, а Майкъл и Дебора сновяха между тях.

За щастие рецепционистката успя да отложи за вторник две домашни посещения, което даде възможност на Дебора да преглежда в кабинета и следобед. Пациентите идваха за ежегоден профилактичен преглед, а тя обичаше да разговаря обстойно с всекиго от тях. Почти се зарадва, когато една от редовните ѝ пациентки се обади в последния момент, за да отложи посещението си. Паузата ѝ позволи да довърши едно от кръвните изследвания, преди да се настани на бюрото.

Работата със застрахователните компании не бе от най-приятните аспекти на работата ѝ, а с годините ставаше и по-зле. Баща ѝ, който принадлежеше към старата школа, проявяваше по-малко търпение и от нея за попълване на формулярите. Дебора беше приключила с първия и едва бе започнала втория формуляр, когато Майкъл се появи на вратата на кабинета. С нищо не напомняше жизнерадостния човек от сутринта. Стиснал здраво дръжката на вратата, едва се владееше от гняв.

— Дийн Лемей току-що ми се обади — процеди той. — Искан да знае защо миналата седмица си обидила жена му.

Дебора се изненада.

— Не съм я обидила. — Ясно си спомняше посещението си. — Просто ѝ казах, че трябва да отслабне.

— Дийн твърди, че си показала пълна липса на съчувствие към артритата ѝ. Казала си ѝ, че си въобразява, че има счупена кост, защото си търси извинение, за да не се движи.

— Никога не съм казвала това.

— Твърди, че си я посъветвала да си вдигне задника и да си намери работа.

— Би било добре.

Бузите на Майкъл почервенияха.

— Така ли ѝ каза?

Почувствала жилото на укора му, Дебора отвърна:

— Не, разбира се, поне не с тези думи. Поговорих тактично с нея, но ние не водим този разговор за първи път. Тя отказва да признае, че е с наднормено тегло, което натоварва глезените ѝ. Предложих ѝ да започне да се движи поне малко из къщата — същото, което и специалистът ѝ препоръчва. Тя седи в кухнята, татко. И яде. Предложих ѝ да си намери почасова работа като начин да я изкарам от къщата.

— Дийн смята това за обида по отношение на способностите му да печели.

— Това си е негов проблем.

— Ще стане наш, ако решат да сменят лекуващия си лекар.

Дебора усети пристъп на гняв.

— Така ли? Не ми плащат за времето, което прекарвам в шофиране до къщата на Дарси. Ако не ѝ харесва това, което казвам, нека си намери лекар, който ще шофира дотам и ще ѝ казва каквото тя иска да чуе. Ако мисли, че артритът е толкова лошо нещо, да опита с диабет или сърдечно заболяване, защото точно натам се е запътила.

Майкъл се дръпна от вратата.

— Обещах на Дийн, че ще му се обадя веднага щом науча подробностите. Какво искаш да му съобщя?

Дебора още се чувстваше огорчена.

— Защо се е обадил на теб? Защо не се обади направо на мен? — Тя вдигна ръка. — Добре. Предполагам, че е между чука и наковалнята. На Дарси ѝ трябва изкупителна жертва и аз съм най-подходящата.

Телефонът ѝ иззвъня.

— Какво да му съобщя? — повтори баща ѝ.

Дебора сложи ръка на слушалката. Входящото обаждане беше на частната им линия, което значеше, че са децата или Джил, или някой от неколцината приятели, които имаха този номер.

— Кажу ми, че съм разговаряла дълго с Дарси, именно защото не пренебрегвам пациентите си. Че теглото ѝ е постоянен проблем и че ти и аз с радост ще приемем да разговаряме и с двама им, ако пожелаят да дойдат. — Тя само изчака баща ѝ да се обърне и вдигна слушалката. — Ало — каза, все още ядосана.

— Аз... въз... — долетя несигурният глас на Карън. — Искаш ли да се обадя по-късно?

Дебора си пое дъх.

— Не, не, Кей. Всичко е наред. Просто току-що имах неприятен разговор с баща ми за един от пациентите ни. — Още я болеше от обаждането на Дийн Лемей, но се насили да се успокои. — Всичко наред ли е при теб?

— Ами лакътят е по-добре, което означава, че си била права. А това значи и че трябва да намаля тениса, което не ме радва особено.

Както и да е, обаждам се по друг повод. Всъщност два повода. Първият е да попитам как е Грейс. Даниел се опитва да се свърже с нея, но тя дори не отговаря на съобщенията.

— Преживява труден момент.

— Дани може да намине довечера с колата.

Дебора приветства това.

— Тя е ангел. Надявам се дъщеря ми да се предаде. Кажи на Дани да не се отказва.

Карън издаде недвусмислен звук.

— О, няма! Тя ви обича всички. — Гласът ѝ стана сериозен. — Вторият повод е Хал. Той при теб ли е?

— При мен ли? Не. Защо?

— Каза, че ще се срещне с теб, за да говорите за Кал Маккена.

Пулсът на Дебора се учести.

— Да не е научил нещо от Джон?

— Поне аз не знам за такова нещо.

— Не е ли споменавал доклада за катастрофата?

— Не. Просто бегло спомена, че ще се видите. Не изглеждаше притеснен.

Дебора леко се отпусна.

— В такъв случай просто още не е стигнал дотук.

— Секретарката му се опитва да се свърже с него. Не отговаря на мобилния си телефон.

— Да не би да играе голф?

— Не и в понеделник следобед. Освен това щях да знам.

Дебора знаеше какво си мисли Карън. Не беше свързано с вероятността от злополука с колата, а с телефонното обаждане, което приятелката ѝ бе получила предната седмица.

— Обаждала ли се е отново? — попита меко Дебора.

— Не — понижи глас Карън. — Но нещо става. Хал се заяжда за дреболии, например защо поставям на различно място коша за боклук в гаража. Или защо отделям ненужните рекламни материали от останалата поща и ги изхвърлям. Правя го от години. Снощи ми каза, че в някои от онези реклами имало неща, които му вършели работа, и не трябвало да поемам инициативата да проверявам пощата му. Да проверявам пощата му, представяш ли си?

— Може би има проблеми в работата — опита се да я успокои Дебора. Интеркомът иззвъня. — Някой заядлив прокурор? Или труден клиент?

— Не знам. Не ми е казал. Когато задавам въпроси, той се ядосва. Може би просто минава през кризата на средната възраст. Смятам, че е това. — Тя направи пауза. — Не мислиш ли?

— Възможно е.

— Значи това е — реши Карън. — Благодаря ти, Деб. Винаги ми помагаш.

Дебора не беше направила нищо и се почувства виновна.

— Ако се появи тук, ще му кажа да ти се обади. — Рецепционистката отново ѝ позвъни. — Дай му още малко време, мила. Може дори да не предполага, че телефонът му е изключен.

Хал се кълнесе в мобилния си телефон. Ако е изключен, значи бе умишлено. Дебора предполагаше, че и Карън го знае, но никоя от тях не бе готова да го изрече на глас.

— Сигурна съм, че е така — каза Карън, — а и вече трябва да отговориш на това позвъняване. Искаш ли да прием кафе по-късно?

— Не мога. Обещах на Грейс да поспортувам във фитнес залата. — Важното беше да се появи във *фитнес залата*. — Искаш ли да се видим там и да потренираме заедно на кростренажора?

— Кажы кога.

— В четири и половина.

— Идеално. Хайде, отговори на позвъняването.

Дебора натисна бутона.

— Да, Каръл?

— Том Маккена е на трета линия. Не е пациент. Казва, че е лично.

Лично беше само една от подходящите думи. Имаше и други — като *рисковано*, което означаваше, че не би трябвало да говори с него. Но в неделя сутринта бе достатъчно дружелюбен и ако имаше новини относно кумадина, приетан от Кал, тя искаше да ги знае.

— Ще говоря с него — отвърна тя и натисна бутона.

Гласът му прозвуча спокойно:

— В неудобен момент ли се обаждам?

— Не, удобен е. Просто приключвам. Какво има?

— Боя се, че вчера шокирах дъщеря ти. Добре ли е?

Две прояви на загриженост в рамките на два дни? Дебора застава нащрек. Не можеше да забрави сцената на гробищата и *определено* не можеше да забрави, че точно нейната кола бе причинила смъртта на брат му.

Но той звучеше искрено, затова просто отговори:

— Много мило от твоя страна, че се интересуваш. Грейс е добре. Още преживява катастрофата, но се убеди, че не си призракът на Кал. Наистина много приличаш на него.

Последва пауза и после той каза тихо:

— Приличаме на майка ни.

— Близки ли бяхте?

— Не и с майка ни.

— А двамата помежду си?

— Понякога да, понякога не. — Том се поколеба, преди да добави примирено: — По-често не. Характерите ни бяха напълно различни.

Водена от естествено любопитство, Дебора попита:

— В какво отношение?

Последва мълчание. Тъкмо си мислеше, че е прекрачила границата и трябва да сменят темата, когато той отвърна замислено:

— Той обичаше нещата да са подредени. Искаше да знае какво ще се случи. Затова обичаше историята. В един учебник по история няма изненади. Знаеш кое как свършва. Кал обичаше подредеността. И в къщата му беше същото: изчистено и подредено, всяка мебел на мястото си, прилежно подредени книги и три рапана, поставени на еднакво разстояние върху полицата на камината. Обичаше прецизността.

Окуражена от подробния отговор, Дебора попита:

— А ти?

— Аз съм мъряч.

Беше толкова откровено и неочаквано, че тя се засмя.

— Сериозно ли говориш?

— Напълно.

— Може би е нещо като ответна реакция на подредеността на Кал.

— Не. От двама ни аз съм по-голям с четири години.

— Няма нищо лошо в това да си мъряч.

— Има — възпротиви се той, — ако не можеш да се ориентираш в безпорядъка. Продължавам да мисля, че е трябвало да знам за това, че брат ми е вземал кумадин.

— Как си могъл да знаеш, ако е предпочел да не ти казва?

— Не се бяхме чували известно време. Не трябваше да оставям нещата така. — Тонът му се поуспокои. — Още мисля върху това, защо е вземал лекарството. Какво знаеш по въпроса?

— За кумадина ли? Това е антикоагулант, който се употребява най-често след сърдечен пристъп или мозъчен удар, за да предотврати образуването на съсиреци в артериите и вените.

— Да предполагам ли, че Кал е преживял пристъп или удар?

— Не. Може да е имал съсирек и в такъв случай кумадинът е бил предписан, за да предотврати появата на нови тромби. Но ми се струва твърде млад, за да е имал такъв проблем.

— Проблемът има предистория — обясни Том. — Баща ни получи удар на четиридесет и осем годишна възраст. — Той направи пауза и после попита предпазливо: — Възможно ли е Кал да е вземал кумадин с превантивна цел?

— Съмнявам се. Рискът от странични ефекти е твърде голям. — Чудеше се дали не я изпитва по някакъв начин. Но тя беше лекар, затова трябваше да потисне огорчението си от обаждането на Дийн Лемей и да каже на Том каквото знаеше. — Хората със семейна история на заболяването са длъжни да ходят редовно на прегледи, да поддържат нормално тегло и да следят кръвното си налягане и холестерола. Брат ти правеше ли тези неща?

— Беше слаб. За останалото не знам.

— Притесняваше ли се, да не би да го е наследил от баща ви?

— И двамата се притеснявахме.

— Ти вземаш ли предпазни мерки?

— Не. Но ние, мърячите, не обичаме дисциплината, която върви с режима — каза той. — Ще се побъркам, ако трябва да пия хапчета всеки ден. Кал ги гълташе като бонбонки.

— *Лекарствата* ли?

— Витамините. И да е вземал по-силни хапчета, не съм знаел. Възможно ли е да е приел твърде голяма доза кумадин?

— Възможно е, но дори нормалната доза може да предизвика кървене. Затова предупредителните надписи са толкова ярки.

— Каква е нормалната доза?

— Една таблетка на ден с различен грамаж при различните пациенти. Някои хора го приемат за кратки периоди, да речем, от три до шест месеца. Други го вземат цял живот. Втората група включва пациенти с епизодично повтарящи се животозастрашаващи пристъпи. Трудно мога да си представя, че брат ти е бил в тази категория и никой не го е забелязал.

— И аз — отвърна Том, после добави: — Откъде знаеш всички тези неща? Ти лично предписваш ли кумадин? Или си го проверила след смъртта на Кал?

Тя се усмихна.

— Аз лично не го предписвам, но съм чела списания. Разговарям с колеги по време на конференции. Уча се от специалисти, които преглеждат моите пациенти. Едно нещо е сигурно. Пациентите, приемащи кумадин, трябва да бъдат наблюдавани стриктно. Никой лекар не би подновил рецепта за кумадин, преди да е направил преглед и изследвания, а тези изследвания не се правят от общопрактикуващи лекари като мен. Ако състоянието на брат ти е налагало прием на кумадин, той задължително е посещавал специалист. Застрахователната му компания би трябвало да го знае.

Том се прокашля.

— Да. Тази сутрин разговарях с тях. Има проблем с поверителността. Те не биха предоставили информация, ако Селина не подпише разрешителното за разкриване на данни.

Дебора долови острота в начина, по който той произнесе името ѝ. Това я окуражи.

— Какъв е проблемът да го подпише? Тази информация ще ѝ е потребна, ако смята да ме съди. — А ако е така, напомни си тя, Том ще е в другия лагер. — Между другото, моят приятел адвокатът няма да остане доволен, ако разбере, че разговаряме. Вероятно се страхува, че мога да кажа нещо, което да използваш срещу мен в съда. Искам само да знаеш, че съм пределно откровена. Стремя се да стигна до истината не по-малко от теб самия.

— Усещам го. Затова ти се обадох.

Прозвуча искрено. Или бе невероятен актьор, или действително беше искрен. Реши, че трябва да чуе повече, за да реши каква е истината.

— Как е Селина?

— Не знам. Днес не съм говорил с нея.

— О! — възкликна изненадано Дебора. — Не си ли отседнал при нея?

— Боже, не! Живея в Кеймбридж.

— Кеймбридж. — Това бе изненадващо. Тя предполагаше, че Том живее в друг щат и е дошъл само за погребението. До Кеймбридж се стигаше лесно с кола. А и от възклицанието пролича, че съвсем не обожава снаха си. Дебора се интересуваше повече от връзката с брат му. — И с Кал не сте се виждали често?

— Ако се виждахме, щях да знам повече за здравословното му състояние — рязко отвърна Том. — Ако знаех повече за здравословното му състояние, щях сам да предупредя лекарите. Е, в случай че Селина ми се беше обадила по-рано. Вероятно щеше да ми се обади, ако с Кал бяхме по-близки. Жалко е, когато двама братя знаят толкова малко един за друг, нали?

Дебора изрази съчувствие:

— Случва се по-често, отколкото предполагаш.

— Това по-малко лошо ли го прави?

— Не.

Последва кратка пауза, след което той добави меко:

— Благодаря ти.

— За какво?

— За това, че си искрена. По-лесно е да се самозаблуждаваме, отколкото да бъдем честни. Обзалагам се, че си откровена и със семейството си.

Тя се изуми.

— Какво те кара да мислиш така?

— Просто ми се струваш честен човек.

Не беше ли това *иронично*! Хрумна ѝ, че може да е примамка.

— Има разлика между това да си откровен и да си честен. Откровеният човек може да нарани другите. Аз се опитвам да бъда честна, без да наранявам.

— Говориш прямо.

Пак ирония.

— В повечето случаи — да.

— А изключенията?

Тя пое дъх.

— Когато честността може да предаде нечие доверие. — Дебора мислеше за тазсутрешния разговор с Грейс. — Дъщеря ми споделя неща за приятелите си, които трябва да запазя в тайна.

— Сериозни неща ли?

— Понякога са сериозни и това може да се окаже доста сложно. Ако Грейс ми каже, че някой от приятелите ѝ се самонаранява, трудно бих стояла със скръстени ръце. Самонараняването е вик за помощ.

— Грейс не би ли проявила разбиране?

— Надявам се. Може и да не иска да знае подробности, например на кого съм се обадила. Но вероятно ще почувства облекчение, ако сподели отговорността.

— Защото ти вярва. А ти на кого вярваш? С кого споделяш отговорността?

— С баща ми, когато става въпрос за работа.

— Ами у дома?

— Със сестра ми — до известна степен. Но в повечето случаи се справям сама.

— Бившият ти съпруг занимава ли се с децата?

„Разбира се — искаше да каже тя. — Постоянно им се обажда.“
Щеше да е по-малко унижително за нея. Но това значеше да изрече лъжа.

— Не активно — отвърна, опитвайки се да звучи оптимистично.
— Вече е в друг етап от живота си.

— Но все още има две деца.

— Предполага, че мога да се справя.

— Теб това устройва ли те?

— Съвсем не — избухна тя. — През целия ми *живот* всички предполагат, че мога да се справя — затова ми се струпва все повече и повече. Понякога отговорността е гадно нещо! — Точно тогава съзря Хал на вратата на кабинета. — Като говорим за отговорност, наистина трябва да затварям. Мога ли... тъъ... да ти дам моя мобилен телефон?
— попита го.

— Да, моля те — каза той ѝ секунди по-късно добави: — Записах го.

— Ще ми кажеш ли, ако научиш нещо?

— Разбира се.

Преструвайки се, че е разговаряла с всеки друг, но не и с мъжа, който можеше да я даде под съд заради това, че е причинила смъртта на брат му, тя затвори телефона и погледна към Хал. Изглеждаше мрачен. Жегна я лошо предчувствие.

— Да не би да си говорил с Джон?

— Да, днес — каза той. — Няма новини. Реших да ти го съобщя. Благодарение на грипа може да почакаме още седмица. Нямат достатъчно персонал за обработка на информацията.

Дебора се обезсърчи. Колкото и да си казваше, че Грейс не е направила нищо лошо, нямаше да се успокои, докато щатската полиция не го потвърдеше.

— Ами ако това беше случай с пиян шофьор, който се е врязал в тълпата и е убил петима души? Дали грипът щеше да забави доклада и да позволи на виновника да вилнее по пътищата?

— Не. Виновникът щеше да бъде задържан. Както и във всеки друг случай. Случаите се подреждат по приоритет. Твоят не е от най-спешните.

— Лесно им е да го кажат — сухо отвърна тя. — Но аз съм тази, която седи в очакване. Ти, от друга страна, изглеждаш така, сякаш преди малко си излязъл от спа център. — Косата му беше влажна и току-що сресана, а бузите му леко розовееха.

— Не идвам от спа център, а от игрището за скуош.

Притесненият глас на Карън прозвуча в съзнанието на Дебора.

— И къде е това?

— В един спортен салон в Бостън — ухили се той самодоволно, — недалеч от съда.

— Не знаех, че играеш скуош.

— Не играя. Но няколко от моите приятели са доста запалени по него. Опитах, за да видя дали е нещо, което може да ме заинтригува.

— И? — попита тя, мислейки за това, че един спортен салон в Бостън би му осигурил дългосрочно алиби.

— Може би — отвърна Хал, поласкан от вниманието й. — Ако знаеш само как се изпотих! Добра кардиотренировка е. Ти как мислиш? Да се хвана ли?

— Това, което аз мисля — каза Дебора, — е, че трябва да намериш място тук наблизо. Кей би могла да играе с теб.

— Кей играе тенис — рече той безизразно. — Тя няма време за скуош.

— Вероятно ще намери време, ако я помолиш.

— И да ме бие ли? Няма начин. — Леко наклони глава. — Да не би да се е обаждала тук?

Дебора кимна.

— Казах ѝ, че ще бъда в Бостън — възнегодува той. — Накара секретарката ми да звъни навсякъде. Какво ѝ става напоследък?

— Нищо, което едно обаждане по мобилния ти телефон не би оправило. А ако някой клиент трябваше да те открие?

— Нито един от проблемите на клиентите ми не е толкова важен, че да не може да почака час.

— Щом е така — каза Дебора полушеговито, — ще трябва да си потърся друг адвокат. Искам да разбера на мига, ако Джон се обади.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Дебора се залови отново с формулярите на бюрото си, но работата не спореше. Когато си мислеше, че е преодоляла огорчението от обаждането на Дийн Лемей, виждаше мазното лице на Хал или си мислеше за Кал Маккена. Ако се съдеше по това, което брат му бе казал, изглеждаше, че Кал е бил донякъде педант. Но не беше ли и тя такава? Обичаше нещата да са добре подредени и планирани. Нещо подобно на спокойствието, което Кал е чувствал, знаейки развоя на събитията в учебниците по история.

Едно от най-трудните неща, с които трябваше да се справи в първите месеци, след като Грег я напусна, беше това, че не виждаше пътя си напред. Дори когато оформяха документите по развода, част от нея вярваше, че той ще се събуди и ще осъзнае колко глупаво се държи.

Винаги беше обвинявала Грег. Но сега, когато гневът ѝ от развода се бе уталожил, разбираше, че вината е била и у двамата. Трябваше да поеме своя дял.

Ами лъжата за това кой беше шофирал в нощта, когато Кал Маккена умря? Беше изцяло нейно дело. Усещаше бремето на вината в пълната му тежест, когато чу звъна на телефона. Беше Мара Уолш, училищният психолог.

— Знам, че си заета, Дебора. Миналата седмица сигурно не е била лека за теб. Но се тревожа за Грейс.

Дебора преглътна.

— Защо?

— Другите деца приемат смъртта на Кал Маккена сравнително нормално. Харесваха Кал, но не приемат лично смъртта му. Някои учители имат специална връзка с учениците си. При Кал тя липсваше.

— А Грейс? — попита Дебора.

— Грейс усеща нещата по друг начин. Тя е била свидетелка на злополуката, предизвикала смъртта му. Предполагах, че миналата седмица ще е тежка за нея, и случилото се на състезанието в събота бе напълно разбираемо. Но се надявах, че след уикенда ще се чувства по-

добре. Не е така. Пренебрегва приятелите си и се изолира. Движи се сама с наведена глава. На езика на тялото това говори нещо.

— Разстроена е — призна Дебора.

— Джон Колби беше тук току-що и разпитваше за нея.

Сърцето на Дебора заби ускорено.

— Дойде да вземе жена си — допълни Мара. — Тя преподава литература...

— Знам. Той наистина ли разпитваше за Грейс?

— Беше разбрал от Елън, че дъщеря ти се измъчва. Спомена за някакво парти миналия уикенд, на което тя не отишла.

— Партието на Ким Хюбър. Джон откъде знае за това?

— Каза, че е говорил с родителите на Ким. Искаше да знае как се справя Грейс в училище.

— Ти какво му каза?

— Това, което току-що казах и на теб: че се измъчва. Иска ми се да поговоря с нея, Дебора. Имаш ли нещо против?

— Разбира се, че не — отвърна тя. А и какво друго можеше да каже? — Но не съм сигурна, че ще се съгласи. Не съм сигурна и че моментът е подходящ. Знаеш как е, Мара. Когато ги викат поотделно за специална помощ, децата започват да се чувстват така, сякаш наистина нещо не им е наред. Грейс преживява труден момент, но не мисля, че е нещо, което времето не би излекувало. Не искам да се чувства като наблюдавана под микроскоп.

— Бих могла да се срещна с нея след училище.

— Тогава ходи на тренировка.

— В такъв случай някоя вечер, ако има желание. Сигурна съм, че говориш с нея, така че каквото и да кажа, може би ще е излишно. Просто изглеждаше толкова нещастна тази сутрин, че ми се прииска да знае, че съм насреща, ако има нужда от мен.

И какво трябваше да отговори на това Дебора, без да изглежда като най-безчувствения човек на света?

— Всичко е наред, Мара. Утеха е да знам, че си насреща. Само й дай възможност за избор, става ли? Ако не е готова, значи не е готова.

* * *

Грейс стоеше приведена, с ръце на коленете и поглед, забит в пистата. Дишаше тежко и от нея капеше пот. Беше се разконцентрирала.

— Добро бягане, Грейс — каза треньорът, приближавайки с бърза крачка.

— Ужасно беше — изхриптя тя и едва погледна нагоре.

— Шегуваш ли се? Тръгна чудесно. На път беше да поставиш личен рекорд.

— Бях. Точно така. Но не финиширах.

— Хей, миналия уикенд беше болна. Това прави днешното бягане забележително. Продължавай така, Грейс. — Той се отдалечи с обичайната си стремителна походка.

„Продължавай така, Грейс.“ Думите я нараниха, защото тя наистина искаше да бяга добре. Беше се концентрирала върху дишането и крачката си и нямаше да позволи на катастрофата да ѝ попречи; беше се почувствала наистина добре. После зърна Джон Колби и се провали. Поне си помисли, че е той. Не беше сигурна, защото го видя в гръб, а доста мъже на неговата възраст носеха ризи с цвят как и тъмни панталони. Но кой друг би се навъртал край игрището в четири следобед? Колби я наблюдаваше, защото знаеше.

— Bonjour, Грейс!

Тя погледна назад. Учителката ѝ по френски език се приближаваше към нея по пистата.

— Радвам се да те видя тук — каза жената. — Не ми се искаше да се обаждам у вас.

За секунда Грейс се върна отново в часа по френски тази сутрин. Моливът ѝ шареше по листа с теста и дори си мислеше, че не би трябвало да е толкова лесно, когато внезапно ръката ѝ замръзна и отговорите отказаха да се появят.

— Може ли да поговорим за теста? — попита мадам Хендрикс.

Грейс се изправи и погледна учителката си.

— Разбира се — отговори безизразно.

— Не си се справила много добре.

— Не бях учила — излъга Грейс. Доскоро такава лъжа би била немислима.

— Това не ти е присъщо. Ти си най-добрата ми ученичка през тази година. Знаеш материала. Дори да не си се готвила специално, би

могла да покажеш добър резултат.

Когато момичето не отговори, тя добави:

— Тревожех се, че си болна, но ти току-що бяга добре.

Притесняваше ли те нещо тази сутрин?

— Не успях да се концентрирам.

— Това не е добре.

— Знам — каза Грейс.

— Е, седмицата беше тежка заради смъртта на господин Маккена. Цял следобед си мисля за това. Бих могла да те накарам да направиш отново теста, но знам, че ще се справиш отлично. Така че нека просто оставим този тест настрана. Няма да ти поставя оценка. Твърде добра ученичка си, за да бъдеш наказана заради един лош ден. Съгласна ли си?

Грейс не беше съгласна. Ако се бе случило на някого от приятелите ѝ, щеше да има последствия. Щеше да им се наложи да направят повторно теста. Щяха да уведомят родителите им. В този град провалът бе абсолютно неприемлив. Учениците на Лийланд бяха изгряващи звезди, които щяха да водят вълнуващ и бляскав живот.

От това ѝ се гадеше.

Но можеше ли мадам Хендрикс да го разбере? Не. Така че Грейс просто кимна.

— Добре. Това ще е нашата малка тайна. Ще го отдам на лошия ден. *Au revoir, mademoiselle* — каза учителката и си тръгна. Изглеждаше доволна от себе си.

За разлика от нея, Грейс изобщо не бе доволна. Причината не беше само в теста по френски. Някога животът ѝ течеше в определено русло. Някога имаше определени очаквания. Но напоследък всички правила се нарушаваха. Баща ѝ бе изменил на майка ѝ. Майка ѝ бе излъгала полицията. Мадам Хендрикс беше измислила „нашата малка тайна“. А приятелите ѝ купуваха буренца с бира.

Някога Грейс знаеше къде е нейното място. Някога знаеше как ще се нареди животът ѝ. Но вече нищо не беше същото.

* * *

Във фитнес залата на няколко пресечки от гимназията Дебора подскачаше на кростренажора. Движеше енергично ръце и крака и дишаше тежко, обляна в пот. Тренираше вече четирийсет минути.

— Какво правиш? — попита Карън откъм съседния уред.

Дебора я погледна изненадано.

— Ммм?

— Изглеждаш така, сякаш се биеш с него.

Дебора се насили да се усмихне и изрече на пресекулки:

— Усещането от усилието е приятно.

— За теб може би — каза Карън и спря. — Но аз приключих. — Изключи уреда и попи лицето си с хавлия. — Нямах да продължа и толкова, ако не ми беше забранила да играя тенис.

— Не съм ти забранила — успя да произнесе Дебора, докато тренираше усилено. — Посъветвах те. Това ми е работата.

Карън прокара хавлията по ръцете си.

— Искаш ли да те изчакам?

Дебора поклати глава.

— Тръгвай. Аз ще потренирам още малко.

Карън ѝ изпрати въздушна целувка и си тръгна. Уредът ѝ беше зает минута по-късно от градската библиотекарка, която кимна леко на лекарката, докато нагласяше слушалките си.

Дебора продължи още десет минути. После слезе от уреда и направи упражнения за отпускане на мускулите, преди да поеме към съблекалнята.

На вратата се натъкна на Кели Хюбър. Дългогодишна пациентка на Дебора, тя бе по-голямата сестра на същата тази Ким, която бе домакиня на партито миналата събота. Кели беше пациентката, която бе отменила днешното си посещение при Дебора заради главоболие.

— Кели, здравей — каза Дебора, усещайки се отпусната, докато дишането ѝ се нормализираше. — Добре дошла. Свърши ли пролетният семестър?

Кели изглеждаше стресната и неособено щастлива, че я вижда.

— Свърши миналата седмица.

— Изглеждаш чудесно. Надявам се, че си по-добре, отколкото днес следобед.

— До известна степен — отговори младата жена и се огледа нервно.

Майка ѝ се появи начаса. Косата на Емили Хюбър беше скоро боядисана и вързана на опашка като тази на дъщеря ѝ.

Дебора се усмихна.

— Сигурно се вълнувате, че отново си е у дома.

Когато Емили не отговори, тя се обърна към Кели:

— Имаш ли планове за лятото?

— Не съм... ъъ... сигурна. Може би ще карам стаж. — Стрелна майка си с поглед. — Аз ще започвам. — Усмихвайки се смутено на доктор Монро, тя бързо изчезна.

Дебора още осмисляше странното ѝ държане, когато Емили процеди:

— Това беше доста неудобен момент за дъщеря ми.

Дебора се намръщи.

— Защото отмени прегледа си при мен ли?

— Аз го отмених — подчерта майката. — След това, което стана в събота вечерта, най-добре би било тя да посещава друг лекар. Ким също. Ще намина по-късно тази седмица за медицинските им картони.

Дебора беше объркана.

— Какво се е случило в събота вечерта?

— Защо трябваше да се обаждаш в полицията?

— Моля?

— Само защото Грейс не дойде на купона на дъщеря ми, затова ли го направи?

— Не съм се обаждала на полицията.

— Казала си им, че е заради шума, но и двете знаем всъщност за какво е било. Надявала си се да изпратят патрулка до дома ни. — Тя понижи глас, защото двете жени, които минаваха покрай тях, ги загледаха с любопитство. — Но те познават и мен, и Марти. Вярват ни — дори повече, отколкото на теб в този момент.

— За какво говориш? — запита Дебора и през главата ѝ мина обезпокоителна мисъл. Винаги съществуваше вероятността Грейс да е казала истината на Ким.

— За катастрофата миналата седмица — каза Емили сурово. — Калвин Маккена беше един от най-добрите учители в гимназията. Не беше от типа хора, които биха излезли навън да бягат безразсъдно. Трябва да си шофирала твърде бързо в дъжда.

— Извини ме — прекъсна я Дебора, — но причината не беше скоростта.

Емили вдигна ръце.

— Добре, но трябва ли да се преструваш, че не си направила нищо лошо? Да zlepоставяш други пред полицията, когато ти самата лъжеш?

— За какво по-точно? — попита Дебора.

— Класическата лъжа. Пийнала си няколко питиета, а сега ти се ще и другите да имат същия проблем.

— Аз не пия.

— Е, баща ти пие, така че е въпрос на време.

Дебора се почувства така, сякаш я бяха ударили по лицето.

— Какво?

— О, хайде! — каза Емили. — Публична тайна е, че доктор Бар прокарва обяда с нещо повече от диетична кола. Нямахме да го спомена, ако не се беше обадила да ни издадеш в събота вечерта. — С презрителен поглед тя последва дъщеря си в салона.

Спокойствието, обхванало Дебора след тренировката, беше изчезнало. Потресена, тя тръгна към гардеробчето си. Това, което я разстрои повече, не бе споменаването на катастрофата. Ако баща ѝ пиеше на обяд, тя не знаеше за това. А ако беше вярно, имаха проблем.

Една от жените, която беше минала покрай тях по време на нападките на Емили, стоеше наблизко. Когато Дебора вдигна поглед, жената отмести своя встрани.

Катастрофата беше публично достойние. Но пиенето на Майкъл Бар? Не беше възможно. Дебора никога не бе виждала никаква подозрителна чаша на работа, нито пък бе виждала баща си дори леко нестабилен. Чудеше се как може да се провери това. Не можеше да попита сестрата дали не е забелязала нещо, без да посади семето на съмнението. А бизнес мениджърът им беше честна жена, която със сигурност щеше да ѝ каже, ако бе усетила нещо нередно.

Дебора си каза, че Емили навярно си измисля, за да ѝ причини неприятности. Но това поредно притеснение се присъедини към останалите.

Малко след това тя провери мобилния си телефон и видя съобщение от Грег.

„Обади ми се“ — пишеше той.

Може би щеше да пренебрегне съобщението, ако не се чувстваше толкова самотна. Животът ѝ се разпадаше. Чувстваше, че трябва да се хване за нещо, да улови някоя нишка — *каквато и да е* — иначе всичко щеше да се разпадне.

От паркинга зад фитнес залата тя набра номера му.

— Здравсти — каза той приятелски, преди да я атакува. Говори ли с Грейс? Убеди ли я, че не трябва да пренебрегва телефонните ми обаждания?

Отне ѝ малко време, за да се ориентира.

— Да, говорих.

— И?

— Боя се, че беше повече кавга, отколкото разговор.

— И ти на чия страна застана? — попита той.

— Нямахме нужда да питаш, Грег. На твоя страна съм по този въпрос. Искам Грейс да говори с теб. Просто не мога да я принудя да го направи.

— Защо да не можеш? — настоя той. — Кажи ѝ, че няма да шофира, докато не проведе цивилизован разговор с баща си.

— Не съм сигурна, че това ще свърши работа. Точно сега изобщо не се интересува от шофирането.

— Тогава ѝ вземи мобилния телефон. Кажи ѝ, че няма да си го получи обратно, докато не разговаря с мен.

— Същият проблем. Тази седмица мрази мобилния си телефон.

— Мрази телефона си? Какво става?

Дебора затвори очи и ги стисна.

— Нищо, което малко време не би излекувало. — Молеше се да е така, молеше се Грейс да не е казала нищо на Ким.

— Още ли преживява онази катастрофа? — попита Грег внимателно.

— Минала е едва седмица. Тя познаваше човека. Беше ѝ учител. Чувства се виновна.

— Виновна заради злополука? Тя просто се е оказала на седалката за пътници.

Не беше там, но Дебора не можеше да му го каже. Това беше и проблемът на Грейс, внезапно осъзна тя — лъжата. Лъжата стоеше между Грейс и майка ѝ, между Грейс и баща ѝ, Грейс и нейните приятели. Заради лъжата дъщеря ѝ не отиде на купона в събота

вечерта, което бе подразнило Емили Хюбър. Всичко беше заради лъжата.

А в дъното на всичко бе Дебора.

Но какво можеше да направи сега? Показанията за катастрофата бяха предадени. Имаше ги на три различни места в писмен вид, като основните моменти бяха преразказани и в репортажа на „Леджър“. Ако сега променеше фактите, нещата щяха само да се влошат.

— Може би Грейс трябва да поговори с терапевт — каза Грег, прекъсвайки мислите ѝ.

— Аз разговарям достатъчно с нея.

— Може би се нуждае и от някой друг, освен теб. Може да си лекар, но си също и нейна майка. Това ограничава нещата, които можеш да направиш за нея от професионална гледна точка. Ако ти не можеш да ѝ помогнеш, значи се нуждае от психолог.

— Разговарях с училищния психолог преди малко повече от час — обясни тя в своя защита. — Все още мисля, че е твърде рано, Грег. Просто се случи. Правя възможно най-доброто.

— Може би това, което ти смяташ за най-добро, не е достатъчно добро.

Дебора се зачуди дали не е прав. Някога тя вярваше в себе си, но катастрофата бе тежък удар за самочувствието ѝ. Загуби двама постоянни пациенти, хората, с които се разминаваше, избягваха погледа ѝ или подхвърляха намеци, че пиенето на баща ѝ е публична тайна.

— Навремето имах един мениджър на проекти — каза Грег. — Кълнеше се, че може да се справи с всичко, до момента, в който отделът му се разпадна. Не искам това да се случи и с нашето семейство.

Този удар ѝ дойде в повече.

— *Нашето* семейство ли? — запита тя в пристъп на яд. — Струва ми се, че ти реши да го напуснеш.

— Опитвам се отново да участвам в живота ви.

— *Това* пък какво значи? — внезапно се разгневи тя. Преди две години беше преобърнал живота им с един замах. — Разведени сме, Грег. Ти продаде бизнеса си и прехвърли къщата и отговорността за децата на мен. Премести се в друг щат и се ожени за друга жена. В какво точно се опитваш да участваш отново?

Той изруга.

— Какво има? — попита тя. — Какво грешно казах?

— Нищо — отговори той, но по-тихо. — Ти никога не грешиш, Дебора. Ти винаги си компетентна. Нищо не може да те спре. Не се нуждаеш от никого. И дяволски сигурно е, че не се нуждаеш и от мен.

— Точно сега се нуждая от теб. Не ми е приятно да съм самотна майка.

— Току-що каза, че нямам място при вас.

Дебора затвори очи.

— Ти беше този, който си тръгна.

— И се радвам, че го направих, ако този разговор е показателен за това, което чувстваш към мен.

Тя въздъхна.

— Обичах те, Грег.

— Обичаше да имаш съпруг. Обичаше да имаш деца. Понякога си мисля, че сгреших, задето останахме да живеем в Лийланд. Този град е територия на семейство Бар. Ако бяхме отишли на място, където никой не те познава, може би щях да съм ти по-необходим.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Веднага щом приключиха с вечерята, Дилън се настани пред телевизора, а Дебора надникна в стаята на Грейс, накара я да махне едната слушалка от ухото си и каза:

— Ще изтичам до града да обсъдя нещо с дядо ти.

— Какво да обсъдиш? — попита момичето предпазливо.

— Нещо за пациентите — отвърна Дебора и отчасти беше така.

Грейс я изгледа недоверчиво.

— Защо тази вечер? Утре сутринта няма ли да се видите?

— Ще се видим, но това е нещо, което той трябва да обмисли през нощта.

— Какво например?

— Ако ти кажа — смъмри я тя меко, — ще предам нечие доверие. Дадох ти думата си, че няма да го направя.

Грейс я гледа втренчено около минута, после се върна отново към айпода си и я игнорира напълно. Малко по-късно Дебора изкарваше на заден ход колата от гаража.

Баща ѝ се беше срещнал с приятеля си Мат за вечеря, което означаваше, че не е пил на гладно. И въпреки това, когато го изненада в кабинета му, очите му блестяха.

Телевизорът работеше. Баща ѝ държеше в ръката си чаша, а наблизо имаше бутилка.

„Кажми му, че просто случайно си наминала — може би на връщане у дома след вечеря с Карън. Кажми му, че си тук, само за да използваш тоалетната.“

Но не можеше да излъже отново. Разговорът с Емили Хюбър правеше нещата неотложни. Трябваше да се противопостави на пиенето на Майкъл. Тя взе дистанционното от облегалката за ръка на стола му и намали звука.

Той вдигна несигурно ръка и с усилие се взря в циферблата на часовника.

— Не е ли ужасно късно, за да си тук? — попита я.

„Тръгвай. Той дори няма да си спомня, че си дошла.“

Но баща ѝ имаше проблем. Те имаха проблем. Дебора заговори бързо:

— Днес налетях на Емили Хюбър във фитнес залата. Беше афектирана, защото смята, че съм се обадила в полицията, за да се оплача от шумното им парти. Каза, че ще отпише децата си от нашата практика.

Долната челюст на Майкъл увисна.

— Ще ги отпише ли? Какво означава това?

— Прехвърля ги за първични медицински грижи към нейния собствен лекар.

— Е, в това няма никакъв смисъл. — Той вирна брадичка. Само защото си се обадила на полицията ли?

— Не съм се обаждала на полицията. Тя мисли, че съм го направила.

— Какво има против теб?

— Не само против мен — уточни Дебора. — Каза, че ти няма доверие.

— Няма ми доверие ли? — извика той и се изправи. — Защо, по дяволите?

Дебора пое дълбоко дъх.

— Твърди, че пиеш твърде много.

Последва миг безмилостна тишина, после той се възмути:

— Какви ги говори?

Дебора погледна към бутилката.

— За бога, почти десет вечерта е! Какво правя в личното си време, не е работа на Емили Хюбър, по дяволите!

— Каза, че пиеш на обяд, което е нейна работа.

— Не пия на работа — прогърмя той. — Емили Хюбър си измисля. Затова те питам отново, какво, по дяволите, има тя против теб?

— Не става въпрос за мен, татко, а за теб. Виждам тази бутилка тук всяка сутрин, а на всеки няколко дни се появява нова. Това е доста уиски. А ти твърдеше, че мама би казала да се вземеш в ръце.

Той пренебрегна последния коментар.

— Как, по дяволите, Емили Хюбър е разбрала, че пия? Ти ли ѝ каза?

— *Татко*, това е *последното* нещо, което бих казала. — Дебора клекна до стола му. — Не е голяма загадка откъде тръгват приказките. Тази вечер беше на вечеря с Мат. Къде ходихте?

Майкъл не бързаше да отговори. Накрая промърмори:

— „Депото“.

— Това е тук, в града. Пи ли по време на вечерята?

— Изпих едно питие. Може би две, но на кого му влиза в работата?

— Когато хората те виждат да пиеш, особено ако изпиеш повече от две питиета, клюките започват.

— Някога виждала ли си ме пиан?

— Не, но те виждам на следващата сутрин. Имаш убийствено главоболие.

— Главоболието ми се дължи на това, че заспивам на *проклетия* стол.

— Кое се случва, когато си пил твърде много.

— Ти пък откъде знаеш? — повиши глас той. — Теб те няма тук. Не знаеш какво пия. *Нищо* не знаеш за мен.

— Мама ти липсва — тихо каза Дебора.

— Липсва ли? Дори отчасти не описва какво чувствам — изръмжа баща ѝ. — Сякаш съм загубил едната си половина.

— Пиенето няма да помогне — умолително рече Дебора.

— О? — Той вдигна чашата си предизвикателно и я пресуши на един дъх, но когато се опита да я остави долу, не уцели мястото ѝ и чашата падна на килима. Дебора я вдигна, но той сякаш не го осъзна. — *Ти* пък откъде знаеш какво ще помогне? Никога не си била на моето място. Мъжът ти си стегна багажа и си тръгна, а на теб всичко ти беше наред. За нищо не съжаляваше и човекът изобщо не ти липсваше.

— Татко...

— Какво татко? — изстреля той в отговор и се надигна, за да я погледне в лицето. — Искаш да говорим за моята реакция на загубата, тогава нека да говорим и за твоята. Ти се отчужди от всички.

„Алкохолът говори вместо него“, помисли си Дебора, макар че обвиненията я жилеха.

— Дойдох тук да говорим за пиенето.

— Нищо ли не *чувстваше*, когато Грег си тръгна?

— Чувствах, естествено — ядосано отвърна тя.

— Не показва нищо, по дяволите!

— Не можех да си го позволя — с болка изрече Дебора. Пиян или не, не постъпваше честно. — Имах две деца, които се чувстваха изоставени. Трябваше да играя ролята на майка, и на баща. По-добре ли щеше да е, ако просто седях и оплаквах разбития си живот? Някой трябваше да събере парчетата.

— Което ти направи без проблем — каза Майкъл и се огледа за чашата си. Когато не я намери, взе друга от бира. — Отрязва си косата — измърмори той. — Това е всичко. Отрязва си косата. — Наля си още едно питие.

— Моля те, не пий! — прошепна Дебора.

Втренчен в нея, той отпи голяма глътка.

— Грег те харесваше с дълга коса, затова я отрязва. Това е единствената причина. Ти *харесваше* косата си дълга.

— Трябваше ми промяна.

— Искаше да изглеждаш женствена — нападна я той и уви сватбената панделка около чашата, — защото мъжът ти те изостави заради друга жена.

— Той искаше друг *начин на живот* — поправи го Дебора, готова да се разплаче.

— ... а ти искаше светът да знае, че вината не е твоя. Но вината беше у теб, Дебора. Мъжете искат жени, които ги харесват и се грижат за тях. Майка ти винаги беше до мен, когато имах нужда от нея. — Той отпи отново.

— Моля те, недей — умоляваше го тя.

— Имаше дълга коса, когато я срещнах — спомняше си Майкъл, изучавайки това, което бе останало в чашата. — После ѝ беше трудно да я поддържа, затова я отрязва. Къса също ми харесваше, но тя не беше лекар. Лекарят трябва да вдъхва уважение.

— Аз съм добър лекар — прошепна Дебора.

— Ако имах син, щеше да е лекар.

Тя преглътна.

— Нямах син.

— Винаги съм мечтал за семейна практика — баща и син.

Сърцето ѝ се късаше.

— Ти имаш практика — баща и дъщеря.

Той глътна остатък от питието си.

— Има разлика.

Баща ѝ отвори раната, която я мъчеше от години. Преряза я болка.

— Аз не съм ти син — каза Дебора.

Той вдигна поглед.

— Това пък какво беше?

— Не съм ти син — повтори тя по-високо.

Майкъл се намръщи.

— Какви ги говориш?

— Истината. Не съм ти син. Аз съм твоя дъщеря и давам най-доброто от себе си. Може и да не съм идеална, но Господ ми е свидетел, че правя всичко, което ми е по силите. Ако не мога да отговоря на очакванията ти, значи това е истината, която трябва да приема. — Затаи дъх. — Ето ти още една истина. Пиеш твърде много.

— И това ли е истина? — Той си наля още, после се обърна към нея и попита с обезпокоително нисък глас: — Да не би да твърдиш, че лъжа?

Тя беше достатъчно наранена и остана непоколебима.

— Казвам, че си затваряш очите за истината.

— Ха! — тросна се той и направи рязък жест, който разплиска питието в чашата му. — Виж ти кой си затварял очите за истината! Ти обвиняваш Грег за това, че е разрушил брака ви. Да не мислиш, че децата ти не го усещат?

— Татко!

— И че не им даваш лош пример?

— Моля те, татко!

— За *какво* ме молиш?

— Пиеш твърде много.

— Виждаш ли? — подсмихна се той. — Това имам предвид. Сега говоря за емоции, а всичко, което ти можеш да кажеш, е: „Татко, пиеш твърде много“. Не пия твърде много — подигравателно ѝ рече. — И ако пийвам едно или две питиета, за да притъпя самотата, това означава, че съм човек. — Вдигна чашата си за наздравица. — Ти би могла да се поучиш от това.

— Моля те, татко!

Чашата му се стовари с трясък.

— Аз не ти казвам какво да правиш в извънработно време. Не ми казвай и ти. — Той отпи още една глътка и сграбчи дистанционното. — Край на дискусията! — И увеличавайки звука, потъна обратно в стола си.

С натежало сърце Дебора се върна в колата и излезе на заден ход от алеята. Не срещна никого из краткия път до дома. Когато се прибра в гаража, се почувства толкова изтощена, че нямаше сили да излезе от колата.

Лампичката над главата ѝ угасна.

Тя стоя в тъмното, докато вратата на къщата се отвори. Силуетът на Грейс се очерта в светлия правоъгълник. Облак от къдрици обгръщаше главата ѝ, стройното ѝ тяло бе видимо напрегнато.

— Мамо? — високо я повика тя.

Дебора отвори вратата на колата и излезе.

— Здравсти, миличка — каза, щом стигна площадката пред стълбите.

— Защо седеше там?

— Беше ми уютно.

— В гаража? — попита Грейс. — Ако имаше въглероден оксид, можеше да умреш. — Момичето наблегна на последната дума.

— Двигателят е изключен. Няма въглероден оксид. — Смазана, Дебора мина покрай дъщеря си. Не я докосна. Докосването, изглежда, не помагаше.

— Къде беше?

— У дядо ти. Казах ти. — Тя извади чаша и наля гореща вода. — Трябваше да говоря с него. — Отвори шкафа, където държеше чая.

— За какво?

Лайка? Зелен лимон? Папая? Дебора не можеше да реши. Затваряйки очи, докосна произволно една кутийка.

Папая. Добър избор.

— Мамо?

Тя извади едно пакетче и го натопи във водата.

— Да, миличка.

— За какво говорихте с дядо?

Дебора нямаше сили да измисли лъжа. А и дъщеря ѝ беше умно момиче. Щеше да забележи, ако дядо ѝ пие по време на късната закуска.

Поглеждайки право към Грейс, тя каза:

— Мисля, че дядо ти има проблем с пиенето.

Очите на момичето се разшириха.

— Мислиш, че е алкохолик ли?

— Все още не е. Просто пие твърде много.

— И какво пие? Вино ли?

— Уиски.

— Уиски — повтори Грейс. — В баровете ли пие? Или у дома?

Дебора вдигна чашата, за да вдъхне сладкия и успокояващ мирис на папаята.

— Виждала съм го да пие и тук, и вкъщи, и в ресторанти.

— Ти също пиеш в ресторанти. Например в „Тратърс“.

— Не и до степен, в която да го усетя. Знам колко мога да нося.

— А дядо не знае ли? Ами на работа? Там пие ли? Всъщност това би било най-лошото, нали?

— Да. Това би било най-лошото. — Дебора отпи от чая си. — Не съм сигурна.

— Но мислиш, че го прави?

Майка й обмисли вариантите и отново избра истината.

— Видях Емили Хюбър в салона. Разбра ли, че някой се е обаждал в полицията заради съботното парти?

— Мислят, че сме ние.

— Знаела си? Защо не ми каза? — Тя махна с ръка. — Няма значение. Емили търси друг лекар за Кели и Ким.

Грейс мълчеше. Накрая запита ядно:

— А ти обади ли се в полицията? — Един от пръстите докосваше долната й устна. Не го гризеше, но беше на път да го направи.

Дебора не си направи труда да й се скара.

— Как можех да знам, че вдигат шум? Не съм била там.

— Казах ти, че там е имало буренце с бира.

— Каза ми го на следващия ден — отговори Дебора на обвинението.

— Ти ли накара Даниел да мине да ме види? — запита Грейс със същия яден тон.

Майка й отвърна след малко:

— Не. Мина ли?

— Дойде с колата и ме помоли да изляза. Казах ѝ, че не мога, защото не съм си написала домашното по английски език. Наистина е така, но още не съм го пипнала. — Тя изрече последните думи предизвикателно и мушна длани в задните джобове на джинсите си. — Ти ли я накара да дойде? — повтори.

— Съвсем не. Даниел те обожава. О, Грейс, съжалявам, че не си я поканила да влезе. Карън твърди, че тя наистина иска да поговорите.

— Е, аз не искам. Единствената причина, поради която ти го казвам, е, за да го съобщиш на Карън. Дани иска да говорим за катастрофата, а аз не желая. — Тя отметна косата си. — Какво общо има госпожа Хюбър с пиенето на дядо?

Дебора реши да не я дразни.

— Тя каза, че той пие по време на обяд.

Грейс направи гримаса.

— *Госпожа Хюбър* ли го каза? *Госпожа Хюбър*, която постоянно седи в басейна с коктейл „Космополитън“? *Госпожа Хюбър* не е човекът, който може да обвинява някого, че пие по време на обяд. А той наистина ли го прави?

Дебора опря топлата чаша до бузата си.

— Отрича.

— Вярваш ли му?

— Не знам. Пие вечер, защото баба ти му липсва.

— Той я *обичаше* — скара ѝ се Грейс, сякаш Дебора не го осъзнаваше.

— Знам, че я обичаше, Грейс. Била съм свидетелка на тази любов много по-дълго от теб. Напълно разбирам защо се чувства самотен в дома си, но... да пие на работа? Това е наистина опасно.

Дъщеря ѝ започна да отстъпва.

— Може да е само едно или две питиета.

— Едно или две питиета могат да навредят на преценката му.

— Наистина ли мислиш, че той би взел решение, с което да нарани някого?

— Не и умишлено. Но дори и наглед дребна грешка може да се окаже съдбоносна. Например предписаната доза.

— Искаш да кажеш, че могат да го дадат под съд.

— Искам да кажа, че някой би могъл да умре. Освен това той лекува много деца на твоя възраст. Как може да ги съветва да не пият,

ако той самият го прави?

— Може би въздържанието е нещо нереално. Навярно семейство Хюбър са прави, че вземат ключовете. Щом децата така или иначе го правят, сигурно е по-добре да са в безопасност. Как можем да разберем колко носим на алкохол, ако не опитаме?

— Не го казвам аз, миличка, а законът. Освен това дядо ти е в ролята на морален авторитет. Той трябва да е модел на поведение. Един модел на поведение не пие по време на работа.

— Един модел на поведение не лъже — каза Грейс.

Дебора я гледа изпитателно около минута.

— Права си.

Признанието, изглежда, укроти момичето.

— Как се разделихте с дядо?

Майка ѝ побърза да се върне на по-безопасна почва.

— Зле.

— Ядосан ли ти е?

— Да, така мисля. Надявам се, че до утре сутринта ще му мине.

— Какво означава да му мине? Да осъзнае, че си права ли?

Дебора се усмихна.

— Би било чудесно, нали?

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Надеждите ѝ се оказаха напразни. На Майкъл явно не му беше минало. Дебора не знаеше какво точно си спомня, но се обади рано, за да ѝ каже, че излиза да закуси навън и не е необходимо да се отбива при него. Съвпадение? Може би. Гласът му щеше да го издаде, но тя не говори с него директно. Дилън бе приел съобщението, без да я свърже с баща ѝ.

Дебора закара децата на училище и отиде в пекарницата. Масите отвън бяха препълнени с хора, които се наслаждаваха на утринното слънце. Тя си взе кифличка и кафе и отиде да потърси Джил. Беше в офиса. Слагаше пощенски етикети на летните рекламни листовки. Дебора не знаеше откъде да започне, затова остави нещата си и се отпусна в един стол.

Джил хвърли поглед към нея и подхвърли:

— Изглеждаш ужасно.

— Точно така се чувствам — промърмори сестра ѝ. Сецаше се за още някои думи, подходящи за състоянието ѝ, като „отчаяна“ не беше за пренебрегване, но и „ужасно“ вършеше работа. — Снощи изплюх камъчето пред татко.

Последва пауза, после Джил запита с любопитство:

— Какво имаш предвид под „изплюх камъчето“?

— Казах му, че пие твърде много.

— Така ли? И какво ти отговори той?

— Каза, че не е моя работа.

— Това като признание ли прозвуча?

— Като затваряне на очите. После ме нападна.

Джил се намръщи.

— За какво те нападна?

— Недей да се мръщиш — помоли я Дебора, — изглеждаш също като татко, когато ми каза, че нищо не разбирам.

Сестра ѝ омекна.

— Защо те нападна?

— Защото явно уцелих слабото му място.

— Какво каза?

— Как съм се осмелявала да го обвинявам, че пие, когато аз самата съм била еди-каква си.

— И какво е това еди-каква си?

— Лоша съпруга, лоша майка.

— Бил е пиан.

— Всъщност не беше — каза Дебора. Беше мислила по въпроса. — Това е лошото. Вероятно беше пил повече, отколкото трябва, но говореше съвсем ясно. Алкохолът просто му развърза езика. Каза неща, които явно отдавна мисли, но не е могъл да изрече.

— Ти не си лоша съпруга и лоша майка.

— Всъщност, Джил, не съм била истинска съпруга. Той наблегна на това, докато ми разясняваше теорията си защо Грег ме е напуснал. Може би е прав. Невинаги бях до съпруга си.

— Глупости! Грег не беше до теб.

— Може би щеше да бъде, ако го бях помолила. Аз така и не го направих. Това е още една от грешките ми.

— Кое — независимостта ли? — запита Джил. — Или находчивостта? Или самостоятелността?

Дебора трябваше да е поласкана, но рече тъжно:

— Някога знаех накъде вървя. Изгубих посоката.

— Дебора! Какво говориш?

Тя потърка челото си.

— Вчера беше наистина ужасен ден.

— Защо?

— Откъде да започна? От недоволния пациент, който се оплака на татко от мен? От обаждането на психоложката, която се притеснява за Грейс? Или от пациентката — всъщност *бившата* ми пациентка — която ме нападна във фитнес залата?

— Започни оттам — предложи Джил. — От фитнес залата.

— Добър избор — погледна я прямо Дебора. — Това обяснява спора ни с татко.

Тя й разказа за срещата си с Емили Хюбър. Докато слушаше, Джил отлепи няколко етикета от листа.

— Емили Хюбър е само една бивша твоя пациентка. — Тя залепи етикет на поредната листовка. — Всичко, което ти е казала, е в най-

добрия случай от втора ръка. — Залепи още един етикет. После трети. — Просто се е заяла за татко, за да ти го върне, задето знаеш, че е дала алкохол на няколко деца миналия уикенд.

— И аз така си казах, но после някои дребни неща започнаха да ме притесняват. Например това, че татко си затваря вратата на обяд. Винаги съм го приемала като знак, че се нуждае от няколко минути тишина. Но може и да пие в кабинета. — Погледна сестра си отблизо. — Бледа си. Добре ли си?

— Само съм уморена — кимна Джил, — но това е нормално. И татко призна ли си?

— Не. Просто увеличи звука на телевизора и ме игнорира. Тази сутрин ми е оставил съобщение, че ще закусва навън... и може би наистина е така. Но ще трябва да се видим на работа. Може да е много неловко.

— Мислиш ли, че е алкохолик?

— Все още не.

— Ще го предупредиш ли?

— Не знам.

— Мисля, че трябва да го направиш.

Дебора изсумтя.

— Лесно ти е да го кажеш. Не си ти тази, която трябва да се изправи лице в лице с него. Той направо ще *побеснее*.

— Ако не го направиш, ще стане по-лошо и никога няма да си го простиш. Трябва още веднъж да говориш открито с него.

— Имам идея! Защо *ти* не му кажеш за нашите страхове?

— Защото нямам обща практика с него.

— Той ти е баща. Не се ли притесняваш за състоянието му?

— А той притеснява ли се за моето?

— Как би могъл? — върна ѝ го Дебора. — Той няма *представа*, че чакаш бебе.

Джил вдигна ръка.

— Няма да кажа на татко за бебето.

— Може да помогне — умолително рече Дебора. — Едно бебе означава нов живот. Би могла да му кажеш, че ще я кръстиш Рут.

— Нея? Нямам представа дори дали ще е момиче.

— Няма значение, Джил. Това ще го накара да мисли за положителни неща. Последните три години бяха доста тежки за него.

— Започна да изброява на пръсти: — Смъртта на мама. Моят развод. Зрението на Дилън. Катастрофата. — Мобилният ѝ телефон извъня. — Трябва му нещо *положително*. Кажи му за бебето.

Джил далеч не изглеждаше убедена.

— И да изслушам унизителните му тиради за жените, които използват банки за сперма?

— Кажи му, че искаш това дете. То е самата истина.

— Значението на истината в някои случаи се надценява.

Дебора беше готова да спори. Някога тя вярваше в истината. Някога вярваше, че може да различи правилното от грешното. Но вече не беше така.

Телефонът ѝ отново извъня. Измъкна го от джоба си и погледна номера, изписан на дисплея. В следващия момент се изправи.

— Веднага се връщам — прошепна на Джил и се запъти към задната врата, подминавайки кухнята, откъдето можеха да чуят разговора ѝ. Едва тогава отговори на позвъняването.

— Здравей.

— Ти ми даде номера си — каза Том Маккена, сякаш искаше да се извини за обаждането си.

— Така е — отвърна Дебора. Всъщност ѝ беше приятно да чуе гласа му. — Дано новините да са добри. Имам нужда от това.

— Селина подписа разрешителното за разкриване на данни, без да протестира.

Дебора излезе пред сградата и мина покрай жълтия микробус.

— Умно от нейна страна.

— Всъщност подбудите ѝ са егоистични. Надява се документите да докажат, че е права. Смята, че си дала на Кал доза кумадин, докато е лежал край пътя.

— За да предизвикам кръвоизлив? Но това граничи с патология! — Думите излязоха от устата ѝ, преди да си даде сметка, че говори за снахата на Том.

— Не е знаела, че взема кумадин — каза той. В гласа му нямаше и следа от обида.

Дебора тръгна отново, този път по алеята. Тухлените стени от двете страни ѝ предлагаха известно уединение.

— А той вземал ли го е?

— Да. От НМО^[1] току-що ми изпратиха картона му. Кумадинът фигурира в него.

Тя изпита облекчение, че поне едно от обвиненията ѝ отпада. Облекчението ѝ се дължеше и на прямотата на Том.

— Законно ли е предписан?

— Очевидно. Тук са посочени имената на двама лекари — Уилям Биръби и Антъни Хоукинс. Чувала ли си за някого от тях?

— Не. Къде практикуват?

— Няма посочен адрес, но изследванията са направени в Масачузетския университетски медицински център. Потърсих го в интернет. И двамата лекари работят там.

— Каква специалност?

— Сърдечни заболявания. Можеше да се очаква, като се има предвид семейната история на заболяването. Очевидно Кал е преживял серия от леки пристъпи.

Дебора направи кратка пауза.

— ТИА^[2]? — попита тя учудено.

— Така пише. Може ли да е вярно?

— Някои биха казали, че Кал е бил твърде млад, за да има ТИА, но се случва. Можеш да говориш с лекарите му. Серия ТИА със сигурност би обяснила защо брат ти е бил на кумадин. — Тя продължи да върви по алеята. — Селина трябва да е знаела за пристъпите.

— Не.

Дебора отново спря.

— Как би могла да не знае?

— Брат ми беше потаен.

— Но тя е била негова съпруга. Как е могъл да скрие нещо такова?

— Ти ми кажи. Възможно ли е да не успее да го забележи?

— Да — призна тя. — Възможно е. Всъщност ТИА — транзиторната исхемична атака, представлява пристъп с продължителност само няколко минути. Симптомите може да са леки: краткотрайно схващане или слабост в едната половина на тялото, проблеми със зрението за няколко минути, замаяност. Биха могли да отшумят, преди тя да забележи, но въпросът е защо не ѝ е казал. Пристъпите са сериозно нещо.

— Може да не е искал да я притеснява.

— Много благородно. Но е рискувал да получи пристъп, докато шофира, а тя да не знае какво се случва.

— Вероятността да получи пристъп, докато е на волана, е не по-голяма, отколкото да бъде блъснат от кола и да бъде закаран по спешност в болницата — парира Том.

— Да — призна Дебора. — Съжалявам. Нямах намерение да критикувам брат ти или жена му. Хората правят това, което смятат за правилно.

Той мълча толкова дълго, та тя се притесни, че може да го е засегнала или че връзката се е разпаднала, когато Том изрече тихо:

— Селина не е доволна от тези открития. Всъщност ми е доста ядосана. Понеже Кал го няма, тя се ядосва на мен. Не престава да пита защо му е трябвало да ходи до Устър, когато Бостън му е по-близо. За мен отговорът е очевиден. Кал би отишъл чак в Устър, за да запази тайната.

— Селина нищо ли не е подозирала? — попита Дебора. — Сигурно е знаела, че пътува до Устър.

— Мислела е, че посещава приятел. Споменал ѝ, че се казва Пийт Кавано и че е стар приятел от гимназията, който загубил и двата си крака в Ирак.

— Така ли е?

— Имаше един Пийт Кавано, съученик на Кал от гимназията. Но той беше наказанието на Кал. Никога не са били приятели.

— Случва се, когато някой е сериозно ранен...

— Не. Пийт Кавано, който живееше в нашия квартал, наистина замина за Ирак, но беше убит още в началото на войната. Кал го е използвал като алиби, след като се преместиха тук от Сиатъл. Това значи четири години. Пийт е бил мъртъв през цялото това време.

Дебора усети гняв в гласа му и не можеше да го вини. Като говореха за истината...

— Не са ли се обаждали от Устър, например, да потвърдят някоя дата за преглед?

— Обаждали са се на мобилния му телефон. Селина не би могла да разбере.

— Но *защо*? — запита Дебора. Беше стигнала до началото на алеята и спря. — Имал е доказано заболяване. Да не се е боял, че тя ще го обича по-малко или ще го изостави?

— Не. Просто Кал си беше такъв. И баща ни бе същият.

— Потаен?

— До крайност. Беше майстор на разделянето. Животът му бе съставен от отделни части, които нямаха нищо общо помежду си.

Дебора се облегна на тухлената стена. Движението по Главната беше оживено.

— Части ли?

— Семейството например. Имаше едно семейство, в което се е родил, и друго, което е създал. Двете така и не се срещнаха.

— Сериозно ли? — Тя не можеше да си го представи. — Никога не си се срещал с родителите му?

— Нито пък с братята или сестрите му. Понякога ги посещаваше, но ние никога не ходехме.

— Не са ли питали за вас?

— Не са знаели за нас. Същото беше и с работата му. Едва на дванайсет разбрах какво работи баща ми.

— И какво работеше?

— Беше химик. Дори известен. Изнасяше лекции в университети из цялата страна. Връщаше се при нас за месец-два, но никога не говореше за работа у дома. И мама никога не отговаряше на въпросите ни. Накрая се наложи да го потърся в библиотеката.

— Това е невероятно — промълви Дебора, като се опитваше да го проумее. — Но брат ти не е криел работата си. Жена му е знаела какво работи.

— Отчасти. Не знае колко е печелел и дали договорът му е включвал застраховка живот или пенсионен план. Използвал е кабинета в къщата им като офис. Казва, че там е четял вечер. Прегледах всеки сантиметър от него и не видях нито един документ, който може да има някаква връзка с професионалните му задължения.

— Нямах ли ученически работи?

— Част от тях може да са в компютъра му, но Селина не знае паролата. Предполагаме, че има лична документация в кабинета му в училище. Ако не е така, нямам представа. Не знам дори къде е държал сметките си.

— О, ще започнат да пристигат — отбеляза Дебора.

Гласът на Том не подсказваше дори бегла усмивка. Ако това бе личният му катарзис, той още продължаваше.

— Няма да пристигнат в дома му. Сметките са били пращани до пощенска кутия. Това също го е научил от баща ни. Имал е много пощенски кутии: сметките са пристигали в една, личната кореспонденция — в друга. Всичко е отделно и всичко поверително. Кал е имал и много телефонни номера. Аз знаех само номера му от Сиатъл. Нямах представа, че се е преместил на изток, докато Селина не ми се обади миналата седмица. Какво ще кажеш за тази чудатост?

Чудатост беше само една от думите, които можеха да се използват. Другите носеха по-мрачен оттенък.

— Брат ти имаше ли приятели?

— Може би не приятели в смисъла, който ти или аз влагаме в тази дума. Приятелството изисква комуникация.

— Но все пак е имал съпруга. — Това беше повече, отколкото тя или Том имаха.

— Така е, макар че не съм сигурен защо. Бих го разбрал, ако имаше деца. Но тя твърди, че Кал не искал деца.

— Говорили ли сте с него за това?

— Аз ли? Не. Дори не знаех, че е *женен*, до момента, в който Селина ми се обади, за да ми съобщи, че е мъртъв. — Той направи пауза. — Вероятно не трябваше да ти го казвам.

Това беше ясно напомняне за противоположните им позиции. Въпреки това, Дебора не устоя на изкушението и попита:

— Кал обичаше ли да тича?

— Доколкото знам — не. Но Селина казва, че са се срещнали по време на ски, а аз не знаех и че кара ски. Така че може и да е обичал да тича. Защо питаш?

— Мястото, където го блъснахме, е на повече от пет километра от къщата му. Това значи десет километра на отиване и връщане. Това си е голямо разстояние за тичане в проливен дъжд. Или е бил заклет атлет, или... — „Просто луд“ бяха думите, които изникнаха в съзнанието ѝ, но тя избра друга дума: — ... ексцентрик.

— Ексцентрик — потвърди Том. — Това му приляга напълно.

— А ти защо не си станал такъв?

Последва кратко мълчание, после той попита:

— Откъде знаеш, че не съм такъв?

Тя се опита да разбере дали е сериозен или не.

— Всъщност не знам — каза най-накрая.

Имаше още дузина въпроси, които искаше да му зададе, например защо Кал е решил да не казва на лекарите, че е приемал редовно кумадин, когато тъмният седан на Джон Колби се появи иззад ъгъла. Дебора помахна с ръка, за да привлече погледа му.

— Сега трябва да затварям — рече на Том. — Благодаря ти, че сподели с мен всичко това.

— Адвокатът ти ще бъде доволен.

— Адвокатът ми няма да узнае. — Видя как Джон свърна с колата по алеята. — Трябва да тичам. Благодаря ти още веднъж. — Прекратявайки разговора, тя се запъти към колата. С Колби трябваше да обсъдят нещо. — Какво се е случило в събота вечерта? — попита го.

— Събота вечерта ли? — повтори той объркано.

— Някой се е обадил в полицията заради семейство Хюбър. — Отстъпи назад и го остави да излезе от колата.

— А! Това ли? Беше един съсед. Редовно се оплаква заради силната музика от колите. Решил, че купонът е твърде шумен.

— Ти каза ли на семейство Хюбър кой се е обадил?

— Не — отговори Джон внимателно и я погледна.

— Те попитаха ли дали съм била аз?

Той отмести поглед встрани.

— Да. Казах им, че изобщо не съм разговарял с теб.

— Но те не са повярвали.

— Не. — Отново я погледна. — Твърдяха, че било, защото Грейс не отишла на купона. Не беше ли поканена?

— О, беше — въздъхна Дебора и прокара ръка през косата си. — Просто не поиска да отиде. Заради тази история загубих две пациентки, Джон. Емили отписа момичетата си от нашата практика.

— Хей, съжалявам. — Той звучеше искрено. — Казах ѝ, че не си била ти. Искаш ли да отида до тях и да ѝ обясня кой е бил в действителност?

Дебора се боеше, че това само ще навлече обвинения, че полицията я защитава.

— Не. Щом доверието е изчезнало, няма връщане назад.

— Ако въобще има значение — сподели той, — по-добре, че Грейс не е отишла. Семейство Хюбър сервираха бира на гостите на по-голямата си дъщеря. Почти съм сигурен, че правят същото и при Ким.

Бях решил да отида лично и да поогледам, ако шумът не стихне, но понеже не се обадиха повторно, оставих нещата така. Естествено, сега щях да се самоизтезвавам, ако някое от децата беше уцелило с колата някое дърво. Но имахме само едно оплакване. — Той пъхна палци под колана си. — Трудно се работи в град като нашия — с толкова много богати родители. Понякога трябва да приемаш думите им за истина. — Подпря лакът на покрива на колата. — Вчера видях Грейс.

Дебора повдигна вежди.

— Така ли?

— Тренираше с отбора на стадиона. Боже, ама как бяга само! Накара всички да ѝ дишат праха. — Джон се усмихна. — Напомни ми за теб.

— Аз не бягам.

— Не, ти плуваше, но беше много добра. Още ли пазиш онези трофеи?

— Ммм. В един кашон в мазето.

— Защо са там? Ти трябва да се гордееш с тях. Направи чудеса за местния отбор.

Дебора отдавна не се беше сещала за трофеите. Веднъж ги бе измъкнала от мазето, за да ги покаже на децата, и още веднъж, когато Карън бе поискала да ги види. За Грег те бяха възплъщение на традицията; беше ги спечелила във време, когато той строеше къщи в центъра на града, ходеше с дълга коса, избелели панталони и плувнал в пот от изтощителен труд. В момента, в който се запознаха с Дебора, вече бе поставил основите на свой собствен бизнес и самият той се превръщаше във все по-голям традиционалист. Но така и не хареса трофеите ѝ от гимназията.

В отговор на въпроса на Джон тя само сви рамене.

— Когато се омъжих и родих децата, наградите не значеха много. Не искам да живея в миналото.

— Това е разумно, но не е добре за децата. Някои просто не могат да постигнат същото, което майките и бащите им са постигнали. Не че твоята Грейс не е победител, но ти знаеш какво имам предвид. Ти си силна жена. Грейс трябва да надскочи много висока летва. Още ли е запалена по биологията?

Дебора кимна.

— Ще се присъедини ли към теб и баща ти?

— Надявам се.

— А дали тя го иска така, както ти го искаше?

— Твърди, че го желае.

— По-добре се увери в това — посъветва я той с поглед, забит в обувките си. — Знам какво е да разочароваш родител. Татко някога ме запита: „Какъв искаш да станеш?“. Цялото ми семейство са адвокати.

— Ти си шеф на полицията. Работата ти е много отговорна.

— Ако родителите ми бяха живи, щяха да кажат, че има разлика.
— Джон вдигна поглед. — Не знам какво ме прихвана. Предполагам, че това още ми е болно място. Ти си толкова уверена, дори сега, след катастрофата. Притеснявам се за Грейс. Млада е. Може да не е толкова силна.

— Мисля, че просто ѝ се събра много за една седмица.

— Надявам се, че не се изолира от приятелите си.

Дебора се опита да представи нещата малко по-оптимистично:

— Просто изчаква.

— Аха. И момичето на Грейс Кели трябваше да направи същото.

— Моля?

— Помниш Грейс Кели, нали?

— Разбира се — каза Дебора обезпокоено. — Животът ѝ беше мечта за всяко момиче. Бях още тийнейджърка, когато тя почина.

— Помниш ли как почина?

— Катастрофа. Колата ѝ излязла от пътя и се разбила в една дига.

— Да. Дъщеря ѝ преживя тежък период след това. Помниш я, нали? Била в колата с нея. Винаги съм се чудил дали в действителност не е шофирала тя. Може да са я прикрили.

— Но принцеса Грейс е понесла удара — отвърна Дебора.

— Добре. Няма значение — каза мъжът. — Твоята Грейс е късметлийка. Има теб. — Той се почеса по тила. — Виж, наистина съжалявам за семейство Хюбър. Може би просто трябваше да им кажа кой се е обадил. Не ми се иска да мисля, че заради мен си загубила две пациентки. Ако мога да направя нещо...

— Можеш — кимна Дебора. Мислеше за всичко, което Том беше споделил за брат си. Вероятно трябваше да го каже на полица, но почувства — абсурдно, може би — че не би могла да предаде доверието на Том. — Просто ускори нещата с доклада от катастрофата, Джон. Дължиш ми го.

---

[1] Health Maintenance Organization (НМО) — единна система за здравеопазване в САЩ. — Б.пр. ↑

[2] Transient Ischaemic Attack (ТИА) — транзиторна исхемична атака (ТИА). — Б.пр. ↑

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Колата на Майкъл не беше на алеята, когато Дебора стигна до дома му. Това я зарадва по две причини. Първо, защото наистина ѝ се щеше да си мисли, че е излязъл да закуси навън. И второ, защото не ѝ се налагаше да го вижда толкова скоро.

Паркира наблизко и тръгна по алеята, понесла лекарската си чанта, кафето и недокоснатата кифла. На малкия паркинг имаше три коли — на рецепционистката, на медицинската сестра и на една подранила пациентка, която беше прихванала грип от децата си. След като ѝ постави диагноза бронхит, Дебора написа рецепта и тръгна по коридора. Баща ѝ не бе пристигнал.

Кабинетът му беше подреден, но претрупан. Лавиците бяха препълнени с книги, останали от времето, когато списанията не излизаха в електронен формат, и въпреки че бе напълно пристрастен към компютъра на бюрото си, той отказваше да се отърве от тях. Същото важеше и за подаръците, които най-младите му пациенти му бяха подарявали през годините: валентинките се множаха с всяка изминала година върху едно украсено табло, имаше безброй мидички, камъчета и клончета, както и една семпла глинена чаша. Всеки подарък навяваше спомен. Въпреки диктаторското си държане, Майкъл имаше меко сърце.

— Вече дойде да търсиш бутилка в шкафа ли? — попита баща ѝ иззад гърба ѝ. Той хвърли няколко списания на бюрото си и запали лампата.

— Не — отвърна тя. — Никога не бих го направила.

— И защо не?

— Защото това си е твоето бюро.

Лицето му излъчваше спокойствие.

— Но си го мислеше.

— Всъщност си мислех за теб и мама — каза Дебора. Наистина ѝ беше минало през ума да провери бюрото, макар че не събра кураж да го направи в действителност. — Ще ми се да имах брак като вашия.

— Ти си мислеше, че го имаш. А аз смятах, че прибърза. Той беше хипи, за бога, но ти казваше, че именно това го прави специален.

— Така беше.

— Това е спорен въпрос, като се има предвид как постъпи след това. Но тогава ти твърдеше, че си намерила мъжа на живота си. И ако трябва да изчакаш, докато завършиш медицинския колеж, той може да изчезне.

— Така беше — отбеляза Дебора.

— Но той не беше *изчезнал* допреди две години.

Тя се усмихна тъжно.

— Беше изчезнал много преди това.

— Бракът ви толкова лош ли беше? — попита изненадано Майкъл.

— Не беше лош. Просто не беше като вашия. Отдавах го на това, че и двамата бяхме заети с кариерата си.

— Каза, че той няма нищо против да работиш като лекар.

— Така си мислех. Нали знаеш, правата на жените и тям подобни. Струваше ми се модерен — идеалната комбинация от свободен дух и реализъм. В работата си беше невероятен. Прокарваше нетрадиционни идеи в една толкова традиционна област. Смятах го за гений. — Тя направи пауза. — Мислех, че ме обожава така, както ти обожаваше мама.

— Може би наистина е било така.

— А може и да съм сгрешила в преценката си.

— Може би си била прекалено млада, за да преценяваш изобщо.

— О, татко, причината не е в младостта — възрази тя. — Омъжих се на същите години, когато ти си се оженил.

— Нещата бяха съвсем други. Връстниците ми ги изпращаха във Виетнам и някои от тях не се завръщаха у дома. Не разполагахме с време. Времето беше лукс, който не можехме да си позволим.

Но тя отново поклати глава.

— Много младежи продължават да се женят млади.

— Сега това е социално-икономически феномен.

— Но го правят и бракът им невинаги се разпада. Така че въпросът е къде сгрешихме ние?

— Не ме вълличай в това.

— Знам. Твоят брак беше идеален.

Той поруменя от гняв.

— Ако смяташ отново да ми говориш за всичко, което не съм знаел за жена си...

— Не, не е това. Сериозно. Бракът ви беше идеален — настоя Дебора. — Не мога да си спомня нито един случай, в който да сте се скарали с мама. Мислех си, че при всички бракове е така. Може би съм очаквала прекалено много. Може би съм виждала у Грег качества, които изобщо не е притежавал.

Майкъл седна на бюрото си и включи компютъра.

— Ако си фантазирала, това си е лично твоя грешка. Никога не съм ти казвал какво да очакваш.

— Не си. Но децата гледат родителите си и тяхната връзка се превръща в еталон.

Той се пресегна за очилата си.

— Струва ми се, че сестра ти не мисли така.

— О, напротив! Защо според теб не е открила подходящия мъж досега?

С поглед, вперен в екрана, той промърмори:

— Защото е заядлива.

— Не е заядлива. *Придирчива е*. Исканякой силен като теб.

Той я стрелна с поглед.

— Недей да ме ласкаеш.

Дебора изведнъж загуби търпение.

— Не те лаская. Говоря ти за възприятия — възприятия и очаквания. Виждах определен модел и приемах някои неща за даденост. А не трябваше да го правя. Но в момента говорим за Джил. Проблемът е в това, че очакванията могат да бъдат доста тежки за едно дете.

— Джил не е дете.

— Дете е. Твоето дете. И винаги ще бъде.

Той я погледна над очилата.

— Нямаме ли пациенти за преглед?

— Тя не може да прави нещата като теб. Това не означава, че нейният начин е лош. Пекарницата е разкошно място и тя се справя добре.

— Хубаво.

— Това не те ли прави щастлив? Какво повече можем да искаме за децата си от това, да знаем, че са щастливи?

— Много повече. Искаме сигурност. Растеж. Искаме да се справят по-добре от нас.

Дебора се сети какво беше казал Джон.

— Това може да се окаже невъзможно. Тогава какво? Това прави ли ги неудачници?

Баща ѝ се поизправи.

— Ти ми кажи. Искаш момчето ти да играе бейзбол, но Дилън не вижда добре. Дали този спорт наистина му доставя удоволствие?

Страхът отново стегна сърцето ѝ.

— По-важното е, че се чувства част от отбора.

— Разбира се, така мислим ние. Но дали е така наистина? По-добре ли е да се чувства най-лошият играч в отбора?

— Не е най-лошият играч.

— Не вижда добре, Дебора. Не може да види добре, за да удари топката, и не вижда добре, за да я хвърли. Но пък, от друга страна, той е чудесен малък музикант.

— От него няма да излезе концертиращ пианист — каза Дебора, мислейки си за това, което баща ѝ бе причинил на Джил. — Отказвам да го притискам по този начин.

— А не мислиш ли, че да го караш да играе бейзбол е също толкова лошо? Стига, Дебора. Не можеш да видиш кое е правилно, дори да се намира пред очите ти.

— Е, значи ставаме двама — рече тя миг преди да позвъни интеркомът.

Майкъл натисна копчето.

— Да?

— Джейми Макдона е в първи кабинет, доктор Бар. Бихте ли предали на доктор Монро, че децата на семейство Холт са във втори кабинет?

— Добре. — Той отпусна бутона и се изправи. — Очакват ни. Очакват да имаме отговори за всичко. Очакват да излекуваме болестите им. — Свали лекарската манта от закачалката и я облече, без да бърза. — А нас кой ще ни излекува? — Погледна дъщеря си. — Имам само себе си.

* * *

Дебора беше съгласна. Нали това бе философията, с която бе живяла от развода насам? *Правим това, което трябва, защото няма кой друг да го направи. Може и да не е правилно, но е най-доброто, което може да се направи.*

Да го чуе от баща си обаче, беше потискащо. Пиенето нищо не лекуваше. Ако проблемът бе в самотата, пиенето само влошаваше нещата. Въпросът обаче беше дали това, което тя правеше, е по-добро.

Тези мисли щяха да я погълнат изцяло, ако утрото ѝ не беше запълнено с прегледи в кабинета и домашни посещения. Следобедът не беше много по-различен. Когато най-сетне се добра до фитнес залата, Дебора отчаяно се нуждаеше от нещо, което да я разсее, и физическото натоварване ѝ помогна.

По-късно тя паркира на едно от местата пред пекарницата и се обади на Грег.

— Здравей, аз съм. Удобно ли е?

Последва пауза.

— Удобно за какво? — попита той.

— Да поговорим.

— За...?

— За нас. За децата. — „За това, което не виждаме дори да е пред очите ни.“ — Може би за това какво не беше наред.

Последва мълчание. После той попита с любопитство:

— Какво не беше наред кога?

— С нашия брак.

— И искаш да говорим за това *сега*?

Не я улесняваше.

— Ако сега не е удобно, мога да се обадя друг път.

— Не това е проблемът. Четири месеца след като се разделихме, аз исках да говорим. Ти така и не ми позволи.

— Не можех. Бях наранена. Беше се превърнал в човек, когото не познавах.

— Не е вярно. Станах отново мъжът, който бях, когато се запознахме.

— Възможно е — съгласи се тя. — Но след толкова време промяната ми се стори плашеща.

— Защото исках да поговорим ли?

— Искаше да ми кажеш защо повече не желаеш да си женен за мен.

— Не беше ти причината, Дебора. А целият ми живот...

Тя го прекъсна:

— Аз виждах нещата от *моята* гледна точка. Правилно или не, Грег, приех го лично. Не можех да те задоволя като съпруга и ти си тръгна. Не можех да те задоволя като жена, затова се ожени за Ребека. През цялото време ли поддържахте връзка?

— Не. Само в края на брака ни.

— Искал си да се ожениш за нея? Затова ли ме изостави?

— Не. Когато си тръгнах, просто... нещата си паснаха.

— А при мен не пасваха. Разбираш ли защо не можех да говоря с теб? Не исках да чуя за нещата, които не бях направила както трябва.

— Значи аз бях лошият.

— Да.

— И какво е различното сега?

Тя погледна през предното стъкло. Следобедното слънце блестеше върху прозореца на пекарницата и я заслепяваше, но тя знаеше, че Грейс и Дилън са вътре.

— Гневът не върши работа. Не съм сигурна, че това е най-доброто за децата. Не съм сигурна, че е най-доброто и за мен.

— Вече си станала по-зряла и мъдра ли?

Долавяйки нотки на сарказъм, тя каза:

— Имаше моменти в брака ни, когато се чувствах много по-млада и по-глупава от теб.

— Никога не си ми го казвала.

— Не ми харесваше да обсъждаме разликата във възрастта ни.

— Доста ми я натякваше, когато си тръгнах.

— Не, Грег. Само ти казах, че минаваш през криза на средната възраст. Може би си си въобразил повече от това, което ти казах.

Последва ново мълчание, след което той промълви примирено:

— Може би.

— Очаквах бракът ми да продължи вечно — въздъхна Дебора. — Не бях подготвена за това, което се случи. Чувствах се унижена.

— Съжалявам. Вероятно съм можел да направя всичко по-добре.

— Как? — попита тя. — Като ми дадеш едноседмично предизвестие ли?

— Бях нещастен от доста време.

— Толкова нещастен, че не можеше да го обсъдиш с мен ли?

— Предполагаше се, че изобщо не би трябвало да съм нещастен.

Не беше планирано — и това не е сарказъм. Не само ти имаше очаквания. Мисля, че имах нужда да следвам свой собствен план, за да убедя самия себе си, че това, което правя с живота си, е правилно. Съвместният ни живот беше представление. Правехме това, което се очакваше от една идеална двойка. — Тонът му се смекчи. — Не те обвинявам.

Колкото и абсурдно да беше, очите ѝ се наляха със сълзи.

— Не можех да се преместя при теб, Грег. Не можех.

— Знам.

— Обаждах се по телефона. Там имаше твърде много лекари.

— Дебора, не си длъжна да ми го обясняваш.

— Длъжна съм — настоя тя. — Винаги съм се чувствала виновна. Чувствах се така, сякаш съм предпочела дома и кариерата пред съпруга си.

— Изборът не беше или-или.

Но Дебора продължи с надеждата, че някак ще разбере как се е чувствала към края на брака им:

— С години не бяхме разговаряли за нищо съществено.

— Дебора!

— Съжалявам, ако съм те разочаровала. Мислех, че постъпвам правилно. Но как можем да сме сигурни в това? Как бихме могли да предвидим кое ще е за добро и кое — не? Все едно да караш през нощта в проливен дъжд. Мислиш си, че познаваш пътя, но въпреки това не си сигурен.

— Всичко наред ли е, Дебора?

Канеше се да каже, че не е, когато Джон Колби спря на мястото до нея. Нещо в изражението му ѝ подсказа, че носи новини.

— Какво става? — попита Грег.

— Страхувам се, че стават много неща. Но сега трябва да приключваме.

— С децата ли е свързано?

— Не е нещо, което да не може да почака още ден-два.

— Моментът е подходящ да те изслушам — каза той многозначително.

Тя го чу.

— Оценявам го. Благодаря ти. Но ще ти се обадя друг път.

Затвори телефона, без да чуе отговора, и отвори прозореца. Джон заобиколи колата си и се наведе към нея.

— Говорих с момчетата в щатската лаборатория — каза той. — Не искат да съобщават нищо предварително, но доколкото разбрах, ти си на чисто.

Дебора се боеше да диша.

— На чисто ли?

— Няма данни за престъпление — няма превишена скорост, безразсъдно шофиране или неизправност на колата. Само това казаха. Няма основания за повдигане на обвинение. Сега са прехвърлили вниманието си върху жертвата. В предварителния доклад се казва, че той е излязъл от гората и се е насочил право към платното.

На Дебора ѝ отне минута да го проумее.

— От *гората* ли?

— Не е тичал по пътя. Бил е в гората и е изскочил оттам.

— През гората няма пътека.

— Знам. Но са намерили следите му.

— Странно — промърмори тя. Не за първи път свързваше тази дума с Калвин Маккена.

Джон продължи:

— Снимали са следите, но не са приключили с анализа. Възможно е да е влязъл в гората, за да се скрие от дъжда. Или да се облекчи. Хората в училището не знаят нищо за спортните му занимания. Изглежда, бил е доста потаен.

Дебора имаше какво да му каже за Кал Маккена, но щеше да си навлече куп въпроси, на които не можеше да отговори, без да предаде доверието на Том.

— Опитах да се обадя на Хал — добави Колби, — но е отишъл да играе скуош. — Той погледна с крайчеца на окоото към пекарницата. — Грейс вътре ли е? А, ето я. — Изсумтя разочаровано. — Не. Пак изчезна. Предполагам, че не иска да говори с мен.

Дебора, чувствайки облекчение от чутото, проследи погледа му.

— Не го приемай лично. С мен също не иска да говори.
— Катастрофата я измъчи.
— И аз мисля така. — Лекарката се пресегна за чантата си.
Джон отвори вратата и отстъпи назад.
— Ами най-добре ѝ съобщи новините. Може да я разведрят.

* * *

Дебора откри Грейс в офиса, отпусната на стола зад бюрото на Джил. Беше вдигнала крака и джапанките ѝ опираха в ръба на бюрото.

— Не трябваше да бягаш — каза тя меко. — Джон носеше добри новини. Щатският екип не е открил нищо.

Дъщеря ѝ дори не мигна.

— И въпреки това господин Маккена е мъртъв.

— Да — кимна Дебора. — Мъртъв е. Винаги ще чувствам вина заради това. Винаги ще се чувствам виновна и за Джими Морисий. Някога разказвала ли съм ти за него? — Когато Грейс поклати глава, тя продължи: — Джими беше човек с разностранни умения, поправяше разни неща в Лийланд. Не живееше тук, но беше работил почти във всяка къща в града. Една ранна утрин, когато бях на седемнайсет, той се качи да поправя покрива. Тъкмо бяхме седнали да закусваме, когато чухме вика му. Дядо ти направи каквото можа, но Джими умря, преди да дочака линейката. Дядо ти и баба ти го приеха лично. Обвиняваха се, че са го накарали да се качи на покрива през март, когато все още има скреж сутрин. Обвиняваха се, че са го оставили да работи сам. Но това беше работата на Джими. Предния ден работеше на покрива на друга къща на улицата. Видял е скрежа, когато се е изкачил по стълбата. Можел е да изчака час, докато се разтопи.

— Искаш да кажеш, че вината е негова.

— Искам да кажа, че вината не беше наша.

— Съжалявам, мамо. Аналогията не е подходяща. Господин Маккена нямаше да е мъртъв, ако не шофирах аз.

— О, боже! — възкликна Джил и замръзна на метър от вратата. С ръка върху все още неизмачканата предница на бледожълтата си престилка, тя местеше поглед от Дебора върху Грейс. — Интригата май се заплита.

Лицето на Грейс се сгърчи, сякаш щеше да заплаче.

— Никак не е забавно! — извика тя, като обви ръце около раменете си. — Пред очите ми постоянно е пътят в онзи дъжд... и *не мога* да видя нищо на повече от метър пред колата. Вината е *моя*. Ако не бях шофирала на връщане от Мегън, господин Маккена щеше да е жив.

Дебора осъзна, че Джил е чула истината, и то от устата на самата Грейс, и товарът на раменете ѝ олекна.

— Идеята на историята, която ти разказах — обърна се тя към дъщеря си, — е, че господин Маккена може да не е постъпил разумно, както и Джими Морисий. Не го видяхме на пътя, защото не е бил там. Изскочил е от гората, точно когато сме минавали оттам.

— И е изтичал право пред нас ли? — попита Грейс с ужасен поглед.

— Кой нормален човек би направил подобно нещо? — възкликна Джил, която изглеждаше ужасена не само заради това. Погледна сестра си. — Излъгала си полицията?

— Не. — Дебора все още мислеше, че сестра ѝ е твърде бледа. — Добре ли си?

— Моля те, не сменяй темата.

Дебора отстъпи:

— Те предположиха, че аз съм шофирала. Не ги поправих.

— Има го в показанията ти, Дебора. Бях тук, когато Хал ги прочете.

Можеше да възрази, че по закон тя е била шофьорът онази нощ, но вече я мъчеха толкова много съмнения за собственото ѝ поведение, че просто попита Грейс:

— Знаеш ли дали господин Маккена е обичал да тича?

— Не. Но е имал пълно право да тича когато и където си ще. Пътят не е наш.

— Дебора — настоя Джил, — ти се подписа под онзи формуляр.

Нямаше сили да спори. Освен това се опитваше да даде пример на дъщеря си.

— Ако сме правили всичко както трябва, всъщност, ако *ти* си правила всичко както трябва, но един човек е изскочил от гората пред колата...

— Прилича на самоубийство — промърмори Джил.

— ... значи, че той също носи част от вината.

Грейс посърна.

— Той не може да носи вината. Мъртъв е. Освен това, защо винаги някой друг трябва да е виновен?

— Дебора — високо натърти Джил, очевидно все още заета с лъжата, — имаш ли представа какво си направила?

— Как да *нямам*? — извика Дебора. — Какъв друг избор имах? Последствията за Грейс щяха да са много по-лоши.

— Сега да не би да ми е лесно? — изплака дъщеря ѝ. — Искаше да поемеш вината, но сега полицията казва, че не си направила нищо, и ти реши да обвиниш господин Маккена. Ами аз? Бягам лошо на състезанието и всички казват: *О, горкичката, седмицата беше тежка за нея*. Провалям се на теста по френски език и учителката казва: *О, горкичката, имала е тежък ден*. И анулира слабата оценка. Не за всеки би го направила. Защо всички трябва да ме съжаляват?

Дебора не знаеше за теста по френски. По-притеснителен беше фактът, че Грейс не ѝ бе казала. Някога дъщеря ѝ споделяше с нея.

— Знаеш ли какво правя сега? — попита Грейс и кимна към лаптопа. — Преработвам есето по английски, което предадох тази сутрин. Толкова е ужасно, че господин Джоунс ме настигна, когато си тръгнах от училище, и ме накара да го напиша отново. И това беше, след като госпожица Уолш ме попита дали не искам да поговорим — нещо, което определено не желая, така че, моля те, не я карай да идва отново. Ами господин Джоунс? Той казва, че компютрите ни дават възможност да пишем колкото си искаме чернови и ако ученикът е решил да не пише повече от една, това означава, че иска да покаже нещо.

Дебора притисна ръка към гърдите си.

— Ти какво искаше да покажеш?

— Че оценките нямат значение. Те са само едни драскулки по листовете, които нямат нищо общо с истинския живот.

— Имат — рече Джил, от която най-малко се очакваше да защитава училището. — Те оценяват отношението. Лошото отношение ограничава избора.

„Точно това не искам за дъщеря си — помисли си Дебора — и точно затова постъпих така след катастрофата.“

Но Грейс гледеше леля си.

— Ти си се справила добре. Това място има голям успех.

— Но означава също и здрава работа, и много притеснения. Ако имах бизнес партньор, с когото да споделя тежестта, може би щях да се справям по-добре. Това може и да не е свързано с лошите оценки, които получавах в училище, но си струва да го обмислиш, нали? — Извърна се към Дебора. — Възпрепятстване на правосъдието. Лъжесвидетелстване. Даване на лъжливи показания.

— Джил! — възпротиви се сестра ѝ. — Точно сега не искам да чувам за това. Искам Грейс да разбере за ограничаването на избора.

— Аз също — каза Грейс. — Имам предвид, защо трябва да ставам лекар?

Думите пронизаха Дебора право в сърцето.

— Не искаш ли да бъдеш лекар?

— Не знам. Но какво ще стане, ако поискам да стана нещо друго?

— Мислех, че обичаш биологията.

— Не, мамо. Биологията дори не ми е най-силният предмет. Другия месец ще трябва да се явя на изпитите за напреднали и вероятно няма да се представя добре. Но ти каза, че мечтата ти е да имаме обща практика.

— Това е моята мечта — съгласи се Дебора, — но мислех, че и ти го искаш.

— Е, може да е невъзможно вече. Никой не иска лекар, извършил убийство при пътнотранспортно произшествие. Може дори да не постъпя в медицински колеж.

Дебора хвърли поглед към Джил, преди да подхвърли:

— Точно затова попълних формуляра по този начин.

— Но това ще се разчуе, мамо! — извика Грейс. — Също като при Пинокио — винаги се разбира, проличава ти по лицето, независимо дали го искаш или не. Ти ме научи на това, а виж какво стана. Сега и леля Джил знае.

— Леля ти Джил няма да каже — увери я Джил.

— Може и да не възнамеряваш да го направиш — обвини я Грейс, — но си напълно неспособна да лъжеш. Казваш каквото мислиш. Ей така, просто го изплюваш. Ти си най-честният човек, когото познавам.

Джил се приведе напред с ръце на бюрото.

— Е, и аз крия една тайна. Бременна съм.

— *Сигурна ли си?* — зяпна Грейс.

— Напълно.

— Познаваме ли бащата?

Джил поклати глава.

Очите на Грейс се разшириха още повече.

— Дядо знае ли, че си бременна?

— Още не. И не му казвай. Ще се разгневи.

— Но това е *бебе* — удиви се Грейс и се обърна към майка си. —

Ти си знаела, нали? И не си ми казала?

Дебора беше виновна за много неща, но не искаше да поема вината и за това.

— Джил ме помоли да не го правя. Все пак мога да пазя тайна.

Грейс не изглеждаше впечатлена.

— И смяташ, че си постъпила *умно*? Искам да кажа, седя си аз тук и си пиша домашното всеки следобед, докато тя вдига и дърпа разни неща. Не мислиш ли, че е трябвало да знам?

— Така погледнато, мисля, че е трябвало. — Дебора се обърна към сестра си: — Джил, защо не й каза?

— Не е могла — заспори Грейс, — защото е очевидно, че още не е и в третия месец, твърде слаба е. А никоя жена не разгласява толкова рано, че е бременна, защото носи лош късмет.

— Това пък кой ти го каза?

Грейс направи гримаса.

— Да не мислиш, че в училището ми няма бременни? И на богатите им се, случва, мамо.

Дебора не отговори. Беше изненадана не толкова от това, което каза дъщеря ѝ, колкото от факта, че преди не го бе споменавала. Бяха обсъждали бременността много пъти от биологична гледна точка, но никога не бяха разговаряли по този начин. Дебора винаги се беше гордяла с откровеността в техните отношения. Може би се бе самозаблуждавала.

Грейс внезапно възкликна, вперила поглед в Джил.

Дебора се извърна и се изненада от странното изражение, изписано на лицето ѝ.

— Добре ли си?

Джил сякаш се замисли, после леко се усмихна.

— Усещам спазми доста често.

— Имаш ли кървене?

— Не.

— Мислиш ли, че трябва да се обадиш на твоя лекар?

Джил въздъхна.

— Ако го мислех, Дебора, вече щях да съм го направила. Не искам да загубя бебето.

— Какво бебе? — попита Дилън от вратата.

Майка му погледна Джил, после Грейс и обратно. Това беше тайна на Джил. Дебора затвори уста, без да издаде звук, и се вгледа в Дилън. Той докосваше всичко, покрай което минаваше — дръжката на вратата, закачалката за дрехи, облегалката на стола на Джил. Правеше го толкова небрежно, че можеше да се забележи само при внимателно наблюдение. Дебора се притесни.

Джил проговори след минутка:

— Няма никакво бебе. Измисляш си. Написа ли си домашното?

Дилън кимна — толкова лесно ли се остави да го убедят? Дебора се замисли. Той нагласи очилата на носа си.

— Мамо, гладен съм. Ще си ходим ли скоро?

Майка му беше готова да тръгва. Достатъчни ѝ бяха разкритията и сблъсъците. Дори притоплянето на вечерята, приготвена от Ливия, щеше да ѝ се отрази добре, за да си възвърне самоконтрола.

— Мисля, че можем да тръгваме.

— Искам да остана тук, при леля Джил — каза Грейс.

Апартаментът на Джил над пекарницата бе светъл и просторен, по-голям от много къщи в града. Въпреки това, Майкъл не преставаше да търси недостатъци и се бе ядосал, когато Джил използва наследството, получено от майка си, за да купи цялата сграда. Но Джил си беше Джил.

— Да останеш за вечеря ли? — попита Дебора.

— През нощта. Леля Джил ще ме доведе да се преоблека сутринта. Нали, лельо Джил?

— Разбира се. — Джил хвърли колеблив поглед към сестра си. — Само че утре си на училище. Обикновено не оставаш, когато си на училище.

— Може ли и аз да остана? — попита Дилън.

— Не — заяви Грейс, — ще си направим женска вечер.

Лицето на момчето помръкна.

В желанието си да повдигне настроението му, Дебора предложи:

— Хайде да ги оставим да си правят женската вечер, а ние да си направим специална вечеря за майка и син. Какво ще кажеш за „Пепърс Пайс“? — Пепър Маккой правеше най-страхотната пица. Пицарията ѝ се намираше само на десет минути път с кола от Лийланд.

Дилън се оживи.

— Може ли да остана тук друг път? Не този уикенд, защото ще ходя при татко, а друг път?

Настроението на Дебора се пооправи от радостта в очите на сина ѝ.

— Разбира се. Ще го напомня на леля ти.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Дебора седеше на дивана в хола заедно с Дилън. Той четеше „Там, където расте червената папрат“ и изглеждаше погълнат от книгата. Тя преглеждаше една статия за вредата от прекомерната употреба на антибиотици, но смисълът на думите почти не стигаше до съзнанието ѝ. Продължаваше да се връща към въпроса защо един мъж, който не е страстен любител на бягането, би избрал място, което дори тренираните спортисти избягваха.

— Искам куче — рече Дилън, поглеждайки над книгата.

— Казваш го, само защото четеш книга за кучета.

— Татко има куче — предизвикателно натърти момчето.

— То дойде с Ребека, а и татко ти разполага с достатъчно време и място.

— И аз имам време. — Дилън я гледаше умолително с уголемените си от очилата очи. — А и ние имаме място. Мога да се грижа за куче.

Дебора знаеше, че може. Притесняваше се, че тя не може.

— Мога, мамо, без значение колко лошо е зрението ми, мога да видя едно куче. Кучето на Ребека роди осем кученца.

— Ъхъ — имитира го тя. — Вече ми го каза.

— Защо да не си взема едно мъничко?

— Защото то няма да е *вечно* мъничко.

— Моля те, мамо — примоли се Дилън и обви ръка около врата ѝ. — Наистина ще се държа *добре* с кученцето.

— Сигурна съм в това — каза тя и го целуна по бузата.

* * *

— Том?

— Да?

— Дебора е. — Стремеше се да говори тихо не толкова заради Дилън, който спеше в стаята си с отворена врата, а защото се чувстваше раздвоена заради обаждането. — Аз... въз... взех номера ти от моя телефон, когато ми се обади по-рано — обясни тя. — Нали не те събудих?

Той издаде звук, който приличаше на тих смях.

— Едва десет часът е.

— Очевидно никога не си имал деца.

— Изтощават те, а?

— В някои дни повече от обикновено. — Тя пхна една възглавница между таблата на леглото и гърба си. — Тази вечер съм изморена.

— Говори ли с Джон? — попита той.

— Да. Затова се обаждам.

— Доста е смущаващо. Особено това, че Кал е излязъл от гората.

— Мислиш ли, че е било умишлено?

— Не знам. Но ако е свърнал за малко в гората, щяха да открият стъпки, водещи от пътя към гората и обратно.

— Може би дъждът е отмил следите по пътя? — попита го.

— Не и когато човекът е едър като Кал. Нужно е доста време, за да се заличат напълно. А и ще останеш удивена от това, което обективите могат да уловят със специалните филтри.

— Звучиш като фен на фотографията.

— Не съм. Но познавам такива хора. И чета. И задавам въпроси.

— За фотоапарати?

— И за други неща. — Той направи пауза. — Всъщност с това си изкарвам прехраната. — Последва нова пауза и за секунда тя се побоя, че ще спре дотук. След това Том поясни: — Изготвям доклади, в които се излага определено становище по някакъв проблем. Да речем, че правителството иска да води спор, който засяга здравноосигурителната система. Наемат ме, за да съставя документ, който могат да използват, за да прокарат каузата си. Единственият начин, по който мога да си свърша добре работата, е да интервюирам хората и от двете страни.

— Ами ако това, което чуеш, не е същото, което иска правителството?

— Правя компромис.

— Моля?

Той се засмя.

— В действителност не е чак толкова зле. Ако търсиш достатъчно упорито, можеш да намериш това, което клиентът ти иска. Понякога участвам в пропагандни кампании, но се опитвам да огранича такива задачи до минимум.

— У дома ли работиш?

— Да.

— Уморяваш ли се понякога?

— Няма начин. Често ми се налага да пътувам, за да интервюирам хора и да събирам информация.

Дебора беше заинтригувана. Знаеше, че е опасно да говори с Том, но бе започнало да ръми, долавяше унилото трополене по покрива и не ѝ се искаше да затвори. Загръщайки голите си крака със завивката, тя попита:

— Как започна да се занимаваш с това?

— Бях по средата на обучението си в колежа и ми трябваша пари. Един професор ме свърза със свой приятел, на когото трябваше да му се свърши работа.

— Значи си нещо като писател?

— По-скоро разследващ журналист.

Тя се поколеба.

— Имаш ли някакви хипотези за катастрофата?

— Ако се съди по следите на Кал, бих казал, че е бил в гората преди сблъсъка.

— Имаш ли представа какво е правил там?

— Не, по дяволите! Никога не съм имал представа какво върши.

— Той бързо си пое дъх. — Обвинявам себе си за това. Аз бях по-големият от двама ни.

— Защо обвиняваш себе си, а не родителите ви?

Той замълча за минута. Най-накрая тъжно каза:

— Не мисля, че имаха опит. Бяха прекалено заети със собствения си живот. Когато ставаше въпрос за нас, виждаха само това, което искаха да видят.

— Сигурно са получавали информация от учителите.

— Със сигурност. Кал беше най-добрият ученик в класа.

— А в социално отношение как беше?

— Странен, но това е лично мое наблюдение. Когато учителите споменаваха нещо подобно, родителите ми не им обръщаха внимание.

— Никога ли не е получавал професионална помощ?

— Не и тогава.

— А след това?

— Хей, аз не знаех дори това, че е вземал кумадин. Откъде бих могъл да знам дали е посещавал психоаналитик?

Дебора не отговори.

— Съжалявам — каза той по-меко. — Докосна болно място. И се учудваш при това.

Тя не можеше да се преструва, че не знае какво има предвид. Когато един умен мъж тича през гората в пороен дъжд и изскочи на пътя пред приближаваща кола, въпреки че няма как да не е забелязал светлините ѝ, и когато след това откаже да информира лекарите от спешното отделение, че приема лекарство, което може да предизвика сериозен кръвоизлив — всеки би се учудил. Когато същият този мъж е бил обсебен от идеята да раздели живота си на напълно самостоятелни и несъвместими една с друга части — до степен, в която съпругата му не знае, че е имал серия от сърдечни пристъпи, а брат му не знае, че се е преместил в друг град, някой като Дебора би си задал въпроса дали Кал Маккена не е искал да умре.

— Човек трябва да изпитва силна болка, за да се хвърли пред кола — додаде тя. — Кал бил ли е в депресия?

— Селина казва, че не.

— Предполагам, че не е оставил предсмъртно писмо?

— Не намерихме нищо такова. Твоят адвокат коментира ли с теб предположението за самоубийство? — попита Том. Напомнянето, че можеха да станат противници в съда, изненада неприятно Дебора.

— Не — отговори тя. — Не му докладвам разговорите си.

— Но те са приятели с Колби, нали?

Още едно напомняне.

— Игрят заедно покер.

— Затова ли Колби настояваше за по-бързо изготвяне на доклада?

— Не. Аз бях причината. Аз го помолих.

Той издаде неопределен звук, който можеше да е и смях.

— Приятел ли ти е или само пациент?

— И двете. В град като нашия пациентите са и приятели.

— Джон знае ли, че си говорим?

— Разбира се, че не. А адвокатът ми ще получи удар, ако разбере.

Том замълча.

— Снаха ти знае ли, че си говорим? — попита го Дебора.

— Не. Това би я разстроило. Решена е да докаже, че смъртта на Кал в никакъв случай не е била по негова вина. Търси си изкупителна жертва. Ще бъде много разстроена, когато получи доклада.

— Не си ли задава въпроса дали Кал не е причинил смъртта си?

— Съмнявам се. Не би видяла нищо патологично в това, което Кал е направил. Би казала, че всички имат своите странности.

— А твоите какви са? — попита Дебора.

— Вече ти казах. Много съм разхвърлян. А твоите?

— Мразя дъжда. Когато вали дъжд, се случват лоши неща.

— Като катастрофата ли?

— Да, но и много преди нея също се случваха. Валеше в нощта, когато майка ми почина. Валеше и в деня, в който мъжът ми ме напусна.

— Винаги ли ставаш нервна, когато вали?

— Не. Сега вали, а го усещам просто като шум.

— А миналата седмица? Тогава притеснена ли беше?

Дебора усещаше, че не е трябвало да подхваща този разговор.

— Налагаше се да взема Грейс. Но ако можех, бих си останала вкъщи.

— Скоро тя самата ще шофира.

— Да. След четири месеца ще вземе шофьорска книжка. За добро или за лошо.

— Лошо ще е, когато вали. Ще се тревожиш.

— Да, ще се тревожа.

— Е, в такъв случай трябва да си благодарна на съдбата. Ако Грейс бе получила шофьорска книжка, можеше тя да е на волана миналата седмица.

* * *

— Лельо Джил? — прошепна Грейс. — Спиш ли?

— Как мога да спя с отворени очи?

— Не видях, че са отворени. Много е тъмно. — Момичето се изправи и седна с лице към другата половина на голямото легло. Единствената светлина идваше от улицата и беше приглушена от дъжда. Не че Грейс имаше нещо против дъжда. Точно сега не искаше да вижда лицето на леля си. — Миналата седмица у Мегън ние пихме.

— Миналата седмица ли?

— В нощта на катастрофата. Когато карах колата, която блъсна господин Маккена.

Джил изстена:

— О, Грейс! Не мисля, че искам да знам това.

— Пихме бира — продължи Грейс, осъзнавайки, че може да си навлече беля, като споменава приятелите си по име, но усещаше нужда да сподели с някого. А и самата Джил си имаше тайни. — Родителите на Мегън бяха излезли. И когато мама дойде да ме вземе, дори и не помислих, че не бива да шофирам. Не бях пияна. Дори не бях в приповдигнато настроение. Е, може би съвсем малко.

— Колко изпи?

— Две кутийки. Но едната я изпих още когато отидох там, а втората — почти три часа след това. Мама ще ме намрази, като разбере.

— Тя не знае ли?

— Как бих могла да ѝ кажа? — простена Грейс. — Тя никога не би направила такова нещо. Имам предвид, че да караш, след като си пил, е най-лошото нещо, което човек може да направи.

— Не си ѝ казала дори след като блъснахте човека ли? Тя не усети ли по дъха ти?

— *Не* — изплака Грейс. — Дъвчех дъвка, но тя дори нямаше да се сети да подуши дъха ми. Мисли си, че никога в живота си не съм пила.

— И аз си мислех същото — подчерта Джил.

Неспособна да изтълкува забележката, Грейс каза:

— Ти ме мразиш.

— Не е така. Предполагам, че просто не съм си давала сметка колко си пораснала.

— Не ми казвай, че никога не си пила в гимназията — предизвика я Грейс.

— Не съм. Но пуших марихуана.

Грейс остана изненадана, но най-вече от откровеността на признанието.

— Марихуана ли? — Нещата ставаха интересни. — Дядо знаеше ли?

— Разбира се. Това беше идеята.

— Защо? — попита момичето с любопитство. — Защо започна?

— Моят бунт ли? О, заради незначителни неща. Да вземем това, че съм се родила по-късно от майка ти. Бях по-малката и я следвах по петите. Откакто се помня, от мен се очакваше да правя същото, което правеше и тя, но на мен все нещо не ми достигаше. В един момент реших, че няма да се съревновавам. Исках да бъда себе си. Бунтът беше начин да го покажа на баща ми.

— Какво направи той, когато разбра за марихуаната?

— Побесня.

— Взе ли ти ключовете от колата? Спря ли ти джобните пари?

— Разочарованието му беше достатъчно. Нали разбираш, онзи поглед всеки ден, когато се върнеше от работа. У дома най-важното нещо беше доброто поведение и репутацията. Да даваш все нови и нови поводи на родителите си да се гордеят с теб.

Сякаш Грейс не го знаеше! Чувстваше го всеки ден, по сто пъти по-силно след катастрофата.

— И с баба Рут ли беше същото?

— На теория да, но тя беше майка. Майките имат меко сърце. — Гласът на Джил подсказваше, че се усмихва. — Често ми говореше за мекото местенце, което бебетата имат на върха на главичките си, когато се родят. То позволява на черепа им да се намества леко в процеса на раждането и през първата им година се затваря. Тя обичаше да казва, че това местенце всъщност не изчезва, а просто преминава в майката, която го пази в сърцето си до края на живота си.

— Това е най-милото нещо, което съм чувала — промълви Грейс. — За такива неща ли си мислиш сега, когато си бременна?

— Да.

— Искат ли ти се баба Рут да е тук?

— Да.

— За да ти помогне да кажеш истината на дядо ли?

Джил се размърда под завивките.

— Не. Ще му кажа, щом минат първите три месеца. Тогава ще кажа на всички.

— Никой ли не знае?

— Само майка ти и ти.

— Трудно ли ти е да пазиш тайната? Не се ли притесняваш, че другите ще забележат?

— Все още няма какво да забележат. Престилката ми е добро прикритие.

— А не мислиш ли, че могат да се досетят? Не се ли чувстваш така, сякаш ги мамиш, като правиш всичко както обикновено?

— Не.

Грейс въздъхна.

— Ще ми се повече да приличам на теб. Аз имам усещането, че всички знаят, че съм пила, и тази голяма лъжа е кацнала като птица на рамото ми. Искам да кажа, че част от мен желае всички да разберат. — Замисли се. — Ако аз забременея, мама няма да може да го скрие.

— Не бива да мислиш така, Грейс.

— Ами ако наистина се случи? Поне за това ще трябва да каже истината. — Думите ѝ завариха леля ѝ неподготвена. Рядко се случваше Джил да няма готов отговор. — Какво би казала мама, ако забременея?

— Би била разочарована.

— Като дядо, когато си пушила марихуана ли? Виждаш ли? Тя е същата като него! Права си. Всичко се върти около доброто поведение и репутацията. Животът им е показен.

— Почакай, Грейс. Може и да мърморя, но майка ти и дядо ти се трудят здраво. Те служат на обществото. Трябва да им отдаваме заслуженото, когато наистина го заслужават.

— Добре. Но това не означава, че е лесно да си им дете.

— Не.

— Тогава какво да правя?

— Не можеш да промениш факта, че си нечие дете.

— Имах предвид *лъжата*. Нямах да е толкова зле, ако бях казала на мама веднага за бирата. Мама пое вината заради мен, без да има и най-малка представа за това.

Джил намери ръката ѝ в тъмното.

— Знаеш ли, миличка, след всичко, което чух дотук, мисля, че *който и да е* карал колата онази нощ, няма вина за случилото се. Това, че си пила бира, е без значение. То не е причина за катастрофата.

— Изпих две — напомни ѝ Грейс.

— Вече ти казах. *Това не е предизвикало катастрофата.*

— Добре, но въпреки това се чувствам виновна, а не мога да кажа на мама.

— Ами на баща ти?

— Моля? *Аз не говоря с татко.*

— А може би трябва.

— Шегуваш ли се? Той ще реагира по-зле и от мама. Дядо също е разочарован, но той все пак ми е дядо. — Грейс направи пауза. — И бездруго пие прекалено много. Може би той ще ме разбере.

— О, Грейси, има разлика между това да пийнете бира с приятели...

— Всеки от които би ме *убил*, ако го издам — прекъсна я Грейс.

— Няма да го обсъждаме сега — каза Джил. — Придържай се към това, което ти казвам. Има разлика между това да изпиеш две бири на купон и да седиш всяка вечер сам, изпивайки половин бутилка уиски. Нека не говорим за дядо ти. Ставаше дума за баща ти.

— Добре. — Грейс сви крака под себе си. — Да поговорим за него. Казва, че ни обича, а си тръгна без предупреждение.

— Майка ти виждаше предупредителните знаци. Може да не е осъзнавала значението им, но проблемът беше пред очите ѝ.

— Как може да заставаш на негова страна?

— Не го правя. Казвам, че може би си е затворила очите за това, което е ставало с брака ѝ. Имам добра интуиция за хората. А и винаги съм харесвала баща ти.

— Но аз не му вярвам. Това е проблемът. Не знам какво би направил, ако разбере какво се е случило в действителност онази нощ. Може да се обади на другите родители. Може да се обади и на полицията.

— Няма да се обади на полицията.

— Може да го направи и да съсипе живота ми. Не че иначе животът ми е страхотен. В училище съм пълна отшелница. Не мога да си позволя да бъда откровена с никого, защото мога да му навлека

бея. А татко вероятно ще е също толкова разочарован, колкото и мама, защото и той очаква от мен да съм звезда. Значи ще трябва да живея с мисълта, че един човек умря, след като колата, която шофирах, го блъсна. Това е най-лошото.

— Знам.

Момичето се почувства по-добре.

— Никой друг не го знае.

Леля й изпъшка и Грейс реши, че е израз на съчувствие, когато внезапно усети рязко движение и шумолене в другата половина на леглото. Джил бе отметнала завивките и седеше на ръба на спалнята.

— Какво има? — попита племенницата й.

— Сега се връщам. — Тя се опря на леглото, изправи се и се запъти към банята. На Грейс й се стори, че се движи по-бавно от обикновено, но трудно можеше да прецени в тъмното. Джил прекоси малката ивица светлина на килима и изчезна от погледа й. Грейс едва бе станала от леглото, когато Джил я повика.

Тя се озова за секунди до вратата на банята. Леля й седеше на тоалетната чиния с преbledняло лице.

— Кървя.

— Кървиш ли? — Момичето преглътна с мъка.

— Трябват ми хартиени кърпи.

Грейс изтича до кухнята, намота един свитък и изтича обратно.

— Силно ли кървиш?

— Не знам — каза Джил и взе хартиените кърпи. — Мисля, че трябва да отида до болницата.

— Не трябва ли да се обадиш на лекаря?

— Тъъ... да. — Изглеждаше по-уплашена от всякога. — Донеси ми телефона, миличка.

Грейс взе телефона и застана до нея, усещайки се напълно безпомощна. Леля й се мъчеше да си спомни номера и в очите й се четеше ужас.

— Не го ли записа някъде? — попита я момичето.

— Знам го, знам го — пое си дъх Джил и след мъчителен момент на колебание набра цифрите. — Трябва да ми отговори дежурната служба — обясни тя и погледна към хартиените кърпи, които притискаше заради кървенето. После изрече тихо проклетие.

— Силно ли е? — попита Грейс и усети как сърцето ѝ бясно тупти. Ако бе силно, значи беше лошо.

— Достатъчно. Тъж... да, здравейте. Обажда се Джил Бар. Пациентка съм на доктор Бъркхарт. Бременна съм в деветата седмица и кървя... Не, не обилно... Не, не виждам съсиреци. — Тя ги изслуша, после хвърли притеснен поглед към стената. — Не мисля, че мога да чакам дващест минути някой да ми се обади. Твърде дълго очаквах това бебе. Отивам в болницата. Бихте ли го предали на дежурния лекар? — Затвори телефона и придържайки хартиените кърпи, нахлузи бикините си върху тях. — Съжалявам, че ти причинявам това, миличка. Знаем, че утре си на училище, но двете с теб трябва да излезем. — Придвижвайки се внимателно, тя излезе от банята.

Грейс я последва.

— Това заради спазмите, които усещаше по-рано ли е?

— Не знам — рече Джил. Дори гласът ѝ звучеше уплашено.

— Помяташ ли?

— Боже, надявам се, че не. — Тя свали един спортен екип от закачалката на вратата в килера. — Грейс, искам да се облечеш.

Момичето навлече дрехите, които бе носило през деня, докато леля ѝ още се мъчеше с маратонките.

— Да ти помогна ли?

— Не. Добре съм.

— Може да не е нищо сериозно — опита се да я успокои племенницата ѝ.

Джил не отговори.

— Винаги могат да направят нещо, нали?

— Разбира се, но може да не е това, което аз искам.

Грейс знаеше за абортите. Дани ѝ беше разказала за едно момиче, което направило аборт преди година.

— Искам да кажа, могат ли да направят нещо, за да спасят бебето?

Джил се огледа наоколо с обезумял поглед.

— Ключовете. — И се запъти към кухнята.

Грейс забърза след нея.

— Аз ще ги взема, лельо Джил. Кажи ми какво да направя. Затова съм тук.

— Миличка, трябва да ме закараш до болницата.

Грейс замръзна.

— Не мога да го направя. Нямам шофьорска книжка.

Джил сграбчи ключовете и се отправи към задното стълбище.

— Аз имам, а ти имаш разрешително. Трябва да тръгваме.

Грейс усети, че ѝ прималява. По инерция продължи да крачи зад леля си.

— Не мога да шофирам.

— Аз също. Не искам да получа кръвоизлив.

— Обади се на мама.

— Тя е на десет минути път оттук, като не броим времето, което ще ѝ трябва, за да се облече. Освен това кой ще остане при Дилън?

— Тогава се обади на дядо. Той живее в края на пресечката.

Джил стигна до най-долната стълба и се извърна.

— Не, Грейс. Ти си тук и можеш да шофираш.

— Последния път, когато го направих, убих човек.

— Ето ти шанс да изкупиш вината си. — Тя притисна ключовете в дланта на Грейс, отвори задната врата и излезе.

— Вали дъжд — проплака момичето, когато я последва. — *Вали дъжд*. Не мога да го направя.

Джил се обърна и я сграбчи за раменете.

— Нужна си ми, Грейс. Точно сега ти си всичко, което имам.

— Но това... това е *микробусът*.

Леля ѝ се усмихна.

— С автоматични скорости е. Фасулска работа.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Телефонът на Дебора иззвъня на разсъмване. След по-малко от десет минути тя беше облякла Дилън и двамата пътуваха към болницата. За щастие той спа почти през цялото време и така й спести въпросите, на които не можеше да отговори.

Всички в спешното отделение знаеха защо е дошла. Една от сестрите отведе Дилън в кафенето, друга поведе Дебора към преграденото място в общата стая. Джил лежеше на подвижното легло със затворени очи. Беше толкова бледа, че лицето ѝ се губеше сред чаршафите. Грейс гризеше ноктите си и бдеше за всяка промяна в изражението на леля си. Дебора докосна дъщеря си, докато минаваше покрай нея, приближи се и хвана ръката на Джил.

— Хей!

Сестра ѝ се усмихна уморено.

— Хей — отвърна, без да отваря очи.

— Грейс каза, че бебето е добре.

— Казах ѝ да не ти се обажда в този безбожно ранен час.

— Добре направи, че се обади. Наистина ли е добре бебето?

— Добре е — кимна Джил. — Имах само леко кръвене. Паникьосах се. — Изглеждаше леко засрамена. — Не помня кога ми се случи за последен път.

И Дебора не можеше да си спомни. Но това беше първата бременност на сестра ѝ.

— Радвам се, че Грейс беше с теб.

— Не можа да поспи много. От два часа сме тук.

Грейс изглеждаше изтощена. Под очите ѝ имаше тъмни кръгове. Този път Дебора не каза нищо за това, че безсънните нощи изграждат характера.

— Предписаха ли ти почивка на легло? — попита тя Джил.

— Само ден-два.

— И как ти се струва?

— Не ми харесва, но искам това бебе. Скай и Томас сигурно вече пекат от няколко часа. Дори няма да разберат, че не съм на горния етаж. Ако може някой от вас да се обади на Алис...

— Аз ще ѝ се обадя — каза Грейс, като махна ръка от устата си и се поизправи. — Мога да се срещна с нея.

Джил намести глава върху възглавницата.

— Трябва да поспиш. Алис ще се справи. Освен това смятам да изляза оттук веднага щом ми разрешат.

— Може би трябва да останеш поне ден-два — намеси се Дебора.

— Застрахователната ми компания няма да го плати.

— Знам, но аз ще го платя.

— Не става — отсече Джил твърдо. — Дойдох тук, защото бях много изплашена. Колкото по-дълго остана, толкова повече хора ще разберат. Ако Грейс не ти се беше обадила, някоя от сестрите щеше да го направи. Тук нищо не може да се опази в тайна от семейство Бар. — Очите ѝ спряха върху завесата, която отделяше помещението от залата, и тя въздъхна примирено.

Майкъл Бар разтвори завесата и влезе при тях. Дрехите му бяха измачкани — най-вероятно бе спал на стола в кабинета си. Очите му бяха кървясали и не беше бръснат.

Като семеен лекар имаше правото да преглежда картоните на пациентите и сам беше намерил този на Джил. Прочете го и я погледна смяяно.

— Трябваше ли да го разбере от другите? — Когато тя не отговори, той се обърна към Дебора: — Ти знаеше ли? Затова ли бяха всички онези глупости да говоря с Джил?

— Не са глупости — каза Дебора.

— Нека позная — обърна се той към по-малката си дъщеря. — Имаш си приятел и си забравила да *използваш* нещо.

— Не позна — отвърна Джил тихо.

— Да не би да износваш детето на някоя друга? Станала си майка заради парите, за да спасиш пекарницата, нали?

— Моля те, татко! — опита Дебора, но сестра ѝ заговори по-смело.

— Пак не позна. *Платих*, за да имам това дете, и използвах собствената си яйцеклетка, което означава, че то е твой биологичен

внук.

— Ходила си в банка за сперма? Значи не познаваш бащата.

— Знам всичко за него, освен името му. Знам на колко години е, медицинските му данни, образованието, професията, как изглежда. Знам също, че има и други здрави деца.

Очите на Грейс изведнъж се разшириха.

— Това пък откъде го знаеш?

— То не е ли работа само на Джил? — запита Дебора, но сестра ѝ отново пренебрегна думите ѝ.

— Всъщност знам за две деца, защото майките им бяха използвали същия регистър. Донякъде и заради това отидох там сама. Искан да знам дали има полубратя или полусестри. Разговарях и с двете жени. Те поддържат контакт и няколко пъти годишно се срещат заедно с децата. Сякаш са едно голямо семейство.

— Това е *невероятно* — ахна Грейс, очевидно впечатлена. — Приличат ли си децата?

— Две малки момченца са и не си приличат. Едното прилича изцяло на майка си. Но характеристиките им са съвместими и харесват едни и същи неща. И двамата обичат да си играят с колички и кубчета.

Майкъл изпръхтя.

— Това е присъщо на всички момченца.

Дебора се канеше пак да протестира, но Грейс я изпревари:

— Дядо, не схващаш идеята.

— Освен това са много приказливи, атлетични и изобретателни — продължи Джил със забележително самообладание за човек, който лежи по гръб. — Баща им е учил в Харвард. Не е ли чудесно? Бил е в университетския отбор по гребане, а сега пише книги за деца.

— Които най-вероятно никой не чете — подметна Майкъл.

Джил имаше готов отговор и за това.

— Книгите му оглавяват списъка на бестселърите, а той дарява част от печалбата си на централите за лечение на деца, болни от рак. Как да не обичаш такъв човек? Виждаш ли, татко? Постарах се да избира някого, когото ти би одобрил.

— Майка ти щеше да е трогната — отбеляза той с натезал от сарказъм глас.

Споменаването на Рут наруши самообладанието на Джил. Очите ѝ се наляха със сълзи.

— Наистина *щеше да е* трогната. Щеше да е трогната от това, че съм щастлива, и щеше да е уверена, че ще бъде добра майка. — Тя повиши тон, когато баща ѝ се обърна да си върви. — И нямаше да е изненадана като теб, защото щеше да знае всичко от самото начало!

Майкъл беше изчезнал. Дебора се наведе над Джил.

— Мама наистина щеше да е трогната, *напълно* си права за това. И щеше да му е много ядосана. — Погледна към Грейс. — Трябва да говоря с дядо ти. Ще останеш ли тук при Джил?

— Недей да говориш с него — спря я сестра ѝ. — Няма смисъл. Той няма да промени мнението си.

— Може и да е така, но наистина прекали.

— Доктор Монро? — повика я една от сестрите и разтвори завесата.

Дилън я следваше плътно, търкайки очите си под очилата.

— Това дядо ли беше? — попита той, преди да е видял всички в стаята. — Какво ѝ има на леля Джил?

Дебора го привлече до себе си и прошепна:

— Ще си има бебе. — Достатъчно пазиха тази тайна.

— *Сега* ли?

— Не, но не се чувстваше добре и дойде тук, за да се увери, че всичко е наред.

Дилън затвори окото, което беше търкал — лявото, здравото, осъзна Дебора — и вдигна поглед.

— Затова ли дойде дядо?

— Да.

— Затова ли се ядоса?

— Не се е ядосвал. Просто се притесни.

Той посегна отново към лявото око и промърмори нещо, което Дебора не успя да разбере.

— Какво каза?

Той изрече бързо:

— Не му казвай за окото.

— Какво за окото? — попита тя и внезапно разбра. Той мигаше твърде често и го триеше непрекъснато. С натезало сърце го хвана за раменете и го погледна в очите. — Какво за окото ти?

— *Убива* ме — отвърна ѝ той с тъжен поглед. — Също като другото.

Единственото, което Дебора успя да направи, за да не се разплаче, беше да попита:

— Дразни ли го светлината? — Той кимна. — Откога, миличък?

— Не знам, но не можех да ти кажа, защото се случи това с теб и Грейс, а и този уикенд трябва да отида при татко.

Дебора отново го притегли.

— Ще отидеш при татко — каза тя и погледна към Грейс над главата му. — Можеш ли да помогнеш на леля си?

Грейс се разкъсваше между гнева и притеснението.

— Нали я докарах дотук? Ти къде отиваш?

— При доктор Броуди.

— Мамо, неее! — изпищя Дилън.

Дебора отдавна усещаше, че има проблем. Дълбоко в сърцето си знаеше, но отказваше да го види. А през цялото това време Дилън бе търпял и бе таил всичко у себе си.

* * *

Дебора се плашеше от диагнозата почти колкото и Дилън, но пък харесваше офталмолога му. Ейдън Броуди беше специалист по детска офталмология и се държеше чудесно със сина й. Тя съжали още повече, че не го бе довела по-навреме. Ейдън отвори кабинета си порано, за да ги приеме, и направи на Дилън обстоен преглед, който показваше силното му желание да помогне.

— Не е нищо повече — спокойно обясни той на момчето — от това, което имаш на другото око, и се лекува също толкова успешно. Болката, която усещаш, идва от малките пукнатини по повърхността на роговицата. Под тези пукнатини има малки нервни окончания и когато те са оголени, чувстваш болка.

— Но сега няма да мога да виждам изобщо — изплака детето.

— Не е вярно — каза лекарят. — Няма да загубиш зрението си. След още няколко години, когато спреш да растеш, ще се погрижим за това.

— Трансплантацията ще излекува ли и далекогледството?

— Не. Ще продължиш да носиш очила, докато пораснеш достатъчно, за да ти направим лазерна операция. Трансплантацията на

роговица е само за дистрофията на очната роговица.

— Ами ако продължи да се влошава?

— Така ли стана с другото око?

— Не.

— Точно така. Стабилизира се. Същото ще стане и с това око.

— Ами ако не стане?

— Ще стане, Дилън — настоя той с такава нежна убедителност, че Дебора му повярва напълно. — Ето какво — каза Ейдън и взе една визитка от края на бюрото си. — Ще напиша тук моите телефонни номера в офиса и у дома. Всеки път, когато нещо те безпокои, искам да ми се обаждаш. — Написа номерата с толкова едри цифри, че Дебора можеше да ги види от мястото, където седеше. — Мислиш ли, че бих ти дал домашния си номер, ако си мислех, че ще ми се обаждаш през две минути? Не, господине. Ти ще си твърде зает с училището и с приятелите си. Но се обзалагам, че си бил сериозно притеснен.

— Да — кимна Дилън, стискайки визитката.

— Сигурно си мислил, че ослепяваш.

— Да — призна момчето засрамено.

— Сега знаеш, че не е така, нали?

— Да — каза детето и отново се разтревожи. — Ами ако изгубя визитката ти?

Ейдън Броуди се усмихна.

— Майка ти знае номера ми. С жена ми заедно са учили в медицинския колеж. — Той кимна към Дебора и се усмихна. — Можеш да питаш нея. Тя ще ти го напише отново.

* * *

Докато шофираше на връщане от Бостън към дома, емоциите на Дебора варираха от облекчение до страх. От устата на Ейдън Броуди всичко звучеше прекалено лесно, но две трансплантации на очна роговица си бяха две отделни процедури, при това съвсем не бяха безобидни като премахване на брадавица.

За разлика от майка си, Дилън изглеждаше весел, отърсил бремето на притеснението. Но нали майките бяха за това.

Тя спря до къщи да вземе душ, но когато реши да остави Дилън у дома при Ливия, за да поспи, той не пожела и да чуе за това. Откара го до училището, влезе с него, за да обясни закъснението му, и сетне отиде до пекарницата.

Джил вече се бе върнала у дома и спеше. Алис контролираше нещата на долния етаж, а Грейс се беше изтегнала върху дивана в малкото таванско помещение на третия етаж.

Дебора се опъна по гръб до Джил, която се събуди от движението на матрака под тежестта на сестра ѝ.

— Какво става с окото на Дилън? — попита тя замаяно.

— Същото, каквото и с другото око.

Джил се събуди напълно.

— О, не! О, Деб. Съжалявам.

— Аз също. Сърцето ми се къса заради Дилън. След няколко години ще го оперират, но дотогава не може да се направи почти нищо.

— Как се чувства той?

— Страхотно. Успокой се, че не е нещо по-лошо. Ти как си?

— Аз също съм добре. Кървенето спря. Къде е Грейс?

— В таванското помещение. Спи.

— Трябва да говориш с нея, Дебора. Чувства се много виновна.

— Опитвам се, но не иска.

— Опитай отново. Тя е страхотно хлапе. Закара ме до болницата и ме върна.

Дебора извърна глава.

— Така ли? — Когато сестра ѝ кимна, тя не знаеше дали трябва да се чувства доволна или наранена. — Е, благодаря ти. Заради мен не би го направила.

— Трябваше да шофира или да ме остави да умра от кръвоизлив.

— Нямахте да умреш от кръвоизлив.

— Тогавя не го знаехме. Тя направи това, което трябваше. В това отношение прилича на теб.

Дебора се обърна настрана.

— Винаги съм мислила, че прилича на мен във всяко отношение. Може и да съм грешила.

— Прилича на теб във важните неща.

— Мислех, че иска да стане лекар.

— Толкова ли е важно това?

На Дебора не ѝ се наложи да мисли дълго.

— Не. Виж ме мен. Лежа тук, а дори не съм се обадила в кабинета. Джил, съжалявам за татко. Знаеш какъв е.

— Да. Е, предполагам, че всеки таи известна надежда.

— Ще се промени — каза Дебора. — Просто му трябва време, за да свикне с тази мисъл.

— И това го казва някой, който винаги застава на негова страна.

— Не и напоследък.

Джил се намръщи.

— Като заговорихме за това, сигурно си имаш пациенти за преглед.

— Уморена съм.

Думите увиснаха във въздуха. След минута Джил се засмя:

— Виж ти кой го казва.

— Никога в живота ми това не е било извинение, за да не работя.

Но наистина съм уморена.

— От работата ли?

— От това да бъда добра. От това да се опитвам да бъда добра.

— От това да се опитваш да зарадваш татко — добави Джил.

— И от това също.

— Какво ще стане, ако не отидеш в кабинета?

— Не знам. Никога досега не се е случвало.

— Пациентите ти биха проявили разбиране.

— Трябва ли да ме интересува това? — отвърна Дебора, после бързо добави: — Да, интересува ме. Но, господи, винаги съм била при тях, когато те са имали нужда от мен. Ако не могат да разберат, че поне веднъж съм имала нужда от малко време, толкова по-зле за тях.

— Ами татко?

— Татко ще бъде ядосан. Но ще ме замества. Нека да помисли за миналата събота, когато не дойде на работа, или за тази сутрин, когато се държа като гадняр. Може би се чувства виновен. Не ми се е обаждал по телефона. — После се сети нещо. — Може би ме отписва от практиката в този момент. Това все пак е нещо, нали?

— Дебора! Не искаш това.

Тя се усмихна тъжно.

— Не. Практиката ми харесва.

— На него също. Ако не може да разбере, че преживяваш тежък период и се нуждаеш от него точно сега, трябва да се засрами.

* * *

— Татко? Може ли да поговорим? — запита Дебора от вратата на кабинета му.

Майкъл седеше на бюрото си и четеше. В едната си ръка държеше химикалката, с която попълваше формулярите, а в другата — половин парче пица калционе от италианския ресторант, който се намиреше на същата улица. Бутилката диетична кола бе преполовена. И да пиеше нещо друго, нямаше доказателства за това.

Хвърляйки поглед над очилата, той попита с овладян тон:

— Къде беше? Тук заприлича на пазар.

— Съжалявам. Трябваше спешно да се погрижа за очите на Дилън. Наложил се да го заведе до Бостън.

Майкъл остави пицата.

— Какво му има?

Когато чу обяснението на Дебора, той видимо се притесни.

— Вече и *двете* очи ли?

— Ейдън каза, че се случва.

— И зрението му ще продължи да се влошава преди трансплантацията?

— Така изглежда — каза Дебора. — Но Дилън е страхотен. Настоя да отиде на училище. Аз все още не съм осъзнала какво означава това. Може би си затварям очите за сложността на проблема, но и така да е. Точно сега не мога да направя нищо по въпроса. Просто... имам нужда да поговоря с теб.

Майкъл хвърли настрани химикалката.

— Ако искаш да говорим за сестра ти, спести си усилията. Нямам думи. Никога не съм имал, когато става въпрос за Джил.

— Тогава да поговорим за мама — предложи Дебора.

Той сви устни.

— Ако възнамеряваш да ми кажеш, че тя щеше да е доволна, можеш също да си го спестиш. Това нямаше да се случи, ако тя беше жива.

— Татко, Джил е на трийсет и четири години. Щеше да го направи със или без благословията на мама.

— Не е така. Майка ви знаеше как да се справя с вас двете. — Той свали очилата и се облегна назад. — За бога, Дебора, как можа да не ми кажеш за това?

— Не знаех. — Чудесно беше, че не ѝ се налагаше да лъже. — Джил искаше сама да го направи.

— Но аз съм неин баща и съм лекар. Между другото познаваме ли лекаря, при когото е ходила?

— Доктор Бъркхарт. Добра е.

Той изсумтя.

— Поне това е успяла да научи.

— Научила е много повече, татко. Знаеш, че иска да има семейство. Затова бяха тези истории за полубратята. Искат детето ѝ да има семейство.

Той отново изсумтя и извърна поглед.

— Това не говори добре за мнението ѝ за нас.

— Аз не го приемам лично — каза Дебора. — Децата ми са поголеми от детето, което Джил ще роди, а и майките ще ѝ бъдат опора.

Майкъл се намръщи.

— А ние не сме ѝ опора, така ли?

— Доколкото си спомням, ти не подскочи от радост, когато научи — рече тя.

— А ти нямаш нищо против, така ли?

— Не и сега, след като се съвзех от първоначалния шок. Винаги съм знаела, че Джил обича децата. С племенниците си се държи чудесно. Знаех, че иска да има свои деца. Позволих си да си мисля, че пекарницата е нейната рожба, но не е така.

Майкъл сведе поглед и сви устни.

Дебора знаеше какво си мисли, но нямаше сили да започне отново този спор. Историята с пекарницата беше стара.

— Джил прави нещата по свой начин.

— Всяко дете се нуждае от баща.

— В един идеален свят — да. Може би нашето определение за „идеален“ трябва да се промени. Погледни практиката ни. Виждали сме физическо насилие. Ставали сме свидетели на емоционално нехайство. Понякога за детето е много по-добре да няма баща,

отколкото да има лош баща. А и бебето на Джил не е изключение. Половината семейства в града се състоят от двама самотни родители или само от един самотен родител.

— Ето защо — заяви Майкъл — хората от моето поколение умират млади. Светът се променя твърде бързо, за да можем да го приемем. Убежденията, с които сме живели десетилетия наред, се превръщат в отживелица. Ако някой ми беше казал, че и двете ми дъщери ще отглеждат децата си в нетрадиционни семейства, щях да му кажа, че е луд. — Той разтвори ръце, сякаш искаше да прегърне своята някогашна мечта. — Исках по-добро. И за двете ви. Какво става? Откакто майка ви почина, всичко се разпада.

— Всичко, което се случи, откакто тя почина, щеше така или иначе да се случи — отбеляза Дебора.

— Грещиш, госпожичке. Тя щеше да държи нещата под контрол.

— Как? — заспори Дебора. — Какво щеше да направи тя? Щеше да убеди Грег да не си тръгва? Абракадабра и готово, остава. Щеше да намери мъж за Джил и — хоп! — Джил щеше да се влюби в него. Мама щеше да е буфер, това е всичко. Тя щеше да ти помогне да преживееш по-леко сътресенията в живота ни.

— И откога ми трябва помощ за това? — попита той възмутено, но Дебора не се предаде.

— Откакто тя почина. Мама винаги беше до теб, когато се нуждаеше от нея. Тя филтрираше нещата. Сега, когато я няма, всичко ти се струва по-лошо.

Той поклати глава.

— Тя щеше да държи нещата под контрол. За бога, виж сестра си! Виж себе си! Тази сутрин ми се обади следовател, който искаше да разбере каква е връзката ни с Джон Колби.

Дебора се напрегна.

— Какъв следовател?

— От областната прокуратура — каза Майкъл. — Явно разследват твоята катастрофа.

Ако докладът на щатската полиция беше изчистил името ѝ от съмнения за криминално престъпление, намесата на областния прокурор означаваше гражданско дело. Определено не беше нещо, което искаше да чуе.

— Само по телефона ли се обади, или дойде тук?

— Какво значение има?

— Не знам. Просто се опитвам да си изясня за какво става въпрос. — Най-вероятно за нищо, каза си тя. Само един-два въпроса. Но защо бяха питали за Джон?

— Страхувам се, че не мога да ти помогна — сладко каза Майкъл. — Колкото и да беше любезен човекът, нямах време да си побъбря с него, защото тичах от един пациент при друг, докато се опитвах да те замествам.

— Но той все пак спомена, че е от службата на областния прокурор, нали?

— Да. Никога в живота си не съм получавал такова обаждане — продължи той атаката със святкащи очи. — Никой в семейството не е правил неща, които карат служителите на областния прокурор да душат наоколо. Каза, че е било обикновена злополука. Каза, че нищо нередно не си направила. Защо, по дяволите, от областната прокуратура ще искат да знаят за връзката ни с Джон? Медицинските досиета при нас са поверителни. Ако пациентите си помислят, че разкриваме тайни, половината от тях могат да ни напуснат.

Дебора се притесняваше повече за Грейс, отколкото за практиката им. Обажданията от областната прокуратура щяха да увеличат бремето, което момичето носеше на раменете си.

С плахата надежда, че обаждането до баща ѝ може би все пак предвещаваше края на историята, Дебора каза:

— Няма да загубим пациенти. От прокуратурата не искат медицинска информация.

— Със сигурност искат нещо и това е само началото. Не знам какво е станало онази вечер, но ти казвам, че ако майка ти беше жива...

— Нищо нямаше да е по-различно! — извика Дебора. — Стига, татко! Мама не би могла да направи нищо, за да предотврати катастрофата!

Очите му се разшириха.

— Остави ме в пълна бъркотия. Как можа да го направи?

— Не е *планирала* да умре — извика Дебора извън себе си.

— Дяволски си права — не го е планирала, но умря... и виждаш ли как ме остави? Трябваше да остареем заедно. Трябваше да пътуваме и да се наслаждаваме на плодовете от дългите години труд. Тя

трябваше да живее по-дълго от мен. — Гласът му бе изпълнен с болка и искрено недоумение.

В този момент, колкото и да бе обезумяла, Дебора разбра какво преживява баща ѝ. Гневът беше етап от скръбта.

Тя се наведе над бюрото му с очи, пълни със сълзи, и заговори:

— Чуй ме, татко. Когато роговицата на дясното око на Дилън се влоши, аз страдах, че не е идеалното дете, което би трябвало да бъде. Казвах си, че диагнозата е грешна. Пазарях се с Господ да излекува окото му и обещавах да направя всичко. Когато това не даде резултат, бях бясна, че детето ми трябва да преживее всички тези мъки. В крайна сметка нямах избор. Трябваше да го приема, защото само така можех да помогна на Дилън. — Тя се изправи. — Скърбенето е процес. Гневът е част от него. — Направи пауза. — В момента се гневиш, че мама те остави сам. Но си го изкарваш на Джил и на мен, а ние и двете се нуждаем от теб. Можеш да пиеш колкото искаш — бързо вдигна ръка тя, когато очите му потъмняха, — но това няма да ти помогне. Ние се нуждаем от теб.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Дебора се обади на Джон, но той не знаеше нищо за разследването на областния прокурор. Позвъни на Хал, но ѝ казаха, че е в съда, и тя му остави съобщение. Тъй като нямаше никаква информация, не каза нищо на Грейс, когато ѝ се обади, за да провери как е Джил. Опита се да се свърже с Грег, но и на него трябваше да остави съобщение.

Преглеждаше пациенти следобед и всеки от тях, изглежда, се измъчваше от проблем, свързан със загуба. Една жена беше загубила работата си, друга — дома си, а трета — съпруга си и съня си, вследствие на което не бе способна да работи или да се радва на внуците си. Дебора се хвана, че многократно споменава спотаения гняв.

Малко преди да тръгне към пекарницата, се обади Карън. В гласа ѝ се долавяше страх.

— Мисля, че нещо не е наред — каза тя.

За части от секундата Дебора изпита паника.

— Какво по-точно?

— Имам главоболие, което не минава. Продължава вече цяла седмица.

Не беше симптом, който може да се пренебрегне, но Дебора се беше виждала с нея през това време. Паниката ѝ попремина.

— Една седмица ли?

— Може би не цяла седмица. Може би три или четири дни.

— Защо не си ми казала? — попита Дебора, праметна дръжката на чантата си през рамо и вдигна книгата си.

— Защото не обичам да докладвам за всяка дребна болестка. Казах си, че не е нищо сериозно. Всъщност забравям за нея, когато съм заета, но веднага щом спра, тя пак се появява. Не е силна, но ме изнервя. — Карън продължи бързо: — Права си за това, което се случва всяка година около годишнината от мастектомията. Затова реших, че няма нищо. Но ако не е така?

Дебора излезе от кабинета си. Вратата на кабинета на баща ѝ беше отворена. Вече си бе тръгнал.

— Къде е болката?

— Блуждаеща е — понякога отзад, понякога над слепоочията.

— Имаш ли гадене и повръщане? — попита Дебора, оставяйки книгата върху бюрото на бизнес мениджъра.

— Не.

— И знам, че тренираш на кростренажора, следователно можем да изключим загуба на усещанията в ръцете и краката. — Тя натисна ключа за осветлението. — Наистина не мисля, че е нещо сериозно, Кей — каза, набирайки кода на алармата. — Винаги може да направим ядрено-магнитен резонанс, но да видим първо дали няма друга причина.

— Каква например? — попита Карън. Ясно беше, че се сеца за една-единствена причина.

Дебора го разбра.

— Пренапрягане на очите от онези нови слънчеви очила, които си купи. Може би рецептата е грешна. — Тя излезе и заключи вратата.

— Рецептата си е същата. Само ми сложиха нови рамки.

— Добре, ако не е пренапрягане на очите, може да е пренапрегнат мускул. Усещаш ли врата си схванат?

— Да.

— Това може да е причината — каза Дебора, когато стигна до паркинга. Нейната кола беше единствената.

— Дори когато болката е в предната част на главата ли?

— Може да е на хормонална основа.

— Цикълът ми свърши преди седмица.

— Може цикълът ти да се измества.

— Да се измества — като в менопауза? Твърде млада съм за това!

— Не като при менопауза, просто да се измества. Може да е от преумора. — Главоболието можеше да се дължи на много причини, Дебора просто не можеше да изброи всички. — Как си със съня?

— Зле. — Карън изглеждаше напълно обезкуражена. После добави: — Половината от нощта прекарвам, като гледам Хал.

— Защо? — попита Дебора, но предусещаше отговора. Вътрешното ѝ чувство ѝ беше подсказало, че това е източникът на проблема.

— Спи като пън. Никога не е било така, Деб. Той беше този, който стоеше буден през нощта. Казваше, че винаги мисли за работа — просто не можел да изключи. Как изведнъж спря да мисли за работата? Не може да се каже, че е изтощен от правене на любов. Рядко ни се случва. А и днес пак не успях да се свържа с него. Напоследък май изобщо не мога да се свържа с него. Продължавам да опитвам, обаждам се по незначителни поводи, само за да се уверя, че нещата са наред. Невинаги оставям съобщение: той не обича да му досаждат, но си мисля, че сигурно се досеща и би трябвало да ми се обади. Или наистина е зает, или не иска да говори с мен.

Дебора би казала: „Майната му“, което идеално пасваше на ситуацията според нея, но така нямаше да помогне на Карън. Вместо това я успокои:

— Не бива да се тревожиш за вероятността да имаш мозъчен тумор. Главоболието ти се дължи на напрежение.

— Не се шегувам.

— Нито пък аз, подобно опасение винаги съществува. Но не мисля, че това е причината за главоболието ти.

— Мислиш, че е заради Хал, нали? — запита Карън. — Сигурно ставам смешна. Ти сама каза, че той е привлекателен мъж. И при положение че поддържам форма, боядисвам си косата и харча цяло състояние за овлажняващи кремове, за да имам блестяща кожа, а той нищо не забелязва, започвам да си въобразявам, че нещо не е наред. Не е имало повече обаждания. Сигурна съм, че и за това беше права — била е просто някоя жена, която го иска, и понеже не може да го има, се опитва да му създаде проблеми. — Гласът ѝ се промени. — Въобразявам си. Напълно. — Тя въздъхна. — Чувствам се по-добре. Благодаря ти, Деб.

* * *

На Дебора леко ѝ призля. Знаеше, че Хал има връзка, знаеше го почти със сигурност. Нямаше конкретни доказателства, но и бездруго не би го казала на Карън. Каква би била ползата от това? Ами ако грешеше?

Хал не отговори и на нейното обаждане.

Но Грег го направи. Реакцията му на диагнозата на Дилън се сведе до многобройни упреци как е могла да не забележи признаците. Беше притеснен. Трябваше му някой, когото да обвини. Но Дебора и без това се чувстваше виновна. *Аз питах; той отричаше. Пак питах; той пак отричаше. Наблюдавах го отблизо, но не знам в кой момент моето притеснение е породило притеснение и у него. И какъв проблем е лекото забавяне? Дилън носи очила за далекогледство. За дистрофията на очната роговица не може да се направи нищо, преди да порасне достатъчно за трансплантация.*

— Права си — призна Грег. — Нямах вина, освен че не си ми казала по-рано. Можех да поговоря с него. Трябва да споделяш такива неща, Дебора. Аз все още съм негов баща.

— Ами вече знаеш — каза тя. — Между другото, не ме попита как така говоря толкова свободно. Дилън и Грейс са у Джил. Отивам да взема вечерята на Ливия и да я занеса там. Джил е бременна и трябва да остане в леглото.

— Бременна ли е? — попита той. — Браво на нея! Предполагам, че не мисли да се омъжва, нали? Тя е свободен дух. Може би се ожених за грешната сестра.

Дебора беше прекалено уморена и избухна:

— Тя беше на шестнайсет, когато се запознахме, което означава, че щяха да те обвинят в блудство с малолетна. — Не се стърпя и добави: — Щяха да ти лепнат етикета *перверзен старец* за цял живот. Освен това, тогава не търсеше свободен дух. Търсеше стабилна жена или поне така ми каза, освен ако не си излъгал безсрамно. И какво те кара да си мислиш, че сестра ми някога би те пожелала?

Дебора замълча, осъзнавайки, че още таи гняв у себе си; разводът беше поредният нерешен проблем в живота ѝ. Когато зави зад ъгъла, забеляза една сива кола, паркирана пред дома ѝ.

— Може ли да обсъдим това друг път? — напрегнато попита тя и преди Грег да отговори, каза: — Трябва да затварям. — Прекъсна разговора. Огледа колата, докато караше бавно надолу по улицата. Отпред седяха двама мъже. Тя отби в алеята, но не отвори вратата на гаража. Излезе от колата с телефон в ръка и изчака двамата да направят същото.

Мъжете бяха облечени с костюми. Този, който вървеше по-напред, беше по-възрастен и по-едър.

— Доктор Монро? — попита той с приятен глас.

— Да?

— Казвам се Гай Филдинг. Партньорът ми е Джо Макнеър. Ние сме детективи от службата на областния прокурор. Дали бихме могли да поговорим за минута?

Дебора изруга мислено. Не искаше да говори с тях. Грейс съвсем щеше да се притесни, ако разбере. Но нямаше голям избор. Можеше да откаже да говори с тях, но така щеше да изглежда виновна. Можеше да се върне обратно в колата и да заключи вратите, но това беше детинско. Можеше да опита да изчезне с колата оттам, но те щяха да я последват.

— Имате ли документи за самоличност? — попита тя.

И двамата бръкнаха под саката си и извадиха служебни карти.

Тя ги разгледа и запита учтиво:

— Бихте ли ми казали за какво става въпрос?

— Миналата седмица е станала катастрофа. Искаме да ви зададем няколко въпроса.

— Мисля, че отговорих на всички въпроси, които полицията ми зададе тогава.

— Точно така. Прочетохме показанията ви. Просто имаме допълнителни въпроси.

Дебора кимна. Без да иска позволение, тя вдигна телефона и опита да се свърже с Хал. Офисът му по това време вече бе затворен, а той не отговаряше на мобилния си телефон. Тя затвори, без да остави съобщение, и потърси Джон. Карла я свърза с него в дома му.

— Здравей, Дебора е. Тук при мен има двама господата. Твърдят, че са от службата на областния прокурор.

— Детективи от щатската полиция, зачислени към службата на областния прокурор — вметна Тай Филдинг.

Дебора го повтори на Джон.

— Длъжна ли съм да говоря с тях?

— Не, но е добре да го направиш — каза Джон. — Знам за тях. Обади ми се от офиса на областния прокурор по-рано. С тях можеш да си напълно откровена. Няма какво да криеш.

Само ако знаеше! Мисълта, че трябва да говори с щатските полицаи, я плашеше.

Тя вдигна ръка към детективите, за да ги накара да останат на местата си, отиде до по-отдалечения край на алеята и тихо заговори в телефона:

— Не разбирам защо са тук. Мислех, че след доклада за катастрофата съм на чисто.

— Вдовицата е подала жалба пред областния прокурор. Граждански процес.

Дебора съзнателно бе отбягвала да мисли за това, след като разбра от баща си за обаждането.

— Жалба за какво?

— Безпокои се, че местната полиция не е повдигнала обвинение, затова е отишла при областния прокурор. Тази сутрин го е чакала пред офиса му. Той ѝ казал, че е запознат с казуса, защото има смъртен случай, но решението за повдигане на обвинение се взема на местно ниво. Тя е внесла жалба за укриване на улики. Тук няма нищо изненадващо.

— Но нали няма никакви улики?

— Така е — потвърди Джон, който ѝ се стори непривично разтревожен. Сигурно не му се случваше често да се окаже от другата страна на разследването. — Щатският екип изчисти името ти.

— И въпреки това, само на основание на нейните думи областният прокурор може да повдигне обвинение, така ли?

— Не. Изпреварваш нещата. Той няма да направи нищо, ако няма причина за това. Неговата работа е да преразгледа случая. Ако бяхме установили, че си проявила небрежност, вдовицата най-вероятно щеше да остане доволна. Това, че точно в този момент екипът по възстановката изчисти името ти, е щастлива случайност.

Имаше още едно съвпадение, за което Дебора не искаше да мисли. Снощи беше говорила с Том, а тази сутрин вдовицата бе отърчала при областния прокурор.

— Ами странното поведение на съпруга ѝ? — попита тя. — Областният прокурор не се ли интересува от това?

— Интересува се. Но разговорът с теб е част от процедурата. Хората му ще говорят с мен, а вероятно и с Грейс.

Стомахът ѝ се сви от ужас.

— Защо?

— Защото е била в колата. Не ѝ задавахме въпроси, така че това може би е добре.

Дебора изобщо не мислеше, че е добре. Грейс бе достатъчно несигурна и без длъжностните лица да ѝ задават въпроси.

— Трябва ли да извикам Хал тук? — запита тя. Въпреки всичките си недостатъци, Тратър познаваше закона.

— Можеш ли да се свържеш с него? — попита Джон.

— Не.

— Тогава говори с господата сега.

Дебора кимна:

— Добре. — С радост би говорила с тях, ако можеше да го спести на Грейс. Тя приключи разговора и се върна при мъжете.

Гай Филдинг направи знак към къщата.

— Не е ли по-добре да влезем вътре?

Съвсем не, помисли си Дебора. Нямахме да пусне в дома си хора, които искаха да удължат тази драма, твърде лична в много отношения.

— Тук е добре — каза, като отметна косата от лицето си и се облегна на колата. — Вечерта е приятна. — И макар че слънцето бе започнало да залязва и очертаваше силуетите на дърветата, във въздуха още се усещаше топлина.

— Предполагам, че разговаряхте с Джон Колби — каза главният детектив.

Със закъснение осъзна, че бе изрекла името му по телефона, което не беше много умен ход, ако повдигнатите обвинения бяха за укриване на улики. И все пак не беше направила нищо лошо, поне нищо, което да се свърже с Джон.

— Той е шеф на полицията в града — обясни тя. — Ръководеше разследването отгук. Просто потвърди, че вие сте тези, за които се представяте.

— Често ли говорите с него?

— Не по-често от всеки друг в този малък град.

— Но сте говорили с него за катастрофата?

— Естествено — потвърди тя. — Той дойде на местопроизшествието. Задаваше въпроси. Аз му отговарях. На следващия ден го видях отново, когато отидох до полицейското управление, за да дам показанията си.

— И говорихте ли тогава?

— Да, за показанията. Даде ми формуляра и ми каза колко копия трябва да предам.

— След катастрофата идвал ли е у вас?

— Извън работата не поддържахме приятелски отношения.

— Добре, но идвал ли е тук?

Тя се опита да си припомни. Дните след катастрофата започваха да се размиват.

— Дойде тук в деня на погребението на Калвин Маккена. На гробищата стана... инцидент. Той искаше да разбере какво се е случило.

— Вашето присъствие е разстроило вдовицата — вметна вторият детектив.

Дебора предположи, че госпожа Маккена им е описала нещата доста добре.

— Господин Маккена бе учител на дъщеря ми. Искях да присъствам на погребението.

— Значи Джон Колби дойде тук след това — продължи Филдинг. — Как е разбрал за случилото се?

— Градът ни е малък. Както и да е, един от хората му е бил на погребението.

— Не му ли се обадохте вие самата?

— Съвсем не. Преживяването беше унижително. Не исках да говоря за него. Идеше ми да потъна вдън земя. — Посещението на Том беше помогнало. А и при следващите им разговори той се бе държал много добре. Но снощи бе разпитвал за Джон. Дебора си задаваше въпроса дали не е било нещо повече от обикновено любопитство.

— Ядосана ли бяхте? — попита вторият детектив.

Тя си припомни деня на погребението.

— На Джон ли?

— На семейство Маккена.

— Не, бях засрамена и наранена. Те скърбяха. Разбирах как се чувстват. — Намръщи се. — Извинете, чувствам се неловко. Какво целите с тези въпроси? — Джон ѝ бе казал, но Дебора искаше да го чуе от тях.

Главният детектив пренебрегна въпроса и продължи:

— Имало ли е и други случаи, в които сте разговаряли с Джон след катастрофата?

— Да. Притеснявах се за доклада на екипа по възстановката. Обадах му се няколко пъти, за да разбера дали е готов.

— Защо не го направи адвокатът ви? — попита вторият детектив.

— Адвокатът ми ли?

— Хал Тратър. И той ли се обаждаше на Джон?

— Ще трябва сами да го попитате — каза Дебора. Нямаше намерение да отговаря от името на Хал. — Той ми е приятел — наблегна, за да различи отношенията им от този между нея и Джон. — Не съм наемала адвокат.

— Той е приятел и на Джон Колби.

— Играят покер заедно.

Главният детектив продължи:

— Да се върнем към шефа на полицията. Разбрах, че ви е пациент.

— Да. И той, и жена му. Баща ми практикува в Лийланд над трийсет и пет години. Не знам точно кога Джон и Елън са се записали, но е станало преди доста време. Джон ходи на преглед при баща ми, а аз преглеждам Елън.

— Защо? — попита вторият детектив, лошото ченге в двойката.

Дебора го погледна.

— Обикновено мъжете са по-спокойни, когато ги преглежда мъж, а жените предпочитат жена.

— Значи никога не сте преглеждали Джон?

Тя отново се намръщи.

— Това какво общо има с катастрофата? — Беше отстъпила, но не дотам, че да обсъжда медицински въпроси. — Разбирам, че вдовицата е разстроена. Тя иска да обвини някого за смъртта на съпруга си.

— Колби ли ви каза това?

Той ѝ го беше казал. Но също и Том. Том, на когото беше казала за връзката с покера; Том, пред когото бе споделила, че е молила Джон да ускори доклада за катастрофата; Том, на когото мислеше, че може да се довери.

— Не беше нужно Джон да ми го казва — рече тя. — Можех и сама да стигна до този извод. Братът на Калвин Маккена беше човекът, който ме изведе от погребението. Обвини ме, че се опитвам да се изплъзна безнаказано.

— А така ли беше? — попита вторият детектив.

Търпението на Дебора започваше да се изчерпва. Беше разочарована от Том, уплашена от перспективата за граждански процес и ужасена заради Грейс. Искаше само да вземе вечерята на Ливия и да се върне у Джил.

— Нямахте да ми задавате този въпрос, ако бяхте видели екипа на щатската полиция на местопроизшествието онази нощ. Всичко огледаха и всичко *снимаха*. Не вярвате ли на доклада им?

— Докладът не би отразил евентуално споразумение между вас и шефа на полицията.

— Това вашето заключение ли е? — попита тя. Когато Гай Филдинг вдигна ръка за помирение помежду им, тя успокои леко тона си, но все още беше бясна от гняв. — Щатският екип не откри грешка от моя страна. В доклада освен това се казва, че Калвин Маккена, така наречената *жертва*, не е тичал по пътя, преди да се появи колата. Той е излязъл от гората и се е хвърлил пред колата. Това разследвате ли го? Честно казано, започвам да се чудя кой е жертвата в действителност. С дъщеря ми преживяхме истински ад заради човек, който е излязъл да тича безразсъдно в непрогледната нощ. По мое мнение — каза тя и изглежда първо единия, а после и другия, — не търсите където трябва.

— А къде трябва да търсим? — попита главният детектив с тон, който издаваше известен респект.

— При вдовицата. Питайте я какво е правил мъжът ѝ там в онази нощ. Питайте я защо не е носил отразителна екипировка и документи, които да показват, че е приемал лекарство, което може да предизвика смъртоносен кръвоизлив. Попитайте я защо толкова *отчаяно* се опитва да припише смъртта му на някой друг.

* * *

Сивата кола едва беше завила зад ъгъла, когато Дебора се обади на Карън:

— Хал вкъщи ли си е?

— Още не, но този път се обади. Повдигнато е обвинение срещу един от клиентите му. Месеци наред е работил с прокурора, за да избегне това, но сега клиентът се е паникьосал. Хал е при него. — Тя

направи пауза. — Когато чуя такава история, се чувствам виновна, че съм си представяла разни неща. Кажете ми, че съм глупава, Деб.

— Не си глупава — каза Дебора. — Нищо човешко не ти е чуждо.

Тонът ѝ явно не съответстваше на смисъла на казаното, защото Карън попита:

— Нещо не е наред ли?

Дебора накратко я осведоми:

— Вдовицата на Кал Маккена се е обърнала към областния прокурор. Ще предадеш ли на Хал да ми се обади, когато се прибере?

— О, миличка, съжалявам! Разбира се, че ще му предам.

— Нека се обади на мобилния ми телефон.

— Добре — каза Карън.

Извинението на Хал може и да беше напълно правдоподобно за пред Карън, осъзна Дебора, но тя не беше склонна да му търси оправдания. Отново позвъни на мобилния му телефон. Този път му остави съобщение:

— Не знам къде си, по дяволите, Хал, или с кого си, но ако не ми се обадиш до един час, ще си наема друг адвокат!

Концентрирала гнева си върху Хал, тя влезе вътре, грабна тенджерата с пилешката яхния, приготвена от Ливия, занесе я до колата и я остави на пода. Шофира обратно до дома на Джил, като постоянно поглеждаше към часовника. Решена беше да не казва нищо на Грейс, докато не говори с Хал. Един час. Само толкова му даваше.

* * *

Отне му четирийсет минути да се обади. Моментът, който бе избрал, не можеше да е по-неудобен. Дебора притопляше яхнията в кухнята на Джил и беше толкова разсеяна, че попита Дилън три пъти как се чувства. Грейс се случи най-близо до телефона, когато извънтя, и видя името на Хал изписано на дисплея.

— Защо се обажда? — попита тя, подавайки телефона на майка си.

Дебора не можеше да я излъже. Веднъж го направи и това я отчужди от дъщеря ѝ.

— Вдовицата създава проблеми — каза тя на момичето и после попита Хал: — Къде беше?

— Спешен случай на клиент. Какво става?

Тя влезе в хола и му разказа за детективите. Хал я подканяше постоянно и Дебора му предаде разговора почти дословно.

— Търсят информация — заключи той.

— *Каква* информация? Докладът на екипа по възстановката ме оневинява, нали? Какво повече биха могли да открият?

— Вдовицата твърди, че местната полиция е укрила доказателства.

— Не е работа на Джон да представя доказателства. *Щатският екип* го направи.

— Спокойно, Дебора — каза Хал. — Един човек загина. Трябва да се уверят, че разследването е проведено правилно. Просто си вършат работата.

— Губят ми времето.

Той въздъхна.

— Не им го казвай. Не ти трябва да ги дразниш. Възпрепятстването на правосъдието е углавно престъпление.

— Углавно престъпление ли?

— Хей, струва ми се, че не си казала на детективите нищо, което не е трябвало да им казваш. Просто беше добре да ми се обадиш.

Углавно престъпление? Тя преглътна с мъка.

— Аз те търсих. Но те нямаше. Никога те няма. — Обвинението в углавно престъпление беше сериозна работа. — *Къде беше!*

— Звучиш като жена ми.

— Може би тя има право. Какво става, Хал? Хората имат нужда от теб, а теб все те няма. Напоследък ужасно често играеш скуош.

Последва пауза и след това той внимателно попита:

— Да не намекваш нещо, Дебора?

— Зависи. Виновен ли си?

— Аз — не. Да поговорим за теб обаче. Обвинението в углавно престъпление е много сериозно нещо. По дяволите, ако областният прокурор повдигне обвинение, може да ти забранят да практикуваш до края на процеса. Това ли искаш?

— Не. *Нищо* такова не искам — извика Дебора.

— В такъв случай не трябва да дразниш и мен. Познавам областния прокурор. Мога да преговарям. Мога да се окажа най-силният ти коз и завинаги да сложим край на този случай.

Тя смяташе да му отговори остро, възразявайки, че няма никакво потуляване на улики и че не бива да измества темата, но видя Грейс да я наблюдава от кухнята. Насили се да се успокои. Хал беше прав. Не искаше да го дразни.

— Добре — каза тя. — Благодаря ти, че се обади. Може ли да говорим утре?

— Както кажеш, миличка. Ако имаш нужда от мен, обади ми се. — Той затвори.

Дори да беше имала някакви съмнения, че Хал е измамно копеле, те се изпариха.

Грейс се бе втренчила в нея с ужасен поглед.

— Нищо не е приключило, нали? — попита тя. — Никога няма да приключи.

— Ще приключи — зарече се Дебора. Отметна косата си и се опита да мисли трезво. — Винаги сме знаели, че това може да се случи. Вдовицата е разгневена. Усеща, че трябва да направи нещо.

— *Кажу им* — прошепна дъщеря ѝ.

Дебора се приближи до нея, но в мига, в който посегна да я хване за ръка, Грейс скръсти ръце. Дебора почувства празнота. Нуждаеше се от успокоението, което можеше да ѝ даде обикновеното човешко докосване.

Тя потисна с усилие напирателната паника и попита:

— Каква ще е ползата, ако им кажа? Това няма да промени намеренията на вдовицата. На нея не ѝ пука кой е шофирал, Грейс. Твърди, че Джон не е провел обстойно разследване, но всъщност *щатският екип* проведе разследването, така че обвиненията ѝ не са основателни. Областният прокурор никога няма да повдигне обвинение.

— Ти каза също и че господин Маккена няма да умре — прошепна Грейс и се обърна.

* * *

Дебора не знаеше дали причината бе в споменаването на името Маккена, или бе в естествения ход на мисълта, но след като се сдърпа с детективите и с Хал, идваше ред на Том. Гневът ѝ растеше почти без да го осъзнава, напираше по време на вечерята и докато пътуваха обратно към дома. Не знаеше дали Том е приятел, но се чувстваше предадена. Знаеше, че е абсурдно, но това не променяше нещата.

Дилън заспа. Тя се опита да говори с Грейс, използвайки бременността на Джил, за да разтопи леда, но момичето отговаряше пренебрежително и кратко. После се оплака, че трябва да пише домашни, да учи за предварителния тест и за изпита за напреднали по биология. Ако имаше повече сили, Дебора можеше да обсъди лаконичността на дъщеря си, защото в думите ѝ долавяше и обвинение.

Но беше уморена от скандали. Тя остави Грейс на мира и си легна, ала не успя да заспи. След като се повъртя около час, изрита завивките, слезе в кухнята и си направи чай. Когато и това не я успокои, Дебора светна лампата в кабинета и опита да се сети за някой, на когото да се обади. Не искаше да буди Джил, а Карън не вдигаше телефона. В отчаянието си тя се обади на Том.

Събуди го, но бе достатъчно притеснена, за да се впечатли от това. Не я беше грижа и за любезностите. Целият ѝ живот бе изпълнен с любезности, но както толкова много други неща напоследък, те ѝ се струваха загуба на време. Веднага щом чу неговото замаяно „ало“, тя каза:

— Аз ти вярвах.

Последва пауза, после той попита:

— Дебора?

— Вярвах ти — повтори тя предизвикателно. Беше ядосана. И наранена. — Разказах ти неща за семейството си, които не трябваше да споделям. Всъщност си мислех, че сме приятели. Сега обаче се питам защо двама детективи разполагат с цялата информация, която снощи ти дадох. През цялото време си действал заедно със Селина, нали? Затова ли проведохме онзи разговор?

Последва мълчание, после тихо:

— Не...

— Може би аз съм виновна — прекъсна го Дебора, преди той да може да каже още нещо. — Може би съм си въобразила връзка там,

където не е имало нищо. Мислех, че и двамата страдаме заради кризи в семействата ни и въпреки че са от различно естество, смятах, че се разбираме. Но явно съм грешила. Въобразявала съм си, че има нещо, което всъщност не е съществувало.

Том понечи да отговори, но тя продължи бързо:

— Как въобще ми хрумна, че можем да бъдем приятели? Дъщеря ми *обезумява* само като те погледне. Просто искам това да приключи, Том. Нужно ли е още едно разследване? Знаеш, че няма извършено престъпление. Разравянето на нещата няма да върне брат ти. — Изляла гнева си, добави: — Вярвах ти. Може би съм била глупачка, но ти вярвах. Мислех, че доверието е взаимно. — Понеже той не отговори, тя попита меко: — Още ли си на телефона?

— Да.

— Нищо не казваш.

— Трябваше да си излееш гнева.

— Виждаш ли? — извика тя. — Това имам предвид. Защо трябва да си толкова мил?

— Сгрехих ли?

— Не. Но реакцията ти е много подвеждаща, като се има предвид всичко, което се случи. Наистина ли мислиш, че се опитвам да потуля нещо? Помагаш ли на Селина?

— Отговорът и на двата въпроса е „не“.

— Но не ѝ попречи да отиде при областния прокурор.

— Нямах представа, че има намерение да го направи.

— Селина знае ли какво пише в доклада за Кал?

— Знае — потвърди той.

— И какво мисли за това? Поведението му е *странно*. Не разбира ли, че е нямало как да избегнем сблъсъка с него, защото той се е втурнал от гората точно към нас?

— Не може да го приеме. Разстроена е.

— Аз също — извика Дебора. Но поведението на Кал беше твърде подозрително, за да бъде игнорирано. — Изглежда така, сякаш брат ти не е бил на себе си. Може самият той да е *предизвикал* катастрофата.

— Мислиш ли, че не съм си задавал този въпрос? — избухна Том.

— Причините може да са различни. Може да е загубил ориентация от светлината на фаровете, може да не се е чувствал добре, може да се е повлиял зле от други лекарства, за които жена му не е знаела. Но когато събереш всички нишки, стигаш до извода, че брат ти просто е предизвиквал смъртта.

— Защо си мислиш, че не съм се питал и това? — каза Том сподавено. — Не мога да говоря за това по телефона — промълви той почти на себе си, после додаде: — Може ли да говорим утре? Не по телефона, а на живо?

— Ти смяташ да ме съдиш — припомни му Дебора.

— Не е вярно. Нямам нищо общо с това, просто трябва да поговорим. Наистина ти вярвам, Дебора. Затова все още говоря с теб. Знаеш какво имам предвид. Нужна ми е твоята помощ.

Какво можеше да му отговори?

* * *

Веднага щом се разбраха за времето и мястото, Дебора затвори телефона и се върна в леглото. В четвъртък сутринта се събуди от звука на кийборда на Дилън. Песента, която свиреше — „Човекът с дайрето“, звучеше толкова безгрижно след мрачните новини, които бяха получили предния ден, че тя се усмихваше през цялото време, докато закусваха.

После закара децата на училище. Дъщеря ѝ бе по-отчуждена от всякога и Дебора отново се почувства измамница. Можеше да крещи и вика колкото си иска по телефона, но ако ставаше въпрос за доверие между нея и Том, тя предаваше неговото. Той не знаеше за Грейс.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Дебора излезе от пекарницата, стискайки книжен плик с топла кифла с глазура. В момента единственото ѝ желание бе баща ѝ да живее на разстояние два часа път. Макар тридесет и осем годишна, тя все още се страхуваше от него. Паркирайки зад колата му, влезе тихо в къщата. Кафето му беше приготвено, гевречето — също. Остави чантата си на масата и все още събираше кураж да го потърси, когато го чу да слиза по предните стълби.

Той ѝ хвърли бърз поглед — по-скоро изпълнен с неудобство, отколкото с гняв, осъзна тя с известно облекчение, и се запъти направо към кафемашината.

— Пила ли си кафе? — попита я, без да се обръща.

— Да.

Той си наля кафе и занесе геврека на масата. Когато седна, забеляза плика от пекарницата.

— Добре ли е сестра ти? — попита тихо.

Това е добър знак, реши Дебора. Примирен беше по-добре от войнствен.

— Добре е. Въпреки че не е доволна. Забраних ѝ да слиза долу поне още един ден.

— И мислиш, че ще те послуша? — попита той и изкриви устни.

Тя прие въпроса за риторичен и продължи:

— Татко, имам нужда от помощта ти тази сутрин.

— Не ме карай да ѝ се обаждам. Аз съм последният човек, когото би послушала.

— Не става въпрос за Джил — каза Дебора. — За нещо друго е. Трябва да изляза за няколко часа. Свързано е с обаждането, което си получил вчера. — Възможно най-сбито — докато го държеше доброто настроение — тя му разказа за обвинението, което вдовицата искаше да повдигне, за детективите от службата на областния прокурор и за това, че в доклада се казваше, че Кал е изтичал от гората пред колата ѝ. Накрая му сподели и за Том.

Отпивайки от кафето си, той я изслуша, без да я прекъсва. Когато приключи, Майкъл попита:

— Защо трябва да се срещаш с него?

— Защото той ме помоли — простичко отвърна тя, после добави:
— Знае, че брат му е имал суицидни наклонности. Опитва се да се справи с това.

— Да се хвърлиш пред една кола не гарантира, че ще умреш.

— За човек, който е приемал кумадин, това е сигурна смърт.

— В депресия ли е бил? Оставил ли е бележка?

— Няма бележка. А Том не знае дали е бил в депресия.

— Да не е бил подложен на необичайно силен стрес?

— Не знам. Но Том може би знае. Иска ми се да го разпитам.

— Би ли ти казал истината?

— Да. Добре се разбираме. Мисля, че вижда в мен източник на информация. Когато разбра, че брат му е приемал кумадин, ми зададе доста въпроси.

— Не мислиш ли, че може да е капан?

— Не. Смятам, че обича да обсъжда нещата с мен.

— Защо с теб? — попита баща ѝ. — Сигурно има и други хора в живота си.

Дебора беше сигурна, че е така, но не и че Том споделя с тях.

— Може да е заради това, че живея в града, където е живял брат му. Кал Маккена преподаваше на дъщеря ми в училище. Том казва, че ми вярва.

Майкъл повдигна вежда.

— Снаха му възнамерява да повдигне обвинение срещу теб.

На Дебора не ѝ беше нужно напомняне.

— Казва, че не е знаел за това. От миналата седмица не са се срещали.

— Странна работа.

— Цялото семейство е странно. Или по-точно е било. Том е всичко, което е останало от него. И той се мъчи да се пребори с това, което се случи.

— Нормално е — съгласи се баща ѝ. — Но точно ти ли трябва да му помагаш?

— На мен ми се струва правилно.

— Като изкупление ли?

— Може би — призна тя. Каквото и да се докажеше за намеренията на Кал в онази нощ, това, че тъкмо нейната кола го бе блъснала, си оставаше факт.

Баща ѝ изяде и последния залък от геврека.

— Мисля, че Хал трябва да дойде с теб.

За първи път по време на разговора Дебора не се съгласи:

— Хал само ще пречи.

— Този човек не ти е приятел. Ами ако целта му е да запише разговора?

— Няма — каза тя. — Ако обсъждаме брат му, той може да загуби повече, отколкото аз. Разговорът за суицидните му наклонности е абсолютно поверителен. Самоубийството би застрашило изплащането на застраховката живот. Освен това, той ми е почти приятел.

— Приятел, който носи изкупление. — Дебора не можа да разбере дали Майкъл иронизира, но продължи: — С него мога да разговарям. Изслушва ме.

— Хал трябва да е с теб.

— Вярвам на Том.

Майкъл замълча. После я погледна предпазливо.

— Защо ми го казваш?

— Искам да ме заместваш тази сутрин.

— Можеше да се обадиш. Или да дойдеш и да кажеш, че имаш среща с някой от учителите на децата. Можеше просто да не дойдеш на работа, както направи вчера.

Тя се почувства виновна.

— Съжалявам за това. Не успях да те предупредя по-рано.

— А днес можеш, така ли? Мисля, че искаш благословията ми за това. Не мога да ти я дам, Дебора. Идваш тук и ми казваш, че смятат да повдигнат обвинение срещу теб, а сега мислиш да се срещнеш с човека, който ще повдигне обвинението? Това е лудост.

— Така ли смяташ? — попита тя. Срещата ѝ с Том си имаше и своята практична страна. — Той няма да повдигне обвинение. Вдовицата ще го направи. Том обаче може да я контролира.

— Ти каза, че почти не се познават.

— Но ако някой може да ѝ повлияе, това е той. Том ще ѝ каже кои са лошите страни на един съдебен процес. Трябва да го направя,

татко. Двете с Грейс няма да си отдъхнем, докато този случай не бъде решен.

Той се взира в нея около минута.

— Няма значение какво ще кажа. Ти ще направиш това, което искаш. — Обърна ѝ гръб и отиде до мивката.

Дебора постоя още минута. Беше дошла да получи одобрението на баща си и я заболя от думите му.

— Аз съм зрял човек — каза накрая. — Имам инстинкти. Понякога трябва да се вслушвам в тях.

— Тогава какво искаш от мен?

Тя се изправи.

— Уважение. Признание, че може би това, което е правилно за мен, не е правилно за теб.

Той леко се извърна.

— Двете със сестра ти ме побъркват.

— Невинаги можем да отговорим на очакванията ти, но това не ни прави непременно лоши. Времената се променят. Бих искала да разбереш защо го правя.

— Опитвам се, Дебора, но ми е трудно.

— На мен също ми е трудно — отвърна тя. Усещането за празнота не беше ново за нея, но най-сетне бе разбрала откъде идва. — Постоянно казваш, че мама ти липсва, но не мислиш ли, че и на мен ми липсва? Тя винаги заставаше на моя страна, а точно сега преживявам тежък период. Имам нужда от подкрепата ти. Ако тя беше тук... — Дебора не успя да продължи заради буцата, заседнала в гърлото ѝ.

С пресипнал глас Майкъл промърмори:

— Да, но я няма. Права си. Времената се променят.

Очите на Дебора се наляха със сълзи.

— Тя умееше да изслушва — успя да каже, но само толкова. Оставяйки баща си до мивката, се върна в колата. Отби в първата пресечка, облегна глава на волана и заплака.

Майка ѝ ѝ липсваше. Беше на цели трийсет и осем години, но напоследък в живота ѝ се бяха случили твърде много неща. Дебора не беше плакала така, дори когато Рут почина. Тогава трябваше да се държи заради баща си и децата. Сега плака, докато не изплака всичките си сълзи.

* * *

Закъсня за срещата с Том в парка. Черната му кола беше единствената на калния паркинг. Когато спря до нея, забеляза Том до потока на няколко метра от колата.

Дебора сложи слънчеви очила, за да скрие очите си, и прекоси тревната площ.

— Извинявай. Нямах намерение да късьнявам.

— Помислих, че си решила да не идваш — каза той. — Адвокатът ти сигурно те е посъветвал да не го правиш.

Тя махна небрежно с ръка и погледна към потока. Нежният му ромон действаше успокояващо.

— Интересно. Нямам нищо против водата в този ѝ вид. Обичам океана. Обичам езерата. Обичам да вземам душ или вана. Само дъждът ме изнервя.

Той не отговори близо минута. После каза:

— Звучиш така, сякаш си настинала.

Дотук със слънчевите очила.

— Не. Просто си поплаках. — Не виждаше смисъл да отрича. — Затова късьнях. Просто си седях отстрани на пътя и плаках. Не успях да го преодоля.

Усети, че я наблюдава.

— Каква беше причината?

Тя сви рамене.

— Животът. Понякога ми идва в повече.

— Но плачеш и се съвземаш. Някои хора не могат. Защо ли е така?

Погледна към него. Ризата му беше измачкана, краищата ѝ се подаваха над панталона. Беше мушнал ръце в джобовете си. Погледите им се срещнаха.

— Раждаме се с вродени умения да оцеляваме — каза тя, — но опитът също е важен. Животът е различен за всеки.

Двойка синигери прелетя наблизко. Тя ги гледа, докато изчезнаха в клоните на върбата на другия бряг.

— Ами онзи, който отказва да признае чувствата си? — попита Том.

— Така ли беше при Кал?

Други синигери се присъединиха към първите и шумно зацвърчаха.

— До голяма степен — призна Том. — Говорихме със Селина, след като вече бяхме видели медицинското му досие. Тя постоянно се питаше как е могъл да шофира, след като е получавал онези краткотрайни пристъпи. Рискувал е и своя, и нейния живот, сякаш не струва нищо. Чудеше се как е пазил в тайна толкова много неща от нея, като че е напълно чужд човек. Но Кал винаги криеше чувствата си.

— Винаги ли?

Той направи кратка пауза, преди да продължи:

— Родителите ми не насърчаваха изблиците на чувства. Мама не обичаше сълзите и щом пораснахме достатъчно, за да се грижим сами за себе си, тя просто престана да се занимава с нас. А какъв е смисълът да плачеш, ако няма кой да те чуе?

Дебора си помисли за сълзите, които самата тя проля преди малко.

— Действа пречистващо.

Том ѝ хвърли бърз поглед.

— Ти го знаеш и аз го знам, но Кал? Предполагам, че никога не е откривал смисъл в това.

— Защо майка ви не е била при вас? Може би е пътувала с баща ви?

— Това беше официалната версия, но истината беше, че тя тръгна сама по своя път. Никога не разбрах какъв е той, само знаех, че не обича да се чувства вързана на едно място, също както и баща ми.

— Но те са избрали да имат деца — заспори Дебора и щеше да добави нещо за отговорността, която идва с това, ако той не беше отвърнал:

— Всъщност не са избрали да имат деца. Тя все ми казваше, че и двамата сме били малки изненади. Винаги съм мислел, че почувства облекчение, когато се роди Кал, защото нямаше да се чувства толкова виновна, че ме оставя сам. Когато бях в гимназията, с дни оставахме сами с Кал.

— А социалните служби къде бяха? — попита шокирано Дебора.

— Не се е налагало да се грижат за нас — кратко отговори той.

— За да съм честен към родителите си, трябва да призная, че те ни

осигуряваха храна и дрехи, топъл дом. Никога не ни е липсвало нищо в материалния смисъл.

— Само в емоционалния. Но защо това е оказало такъв ефект върху Кал, а не и върху теб? — попита тя, тъй като беше очевидно, че Том е уравновесен физически и емоционално.

Той извади ръце от джобовете си и вдигна рамене.

— Може би съм бил лош настойник.

Дебора се запита дали това е причината да няма съпруга и собствени деца.

— Ти самият си бил дете.

— Достатъчно голям бях. Виждах как живеят нормалните хора. Имах приятели. Благодарение на техните родители разбрах какво е доброта и топлина. Кал никога не е имал такива приятели. Хората никога не го търсеха.

— Той беше много привлекателен.

— Но не се усмихваше. Не можеше да разговаря свободно. Нямах приятели, затова се опитвах да му дам това, което родителите на моите приятели ми даваха. — Том я погледна. В очите му се четеше мъка. — Направих каквото можах. Предполагам, че не е било достатъчно. Кал се затвори, за да не чувства — поне така си мислех. По-лесно ми беше да вярвам, че не е чувствал нищо, отколкото да приема, че е страдал.

Той тръгна край брега и спря до една пейка. Някогашният ѝ тревнозелен цвят бе изсветлял до безлично сиво-зелено. Дебора се съмняваше, че въобще го е забелязал. Беше потънал в миналото.

Последва го край брега. Когато стигна до пейката, той каза:

— Веднъж Кал се влюби. Беше на не повече от дванайсет години, когато полудя по едно момиче от неговия клас. Няколко седмици и тя беше луда по него. За краткото време, в което бяха заедно, той беше различно дете. После тя се влюби в друг.

— Сигурно е бил съкрушен.

— Всеки на негово място би бил съкрушен, но кой може да каже какво е преживявал Кал? Той се затвори в черупката си. Не изразяваше никаква мъка, като изключим това, че почти не се хранеше. Когато реши, че му е било достатъчно, и започна отново да се храни, сякаш изобщо не я бе срещал. Беше си изградил още по-дебела черупка. —

Том я погледна озадачено. — Прилича ли ти на човек, който би направил опит за самоубийство?

Дебора искаше да отрече, но не можеше.

— Не е бил щастлив.

Том се отпусна на пейката.

— Родителите ми сигурно са го знаели, но никой от нас не направи нищо. Можехме да потърсим помощ за него. Само че не го направихме.

— Това не е било твоя грижа.

— Не и докато бях дете, но оттогава мина много време. — Той я погледна. В очите му се четеше страдание. — Кал ми беше брат. Предполагаше се, че трябва да го обичам, ала как можеш да обичаш човек, който се е затворил в себе си? Никога не сме били дори приятели. Можеш ли да обичаш брат си, само защото ти е брат? И ако наистина го обичаш, не си ли длъжен да поддържаш връзка с него, за да се увериш, че е добре?

Дебора не можеше да отговори. Седна до него.

— Ти каза, че си единственият член от вашето семейство. Родителите ви са починали, така ли?

— Да.

— Баща ти от онзи пристъп ли почина?

— Не. Възстанови се. Но загуби желание за живот. Реши да си отиде в блясъка на славата. Метна се с колата от един мост посред нощ със съпругата си до него.

— *Самоубийство?*

— Не. Аутопсията показва, че е получил още един пристъп. — Той издаде ироничен звук. — Можеш да си представиш как се почувства Селина, когато ѝ разказах това. През цялото време е мислила, че родителите на Кал са били убити от пиян шофьор. Очевидно той ѝ е казал така. Може би си е мислила, че като повдигне обвинение срещу теб, ще отмъсти за смъртта на Кал и за тяхната смърт. — Погледна Дебора. — Знам, че Селина се разстрои, когато докладът от катастрофата те оневини, и бях наясно, че замисля да повдигне обвинение. Опитах се да я разубедея, защото имах усещането, че Кал донякъде е виновен за смъртта си, и мислех, че тя не би искала това да се разбере. До снощи не знаех, че е ходила при областния

прокурор. Скарахме се ужасно. Тази сутрин се спречкахме отново. Изпадна в ярост, когато чу думата *самоубийство*.

— Не е ли забелязала нещо странно в поведението му в дните преди смъртта му?

— Не.

— Преди опитвал ли е?

— Доколкото ми е известно — не, но е бил много нещастен. Може би най-накрая това го е съкрушило.

Дебора замълча. После запита тихо:

— Мислиш ли, че е било самоубийство?

Той я гледа мълчаливо известно време, после зарея поглед над потока.

— В тежки моменти — да, и се обвинявам.

Тя се пресегна за ръката му.

— Не си го причинявай, Том. Брат ти е бил в състояние да отговаря за своите постъпки. Сигурно мислиш, че е имало начин да го спреш, но отговорността си има граници. Кал сам е направил избора си. В определен момент този избор трябва да бъде уважен. — Дебора внезапно се намръщи. — Съжалявам. Може би това нямаше връзка. Но преди малко казах същото и на баща си.

— По какъв повод?

— Срещата с теб. Не мислеше, че е добра идея.

Том улови погледа ѝ. Ръката ѝ още почиваше върху неговата. Миг преди да я отдръпне, той я взе в своята.

— Вероятно не е — каза толкова тихо, че ако не седеше до него, можеше и да не го чуе.

Преплете пръсти с нейните.

— Какви хора сме ние? — попита той.

Тя преглътна.

— Не знам.

— Моментът не е подходящ.

— Никак.

Той притегли ръката ѝ към гърдите си и я притисна, за да усети сърцето му, после бавно и съзнателно я остави на пейката. Дебора леко сплете пръсти с неговите.

Искаше да стане и да се махне — мислеше, че това е най-безопасното нещо, но толкова дълго беше играла по правилата, че

безопасното вече не я привличаше. Имаше твърде много причини, поради които не трябваше да държи ръката на Том, и не на последно място беше Грейс. Но тя усещаше топлината на кожата, силата на пръстите му. Нуждаеше се от утехата им.

— Можем само да гадаем дали е било самоубийство — каза той.
— Нищо не може да се докаже без писмо.

Тя не премести ръката си.

— А има ли писмо?

— Не. Не още. Търся.

— Ако Селина го намери, би ли ти казала?

— Мисля, че ще го разбере по лицето ѝ. Не е от типа жени, които могат да пазят тайна дълго време.

— Може ли да е оставил нещо някъде другаде, освен в къщата?

— Проверих кабинета му в училище. Не е там. Има много пощенски кутии. В момента работя по въпроса всичко да се препраща към мен. Разполагал е и с няколко сейфа. Досега съм открил само два. Имал е малко инвестиции. Ще дадат на Селина събраните средства, а ако продаде къщата, ще вземе пари и от нея.

— Имал ли е застраховка живот?

Том потърка палеца си в нейния.

— От работата са му открили малка полица.

— Не се ли е погрижил за Селина, в случай че почине?

— Не. А и тази полица ще бъде анулирана, ако се докаже, че се е самоубил.

Той погледна Дебора. Нямаше смисъл да казва, че откриването на предсмъртно писмо би било добре за нея, но не и за него. Осъзнаваше иронията на ситуацията и това се четеше в погледа му.

Тя само кимна и прошепна:

— Трябва да се връщам на работа.

Том протегна свободната си ръка и повдигна слънчевите ѝ очила. Не каза нищо, само я гледа около минута, преди да ги върне на мястото им. После доближи ръката ѝ до устните си и целуна пръстите ѝ.

Дебора се върна в колата, усещайки се почти толкова съкрушена, колкото и по пътя насам. Тогава тъжеше за нещо, което вече се бе случило. Сега тъгуваше за нещо, което би могло да се случи.

Имаше някаква ирония в това. Всъщност не знаеше, че го е искала.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Грейс реши, че щом няма да става лекар, може да пише телевизионни сценарии и цяла сутрин мислено прави точно това. Измисли няколко различни сценария за криминални предавания. Всички започваха с катастрофа, смъртен случай и после полицейско разследване. Всички включваха различни улики и водеха до различна развързка.

Граждански процес. Всичко трябваше да е *приключило*. В действителност дори се чувстваше по-добре. Джил знаеше цялата истина и въпреки това още я обичаше, което значеше, че Грейс си има съюзник. Грейс беше карала и микробуса на Джил, без да предизвика инцидент, макар да бе смятала, че никога повече няма да седне зад волана.

После майка ѝ бе споменала, че детективите може да поискат да я разпитат.

Същински лабиринт — изразът бе напълно подходящ, когато трябваше да се опише случаят с катастрофата, също толкова заплетен, сложен и коварен. Тя мразеше да учи въпроси, да мисли за предварителния изпит, *ненавиждаше* думите, които постоянно отекваха в съзнанието ѝ. Но „лабиринт“ определено пасваше за случая.

Не се бе обадила на никого от съучениците си да попита за домашното, което бе пропуснала вчера, и сега седеше в класната стая напълно безучастно. Беше удивително. Никой от учителите не се обръщаше към нея. Но тя беше Грейс Монро, отлична ученичка, която преживява тежък период, така че сигурно щеше да ѝ се размине.

Това ѝ позволи да размишлява върху разследването на областния прокурор. Избягваше да гледа хората в очите и влизаше от стая в стая с нос, забит в някой учебник за прикритие, докато умът ѝ се рееше от един ужасен сценарий към друг. Приятелите ѝ бяха спрели да ѝ досаждат, но вместо да почувства облекчение, тя се чувстваше виновна и много самотна. Опита се да мисли за леля си, която беше бременна и сама, за брат си, който живееше в изолация заради лошото си зрение. И

те бяха самотни, но самотата им бе различна от нейната. За зрението на Дилън имаше решение, а самотата на Джил щеше да свърши след няколко месеца.

Грейс ровеше из учебниците на пода до шкафчето, без да знае какво търси, доволна, че другите я подминават. Внезапно някой клекна близо до нея.

— Хей!

Тя подскочи и щеше да падне назад, ако Даниел не беше увила ръка около талията ѝ.

— Не бягай — каза тя. — Моля те! Трябва да поговорим.

Грейс поклати глава:

— Не мога, Дани. Имам тест другия час. — Това беше лъжа, но една повече или по-малко — все тая.

— Тогава в обедната почивка.

— *Не мога* — повтори Грейс и за първи път я заболя, че отблъсква приятелката си. Даниел ѝ беше като родна сестра. Някога Грейс споделяше всичко с нея.

— Знам за бирата — промърмори Дани. — Ако си мислиш, че ще те разпитвам за това, грешиш. Искам да ти кажа, че твоите глупави приятели дрънкат на всеки за това, така че вече не е никаква тайна.

— *Казали* са го? На кого! Кой знае?

— Не знам, но мълвата се разнесе...

— Някой казал ли е на родителите си?

— Не знам, но не за това исках да говорим, Грейс. Искам да поговорим за катастрофата.

Катастрофата *беше* заради бирата, копнееше да изкрещи Грейс. Но само каза:

— Не мога да говоря, Дани.

— Става въпрос за майка ти и баща ми. Какво става?

Грейс беше объркана.

— За какво говориш?

— Снощи ѝ беше толкова ядосан. Каза на мама, че не ѝ била приятелка, но мама се нуждае от нея. Както и да е, нещо става с баща ми. Наистина имам нужда да поговорим, Грейси. Моля те!

Грейс знаеше какво става между майка ѝ и Хал и то беше свързано с Джон Колби. Хал беше бесен, защото Дебора бе говорила с Джон в негово отсъствие и сега детективите висяха пред вратата им, а

за всичко бе виновна Грейс. Ако не беше шофирала онази нощ, нищо нямаше да се случи.

И Даниел искаше да говори за това!

Грейс наведе глава.

— Не мога. *Не мога.* — Ако говореше с Дани, щеше да се пречупи и да ѝ каже кой шофираше онази нощ и после щеше да се притеснява дали Дани няма да го спомене на Карън, която можеше да съобщи на Хал, който щеше да се ядоса още повече на Дебора и нещата щяха да се влошат десетократно.

Джил знаеше. Грейс ѝ вярваше, но не можеше да рискува да каже на друг. Ако майка ѝ разбереше за бирата, щеше да полудее.

— Но ти си като част от семейството ми — настояваше Даниел. — *Нуждая се от теб.*

Грейс я погледна.

— Не съм човекът, за когото ме смяташ. Аз не съм добър човек и не мисля, че някой може да се нуждае от мен.

— Това са *глупости* — прошепна Даниел. — Ти си най-добрият човек, когото познавам. Катастрофата просто те разстрои.

— Добре. Разстрои ме — яростно зашептя Грейс, — но ако не мога да помогна на себе си, как бих могла да помогна на теб? — Продължи да рови за учебника, който търсеше. Звънецът удари. Даниел дръпна ръцете си.

Грейс се обърна и каза умолително:

— Моля те, разбери ме! Ако можех да говоря с някого, това щеше да си ти, но просто *не мога.*

Почти беше готова да се предаде, защото Даниел всеки момент щеше да заплаче. Ала някой я повика по име. Даниел погледна надолу по коридора, след това за секунда обърна поглед към приятелката си. После изчезна.

Грейс не се надяваше, че ще бяга добре, но щом веднъж тръгна, се устреми напред, сякаш всички дяволи я гонеха. Постигна личен рекорд. Треньорът, който се държеше така, сякаш бе отсъствала цял месец, не спираше да я поздравява. Чувстваше се като пълен лицемер. Избягвайки приятелите си, тя се преоблече и извървя пеш краткото разстояние до пекарницата.

Денят беше топъл и масите отвън бяха заети до една, въпреки че бе късен следобед. Грейс ги подмина, без да поглежда настрани, и

влезе вътре да потърси Джил. Тя беше с един клиент. Ако се съдеше по листовете, които размахваха между „Мамините кремове“, изглеждаше, че планират кетъринг на някакво събитие.

Джил я видя и вдигна палци жизнерадостно. Нямахме и сянка от съмнение, че не само се чувства по-добре, но и не иска никой да ѝ казва, че трябва да остане горе в леглото. Грейс харесваше точно това у леля си. Тя знаеше какво иска и какво е най-добро за нея и го правеше. Контролираше живота си.

Дилън седеше на една маса недалеч от нея. Учебникът му по математика беше отворен, но той бе кръстосал нехайно ръце над оранжевата маса. Ухили се на сестра си, поглеждайки я през онези негови очила с дебели стъкла, и нещо в нея се разтопи. Можеше да мрази себе си и света, но не можеше да мрази братчето си.

Грейс пусна раницата си на пода и седна до него.

— Виждаш ми се щастлив. Готов ли си за мача?

Той се ухили още по-широко.

— Няма да участвам.

Заради малкото си братче, което се нуждаеше не само от две операции на очите, но и от корекция на тази своя усмивка под формата на скоби за зъби, Грейс продължи играта.

— И защо не? — попита тя.

— Няма да играя вече бейзбол.

— Така ли? Мама знае ли?

Той кимна:

— Тя самата ми го каза. Отби се, когато дойдох тук — помислих, че ще ми каже, че няма да може да дойде на мача, но тя искаше само да поговорим за това как се чувствам и дали наистина искам да играя. — Широката му усмивка се стопи от притеснение. — Мислиш ли, че татко ще се ядоса?

— Какво ти пука? — попита Грейс, но бързо продължи, защото знаеше какъв ще е отговорът на братчето ѝ, а тя изобщо не беше съгласна с него. — Не мога да повярвам, че мама ти е позволила да се откажеш.

— Не мога да играя, Грейс. Не ставам за тази игра, защото не мога да виждам.

— Тя мрази тези, които се предават.

— Така беше, докато имах проблем само с едното око. Не спираше да повтаря, че мога да се справя, но сега знае, че не мога.

— Тя ли ти каза това?

Той кимна.

— Каза, че *не можеш*? — Грейс беше шокирана. Майка ѝ обичаше да казва, че няма невъзможни неща. Обичаше да казва също, че десетгодишните момченца трябва да спортуват.

— Каза, че мога да избирам. Рече, че не е честно от нейна страна да очаква нещо, което не е добро за мен, и че не иска да се чувствам принуден да правя нещо, което не обичам. Избрах да напусна отбора. Тя ще се обади на треньора, така че тази вечер дори не трябва да ходя.

Грейс не го попита дали е доволен. Беше изписано по лицето му. Завиждаше му за това. Добре беше да имаш избор. Добре беше да участваш във вземането на решения. Добре беше, когато хората виждаха натиска, на който си подложен, и осъзнаваха, че това, което е правилно според тях, не е правилно според теб.

Не беше ли странно? Нещо лошо — като дистрофията и на второто око на Дилън — бе довело до нещо положително.

— Гладна съм — реши тя и се запъти към кухнята. Бяха приключили с печенето за деня, но това, което не бе изложено отпред, беше наредено върху рафтовете. Тя си взе едно кексче, изяде карамелената глазура и хвърли останалата част в кофата за боклук. Направи същото и с второ кексче и се канеше да вземе трето, когато осъзна, че кексчетата нямаше да оправят нещата. На леля ѝ щеше да ѝ бъде все тая дори да изядеше глазурата на десет кексчета. Дори можеше да не забележи.

Напоследък Грейс като че ли бе невидима. Сякаш можеше да направи и най-лошото нещо и никого да не го е грижа. Но това не беше правилно. Трябваше да има правила.

Тя излезе през задната врата, мина покрай микробуса и пое по алеята. Свърна вляво и тръгна по тротоара. Подмина първия магазин, спря, после се върна назад. Беше идеален за целта. Влезе вътре.

„Соул Сингър“ беше магазин за луксозни обувки. Той можеше да съществува само в достатъчно заможен квартал, който бе в състояние да си позволи и други първокласни магазини. Беше отворен по-малко от година. Собствениците му бяха двойка хомосексуални мъже, които имаха невероятен вкус за обувките. Предлагаха маркови обувки,

предимно италиански. Липсваха евтини модели. Грейс често идваше тук с приятелките си да разглежда и дори си бе купила чифт „Рийфс“.

Не видя познати, имаше само две момичета, които бяха напълно погълнати от себе си. Джед — единият от собствениците, стоеше в предната част на магазина и разговаряше с клиенти. Той ѝ се усмихна и кимна, за да я поздрави; после се върна към заниманието си.

Магазинът беше малък. Обувките бяха наредени върху рафтове, кутиите с различните номера бяха артистично подредени отдолу.

Грейс бе хвърлила око на чифт обувки „Прада“ още откакто ги донесоха преди няколко месеца. Бяха сандали от страхотна кожа в цвят розов металик. Приблужи се към тях, взе кутията под рафта и се настани в стола наблизо. Нямахше нужда да ги мери. Беше ги изпробвала преди и знаеше, че ще ѝ станат.

Жената в предната част на магазина прехвърли дръжката на чантата си през рамо и си тръгна. Едно от момичетата поиска да премери чифт обувки с ниски токове марка „Марк Якобс“, но не намери своя номер и Джед отиде отзад, за да го потърси. Телефонът на другото момиче извъня и двете доближиха ухо до слушалката.

Грейс мушна по един сандал във всеки джоб и се изправи. Размисляйки, клекна отново, затвори кутията за обувки и я мушна обратно на мястото, от което я беше извадила. После се изправи и тръгна да излиза, но замръзна. Джон Колби стоеше до отворената врата, положил ръка на елегантната месингова дръжка. Нямахше представа откога стои там, но я гледаше.

Точно това искаше — да отговаря за постъпките си, но реалността се оказа толкова чужда за предишната Грейс Монро, че тя се изплаши.

Колби остави вратата отворена и се приближи до нея. Достатъчно тихо, за да не го чуят момичетата, той каза:

— Моля те, седни и ги върни обратно.

Понечи да го попита какво има предвид, но щеше да изглежда жалка. Помисли, че би могла да излъже нещо от сорта: „Тъкмо отивах към касата, за да ги платя“ — само че нямаше пари или кредитна карта, а освен това обувките бяха в *джобовете* ѝ.

Тя седна покорно, издърпа празната кутия от редицата, извади първо единия, после другия сандал от джобовете си и ги върна

обратно. Когато кутията беше поставена на мястото ѝ, вдигна поглед към шефа на полицейското управление.

Точно тогава Джед се върна.

— Здравсти, Джон. Как си?

— Добре. А ти?

Джед сви рамене.

— Не мога да се оплача. — Погледът му се премести към Грейс.
— Убеди ли майка си да ти ги купи?

Момичето поклати глава.

— Може би друг път — каза Джед.

Грейс кимна и тръгна към вратата. Знаеше, че Джон ще я последва. Щом се озоваха на улицата, тя почувства инстинктивно желание да побегне. Но щеше да е глупаво. Напълно безсмислено. Освен това искаше да бъде наказана.

— Насам — рече Джон и я поведе надолу по алеята. Когато стигнаха до паркинга, той пусна рамото ѝ. Грейс се приближи до микробуса, скръсти ръце и обърна лице към него. Очакваше да го види ядосан и разочарован, но той изглеждаше просто тъжен. — Какво си мислеше, че правиш? — попита я.

Тя не отговори.

— Грейс?

— Да не би да ме следите?

Той поклати глава:

— Не. Притеснявам се за теб, затова те наблюдавам понякога. Видях, че влизаш в магазина за обувки, и мислех само да те поздравя. После забелязах да слагаш в джобовете си чифт обувки, които струват... колко — триста долара?

— Двеста деветдесет и пет — поправи го тя.

— Достатъчно е.

— Имаше чифт еспадрили с висока подметка за четиристотин деветдесет и пет, само че нямаше да се поберат в джобовете ми.

Той я погледна разочаровано.

— Знаеш ли какво щеше да се случи, ако не бях там и беше откраднала онези обувки? Джед знаеше, че си им хвърлила око.

— Всичките ми приятелки са им хвърлили око. Той нямаше да открие празната кутия дни наред. Нямаше да разбере, че съм била аз.

Джон се усмихна тъжно.

— Той те видя. И двамата знаем, че стоката му се продава бързо. Веднага щеше да намери празната кутия. — Прокара ръка по врата си и каза: — Това е кражба, Грейс. Престъпление. Хората отиват в затвора за кражба — шест месеца, година. — Направи пауза. — Ти не искаш да отидеш в затвора.

— Заслужавам го — настоя Грейс, двойно по-отвратена от себе си, защото не искаше да отиде в затвора.

Шефът на полицията въздъхна.

— Налага се да се обадя на майка ти.

Момичето отпусна ръце, после ги скръсти отново.

— Недейте. Тя ще дойде тук всеки момент.

Той хвърли поглед към пекарницата.

— Искаш ли да почакаме вътре?

Тя поклати глава. Не искаше да вижда Джил. Не искаше да вижда Дилън. Още по-малко искаше те да я видят в този момент.

— Чакай тук — нареди ѝ Джон и тръгна по алеята, като остави Грейс сама, без да има кой да я наглежда, в случай че се опита да избяга. И *отвратителното* беше, че тя нямаше да го направи. Нямаше смисъл да бяга. Какъв беше смисълът да нарушава закона, ако после нямаше кой да ѝ каже колко лоша е в действителност?

Тя клекна до гумата на микробуса, придърпа колене към гърдите си, опря брадичка върху тях и затвори очи. Чуваше как колите минават по Главната. Чуваше как катеричките вдигат шум около контейнера за отпадъци. Чуваше бръмченето на климатика, който Джил отказваше да смени, и се зачуди дали някой няма да я открие случайно и да започне да ѝ задава въпроси. Какво щеше да им каже, ако го направеха?

Внезапно се почувства напълно объркана. Притисна лице в коленете си, после обхвана с ръце главата си, стискаше здраво и все по-здраво, защото имаше чувството, че целият ѝ свят се сгромолясва.

Не чуваше нищо. Шумът в главата ѝ заглушаваше всички реални звуци, но внезапно усети как някой я докосва по косата и вика името ѝ с уплашен и същевременно нежен глас. Грейс заплака.

Дебора я вдигна и я прегърна.

— Откраднала си от магазин? — извика тя. — Какви ги говори той?

Момичето не можеше да отговори. Само хлипаше.

— Какво *стана*, Грейси?

Грейс се разрида неудържимо.

Дебора я залюля, както правеше някога, когато дъщеря ѝ беше малка.

— Няма нищо — промърмори тя. — Няма нищо. Не е станало нищо лошо. Не е станало нищо непоправимо.

— Аз съм лоша, аз — плачеше Грейс.

— Всички преживяваме труден период, но нещата ще се оправят. Кажете ми какво *направи*, Грейси?

— Изпих две бири. — Думите бяха приглушени, но майка ѝ трябва да ги беше чула, защото не издаде никакъв звук.

Направи дълга пауза и предпазливо попита:

— В училище ли?

— Онази вечер у Мегън.

Дебора замръзна.

— Толкова съм лоша! — изплака Грейс.

— В нощта на *катастрофата* ли?

— *Сигурно ме мразиш* — плачеше тя. Щеше ѝ се да е така, защото го заслужаваше, но не искаше майка ѝ да си тръгва. Искаше отново да е дете като Дилън, невинна дори когато греши.

— Не те мразя — каза майка ѝ и колкото и невероятно да беше, ръцете ѝ я обгърнаха още по-силно. — Никога не бих могла да те намразя. Ти си *част* от мен.

— По-лошата част!

— *Най-хубавата част!* Така е, Грейси. Не знам какво се е случило днес, но знам, че има обяснение. Ти си добър човек, не си крадец.

Грейс не можеше да спре да плаче.

— Аз отнех... човешки живот... вината е моя.

— Това не е вярно — настоя Дебора. — Щяхме да го блъснем, независимо от всичко. Аз следях пътя, а също не го видях. Чу ли ме да викам, за да те предупредя? Той изскочи от *гората*, Грейси. Блъсна се в нас!

— Но аз *бях пила* — извика момичето.

— Вървеше си нормално към колата и говореше както обикновено. Щях да забележа, ако си била пияна.

— Това няма *значение*.

— Шофираше перфектно. Аз те наблюдавах.

Грейс опита да се отдръпне, за да може да види майка си, някак да я накара да разбере, но Дебора не я пускаше.

— *Пух и след това карах.* Защо продължаваш да го *отричаш*? Трябваше да видя господин Маккена, но не го видях. *Аз не съм* като теб, мамо. Провалих се на състезанието по бягане и на теста по френски език и предадох есе по английски език, за което *знаех*, че не струва, а всички ме оправдават. *Целият свят* е разочарован от мен, но никой не го казва открито. *Един човек умря.*

Майка ѝ не спореше. Внезапно Грейс загуби желание да се бори. Отпусна ръце и сякаш се сля с Дебора. Това беше сигурността, която не бе чувствала дни наред. Майка ѝ беше топла и силна, тя имаше отговор на всичко, тя ѝ даваше закрила, а Грейс се нуждаеше от нея в този момент, защото толкова много неща не разбираше, с толкова много неща не знаеше как да се справи. Вече нямаше значение, че Дебора е излъгала, това просто вече нямаше значение.

Риданията на Грейс постепенно затихнаха, но тя не помръдна. Не искаше да говори, не искаше да мисли, искаше само да я прегръщат и да се чувства защитена. Тя и майка ѝ, сами върху покритата с чакъл алея в сянката на яркожълтия микробус.

* * *

Дебора галеше Грейс по косата. Току-що измита и все още влажна, тя миришеше на шампоан с манго. Беше девет часът вечерта и момичето спеше до нея на дивана. Изглежда, имаше нужда от постоянно успокоение и не изпускаше майка си от поглед дори за минута, откакто бяха тръгнали от алеята. Дебора осъзна, че разкъсвана от притеснения и страх, Грейс е на ръба на пълното изтощение. Подозираше, че на момичето не му се събираше и една цяла нощ сън след катастрофата.

Подозираше ли? Знаеше. Нали виждаше тъмните кръгове под очите на дъщеря си.

Толкова много неща се случваха обаче. Дебора беше погълната от своите притеснения, много от които бяха свързани с Грейс, и не бе успяла да разбере какво преживява. Мислеше си, че прави всичко за доброто на дъщеря си, но не осъзнаваше, че лъжата може да ѝ навреди.

Не беше добре, ако едно дете се бои, че ще спрат да го обичат. Ужасно бе, ако едно дете трябва да прибегне до кражба, за да получи наказанието, което си мисли, че заслужава.

Джон прояви невероятно разбиране. Осигури им уединение и остана в началото на алеята, докато тя отведе Грейс до пекарницата. Дебора не знаеше какво е успял да чуе от разговора им, но и не я беше грижа. Само Грейс имаше значение.

В онзи момент тя се чувстваше егоистка, наслаждаваше се на близостта и искаше да я задържи колкото е възможно по-дълго. Но това все пак щеше да свърши. Грейс трябваше да порасне, да се отдели, да създаде свой живот. „Аз не съм като теб, мамо“ — бе казала тя. Думите отекваха в съзнанието на Дебора. Трябваше да приеме, че може би нуждите на Грейс са различни от нейните.

Тежестта на тази мисъл се стовари върху нея. Очевидно не знаеше много неща за живота на дъщеря си и предполагаше, че някои от тези неща никак няма да ѝ харесат. Но не можеше да контролира Грейс. Можеше само да я възпита по начин, който да ѝ помогне да живее собствения си живот възможно най-добре.

Дебора не беше сигурна, че е успяла да го направи. Грейс трябваше да започне да се харесва повече.

Тя леко се измъкна изпод момичето, което продължаваше да спи. Взе телефона и се качи до горната площадка на стълбището. Не искаше да се отдалечава повече, не искаше да изпуска Грейс от погледа си. Полуизвърнатата, избра номера на Грег.

— Аз съм — прошепна, когато чу гласа му. И понеже не знаеше откъде да започне, изненадващо каза: — Грег, мисля, че трябва да дойдеш тук.

— До къщата ли? — Той изглеждаше смаян, което бе разбираемо. Не беше стъпвал в къщата, след като си замина. Разменяха децата на една спирка на магистралата, по средата между домовете си. Не го беше карала да идва нито веднъж.

— Да — отговори тя, вече по-уверено. Изграждането на отношения с бившия ѝ съпруг не беше нещо, което бе планирала. — Трябва да дойдеш тук.

— Дилън гори от желание да види кученцата. Не мога да ги докарам дотам.

— Можеш да дойдеш в петък и да го вземеш с теб в събота. —
Щеше да му се събере доста път, но нямаше друг начин.

Той не възрази. Вместо това попита:

— Какво става?

Неочаквано очите ѝ се наляха със сълзи.

— Трябва да поговорим.

— За какво?

— За катастрофата. За Грейс. — Тя преглътна. — За това, как се справяме с нещата.

— Какво има, Дебора? — попита той и внезапно ѝ прозвуча съвсем като мъжа, за когото се бе омъжила. Тя не издържа и се разплака. — Добре ли са децата? — попита Грег уплашено.

Не успя да му отговори веднага. Притисна ръка до устата си, чувствайки се като Грейс — съкрушена, объркана и нуждаеща се от подкрепата на някого, когото обича. Тя бе обичала Грег. Вече не искаше да е омъжена за него — знаеше го със сигурност, защото най-сетне можеше да си спомня миналото без гняв. Но някога бе имала чувства, достатъчно силни, за да се трансформират в нещо ново, по-подходящо за онова, което се налагаше да направят сега.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Дилън изпадна в екстаз.

— Тук ли ще дойде? *Ехааа!* — Секунди по-късно лицето му помръкна. — Ами кученцата? Исках да ги видя!

— Ще ги видиш — каза Дебора. Щеше да намери начин — дори ако трябваше Грег да откара Дилън до Върмонт, а тя да го вземе в неделя оттам. Пътуването до Върмонт може би не беше лоша идея, особено ако Грейс се съгласеше да я придружи.

Грейс обаче не бе във възторг от новината, че баща ѝ ще дойде в Лийланд. В петък сутринта изглеждаше по-нервна от всякога. Седеше в кухнята и гризеше нокти.

— Не съм си написала домашното — измърмори тя.

Дебора не се изненада, че дъщеря ѝ не успява да се концентрира върху задълженията си. Самата тя не можеше да мисли за нищо друго, освен за инцидента от предишния ден и предстоящото посещение на Грег.

— Искаш ли днес да останеш при Джил? — попита тя Грейс.

* * *

Грейс се зарадва, че може да остане у леля си. Признанието я бе изтощило и тя не можеше да мисли за училище. Но наистина се чувстваше по-добре. Тежестта в гърдите ѝ бе изчезнала. Предстоеше ѝ да каже на баща си какво бе направила, но мисълта, че майка ѝ е на нейна страна, я крепеше.

Тя прекара в сън по-голямата част от сутринта, но вече бе слязла долу в пекарницата, когато Дилън пристигна след училище. Той сновеше напред-назад между Джил и формите за понички и усмивката не слизаше от лицето му, което беше невероятно, като се има предвид лошата новина, която бе научил едва преди два дни. За Грейс беше пълна загадка как го постига.

— Не те ли боли окото? — попита тя, след като направи „Мамин шейк“ и за двама им.

Той разбърка шейка със сламката.

— Да, но само от време на време. Няма нищо. Това обяснява защо не съм толкова добър в ученето, колкото си ти.

Грейс смяташе да му каже, че зрението няма нищо общо с ума — нещо, което той, като член на фамилията Монро, скоро щеше да разбере, но Дилън продължи:

— Това обяснява и защо постоянно се *спъвам* и защо бях толкова зле в бейзбола. Дори татко се съгласи. Той не се ядоса, че напуснах отбора. Нито пък дядо.

Грейс отново се стегна. Дядо ѝ беше още един повод за притеснение. Да принадлежиш към семейство Бар бе почти толкова лошо, колкото и да си член на семейство Монро.

— Кога си говорил с дядо?

— Обадох се да му съобщя за очите. Казах му, че когато ме излекуват, ще направя един хоумрън^[1] заради него. — Той се намръщи, вирайки се в шейка си, и започна отново да го бърка със сламката. — Може да го направя и заради баба Рут. — Вдигна поглед. — Не. Ще го направя заради дядо. Той го заслужава.

Грейс почувства нещо близко до симпатия. Знаеше как се чувства Дилън. Дядо им имаше определени очаквания и човек се чувстваше ужасно, ако не може да им отговори. Добре беше да имаш готово извинение.

Когато Дебора се обади да каже, че тръгва на домашни посещения, Грейс взе решение. Искаше сама да каже на дядо си какво е направила.

Тя излезе от пекарницата и тръгна по улицата. След две пресечки пред очите ѝ се появи къщата на дядо ѝ. Вече не ѝ изглеждаше толкова голяма, както някога, когато бе дете. Беше възприемала кабинета като част от къщата, в пълно неведение за ролята, която играеше в живота на майка ѝ, а косвено и в нейния.

Запъти се право натам. Чакалнята беше празна. Рецепционистката я подкани с ръка да влезе, но продължи да говори по телефона. Грейс се чудеше дали да не седне, когато се появи медицинската сестра — Джоан Спърлинг, понесла нови почистващи

препарати, което доказваше, че изискванията на дядо й никога не намаляват.

Тя пусна товара си и разтвори ръце да прегърне момичето.

— Не съм те виждала цяла вечност. Прекалено заета ли си за нас? — Когато Грейс се усмихна и поклати глава, Джоан добави: — Майка ти току-що излезе. Искаш ли да й се обадя на мобилния телефон?

— Дойдох да видя дядо. Има ли пациент при него?

— Последният пациент. Отиди да го почакаш в кабинета му. Почти е приключил.

Грейс не надникна в кабинета на майка си, когато мина покрай него. Не огледа и кабинета на дядо си, просто се настани в един стол и зачака.

— Как е моето момиче? — попита Майкъл, когато влезе в стаята. Изглеждаше по-уморен от обикновено, някак примирен и състарен. — Изпусна майка си за минути — додаде той.

— Дойдох да видя теб.

Той се облегна на ръба на бюрото.

— Май сме много сериозни днес.

Грейс можеше да отрече. Но вече не можеше да лъже.

— Трябва да ти кажа нещо.

— Нещо за катастрофата ли?

Тя затаи дъх.

— Знаеш ли вече? — Щеше да побеснее, ако майка й му беше казала.

Майкъл се усмихна мило.

— Всички знаят. Списание „Леджър“ публикува статия.

— Не всичко беше публикувано — подчерта тя.

Когато Майкъл смръщи чело в недоумение, тя осъзна, че майка й в крайна сметка не му е казала. Тя сама трябваше да го направи.

Но затова и бе дошла. Това беше изпитание.

— Онази вечер шофирах аз, дядо. Аз бях. — Видя как той се облегна назад от изненада. — Аз бях — повтори, за да е сигурна, че ще я разбере. Когато той не реагира, тя заяви още по-ясно: — Аз бях тази, която караше колата, блъснала господин Маккена.

— И майка ти е *излъгала!* — удиви се Майкъл.

— Полицайте така и не я попитаха. Сега може да има граждански процес и ако това се случи, истината ще излезе наяве. Само ми се щеше да знаеш, че не съм искала да го блъсна. Не го видях.

Бузите му се зачервиха.

— Защо майка ти не ми го каза?

— Опитваше се да ме предпази.

— От мен ли?

— От всички. — Грейс се почувства нищожна. — Разочарован си от мен. Знам го.

— Разочарован съм от майка ти.

— Вината не беше *нейна*, а *моя* — извика Грейс, защото ѝ бе омръзнало хората да се опитват да я оневинят. — И това не е *най-лошото*. *Най-лошото* е, че бях пила.

Този път той ахна.

— Не се ядосвай на мама, защото тя довчера не знаеше за това. Баща ми все още не го знае, но довчера ще го разбере. Просто исках сама да ти го кажа. Ти също пиеш, затова си помислих, че ще ме разбереш. — Когато той я погледна удивено, тя побърза да добави: — Не исках да прозвучи така.

Дядо ѝ се отпусна на стола и Грейс веднага почувства облекчение. Докато стоеше прав, той изглеждаше внушително, но когато седна, ѝ се стори по-отзивчив.

— Защо пи? — тихо попита той.

Интересен въпрос. Нито майка ѝ, нито Джил ѝ го бяха задали.

— Бяхме се събрали цяла група. Изглеждаше забавно. Родителите на приятелката ми бяха излезли.

Майкъл се облегна назад.

— Поне не си била сама. Пила си в компанията на приятели. Децата експериментират.

Очите на Грейс се наляха със сълзи.

— Но след това не шофират.

— Разбира се, че го правят. Понякога се убиват един другото заради това.

— Аз убих господин Маккена — изплака тя. — Как може да се намери извинение за това?

Той смръщи чело.

— Няма извинение. Аз... — Замълча, после продължи: — ... опитвам се да го осмисля. — Изучава я цяла минута, преди да каже: — Не искам да пиеш само защото аз го правя. Това *не е* хубаво. Може да навреди на всичко друго в живота ти. И просто прикрива истинския проблем.

Грейс беше дочула достатъчно, за да разбере какво има предвид.

— Твоят проблем е баба Рут.

— Моят проблем е, *че я няма* баба ти Рут — отговори той. — А твоят какъв е?

— Натискът — отвърна тя и запита: — Когато пиеш, какво чувстваш? Усещаш ли се спокоен?

— Мразя се.

— Не, дядо. Докато пиеш. Какво усещаш?

— Самота.

— Но става ли ти по-добре след няколко чашки? Искам да кажа, кара ли те да забравиш?

Майкъл погледна снимката на жена си, поставена във витрината на един шкаф. Беше направена няколко години преди смъртта ѝ.

— Замъглява нещата — промълви той.

Изглеждаше толкова тъжен, че Грейс се пресегна и хвана ръката му.

— Извинявай. Не трябваше да говоря за това.

Дядо ѝ стисна ръката ѝ.

— Разбира се, че трябва. Може би по-рано трябваше да ме питаш за пиенето ми. Все забравям, че си достатъчно голяма, за да забележиш такива неща.

— Баба Рут ти липсва много.

— Много. Но пиенето не е решение.

— Тогава защо го правиш? Заради замъгляването ли?

Той помисли.

— Не знам. Казвам си, че ще ми мине, но не става така. Казвам си, че е само една вечер, но не е само една. Погледна Грейс засрамено.

— Може би пия, защото знам, че тя не би го одобрила.

— *Това* пък що за причина е?

— Лоша. Причина, която не би трябвало да казвам на внучката си.

— Аз съм на шестнайсет.

— Ммм. Ама че си пораснала!

— Достатъчно, за да убия човек с колата.

Той освободи ръката си и размаха пръст към нея.

— Млада госпожице, не използвай катастрофата, за да оправдаеш други грешки. Ето това е единият от проблемите ми, както майка ти веднъж ми даде ясно да разбере. Виня смъртта на баба ти за всичко, което се обърква в живота ми. Но това си е чисто затваряне на очите.

— Затваряне на очите за какво?

— За отговорността. За собствените ми възможности да направя нещата по-добри. Някои неща напълно зависят от мен — например да не пия, да си върша добре работата, да идвам на късната закуска с внуците ми. Пълна глупост е да обвинявам смъртта на Рут за това. Но има и други неща, които наистина не мога да контролирам. Леля ти и майка ти са на първо място. По дяволите, дори баба ти не можех да контролирам! Обичаше онази пекарница почти колкото леля ти. А що се отнася до майка ти, не съм сигурен, че ѝ харесва да практикува с мен. Може би ѝ трябва свобода.

— Тя те обича.

— Може би това е проблемът. Чувства се задължена.

— Задължена за какво?

— Да бъде такава, каквато аз искам. И да си затваря очите, ако правя нещо лошо като пиенето.

— Ти алкохолик ли си?

Той се замисли.

— Още не.

— Мислиш ли, че ще станеш такъв?

— Не бих искал.

— Как можеш да го избегнеш?

— Преди всичко, като се изправя лице в лице с истината. Това може да е трудна работа.

— Невинаги — каза Грейс. — Когато излезе наяве истината за катастрофата, не мисля, че ще ме пратят в затвора, но в досието ми някои неща ще останат завинаги. Това дори може да направи живота ми по-лесен.

— Как така?

— Щом веднъж си сгрешил, очакванията към теб намаляват. Мразя да съм най-добрата. — Мобилният ѝ телефон иззвъня приглушено.

— Кой има такива очаквания към теб? — попита дядо ѝ.

— Мама. Ти. И баща ми. Ако има някой, който ще ме намрази за това, което направих, ще е той. — Иззвъняването се чу отново.

— Да не мислиш, че той никога не е пил?

— Знам, че някога го е правил, но сега води напълно здравословен живот. Той и Ребека са вегетарианци. Сами си отглеждат почти всичко, с което се хранят. — Разнесе се трето позвъняване.

— Това е за развлечение. Грейс, няма ли да отговориш?

— Не е толкова важно.

— Отговори, моля те.

Тя извади телефона от джоба си, погледна дисплея и го отвори.

— При дядо съм — обясни на майка си.

Дебора звучеше разтревожено:

— Дойдох тук и никой не знаеше къде си отишла.

— Говорим си. Добре съм, мамо. Наистина.

— Колко ще се забавиш?

— Няма да се бавя. Дядо ми помага да се подготвя за срещата с татко. Добре съм. Наистина. — Така си беше. Дядо ѝ не я поучаваше. Не пренебрегваше чувствата ѝ. Говореше с нея като с възрастен. Помагаше ѝ това, че и той си имаше проблеми. Той също не беше съвършен.

— Защо трябва да се подготвяш за срещата с баща ти? — попита дядо ѝ, когато тя затвори телефона.

— Трябва да му кажа какво се случи онази вечер. Но не знам как ще реагира. Все пак той ни заряза, нали? Един ден просто превъртя и си събра багажа. Ако един баща обича децата си, не би постъпил така, не мислиш ли?

— Аз пия. Баща ти ви напусна. Някои биха казали, че разликата не е голяма.

Грейс поклати глава.

— Хората не захвърлят просто ей тъй всичко, което имат. Освен ако нещата, които имат, не струват нищо за тях. Така че или мама, Дилън и аз не струваме нищо за него, или е захвърлил нещо наистина хубаво.

— Баща ти има склонност към крайности, това е всичко. Когато се заеме с нещо, той му се отдава изцяло. Преди да срещне майка ти, беше изцяло погълнат от алтернативния начин на живот. После бе изцяло погълнат от това да е бизнесмен. Сега пък е погълнат от идеята да изоставя и да се дистанцира.

— Не и когато говори с нас — измърмори Грейс. — Иска да знае дали се справям добре в училище. Иска да знае дали се упражнявам за изпита PSAT^[2]. Иска да подобря личния си рекорд в бягането. Но аз не мога да правя това непрекъснато. И какво, ако не се справям добре в училище? Какво ще стане, ако не се представя добре на изпита SAT? Ако се сдобия с криминално досие и не мога да вляза в добър колеж?

— Но ти все още можеш да влезеш в добър колеж.

— Ще ме обичаш ли, ако не вляза?

— Разбира се. Аз те обичам.

— Съвсем *не се разбира*, дядо. Виж леля Джил. Още си й ядосан за това, че не е отишла в колеж.

Думите й го свариха неподготвен. Той помисли малко и каза:

— Това не означава, че не я обичам.

— Как можеш да я обичаш, а никога да не си опитвал от сладкишите й?

Страните му се зачервиха и той я погледна смутено.

— Майка ти вчера остави една кифла у дома. Изядох я.

На Грейс й отне минута да го проумее.

— Обади ли се на Джил да й кажеш, че е вкусна? — Когато той не отговори, тя продължи: — Виждаш ли? Ето това ще се случи и с мен. Когато татко разбере истината за катастрофата, изобщо няма да говори с мен. Тогава вече *наистина* ще ме намрази.

— Той не те мрази и сега.

— И после аз съм си затваряла очите — извика тя, но дядо й отново размаха пръст към нея.

— Грещиш, Грейс. По-лесно е да се преструваш, че те мрази, отколкото да признаеш, че може и да е имал основателна причина да направи това, което е сторил.

— Но той си *тръгна* — наблегна Грейс, защото смяташе, че това е много важно. — Щом си е тръгнал, когато всичко е било хубаво, какво би казал сега?

Дядо ѝ се усмихна. Отдавна не беше виждала тази нежна усмивка, запазена само за нея.

— Ще трябва да го попиташ, тиквичке. Най-доброто лекарство срещу затварянето на очите е разговорът.

---

[1] Силен и далечен удар, често прехвърлящ игрището, който позволява на заелите бази в момента да достигнат хоума. — Б.пр. ↑

[2] Preliminary Scholastic Aptitude Test (PSAT) — система за проверка на знанията под формата на стандартизиран тест. — Б.пр. ↑

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

Дебора си имаше идеално извинение да гледа към улицата. Искаше да е с Дилън, който седеше на една от масите край прозорците на пекарницата и чакаше баща си. Грег беше казал, че ще дойде до пет часа. Твърдеше, че иска да избегне натоварения трафик в петък следобед и че вече мрази да се чувства част от тази лудница, но в действителност той никога не го бе обичал. По-точно, помисли си Дебора, никога не се беше сблъсквал с този проблем. Тръгваше от дома им много рано и се връщаше много късно.

Но това нямаше значение, напомни си тя. Огорчението беше в разрез с поставената цел. Вече нямаше полза от гнева.

— Защо не идва? — попита Дилън нетърпеливо. Седеше на коляното ѝ, опрял лакти на масата и вперил поглед в улицата.

— Пътува насам — отговори тя, когато синът ѝ привлече вниманието ѝ.

Дилън обичаше да го гушкат, но тези дни вече бяха преброени. След още година-две нямаше да иска да го виждат с майка му. Дебора реши да се възползва докрай от момента и обви ръка около кръста му.

— Мислиш ли, че Ребека ще дойде с него?

Дебора се надяваше да не е така. Тя и Грег трябваше да поговорят за важни неща и присъствието на други хора бе нежелателно. Още повече, когато ставаше въпрос за новата жена на Грег.

— Харесваш ли Ребека? — попита тя Дилън.

— Готина е. — Той погледна към нея с разширени от притеснение очи. — Ами ако е катастрофирал?

— Щеше да се обади.

— Ами ако не може?

— Полицията щеше да се обади. Окото ти ми се струва по-добре. — По-рядко примижаваше и мигаше.

— Добре е. Ами ако татко няма записан нашия телефонен номер, а само този на Ребека?

— Тогава тя щеше да се обади. — Дебора го прегърна. — Миличък, всичко е наред.

Дилън се извърна отново към улицата точно когато едно синьо волво комби спря пред пекарницата. Ако не бе покрита с тънък слой прах, колата щеше да изглежда съвсем като нова. Момчето все още се вираше към края на улицата, очаквайки да види фолксвагена, и със закъснение забеляза баща си, който излизаше от колата. С вик на изненада детето скочи от скута на майка си и за миг изтича до вратата. Секунди по-късно вече бе на тротоара, вкопчен в Грег като маймунче, както обичаше да прави като малък.

— Уха! — възкликна Джил иззад Дебора. — Значи ти вършиш тежката работа, поемаш цялата отговорност, притесняваш се по цели нощи, а бившия ти съпруг го посрещат като месия. Защо се усмихваш?

— Обичам да виждам Дилън щастлив. Толкова много преживя.

— Това нова кола ли е?

— Така изглежда.

— Може да е на Ребека.

— Не. Тя кара джип.

— Грег ми изглежда различен.

Дебора се съгласи. Носеше обичайните си джинси и сандали „Биркенсток“, но наистина изглеждаше различен.

— Заради косата е — реши тя. — Подстригал се е.

Предишния път се спускаше до раменете му. Сега стигаше до яката.

— И се е сресал — отбеляза Джил. — И е спрял да я боядисва. Виж ти кой изведнъж посивя!

— Никога не я е боядисвал. От пясъчнорусото до сивото няма голяма разлика. Просто скоро не си го виждала.

— И кого се опитва да впечатли? — попита Джил.

Дебора изсумтя.

— Не мисля, че вече го вълнуват такива неща.

— Тогава защо си е подстригал косата? Защо си е купил семейна кола? И защо го защитаваш? Той е мъжът, който те заряза.

— Но все още е баща на децата ми. — Тя стрелна с поглед сестра си. — Аз го накарах да дойде тук, Джил. Може да си е подстригал косата в знак на добра воля, може би е признание за това, че животът

тук е различен, наистина не знам. Но Дилън има нужда от него, Грейс има нужда от него, аз също имам нужда от него.

— Ами независимостта?

— Аз съм независима. Точно сега обаче се нуждая от бащата на децата си.

— Нали му беше ядосана?

Дебора въздъхна:

— О, Джил, той просто ме сломи! — След тези думи тя последва Дилън навън.

Грег говореше нещо на момчето, после погледна към Дебора. Смутена, тя не знаеше какво да му каже. През последните няколко години горчивината ѝ даваше дар слово, а гневът — сили. Сега, изглежда, бяха изчезнали.

Грег се усмихна несигурно.

— Здравсти.

Тя отвърна на усмивката му.

— Как мина пътуването?

— Нормално.

Дилън каза въодушевено:

— Колата е нова, мамо. Татко я е купил специално за Върмонт. — Вдигна поглед към баща си. — Нали мога да се кача? — Без да дочака отговор, той изтича към мястото на шофьора, отвори вратата и се качи. Главата му едва стигаше горния край на седалката, но стискаше здраво волана.

— Добре изглежда — отбеляза Грег. — Как е окото му?

— В мига, в който му поставиха диагнозата, спря да се оплаква — каза Дебора. — Може да го понесе, стига да го знае. Но това май важи за всички ни в момента.

— Има ли още новини за гражданското дело?

— Още не. — Днес не беше виждала колата на детективите.

— Къде е Грейс?

— Говори с татко.

— За това колко съм лош ли?

— Всъщност Грейс не го е виждала от катастрофата насам. Подозирам, че му разказва за нея.

— Мамо — повика я Дилън, подавайки глава през прозореца на колата, — ела вътре! — И посочи с пръст към седалката до шофьора.

Дебора влезе в колата, за да му достави удоволствие.

— Не е ли *страхотна* тази миризма? — попита той развълнувано. — И виж, виж *дървото* тук, не е ли страхотно? — Прокара с благоговение ръка по панела. — Всичко е в кожа, дори *воланът*. А скоростният лост е като на *състезателна кола*.

Дебора не мислеше, че волвото може да се оприличи на състезателна кола, но не смяташе да му противоречи.

— Виж това — продължи той и вдигна седалката. — И това. — Дилън бутна надолу облегалката, после я вдигна и се наведе напред да разгледа музикалната уредба. — Татко каза, че радиото има отделно устройство против кражби. Толкова е подредено. — Сетне извика през прозореца: — Може ли да направим едно кръгче, татко?

Грег се приближи до колата.

— По-късно ще направим кръгче. Точно сега искам да пийна. Има ли нещо студено в пекарницата на леля ти?

Дилън изброи напитките с удоволствие, сякаш говореше на дете, което прекарва следобеда си в пекарницата. Баща му си избра вид студено мляко с кафе и каза:

— Обзалагам се, че не можеш да го приготвиш сам.

— Обзалагам се, че мога — отговори Дилън и моментално излезе от колата. Грег зае мястото му зад волана и затвори вратата.

— Може да се забави малко — предупреди го Дебора.

— Това е идеята. — Той се обърна към нея. — Добре изглеждаш.

— Ти също.

— Аз не съм плакал по телефона снощи. Защо ме повика?

Не си губеше времето. Това беше онзи Грег, с когото живя през последните години на брака им. Делови и рязък до крайност.

— Катастрофата е проблемът — каза тя, отмятайки косата от лицето си. — Нуждая се от помощта ти, за да реша какво да правя.

— Какво ново има? — попита той.

Но Дебора искаше да изчакат Грейс. Тя трябваше да разкаже историята си. Искаше също и по-уединена обстановка. Поглеждайки навън към препълнените маси на тротоара, каза:

— Това не е най-подходящото място за разговор.

Той вдигна стъклата на прозорците и включи климатика.

— Ето. Никой не може да ни чуе. — Погледна встрани. — Ти ме накара да дойда и ето ме тук, макар че не ми е лесно, Дебора. Знаех, че

няма да е лесно. Колкото повече приближавах насам, толкова по-силно усещах притеглянето на стария ми живот. — Облегна глава назад. — Не всичко беше лошо.

Тя усети как искра от гнева ѝ се разгаря.

— Каза, че си *нещастен*. Каза, че си се продал, че това, което правиш, е неморално и ако не промениш нещо, ще умреш.

— Вярвах в това.

— А сега *не вярваш* ли? — попита го с нарастващ гняв.

— Всичко това беше истина. — Отново се обърна към нея. — Просто казвам, че тогава виждах *само* това.

Дебора искаше да продължи.

— Защо се ожени за мен, Грег?

Той дори не мигна.

— Обичах всичко онова, което ти беше.

— Обичал си ме?

— Да, защото ти беше всичко, което търсех. Стабилност. Постоянство. Семейство.

Отмятайки назад косата си, тя се помъчи да го проумее.

— С други думи, начин на живот.

Той обмисли думите ѝ.

— В общи линии. Искях да бъда това, което беше ти. Бизнесът ми започваше да се изгражда. Ти пасваше идеално на живота, който вървеше с него.

— Използвал си ме — каза тя. Чувстваше се наранена, въпреки усилията да остане дистанцирана.

— Не повече, отколкото ти мен — отвърна ѝ той. — Знаеше, че ще се върнеш тук, за да практикуваш, и искаше преживяването да е различно. Миналото ми ти вършеше работа в това отношение. Дори възрастта ми ти вършеше работа. Знаеше, че баща ти няма да ме изплаши.

Дебора искаше да му каже, че греши, но не беше така. Може и да не бе осъзнавала всичко това, когато се бе съгласила да се омъжи за него, но то беше истина. Оставаше въпросът какво се бе объркало.

— От самото начало ли беше *нещастен*? — попита го по-тихо.

Той се намръщи.

— Не знам. Може би след първите три или четири години, когато бизнесът започна да се разраства. — Погледна я. — Но причината не

беше ти, Дебора. А работата ми. Жаждата ми да се конкурирам ставаше все по-силна и по-силна.

— Никога не съм те поощрявала в това.

— Така е — призна той. — Аз самият се амбицирах. Започнах да очаквам от себе си неща, които не можех да постигна.

— Но ти *постигна* много — възрази Дебора. — Успехът надмина и най-смелите ни мечти.

Той поклати глава.

— Може би печелех повече пари, отколкото сме очаквали, но помниш ли мечтата ми да съчета идеализма с капитализма? — Изсмя се. — Винаги имаше какво още да се направи, винаги имаше следващо предизвикателство. Бях напълно обсебен — също като лошите бизнесмени, които презирах. Станах безскрупулен манипулатор. С мен не можеше да се работи. С мен беше невъзможно да се живее. — Усмихна се. — Не съм ли прав?

Дебора отговори иронично:

— С теб наистина беше невъзможно да се живее, защото винаги те нямаше.

— *Туш!* — каза той с помръкваща усмивка. — Е, видях се отстрани и това, което видях, не ми хареса. Но вече се бях пристрастил към играта. Единственият начин да изляза от омагьосания кръг беше да си тръгна. — Докосна ръката ѝ. — Наистина причината не беше в теб, Дебора. Трябваше да се простя с мъжа, в който се бях превърнал. Ти просто се оказа омъжена за него.

Тя се канеше да спомене за обета и отговорността, за любовта, когато Дилън почука на прозореца. Грег свали стъклото, взе напитката и я подаде на Дебора.

— Сега направи едно и за мен — каза на сина си. — Става ли? — Момчето закима нетърпеливо и се отдалечи тичешком.

Дебора не искаше студено мляко с кафе. И без него беше достатъчно превъзбудена. Постави чашката в поставката и се обърна към Грег:

— Покрай сухото гори и суровото. Имаш ли представа каква болка изпитах?

— Сигурен съм, че ще ми кажеш.

Тя пое въздух с намерението да направи точно това, но усети неувереност.

— Всъщност — тъжно каза, — няма да го направя. Не мога да тая гняв повече. Това не помага на децата, нито на мен.

Грег погледна някъде встрани от нея.

— Ето я Грейс — рече той и моментално излезе от колата.

Грейс не бе забелязала синьото волво, докато не видя баща си. Тя спря и остана на мястото си. Въпреки че не отговори на прегръдката на Грег, се остави да я заведе до колата.

Той отвори задната врата и я накара да седне зад Дебора, после се върна на шофьорското място. Извъръщайки се настрани, за да може да ги вижда и двете, каза:

— Добре. Какво става?

* * *

Грейс беше ужасена.

— Искаш да говорим *тук*? *В колата*?

— Защо не?

— Не можеш ли да ни закараш до дома?

— Не съм оставил добри спомени там. Чувствам се по-свързан с тази кола.

— Мислех, че си по-свързан с фолксвагена.

— Фолксвагенът бе моето второ аз преди трийсет години. Днес имам нужда от затоплящи се седалки. Отговарям ти напълно искрено. Сега ми кажи какво те измъчва.

— Тате, тате! — викаше Дилън отвън.

Грег свали прозореца и взе напитката.

— Ще направиш ли сега едно и за сестра ти?

Дилън кълумна.

— *Още* едно ли? Тя не пие лате.

— Пия — заяви Грейс високо.

Брат ѝ се втренчи в нея, после се обърна и бавно се затътри обратно.

Какво я измъчваше ли? Грейс не знаеше откъде да започне. Но баща ѝ беше тук, а дядо ѝ я бе посъветвал да го пита. Тя се реши:

— Искам да знам защо си тръгна. Искам да знам какво не хареса в нас и какво ѝ беше по-доброто на Ребека. Искам да знам защо

споменаваше думата „вечно“, когато не си го имал предвид.

— Грейс... — започна майка ѝ, но Грег вдигна ръка и я спря.

— Всичко е наред. Току-що тя ми каза повече, отколкото през последните шест месеца.

Това разпали Грейс.

— А ти какво очакваше? Да не си мислеше, че ще сменим Лийланд с фермата, без дори окоито ни да мигне? Да не си мислеше, че просто ще приемем факта, че Ребека заема мястото на майка ни, сякаш тя вече няма значение?

— Грейс...

— Всичко е наред, Дебора. — Той се обърна към дъщеря си: — По онова време не мислех за тези неща. Просто знаех, че трябва да си тръгна.

— Това беше напълно *егоистично*.

— Ако бях мислил за вас, нямаше да мога да си тръгна.

Грейс запуши ушите си.

— Не го казвай. Не го *казвай*. Предполага се, че бащите *трябва* да мислят за децата си. Предполага се, че трябва да са до тях, когато се нуждаят от тях. Предполага се, че трябва да ги *обичат*.

— Аз наистина те обичам — каза Грег.

Грейс свали ръце и заяви:

— В такъв случай не знам какво значение влагаш в тази дума.

Той погледна към Дебора.

— Това от теб ли го е чула?

— *Не!* — извика Грейс, преди майка ѝ да успее да отговори. — *Казвам го аз, дъщеря ти. Навремето си мислех, че ще бъдеш до нас във всички хубави моменти, които непременно ще се случат. Аз го очаквах, защото го бях чула от теб, а аз вярвах на всичко, което ми казваше.* — Грейс чу пронизителния си глас и понижи тон: — Само че теб те нямаше. Така че нямаш право да очакваш каквото и да било от мен. Ако излъжа, няма значение. Ако пия, няма значение. Ако открадна чифт обувки, няма значение.

— Ти не би направила тези неща.

Очите ѝ се разшириха.

— Направих ги. Всичките. Аз бях тази, която караше колата в онази нощ. Не можа ли да се сетиш? — Той изглеждаше изумен. — Не си могъл естествено, нали съм идеалното дете. Но нека ти кажа нещо,

татко. Аз не съм идеална. Правя грешки и обърквам нещата. Мразя да върша това, което се очаква от мен, но всички ме гледат с очакване, така че го върша. А чувствата ми? Дали ще стигна до момента, до който си стигнал ти, и ще захвърля всичко?

Дебора гледаше Грейс с нещо подобно на уважение. И въпреки че Грег бе приковал поглед в нея, дъщеря ѝ не пожела да си вземе думите назад.

В момента, в който Грейс реши, че най-сетне е направила нещо както трябва, една сива кола спря до волвото. Грейс беше гледала достатъчно филми, за да разбере, че мъжете, наблюдаващи я от колата, най-вероятно са ченгета.

— О, боже! — прошепна тя. — Мамо?

— От областната прокуратура са, Грег — каза Дебора. Гласът ѝ звучеше достатъчно спокойно, но Грейс знаеше, че майка ѝ е изплашена.

Баща ѝ излезе от волвото и заговори с мъжете. Ужасена, Грейс погледна майка си, която ѝ кимна да мълчи. Грейс едва изчака баща ѝ да се върне в колата.

— Какво *искат!* — извика тя.

— Да говорят с теб. — Той затвори вратата.

— *Не мога да говоря с тях.*

Гласът му звучеше твърдо.

— Казаха, че ще ти зададат рутинни въпроси. Обясних им, че ако искат да разговарят с непълнолетната ми дъщеря, ще трябва да си уредят среща чрез адвоката ни. — Извърна се към Дебора. — Хал координира нещата, нали?

— Да — кимна Дебора.

Сивата кола се отдалечаваше, когато Дилън се върна с напитката, която Грейс не искаше. Баща ѝ взе латето, подаде го на Дебора и направи жест към Дилън да се качи отзад. После ги закара вкъщи.

* * *

Дебора оценяваше колко трудно беше за Грег това завръщане, но повече бе загрижена за Грейс. Веднага щом колата спря, момичето изскочи навън и изчезна в къщата.

Дилън сграбчи Грег за ръката и го задърпа напред.

— Трябва да видиш кийборда ми, тате, и приставката на моя айпод.

Дебора ги последва по стълбите и в хола, но когато влязоха в стаята на Дилън, отиде при Грейс. Момичето седеше до еркерния прозорец и гледаше към улицата.

— Мислиш ли, че ще дойдат тук? — попита тя.

— Детективите ли? Не. Чуха какво каза баща ти.

— Могат ли да ме принудят да говоря?

— Не — отвърна Дебора, като се опитваше да звучи безгрижно. — Просто душат наоколо, за да видят дали няма да изскочи нещо. Сигурно осъзнават, че нямат работа тук. Могат просто да прескочат твоя разпит и да си ходят. — Дали не се самозалъгваше? Надяваше се да не е така. Направи знак на Грейс да се отмести и седна до нея. — Радвам се, че каза на баща си.

— А аз се радвам, че мъжете се появиха, след като му казах. Така ще има възможност да се поохлади.

— На мен не ми се стори ядосан.

Грейс издаде недоверчив звук.

— Беше шокиран. После идваше ред на гнева. — Замълча и се послуша. Дилън свиреше на кийборда си. — Осъзнава ли какво свири?

Дебора се усмихна.

— „Времената се променят“ ли? Знае името на песента и мелодията. Но се съмнявам, че разбира смисъла на текста.

Грейс погледна през прозореца.

— Щеше ми се наистина да е така. Имам предвид, времената да се променят.

Не толкова отдавна Дебора би казала, че това вече се е случило, но днес думите щяха да прозвучат като самозалъгване, затова просто попита:

— Как би искала да се променят?

Дъщеря ѝ не се поколеба:

— Бих искала вдовицата да се откаже от жалбата си. Бих искала приятелите си обратно. Бих искала... — Замълча.

— Моля те — подкани я Дебора. — Каж ми това, което мислиш.

— Ще се разстроиш.

— Повече, отколкото съм? Невъзможно.

Грейс все още се колебаеше.

— Свързано е с татко.

— Искаш го обратно тук и завинаги — каза Дебора. — О, миличка, това няма да се случи. С него сме разведени. Той е женен за друга.

— Не е това. — Тя отново погледна през прозореца. — Бих искала да знам какво си мисли татко за мен.

— Той те обича. Каза ти го в колата.

— Но дали наистина го мисли? — попита момичето с такъв копнеж, че едва не разби сърцето на Дебора.

Тя погали Грейс по косата.

— Смяташ, че не го мисли ли? О, миличка, разбира се, че го мисли. Обича те. *Винаги* те е обичал. И защо бих се разстроила от това?

— Не от това, че той ме обича — рече Грейс с неудобство. — От това, че аз искам да ме обича.

Дебора затаи дъх.

— И си мислеше, че не бих го желала?

— Той те изостави, за да се ожени за друга.

— Това беше нещо, което трябваше да направи, нещо, което би могло да се окаже добро и за мен. Но това няма нищо общо с теб и брат ти. *Искам* да обичаш баща си и искам да знаеш, че и той те обича. Той ти е *баща*, Грейси. Това никога няма да се промени.

— Чувствам се като предателка.

— О, миличка! Съжалявам, ако неволно съм те карала да се чувстваш така. — Грег се оказа прав. Била е толкова наранена, толкова *ядосана*, когато той си тръгна, че подсъзнателно е искала и децата да чувстват същото. Толкова жалко ѝ се струваше!

Тя обви с длани страните на Грейс и наблегна:

— Искам да обичаш баща си.

— Точно сега — каза дъщеря ѝ на пресекулки, — предполагам, не това е проблемът. Сега, когато знае какво съм направила, дали ще продължи да ме обича?

* * *

Малко по-късно Дебора стоеше в кухнята и гледаше как Грег и Дилън целят баскетболния кош. Дилън не уцелваше често, но не заради зрението си, а заради липсата на опит. В града нямаше отбор за деца на неговата възраст и въпреки че Грег му бе показал основните правила във Вермонт, той твърдеше, че не може да тренира сам. Сега, когато баща му беше тук, той отново опитваше. Грег му показа как да се освободи, за да стреля.

Баскетболът може би щеше да се окаже по-подходящ от бейзбола, помисли си Дебора. Топката беше по-голяма, а целта — ясна. Дилън навярно можеше да се справи с това, ако пожелаеше. Налагаше се да го разпита после и да чуе добре какво има да й каже. Нямаше да допусне една и съща грешка два пъти.

Тя приготви каничка кафе — силно, както го харесваше Грег — и отпи от чашата си. Наблюдаваше над ръба на чашата как Грег хвърля топката към детето отново и отново, за да може Дилън да стреля; как улавя отскачащите топки и отново ги подава към момчето. Хващаше топката и ако тя не бе успяла да се удари в таблото, с премерено движение я забиваше в коша. Беше добър. Беше търпелив. Беше настоятелен, но внимателен.

Преди три години нямаше да го направи, осъзна Дебора. Тъжно е, ако един баща трябва да си тръгне, за да стане по-добър баща на детето си. Но ако търпението и разбирането идваха с разстоянието, Дебора можеше само да благодари на случая. Тя и Грейс имаха огромна нужда от това.

Грег влезе откъм гаража и подуши въздуха с одобрение.

— Ммм. Кафе. Дилън, намери си занимание. Искам да поговоря с майка ти насаме.

Дилън се оклюма.

— Каза, че ще гледаш видеофилма ми.

— По-късно.

— Щеше да ми покажеш снимка на *кученцата*.

Грег бръкна в джоба си и извади малка снимка.

— Ооооо! — възкликна Дилън, когато намести снимката, за да я види. — Толкова са мънички и пухкави. Виж, мамо! — извика той.

Дебора се наведе през рамото му.

— Много, много са сладки.

— Искам едно, мамо.

— Не са мои, за да ти дам.

— Може ли да си взема едно, татко?

— Твърде малки са, за да ги отделяме от майка им.

— Но може ли да си взема едно, когато пораснат достатъчно?

Мога да се справя с гледането на кучета.

— Струва ми се, че можеш да се справиш и с баскетбола — намеси се Дебора.

— По-добре е от бейзбола. По-лесно е. Мога да компенсирам.

— Трудна дума — отбеляза баща му.

— Знам какво означава — каза Дилън. — Означава, че мога да се концентрирам върху по-големи форми, докато се доближа достатъчно, за да видя малките. Това е като да се движиш в мъгла. Не можеш да видиш нищо, докато не се доближиш до него. — Той гледаше ту единия, ту другия от родителите си. — Щяхте да ме разберете, ако очите ви бяха като моите. — След тези думи излезе от стаята.

Дебора сипа кафе на Грег. Почувстваха вина след упрека на Дилън, двамата седяха мълчаливо и отпиваха от ароматната напитка.

„Това е като да се движиш в мъгла.“ Дебора беше там, в мъглата. „Не можеш да видиш нищо, докато не се доближиш до него.“

— Онази нощ валеше като из ведро — започна тя. — Не ми се искаше да разкарвам Дилън с колата, затова го оставих тук и отидох да взема Грейс...

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Дебора му разказа всичко до кражбата в магазина, която беше довела нещата до критична точка. Не го остави да я прекъсне, защото имаше нужда да изрече всяка една дума.

— Смятах, че постъпвам правилно — заключи тя пораженчески.
— Мислех, че предпазвам Грейс. Не осъзнавах какво ще ни струва лъжата. Тя се задушаваше от вина, а аз не ѝ помогнах. Връзката ни бе почти унищожена.

В тишината, която последва, той продължи да се взира в нея. Тя не отмести поглед, не помръдна, не започна да нервничи и не предложи още кафе.

Най-накрая той въздъхна и се облегна.

— Забъркала си голяма каша — потвърди тихо. — Защо не ми каза по-рано? Можеше да не стане толкова зле.

— Исках да се справя с това сама.

— Не е ли било винаги така?

— Не, Грег — настоя тя. — Невинаги. Докато бяхме женени, това беше полезно. Когато си тръгна обаче, нещата се промениха. Бях наранена. Чувствах, че съм се провалила. Имах нужда да покажа на теб, на себе си, на децата, на Лийланд, че мога да се справя и сама.

— Пропусна баща си в списъка. На него не искаше ли да го покажеш?

— Определено. Той винаги е имал твърде високи очаквания. Но те могат да бъдат опасно нещо. Грейс усеща същия натиск като мен. Ненавижда това. Как можах да забравя какво е усещането?

— Искаме децата ни да се справят добре — каза Грег. — Очакванията са мощно мотивиращо оръжие.

Но Дебора бе мислила и за това.

— Има разлика между очакване и надежда. Надяваме се децата ни да постигнат определени неща, като осъзнаваме, че това, което желаем, може да се случи или да не се случи. Очакванията предполагат изисквания. Децата или ги изпълняват, или...

— Или какво? — попита Грег.

— Или загубват обичта ти, което е и причината Грейс да е толкова разстроена. Тя има нужда да знае, че още я обичаме. Разводът я нарани много. Почувства се отхвърлена. — Когато той се намери да възрази, Дебора вдигна ръка. — Знам. Не ти е дала шанс да ѝ обясниш, но се опитай да разбереш. Нейният начин да се предпази от болката е, като изгради стена около себе си. Изолира се и от приятелите си.

Той въздъхна.

— Каж ми повече за пиенето. Две бири ли беше?

— Така казва тя.

— Пила ли е преди в компанията на приятели?

— На купони. Никога не се е напивала.

— Сигурна ли си в това?

— Не — призна си Дебора. — Когато остава да спи при приятелки, не я виждам до следващата сутрин. Прибира се уморена, но това е всичко.

— Питаш ли я?

— Дали е пила? Не. Само предполагам.

— А може би трябва.

Тя поклати глава.

— Знам накъде биеш, Грег. Мислиш, че трябва да я накажем заради пиенето, но тя вече страда достатъчно.

— Тя иска да бъде наказана. Може би това я е подтикнало към кражбата в магазина.

— Исква да се признае за виновна.

— Публично?

Дебора се облегна назад.

— Не знам. Това е дилемата. Точно затова ми е нужна помощта ти. Как да постъпим?

* * *

Грейс седеше на пода до леглото, прегърнала коленете си, когато чу тихо почукване на вратата. Не каза нищо. Вратата се отвори и баща ѝ влезе.

Не можеше да му каже да не влиза — по-точно *не искаше*. Беше негов ред да говори.

Опряла брадичка на коленете си, тя мълчаливо изчакаше, докато прекоси стаята. Изненада се, когато се отпусна до нея на пода.

— Оплесках нещата — каза той.

— Това е моя реплика — промърмори тя.

— Оплесках нещата преди теб. Трябваше да поговорим много по-рано за развода. Това, че си тръгнах, нямаше нищо общо с теб и Дилън.

— Само с мама — горчиво каза Грейс.

— Само с мен — поправи я той. — Права си, наистина постъпих егоистично. Винаги съм бил егоист. Това не е хубаво.

Тя сви рамене.

— Получи каквото искаше.

— За сметка на други хора. Това не е добре.

Дъщеря му вдигна глава и го погледна.

— Тогава защо го направи?

— Не виждах вредата, която щях да причиня.

— Сега да не би да я виждаш? — попита тя със съмнение.

— Терапевтът ми го каза ясно.

Грейс остана изненадана.

— Ходиш при терапевт?

— Ребека ме накара. Каза, че ще проваля и втория си брак, ако не разреши проблемите си. Трябваше да разбере защо не мога да мисля за другите. Защо не мога да направя нещо, което някой друг иска, ако аз самият не го искам. — Улови ръката ѝ. — Проблемът е, че дори когато знаеш какво не е наред, се нуждаеш от известно време, за да го коригираш. Знаех, че трябва да поговоря с теб, и въпреки това не го направих. Мога да се оправдая с това, че те мислех за прекалено малка, за да ме разбереш. Но щом можеш да пиеш с приятели, значи си достатъчно пораснала.

Грейс издърпа ръката си.

— Хей — каза той с усмивка, — това беше шега.

Тя стисна ръка между коленете си.

— Ти никога не се шегуващ.

— Коего обяснява защо не ме бива в това — рече баща ѝ. Помълча около минута, после добави: — Не бях сигурен дали можеш

да приемеш това, което исках да ти кажа. — Направи пауза. — Как мислиш? Щеше ли да разбереш?

— Не знам. Но бащата си ти. Трябваше да опиташ и да продължаваш да опитваш.

— Ами сега опитвам. Наистина те обичам, Грейс.

— Не ме ли мразиш за това, което направих? — остро попита тя.

— Не те мразя. Само частта с пиенето. И може би кражбата в магазина.

— Ами състезанието, на което се провалих, и тестът по френски, който оплесках, и есето по английски, което господин Джоунс ме накара да напиша повторно?

— Какво есе по английски? — строго попита той, после внезапно се усмихна и повдигна вежда. — Това по-добре ли беше?

— Не е смешно — извика Грейс, но опитът се бе оказал сполучлив.

— Не те мразя заради тези неща, Грейси — каза баща ѝ. — Чувствам се зле, защото не биваше да се случват, но майка ти и аз имаме не по-малка вина от теб. А що се отнася до катастрофата, майка ти каза, че си карала перфектно.

— Изпих две бири.

— И си сгрешила, като си застанала зад волана. Но това е друга история. Сега трябва да решим какво ще правим.

— Какъв избор имаме? — нервно попита Грейс.

— Опитвам се да го осмисля.

Звучеше искрено. Но момичето го чакаше да довърши.

— Не изглеждаш ядосан.

Той я погледна изненадано.

— Мислех, че сме се разбрали за това.

Тя поклати глава и го загледа с очакване. В отговор баща ѝ просто я привлече в обятията си. Грейс не беше експерт, но интуицията ѝ подсказваше, че тази прегръдка е истинска, особено след като се разплака, а той я прегърна още по-силно. При това цял час.

Е, може би не беше цял час, а само четвърт, но предишният ѝ татко не би издържал и пет минути.

* * *

Дебора също се чувстваше по-добре. Поделянето на отговорността ѝ донесе облекчение. Когато Грег предложи да заведе двете деца във Вермонт за уикенда, тя не възрази.

В осем часа вече бяха тръгнали. До девет часа Дебора преглежда пациенти. До обяд попълва документацията. Около един тръгна към къщата, за да види баща си. Той беше в задния двор и чистеше с греблото лехите с хортензии на Рут.

Махна по посока на изсъхналите стъбла, които едва зеленееха в средата.

— Трудно ми е да повярвам, че от тях ще излезе нещо — каза ѝ вместо поздрав. Носеше вехти панталони в цвят каки и още по-стара фланелена риза с навити ръкави. — Нещо интересно да е покълнало при теб тази сутрин?

Дебора се усмихна.

— Два случая на стрептококи, един бронхит, два годишни прегледа и толкова случаи с алергични оплаквания, че по-добре да не знаеш. Как си?

— Как ти изглеждам?

— Жизнен — реши тя. Очите му бяха чисти, тенът — здрав. Изглеждаше с десет години по-млад от истинската си възраст.

Той започна да чисти отново с греблото.

— Как е Грейс?

— По-малко притеснена — отвърна тя. — Благодаря ти, татко. Каквото и да си ѝ казал снощи, помогна.

Майкъл загреба купчина сухи листа до края на цветната леха.

— Притесняваше се от предстоящата среща с Грег.

— Това далеч не беше всичко. — Дебора се питаше какво точно знае баща ѝ. Тя не беше разпитвала Грейс. Вчера бе загрижена повече за крайния резултат, отколкото за самия процес. Днес процесът вече имаше значение.

Той я стрелна с поглед, но продължи да работи.

— Не, не беше всичко. Доста тежък товар е носила. Предполагам, че е казала всичко на Грег?

— Съвсем ясно — кимна Дебора. — А онова, което тя не каза, му го казах аз. Време беше.

— Крайно време беше — поправи я Майкъл с типичния за доктор Бар тон, после се усети и омекна. — За момиче на нейната

възраст е трудно. Вече не е дете, но не е и жена.

— И за *мен* е трудно. Грешката беше моя.

— О, Дебора — сгълча я той, — всички правим грешки. — После направи пауза. — Искаш ли да говоря с Джон?

Тя се усмихна тъжно и поклати глава.

— Вдовицата и бездруго вече обвинява полицията, че има специално отношение към нас. По-добре сами да се справим с Джон. Още не съм сигурна как ще свърши това, но поне Грейс се възстановява.

Майкъл се наведе да събере листата. Наблизо лежеше торба за отпадъци. Дебора я разтвори и се приближи до него.

— Ако това има някакво значение — каза той, докато тъпчеше листата в торбата, — аз вероятно щях да сторя същото, което ти си направила. Не знам дали щях да я оставя да се отърве безнаказано за бирата, но в това отношение не съм най-добрият пример. Тя ми зададе няколко доста интересни въпроса относно пиенето, между другото по-интересни от онези, които ти ми зададе. Защо чака толкова дълго, за да подхванеш тази тема? — попита я по грубоват, извиняващ я начин, който не изискваше отговор. Когато отново улови греблото и подхванана лехата, Дебора усети странно спокойствие. Тя затвори очи и пое дълбоко въздух.

— Ароматът от детството ми.

— Майка ти обичаше пролетта. Обичаше и тези хортензии.

— Адиналдо може да свърши тази работа.

Но баща ѝ не спря.

— Правя го заради Рут — каза той. — И заради самия мен.

— Искаш ли да си починеш и да обядваш?

— Неее. Чувствам се добре. Не трябва ли да се прибиращ у дома?

— Всъщност Грег взе децата във Върмонт.

— Грейс доброволно ли тръгна?

— Да — усмихна се тя. — Аз обаче съм гладна. Ще хапна нещо при Джил.

— Кифла с глазура за обяд?

— Опитай кроасан с печено пуешко, маруля, домати, майонеза и дебел резен сирене чедър.

— *Къде?*

— При Джил.

— Тя откога сервира обяд?

— Откакто започнаха да сервират обяд в „Дънкин Донътс“. — Дебора погледна часовника си. — Искам също зелена салата с майонезен сос, така че тръгвам, защото свършва доста бързо.

Той изсумтя пренебрежително.

— Рецептата на майка ти беше най-добрата.

— Затова и свършва толкова бързо — натърти тя и тръгна.

Минути по-късно чакаше на опашка в пекарницата. Поръча сандвичи за себе си и Джил и зае последната свободна маса.

Сестра ѝ донесе сандвичите и се отпусна върху един стол.

— Вече бера душа — каза тя, леко сърдита. — Не можа ли да ми се обадиш и да ми кажеш как е минало?

Дебора грабна един от сандвичите.

— Не можех, докато не приключим разговора, после стана много късно, а тази сутрин преглеждах пациенти.

— Грег още ли е тук?

— Не. Отведе децата във фермата.

— И Грейс ли?

Устата на Дебора беше пълна и тя само кимна.

Пренебрегвайки своя обяд, Джил се облегна назад.

— Къде спа Грег снощи?

— У дома, в нашето легло.

— При теб ли? — предпазливо попита Джил.

— Задаваш същите гадни въпроси като него — каза Дебора, но не беше ядосана. Нямаше какво да крие, нямаше за какво да чувства вина. — Не че е твоя работа, но той спа на спалнята, а аз спах в собственото си легло. Не сме прекарвали любовна нощ. Той е женен за друга.

Джил продължи да любопитства:

— И как се чувстваше?

— Добре.

— Не се ли изкуши да изтичаш на пръсти по коридора при него посред нощ?

— Съвсем не. — Тя отхапа от сандвича.

Сестра ѝ хвана вилицата и започна да рови в салатата.

— Не беше ли неловко?

Дебора спря да дъвче.

— Всъщност малко, но само докато му кажа, че съм се преместила в стаята до децата. Не знам какво си е помислил. Знаел е, че може да се наложи да преспи у нас. Беше си донесъл чисти дрехи...

Тя млъкна, защото усети, че Джил вече не я слуша. Гледаше през прозореца. Дебора се обърна и видя Майкъл, облечен в същите панталони с цвят как и карираната риза. Без да се колебае, сякаш всеки ден идваше тук, той влезе, огледа се и се запъти към тях.

— Като говорим за странни работи... — промълви Джил.

Загледана в баща си, Дебора остана безмълвна.

— Здравейте, доктор Бар — поздрави го един тийнейджър, който обядваше с баща си.

Майкъл постави ръка на рамото на момчето, докато минаваше покрай него.

— Здравей, Джейсън — отвърна, но продължи напред. Скоро стигна до тяхната маса и погледна първо единия, а после и другия сандвич. Посочи този на Джил. — Какво има в тоя?

Тя прочисти гърло, за да скрие издайническото потрепване на гласа, единствения признак на бурята от емоции, която бушуваше у нея.

— Бяло пилешко месо, маруля, домат и дижонска горчица върху домашно изпечен пълнозърнест хляб. Препечен.

— Ще взема един такъв — каза Майкъл. — И зелева салата с майонезен сос. — Направи пауза и несигурно попита: — Къде да поръчам?

За миг Дебора се изплаши, че Джил просто ще му посочи опашката, пред която пишеше: „Поръчайте тук“. Но сестра ѝ се съвзе. Тя вдигна ръка към тезгяха и извика силно:

— *Пийт!*

След секунди специалистът по сандвичите се появи.

— Баща ми иска от моя специалитет. Би ли го донесъл, когато е готов?

— Разбира се, Джил. Нека ви дам стол, доктор Бар.

— Може да седне на моя — каза Дебора, подавайки чинията си. — Би ли ми го увил?

— Не си тръгвай — нареди ѝ бързо Джил. Изглеждаше ужасно притеснена.

Не беше единствената. Дебора усети напрежението в ръката на баща си, докато го насочваше към стола. Но те имаха нужда да останат сами за известно време.

Освен това не можеше да хапне и зальк повече. Гърлото ѝ се бе свиело от вълнение.

* * *

Какво да прави? За първи път от години Дебора нямаше деца, пациенти или планове. Странно неспокойна, тя се качи в колата и се насочи към града. Не искаше да се прибира у дома. Къщата беше празна. Можеше да отиде до любимия бутик на Грейс, който се намиреше в съседния град, и да ѝ купи нещо специално за лятото. Можеше да отиде до музикалния магазин, в който Дилън си бе харесал тонколona за кийборда. Можеше да отиде до търговския център и просто да се разходи.

Но никоя от тези възможности не ѝ се струваше достатъчно привлекателна.

Мислейки си за Дилън, тя караше безцелно по оградени от дървета пътища, пресичайки един град, после друг. Горите оредяха, трафикът се засили. Когато стигна магистралата, тя се качи на нея и се насочи към града. Дебора слезе от магистралата малко преди Бостън, пресече реката и влезе в Кеймбридж.

Можеше да се престори, че отива да пазарува в старото студентско свърталище, но то отдавна не съществуваше. Можеше да се престори, че отива в козметичен център да ѝ направят масаж на лицето, но тя не беше човек, който посещава такива центрове. Можеше да се престори, че просто иска да се разходи покрай брега на реката в един красив и ведър майски ден. Само че денят не беше ведър. Беше влажен и навъсен и изглеждаше, че всеки момент ще завали, което бе достатъчна причина да обърне назад и да подкара към дома.

Тя мина покрай Харвард Скуеър, спусна се по Братъл Стрийт и свърна в една тясна уличка, оградена от стари клонести дървета, с наредени отстрани паркирани коли.

Дебора спря. Мислено прехвърли причините, поради които не би трябвало да прави това. Достатъчно бе да си спомни висящото дело.

Освен това Том можеше да има гости в момента. Можеше да е излязъл от къщи и в такъв случай тя щеше да си тръгне, без никой да разбере.

Стигнала до заключението, че е по-умно да се върне у дома, тя понечи да включи двигателя. Но мисълта за начина, по който Том държа ръката ѝ миналия четвъртък, я спря. Имаше нещо странно успокояващо и привлекателно в това.

Баща ѝ би я посъветвал да се връща. Хал щеше да каже същото. Грейс би се ужасила, а Джил щеше да се усмихне дяволито и да я насърчи — и може би щеше да е права. Дебора бе играла по правилата през целия си живот и до какво я беше довело това? Седеше сама в колата си в една странична уличка на Кеймбридж и се боеше да отвори вратата.

Подтиквана от непознат за нея бунтарски дух, тя излезе, прекоси тротоара и се изкачи по трите стъпала до вратата с номер 42. Къщата беше тухлена, висока, но тясна като повечето къщи на тази улица. Черната врата имаше лъскаво месингово чукало и звънец.

Тя натисна звънеца и в същия момент усети как бунтарството ѝ се топи, но вече бе късно и нямаше връщане назад.

— Да? — разнесе се глас отгоре. Наложил се да слезе едно стъпало надолу, за да го види. Той се вижда в нея около минута, после изчезна и Дебора почувства безпокойство. Можеше да е с жена, в компанията на вдовицата или дори с детективите на областния прокурор.

Помисли си, че е трябвало да го предупреди. Но Дебора не знаеше, че ще дойде.

Том отвори вратата. Беше облечен в стари джинси и фланелка. Косата му бе разрошена. Не се беше избръснал. Гледаше я толкова стреснато, колкото се чувстваше и тя.

Топката беше в нейното поле. Заимствайки фраза от Джил, тя се усмихна с престорена веселост.

— Просто си карах, когато видях вратата ти и реших да ти кажа здрасти.

Ъгълчетата на устата му потрепнаха. Дебора добави, вече по-сериозно:

— В неудобен момент ли идвам?

Погледът му задържа нейния.

— Не. Искаш ли да влезеш?

Тя кимна и пристъпи в малкото антре. Вдясно имаше хол, вляво — коридор, който може би водеше към задната част, право пред нея имаше стълба, която се извиваше нагоре.

— Изобщо не ми се струва разхвърляно — отбеляза тя.

Той се беше нарекъл мъряч, но въпреки това един велосипед с десет скорости висеше, прилежно закачен на куки в коридора.

Том издаде звук, който издаваше, че се забавлява.

— Не си видяла кухнята.

— Е, холът изглежда добре.

— Не го използвам често. Затова е подреден.

— На покрива ли беше току-що?

— Него го използвам. Доста при това.

— Какво има горе?

Той я покани с жест и я поведе нагоре по стълбите. От площадката на втория етаж тя видя три врати, една от които беше отворена към спалнята му и разкриваше бъркотия от чаршафи, завивки и дрехи. Третият етаж беше с по-високи тавани и напълно отворен, с открити носещи колони. Стените бяха бели и помещението изглеждаше още по-светло заради двата двойни тавански прозореца. Тя видя бюро с компютър, едно без компютър и маса в центъра на стаята. Навсякъде бяха разпилени листове хартия.

Таванското стълбище представляваше самостоятелна дървена спираловидна структура. Този път тя тръгна първа, привлечена от отворената врата. Покривът приличаше на малък вътрешен двор, снабден с маса и столове, шезлонги и скара. Наоколо растяха храсти в саксии, короните на уличните дървета хвърляха сянка. Ограда от кедрово дърво, посивяло от времето, беше издигната откъм северната страна, за да осигурява заслон и уединение, както отгатна тя, а останалата част бе отворена към морето от зеленина, отделена само от висока до кръста тухлена стена.

Скарата беше разтворена и наблизо имаше поднос, пълен с използвани готварски съдове, чаши и чинии. Масата и тук беше обсипана с листове хартия. Тя се зачуди дали не беше прекъснала работата му и се обърна да го попита, но думите така и не излязоха от устата ѝ. Гледаше я с такъв копнеж, че Дебора онемя.

Навярно затова бе дошла. Отказваше да мисли за чувствата си към Том от срещата им в парка. Но знаеше, че я привлича.

Собствените ѝ очи трябва да бяха издали това, защото той каза:

— Не е много разумно, нали?

Тя поклати глава.

— Макар че започвам да се чудя. Колкото и да се държим отговорно, винаги може да се случи нещо лошо, което не сме планирали и не можем да контролираме.

— Като смъртта на брат ми.

— Като проблемите с дъщеря ми, баща ми и бившия ми съпруг.

— А синът ти?

— Той също. Макар че това, което му се случва, се дължи на физиологично състояние и не зависи от него.

Том погледна към хартията по масата, после обратно към Дебора.

— Мислиш ли, че състоянието на брат ми е било обусловено от физиологични причини? Дали не е бил роден с химически дисбаланс?

Нямаше как да го разбере, но Том се нуждаеше от причина за поведението на Кал, а химическият дисбаланс беше основателна причина.

— Възможно е.

Той помисли върху това, после отиде до масата и изрови малък плик измежду хартиите. Върна се и ѝ го подаде. Вътре имаше три снимки от детството му, направени в различни години. Момченцата бяха хубави, на първите две снимки бяха двамата, а на третата — с родителите им. Очевидно беше, че Кал се крие от обектива — гледаше настрана, навеждаше се, извъръщаше се в друга посока. Тя посочи към една от снимките.

— На колко години е тук?

— На три — отговори Том, мислейки си за същото като нея. — Не помня да се е държал по друг начин. Сякаш бе лишен от способността да общува. Често съм се чудил дали не страда от някаква форма на аутизъм, но после винаги откривах неща, които не пасваха на подобен профил. Беше страхотен ученик и страхотен учител. Но у дома — в личния му живот — нещо липсваше. Селина се кълне, че не е бил в депресия, но как би могла да знае, ако той е таил всичко в себе си?

— Не сте ли намерили писмо?

— Не. Платил е всички сметки, дори някои по-рано. Дали това не е знак, че се е подготвял за смъртта? — Той си отговори със свиване на

рамене. — Още получавам неща от пощенските му кутии. — Погледна я. — Говорих с областния прокурор.

— Така ли?

— Казах му, че не съм съгласен със Селина. Той не отстъпи. Но поне знае, че има и друга гледна точка.

Дебора почувства благодарност, че той е говорил с областния прокурор преди нейното посещение. Това го правеше по-значимо. Тук и сега те се чувстваха като приятели.

Усети непреодолим порив да му разкаже всичко за Грейс и катастрофата, за Грейс и Грег, за това, което мислеше, че трябва да се направи. Искаше мнението му, може би и съвета му.

Но нямаше да е разумно, както и да се поддаде на чувствения си порив. Все още имаше твърде много неща, които трябваше да приключат, и в това бяха съперници.

Той сякаш прочете мислите ѝ, включително и съжалението, и попита:

— Гладна ли си? Искаш ли да се разходим по площада?

* * *

Дебора почти не консумираше червено месо, но бургерът, който изяде в „Мистър Бартли“, беше най-хубавото нещо, което беше вкусвала от дни насам.

— Това е нездравословно — каза тя, попивайки капка кетчуп с последния зальк от хлебчето си.

— Една от хубавите страни на живота тук.

— Отдавна ли живееш в Кеймбридж?

— От десет години. — Той се облегна назад. — Селина твърди, че Кал се е преместил тук, за да е по-близо до мен. Щеше да е хубаво, ако ми го беше казал.

— Може просто да е искал да знае, че си наблизо.

— Възможно е. Както и да е, първите няколко години живях на квартира, но мястото толкова много ми хареса, че не се поколебах да си купя своя къща. Ако си ходила на училище тук, значи знаеш какво имам предвид.

Тя знаеше.

— Но приятелите ми вече ги няма. — Усмихна му се. — Твоите са си тук. — Беше поздравил доста хора, докато се разхождаха из площада.

Том сви рамене.

— Всяка сутрин ходя в „Старбъкс“ да пия кафе. Минавам през павилионите за вестници няколко пъти в седмицата. Храня се в местните ресторанти. Въпреки че студентите идват и си отиват, има познати лица, които остават. С времето опознаваш хората. Освен това членувам в клуба по велосипедизъм. В Кеймбридж има много велосипедисти. Често се срещаме през уикенда.

— Водиш приятен живот.

Той се усмихна тъжно.

— Ако може да се нарече така.

— Какво искаш да кажеш?

— Нямам семейство.

Дебора знаеше, че не говори за родителите си или за брат си. Спомни си, че си бе задавала въпроса защо няма свое семейство. Тогава не можеше да го попита. Но сега бяха приятели.

— Страхуваш се да имаш съпруга и деца след това, което си преживял?

— Не. Просто не ми се е удал случай. — Погледна я тревожно. — Може би си права. Може би има нещо и от миналото. Нервност. Страх, че ще се проваля.

— Ти не си като родителите си.

— Как мога да съм сигурен в това?

Дебора не отговори. Когато паузата се проточи, той погледна към нея и предложи:

— Да се поразходим.

Отидоха до реката. Небето беше притъмняло още повече. В далечината се чу глух тътен на гръмотевица. Ако беше сама, Дебора щеше да потърси подслон. Но Том мълчеше. Вървяха бавно и от време на време се спираха да погледат лодките, които се носеха по водата.

Накрая тя спря и го погледна.

— Не познавам родителите ти, Том. Не познавах и брат ти. Но ти можеш да общуваш. Това не те ли прави различен от тях?

— Може би. Въпреки това, рискът е голям.

— Не толкова голям, ако наистина го искаш. — Тя усети една дъждовна капка. — Не знам какво бих правила без децата си. Нямам предвид това, че просто ми запълват времето. Те ме карат да се чувствам пълноценна. Разбира се, не всеки се нуждае от такъв вид пълноценност. — Усети още една капка. — Може би ти нямаш такава необходимост.

— Кой знае? Дали не мисля за това, само защото Кал го няма?

— Преди мислил ли си за това?

— Не и по този начин. — Той протегна ръка. — Дъжд.

Бяха се отдалечили. Дебора се почувства несигурна.

— По-добре да се връщаме.

— Точно сега, когато разговорът стана интересен? —
снизходително се усмихна той.

Така беше, реши тя и тръгна. Внезапно се разгневи.

— Мразя дъжда. Защо разваля всичко?

Той вървеше до нея.

— Какво например?

— Цапа колите... новите обувки... Разваля прическата.

— Това е лек дъждец.

— И въпреки това си мокър.

Усмивката му се изпълни с любопитство.

— Толкова лошо ли е това?

— Спомените ми са лоши.

— Значи ти трябва нови — каза той. Внезапно хвана ръката ѝ и я принуди да спре.

— Мисля... че трябва... да продължим — промълви Дебора с усилие.

Том само поклати глава, изпълнен със самодоволство. Дъждът се усили.

— Том — запротестира тя и се опита да изтръгне ръката си.

— Това е само дъжд.

— Но аз *не обичам дъжда* — каза Дебора със смях и се освободи.

Той я улови отново, но този път я стисна здраво в прегръдката си, застанал зад гърба ѝ.

— Ммм, не, не го обичаш.

— Подгизвам — предупреди го. Косата ѝ увисна, пуловерът ѝ стана на петна.

— И как се чувстваш?

— *Мокра*. — Опита да се измъкне от ръцете му, но те не поддадоха.

— Помисли — увещаваеше я той със същия търпелив глас. — Студено ли ти е?

Сега вече и лицето ѝ беше мокро.

— Не. Не ми е студено. Просто съм мокра.

— Боли ли, когато дъждовните капки падат върху теб?

Не повече, отколкото когато вземаш душ, осъзна тя. Всъщност дори по-малко. Прав беше, дъждът беше лек.

— За какво си мислиш? — попита я той.

За майка ми — искаше да каже тя, — *за брат ти*. И в двата случая бе по-безопасно да мисли за това, отколкото за Том.

— Косата ми — проплака тя. — И суха е достатъчно рошава. А когато е мокра, е *неконтролируема*.

— Вдигни лице нагоре — нареди ѝ меко той.

Послуша го и затвори очи, когато дъждът затупа по клепачите ѝ.

— Сега дишай бавно и дълбоко. Просто го почувствай, Дебора.

Отново го послуша. Дишаше бавно и дълбоко, бавно и дълбоко, усещаше се напълно мокра, но вече нямаше нищо против. Дори когато ръцете му отслабиха хватката си, тя остана с лице, обърнато към небето.

Дебора сведе глава и едва сега осъзна, че Том е отстъпил назад. Тя се огледа. Той стоеше на крачка от нея, също толкова подгизнал. Тъмната коса се спускаше по челото му, ризата беше залепнала към кожата му. И въпреки това излъчваше някаква власт.

— Как се чувстваш? — попита я той.

Мокра беше една от думите, но това го казваше гордостта ѝ. *Свободна* беше другата дума. Тя обаче избра третата, която изникна изненадващо и за самата нея.

— *Пречистена*.

Беше и най-абсурдната, но това не ѝ попречи да си я припомня отново и отново, докато караше обратно към дома малко по-късно в същия този кротък и благ дъжд. Не знаеше как би могла да се чувства пречистена сега, когато имаше още една тайна за пазене. Грейс щеше

да откачи, ако видеше Том с Дебора, независимо какви бяха отношенията им. Да не говорим за това, че неговата снаха искаше да я съди.

Неподходящ момент ли? Моментът беше *ужасно* неподходящ.

И все пак Дебора се чувстваше пречистена, а това бе най-важното. Дъждът не объркваше нещата. Хората сами го правеха.

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Грег сам върна децата в Лийланд в неделя следобед, за което Дебора му беше безкрайно благодарна. Като се имаше предвид какво трябваше да се направи, присъствието на Грег щеше да улесни нещата.

Първо се срещнаха с Хал. Грег го организира и Дебора му беше благодарна и за това. Да признаеш, че си излъгал, не беше лесно, но ставаше още по-трудно, когато излъганият е приятел.

Веднага щом се настаниха в хола, Грег разкри истината за катастрофата. Дори да беше разочарован от Дебора, Хал не го показа. Почти не поглеждаше към нея и Грейс. Дебора знаеше, че присъствието на бившия ѝ съпруг променя нещата.

— И така — завърши Грег, — как да процедираме? Ясно е, че трябва да говорим с Джон. Какви са възможните последствия за Дебора и Грейс?

Хал изглеждаше загрижен.

— Дебора е дала грешни показания. Могат да повдигнат обвинение срещу нея за това.

— И какво е наказанието? — попита Грег.

— Ако има досие, може да отиде в затвора.

— *Мамо!* — изплака Грейс.

Дебора хвана ръката ѝ.

— Нямам досие, Грейс. Моля те, Хал!

Той се умиловичи.

— В такъв случай най-вероятна е условната присъда. Може би и глоба.

Това устройваше Дебора.

— Кой решава какво ще се случи? — попита тя.

— Местната полиция има юрисдикция относно лъжливите показания, но не и за гражданските дела.

Дебора се сети за Том, но Грег я спаси с един нетърпелив въпрос към Хал:

— Искам да знам какво ще се случи сега. Ако отидем при Джон, например утре сутрин, какви ще са последствията за Грейс? Ще ѝ бъдат ли повдигнати обвинения за бягство от местопроизшествието?

— Възможно е. В този случай отново имаме дребно престъпление. Най-вероятно ще ѝ дадат условна присъда.

— Какво означава условна присъда? — попита Грейс нервно.

Тонът на Хал омекна, а и Дебора никога не се беше съмнявала в привързаността му към нейните деца.

— Общо взето означава, че ще продължаваш да си живееш както обикновено, докато не нарушиш отново закона. А в такъв случай те очакват доста големи неприятности.

— Тя не е направила нищо лошо — вметна Дебора. — Аз го направих. Аз я изпратих у дома. Тя искаше да остане.

— Това ще бъде взето под внимание — отговори Хал. — Нарушила ли е някакви изисквания за разрешителното?

— Не.

— Бях пила — напомни ѝ Грейс.

— Това е другият проблем — каза Хал. — Не мисля, че трябва да го споменава на Джон.

Грейс се втренчи в него.

— Но аз бях *пила*.

— Може да се наложи да му кажем — тихо се намеси Дебора. — Грейс има нужда да си признае.

Хал не обичаше да му се противоречи.

— Добре, но вярвай ми, основната му грижа са другите неща. Познавам Джон...

— Това, че го познаваш, не оправдава специалното отношение — сръза го Дебора. — Нали затова е гражданското дело?

Хал направи физиономия.

— За бога, Дебора, да не искаш да те накаже, само *защото* те харесва? — Той се обърна към Грег: — Що се отнася до Грейс, ако няма нередности с разрешителното или граждански нарушения — като превишена скорост, няма да ѝ наложат санкции. Ще може да шофира и да вземе шофьорска книжка. Опасността идва от гражданското дело. Ако сега отидете при Джон и му разкриете цялата истина, той ще трябва да уведоми областния прокурор. Това ще усложни нещата.

— Ще се даде ли гласност на процеса? — попита Грег.

— Зависи от областния прокурор. Всъщност зависи от реакцията на семейството на жертвата. Грейс е непълнолетна, така че името ѝ няма да бъде споменавано в пресата, но това на Дебора ще бъде. — Той вдигна ръка. — Всичко това са само предположения. Но трябва да разберете, че ще има сериозни последствия, ако кажете всичко на Джон.

Дебора си мислеше, че може би нямат избор, когато чу звънеца на входната врата. Изненадана, стана от мястото си и се упъти към входа.

На вратата стоеше Карън. Изглеждаше ужасно разстроена.

— Тук ли е съпругът ми?

— Да. — Дебора я дръпна вътре. — Какво има?

— Каза, че ще идва, но напоследък това, което казва, няма нищо общо с това, което прави. — Тя трепереше. — Преди няколко минути имах изненадващо посещение от някоя си Ардън Маркс. Искаше да върне някои вещи на мъжа ми. Чифт копчета за ръкавели с монограм. Гравираната писалка „Монблан“, която му подарих миналата година. — Жената повиши тон. — Ардън Маркс твърдеше, че той ѝ ги е дал. Искала да му ги върне, защото, изглежда, я е зарязал заради някоя си Амелия, друг съдружник във фирмата му. Което означава — вече почти викаше, — че всички във фирмата му знаят, че съпругът ми изневерява.

— Карън — прекъсна я Хал от вратата на хола, — не си на себе си.

Тя се извърна към него.

— Тоест, не съм онази наивница, която отрича всичко? — Направи гневен жест. — Как бих могла да го отрека, когато ми го хвърлиха право в лицето? Как можа, Хал? — извика тя. — Ти просто нямаш равен, когато критикуваш клиенти, които мамят жените си. Да не би да са ти преподали някой урок? Или се случи естествено?

— Ардън Маркс си има причини — каза Хал, все още спокоен. — Току-що я уволниха.

— Според нея сама е напуснала — възрази Карън. — И ето нещо, което бихме могли да проверим: каза, че току-що е започнала работа при „Екърт Сийманс“ — фирма, по-престижна от твоята, така че, ако мислиш да твърдиш, че е била уволнена, защото се е справяла зле със задълженията си, никой няма да ти повярва. Каза също, че

Амелия Ормант е оплескала някакъв случай и е получила огромен бонус за „усилието“. А какво ще кажеш за копчетата за ръкавели и писалката, които определено са твои? Би могла да вземе писалката от бюрото ти, но копчетата? — Тя дишаше тежко. — За бога, ами Амелия Ормант? Та тя е *омъжена!*

— Разведена е — поправи я Хал.

— Това не прави нещата *по-добри*. Хал, *ти* имаш съпруга. Имаш и дъщеря, която сама вижда, че се прибираш късно, след като току-що си взел душ или си „мокър от дъжда“. Дъщеря ни е на седемнайсет. Не е дете. И за минута не е повярвала, че си играл скуош, въпреки че продължавам да те защитавам, когато ме пита.

Хал изглеждаше неспокоен.

— Тук не е мястото за това, Карън.

— Аз мисля, че е — отсече тя. — Ако не го кажа сега, когато съм ядосана, може да загубя кураж. Защото и двамата знаем, че част от мен те обича достатъчно, за да продължи да отрича истината, вместо да рискува да провали брака ни. А Дебора и Грег ни познават от доста време.

Хал погледна първо към Грег, после към Дебора и махна с ръка пренебрежително по посока на жена си.

— *Точно* затова съм тук — каза Карън. — Знаех, че ще се опиташ да ме изкараш параноичка. Но Дебора и Грег ме познават. Знаят, че съм права. Преди три години — *три* години, Хал — ми се обадиха от кредитната компания и поискаха да потвърдя някои разходи. Когато те попитах за сметките от „Четириите сезона“ в центъра на града, ти каза, че били за обяда на голяма група, всичките осемстотин и петдесет долара, и аз ти повярвах. Но датите на сметките от хотела съвпадаха с дните, в които би трябвало да си в Роуд Айланд или Ню Хампшър. Ардън твърди, че е била с теб само година, и ако сте скъсали преди три месеца, както каза тя, това означава, че преди това си бил с друга.

— Мисля, че трябва да си отидем у дома — рече Хал и отвори вратата.

Карън го последва, но само до прага.

— Когато се разболях ли започна? — каза тя с ръка, притисната към гърдите. — Сигурно си се отвърщавал от мен след операцията.

— Тръгвам си — процеди той. — Без значение дали идваш с мен или не. — Хвърли поглед назад към Дебора и Грег. — Получихте си

безплатния съвет. Ако има гражданско дело, ще ви препоръчам някой, който да ви представлява. — Без да погледне съпругата си, zakрачи по алеята.

Карън се взираше след него.

Дебора изчака, за да ѝ даде възможност да го последва, но Карън не направи нито крачка. Хал се качи в колата и потегли. Едва тогава Дебора сложи ръка на рамото на приятелката си.

Внезапно всичкият гняв и кураж на Карън се стопиха.

— Какво направих? — тихо изплака тя и се разтреसे от дълбоки, сърцераздирателни ридания.

Грег и Грейс бяха изчезнали тактично. Дебора прегърна силно приятелката си, после я настани на стълбите и седна до нея.

— Отиде си — съкрушено изхлипа Карън и извади кърпичка от джоба си. — Знаех, че ще ме напусне. — И притисна кърпичката към носа си.

— О, не съм сигурна — нежно ѝ се противопостави Дебора. — Беше засрамен заради нас.

— Беше *хванат* — каза Карън през кърпичката.

— Това също. Сега ще си ближе раните и ще мисли какво трябва да се направи. Най-важното нещо обаче е, какво ти мислиш да направиш.

Карън пое дъх на пресекулки.

— Не знам. Питала съм се хиляди пъти. Така не мога да продължавам. Но дали Хал някога ще се промени? Не мисля, че ще се съгласи да посещаваме брачен консултант.

— Може и да се съгласи, ако иска да запази брака ви.

— Това е голямата въпросителна. Най-вероятно ще каже, че не може да остане при мен, след като съм го унижила пред вас двамата. Знаеш ли, представях си как ще го унижа на публично място, защото ми причини това. Може би точно затова дойдох днес. Може би умишлено го раздразних, за да го накарам да подаде документи за развод, тъй като самата аз нямам кураж да го направя. Не искам да остана сама. Но и не желая да съм омъжена за някого, който предпочита да бъде с други. — Облегна се на Дебора. — Просто не знам. Не знам какво искам. Ще ми се да имах кристално кълбо и да мога да видя къде ще бъде след десет години. Между рака и Хал се чувствам така, сякаш нямам бъдеще.

Дебора се усмихна тъжно.

— Ако не бяха ракът и Хал, щеше да е нещо друго. Всички искаме да знаем какво ще ни се случи.

— Просто искам да знам как ще свърши всичко.

— Аз също, но не можем да го знаем. Дилън го каза. Това е като да вървиш в мъгла и да намираш пътя пипнешком, докато накрая нещата не изплуват пред теб.

— Това предполага, че по пътя не правиш нищо сам за бъдещето си.

— Разбра какво искам да кажа. Понякога просто не можем да видим нещата напред. Хората като теб и мен искат да планират. Но не можем. Не и в дългосрочен план.

— Тогава какво да правя точно в този момент?

— Отиди си у дома. Виж дали Хал е там. Говори с Даниел. Тя знае ли за Ардън?

— Слушала е. Не го знаех, докато Ардън не си тръгна. Дани е чула всичко.

* * *

Грейс също чу всичко. Тя беше в хола — не че се криеше, но не можеше да излезе. Докато слушаше Карън, си припомни как Дани беше клекнала до нея в училище. „Нещо става с баща ми. Наистина имам нужда да поговорим, Грейси. Моля те!“

Грейс беше отказала. Обсебена от собствените си проблеми, тя не бе усетила, че приятелката ѝ страда. И ако Дани бе страдала преди, сега щеше да е още по-лошо. Грейс знаеше какво е баща ти да си тръгне. Помнеше отвратителното усещане, когато си мислеше, че е с друга жена, помнеше какво е да се чувстваш предаден.

Извади телефона си от задния джоб, където беше стоял почти недокоснат две седмици, и набра номера на Дани. Не че знаеше какво да ѝ каже, още повече, че Дани вдигна още след първото позвъняване и избухна в плач. Но тя ѝ беше приятелка, беше ѝ като сестра и дори това, че можеше само да седи и да я слуша как плаче, бе повече от това, което бе направила през последната седмица.

„Аз не съм добър човек и не мисля, че някой може да се нуждае от мен“ — беше казала тогава на Дани. Сега не бе станала по-добра. Но искаше да бъде.

* * *

Грейс не спираше да си го повтаря. Въпреки това се мята през цялата нощ, раздвоена между страха и нуждата да каже истината на Джон Колби. Щом веднъж си признаеше, вече нямаше да има връщане назад. Животът ѝ можеше да се промени изцяло, също като след онзи миг на пътя в дъжда.

Неспособна да заспи, тя се сгуши в леглото до майка си. Дебора също не спеше. Полежаха една до друга известно време, втречени в тъмнината. Грейс не беше сигурна какво си мисли майка ѝ, но собствените ѝ мисли се въртяха около едно и също.

— Сигурна ли си, че не можем да говорим с началник Колби тук, у дома? — най-накрая прошепна момичето. В полицейското управление имаше килия, а това я изнервяше.

Майка ѝ обаче поклати глава.

— По-добре да отидем там. Така никой няма да ни обвини, че използваме връзки. Не се опитвай да гадаеш какво ще се случи, миличка. Това, което е във въображението ни, често се оказва по-лошо от реалността. Разкажи ми за Върмонт.

— Не мога да мисля за Върмонт.

— Баща ти се държа добре, нали?

— Да.

— По-добре ли се чувстваш?

— Малко.

— Искаш ли да поговорим за това?

Грейс искаше, но се чувстваше странно.

— Наистина ли искаш да знаеш, че Ребека готви страхотно?

Последва миг тишина.

— А така ли е?

— Да — каза Грейс, — но се побърква при вида на кръв. Поряза си пръста, докато режеше зеленчуци, и едва не припадна. Наложил се аз да я превържа.

- Тя беше ли ти благодарна?
- Естествено.
- Добре ли се държи с Дилън?
- Предполагам. Той прекара цялото време при кученцата.
- Ето една битка, която сигурно ще загубя.

Грейс обаче не искаше да говорят за Дилън, нито за баща ѝ или за Ребека.

- Какво мислиш, че ще каже Джон?

Майка ѝ помълча.

- Той е справедлив. Състрадателен е. Загрижен е за нас.
- Това е протежиране.
- Но си е истина. Ще направи това, което смята за най-добро.
- Това не е отговор.

— Какво мога да ти кажа? Ще ми се да имах отговор на всички въпроси, Грейси. Очевидно не е така. Очевидно правя грешки.

- Аз пих. И аз шофирах.

— А аз излъгах.

Грейс знаеше, че майка ѝ е напрегната, усещаше го по гласа ѝ. Но Грейс беше тази, която ги караше да разкрият истината. Може би грешеше.

— Може би ще е грешка да отидем при Джон, мамо. Може би трябва да изчакаме.

Майка ѝ въздъхна примирено.

— Крайният резултат няма да се промени, ако изчакаме, а и колкото повече чакаме, толкова по-трудно ще става. — Тя погали дъщеря си по косата. — Съжалявам, миличка. Не осъзнавах какви последици ще има лъжата ми върху теб.

— Повече няма да се опитвам да крада от магазини — обеща Грейс. — Това беше много тъпо от моя страна. Така де, дори не исках обувките.

— Искаше ги. Но не достатъчно, за да откраднеш. — Дебора намести една дълга къдрица зад ухото на момичето. — Опитвам се да те предпазя, но всяко нещо си има граници. Това е едно от нещата, които научих от тази история. Мога само да кажа, че не си направила нищо лошо, докато шофираше онази нощ. Щатските следователи го потвърдиха. Но случилото се вече е част от теб. Трябва да приемеш това.

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Дебора също премисли всичко отново, докато стане време да излязат от къщата в понеделник сутринта. Пътуването с колата през града бе твърде кратко. Всички лица в полицейското управление ѝ се струваха познати. Чувстваше се притеснена. Когато Джон затвори вратата на кабинета си, тя изпита леко облекчение, но то трая само до момента, в който той седна на стола зад бюрото си и се загледа в документите по него.

Дебора прочисти гърлото си.

— Трябва да поправа нещо в показанията си за злополуката — започна тя.

Но Джон също имаше какво да признае. Без да вдига поглед, той каза:

— Странно нещо се случи миналата седмица. Карах Елън от училище до дома, както обикновено, но тя забрави да ми припомни, че трябва да спрем до магазина, за да вземем салата и нещо друго за вечеря. Разбрахме се да се върне сама, така че аз слязох от колата. Елън заобиколи, седна на моето място и се приведе напред, за да нагласи седалката. — Вдигна тревожен поглед към Дебора. — Когато я видях да прави това, аз си спомних нощта на злополуката... и по-точно момента, в който ти поисках регистрационния талон. Ти седна зад волана, но се наложи да нагласиш седалката.

Да, Дебора сигурно го бе направила. Краката на дъщеря ѝ все още бяха по-къси от нейните. Грейс ги изпревари.

— *Знаел си?* — запита тя Джон почти шепнешком.

— Не. Тогава не ми направи впечатление. Майка ти трябваше да се пресегне до жабката. Естествено беше да си осигури свобода на движенията. — Той размести няколко листа по бюрото си. — После нещата започнаха да се влошават при теб, Грейс — училището, бягането — и си помислих, че може да е заради чувство на вина. Мислех си също така, че би могло да е обикновена реакция на катастрофата. Но когато областният прокурор започна да говори за

прикриване на улики, трябваше да разгледам по-обстойно моята роля в разследването.

Дебора затаи дъх. Предположи, че Грейс също е спряла да диша, защото Грег беше единственият, който проговори:

— И какво откри?

— Бели петна — каза Джон. — Всъщност само едно. Но беше огромно. — Той се обърна към Дебора: — Така и не те попитах дали ти си шофирала. Предположих, че е било така. Всички те познаваме. Знаем, че си добър шофьор. Просто предположихме... — Гласът му заглъхна.

Дебора довърши мисълта му:

— Предположихте, че ще ви кажа, ако Грейс е била зад волана.

— Не. Не беше твоя работа да го казваш. Аз трябваше да попитам, а не го направих. Да, предположих. Дали щях да предположа същото, ако ставаше въпрос за някой друг? Някой, когото не познавам? Вероятно не. Така че може би вдовицата е имала право. Може наистина да съм позволил да ти се размине, защото те познавам добре.

Грег се намеси нетърпеливо:

— Нали се предполага, че в малките градчета става така? Познаваш всички. Доверяваш се на всички.

— Аз предадох това доверие — вметна Дебора. Миг по-късно изтръпна, когато чу признанието на дъщеря си.

— Бях пила — каза тя, взирайки се в Колби.

Джон я загледа ужасено.

— Така ли? Не знаех.

— Нито майка ми, така че не й се ядосвай. Катастрофата стана изцяло по моя вина. Бях изпила две кутийки бира.

Известно време той осмисляше чутото.

— Мислех, че сте учили.

Грейс мълчеше. Дебора знаеше, че не иска да замесва приятелите си.

— Беше ли замаяна? — попита я полицаят.

— Искаш да кажеш, дали съм била пиана? Не. Но ако не бях пила нищо, може би щях да видя господин Маккена.

— Грейс — умолително рече Дебора, понеже го бяха обсъждали многократно, — аз също не го видях, а не бях пила нищо.

— Не я оправдавай, Дебора — предупреди я Грег.

— Не я оправдавам — възрази тя. — Никога не бих я оправдала за това. Тя е малолетна. Не е трябвало да пие — и точка. Но не това предизвика катастрофата.

Джон гледаше Грейс.

— Когато майка ти дойде да те вземе, не ти ли мина през ума, че не трябва да караш?

— Не. Чувствах се добре. Но ако съм пила, преценката ми за това как се чувствам сигурно е била изкривена, нали?

— Ти ми кажи.

Тя промълви нещастно:

— Да.

— И не можа да кажеш на майка си, че си пила, дори след като господин Маккена почина?

— *Особено* тогава. Искам да кажа, че вече бях навлякла достатъчно главоболия и на двете ни. Ако бях добавила и това за бирата, нещата щяха да станат още по-лоши. *Наистина* щеше да се разстрои.

— И кога й каза?

Грейс се сви.

— В четвъртък. На алеята до пекарницата, след като се опитах да свия онези обувки „Прада“. Тогава й казах за първи път.

Джон помисли върху това, после се обърна към Дебора:

— В нощта на катастрофата, когато Грейс се качи в колата, за да шофира, стори ли ти се по-различна?

— Не, всичко беше нормално — отвърна Дебора. — Контролираше се. Дори се удивих колко спокойно кара в тази буря. Като се връщам назад, си мисля, че може би бирата й е вдъхнала прекалена самоувереност. Но не мога да намеря грешки в шофирането й. Както не успя и щатската полиция — припомни му тя.

Джон се облегна назад и смръщи вежди. От офисите отвън долитаха приглушени звуци — проскърцване на стол, неясен глас, позвъняване на телефон. Тук всичко тънеше в тишина.

Дебора усети, че е застинала в очакване. По свойствения си непретенциозен начин Джон Колби упражняваше огромна власт.

Най-накрая той се прокашля и фокусира погледа си върху Грейс.

— И какво мислиш сега?

Момичето изглеждаше неподготвено за този въпрос. Около минута търси отговор, после каза:

— Страх ме е.

— От какво?

— От това, че господин Маккена е мъртъв. Че ще живея с тази мисъл до края на живота си. Няма значение какво ще кажат за шофирането ми.

— Не си единственият човек, който шофира, след като е пил.

— Но аз блъснах човек.

— Приятелите ти също са пили.

— И знаете ли, ужасявам се. Сега разбрахте за това и те ще ме намразят.

— Изглежда, положението ти в училище е достатъчно лошо.

Грейс кимна.

— Какво може да сложи край на това?

Очите ѝ се насълзиха.

— Не знам.

Джон притихна. След минута попита:

— Мислиш ли, че трябва да бъдеш наказана? Затова ли беше кражбата в магазина?

Грейс сведе глава.

— Предполагам. Все едно съм направила всички тези лоши неща и съм се отървала безнаказано. Може би има деца, които могат да го направят и въпреки всичко да спят спокойно. Но аз не мога. — Вдигна поглед. — Лежа будна и си мисля за това. Не спирам да се питам кой може да узнае.

— Значи си дошла тук, защото не можеш да живееш със страха да не бъдеш разкрита?

— Не. Не е това. — Изглежда, водеше вътрешна борба. — Е, може би донякъде. Просто смятам, че това, което направих, е грешно. И затова не мога да се чувствам добре. Не вярвам, че нещо ще се промени, каквато и да стана, където и да съм.

Дебора изпита желание да се пресегне за ръката на Грейс, но устоя на импулса. Дъщеря ѝ трябваше да се справи сама с това.

Джон седеше и се взираше в бюрото си. Единствените звуци бяха приглушените шумове, долитащи от офисите отвън. Най-сетне той вдигна глава и погледна Дебора, после Грег.

— Това е един от моментите, в който ми се иска да бяхме запазили позорните стълбове. — Хвърли поглед към Грейс. — Знаеш ли какво представляват?

Тя кимна, пребледняла.

— Като в „Алената буква“.

— Можехме да те качим на него на Главната улица за една утрин и да приключим с това. Много просто. И много ефикасно. В наши дни нещата стоят по-сложно. — Той отново погледна към Дебора и Грег. — Твърде сложно е за незабавно решение. Мисля, че трябва да поговоря с областния прокурор.

Дебора смяташе, че не бива да чакат повече, че наистина им трябва незабавно решение и че въвличането на областния прокурор само би удължило агонията... когато на вратата се почука. Тя се откряна леко, колкото Джон да види човека, и отново се затвори.

— Веднага се връщам — каза началникът на полицията и излезе.

Дебора хвана ръката на Грейс. Беше леденостудена. Тя я разтри между дланите си.

— Какво смята да прави? — попита момичето.

Майка ѝ погледна към баща ѝ, който сви рамене.

— Лошо ще е, ако отиде при областния прокурор, нали? — прошепна Грейс.

Грег се наведе към нея и я докосна по рамото.

— Може и да не е. Джон просто си мисли за гражданското дело. Ако областният прокурор се намеси във вземането на решение сега, обвиненията в укриване на улики ще бъдат анулирани.

Дебора знаеше, че ако областният прокурор се намеси на този етап, решението щеше да е още по-тежко, и то именно защото трябваше да се отхвърли съмнението за прикриване. Грег също го знаеше. Четеше се в погледа, който ѝ отправи.

Отвън долитаха приглушени гласове. Тишината в кабинета се нарушаваше единствено от тиктакането на големия стенен часовник. Секундите сякаш бяха безкрайни. Дебора изпита желание да изкрещи, когато най-сетне вратата се отвори.

Джон влезе и остана до вратата. Държеше някакви документи и изглеждаше смаян.

— Е — рече той, — ама че работа. — Потърка врата си, после ги погледна. — Изглежда, че Кал все пак е оставил писмо.

Дебора бързо погледна към Грейс, после отново към Джон.
— Предсмъртно писмо ли?

Той кимна и ѝ подаде един лист, сгънат на три. Застана наблизно със скръстени ръце. В едната си ръка все още стискаше плика.

Дебора разгъна листа и с разтуптяно сърце прочете текста, написан върху него. Както повечето предсмъртни писма, то не бе нито красноречиво, нито осведомяващо. Беше загадъчно като човека, който го бе написал.

„В мига, в който получите тази бележка, мен няма да ме има. Съжалявам. Просто вече не мога да издържам. За всяка хубава минута изживявам пет лоши. Уморих се.“

Беше написано със същия прецизен почерк, който Дебора бе виждала по контролните на Грейс по история.

Заля я вълна от емоции: безкрайно облекчение, всепоглъщаща тъга, удивление от съпадението. Подаде бележката на дъщеря си, която я прочете едновременно с Грег, надничащ над рамото ѝ.

— Как го намерихте? — попита Дебора.

— Том Маккена го донесе току-що. Получил го тази сутрин. Препратили са му го от една пощенска кутия в Сиатъл. — Той ѝ подаде плика.

— Адресиран е до Том.

— Да. Пощенското клеймо е от сутринта след катастрофата. Кал трябва да го е оставил в пощенската кутия малко преди да отиде да бяга в дъжда.

— Но защо го е изпратил до Сиатъл, а не директно на Том?

— Попитах го за това. Той казва, че така работел умът на Кал. Знаел е, че Том ще го получи, когато събира вещите му.

Грег взе писмото от Грейс и започна да го оглежда. Дъщеря му впери удивен поглед в майка си.

— Какво означава това?

Дебора изчака Джон да обясни.

— Това означава — внимателно каза той, — че не бива да се обвиняваш за това, което се е случило. Калвин Маккена умишлено е изтичал пред колата ви.

— И е знаел, че ние сме в нея? — попита разтревожено Грейс.

— Съмнявам се. Просто му е трябвала кола, а вие в този момент сте минавали оттам.

— Непрекъснато се случва хора да бъдат блъснати от коли, но не всички загиват. Как така е знаел, че ще умре?

— Вземал е кумадин — намеси се Дебора. — Знаел е, че ще умре от кръвоизлива.

— Но това е ужасно! — извика момичето.

— Самоубийството е ужасно.

Джон взе писмото от Грег.

— Трябва да направим копие. Том иска да вземе оригинала, за да го покаже на вдовицата на Кал.

— Том още ли е тук? — попита Дебора.

Джон кимна и излезе. Дебора го последва. Забеляза самотния силует на Том до входа на управлението. Стоеше там с изпънат гръб и потъмнели, пълни с болка очи.

— Толкова съжалявам — прошепна тя, когато се доближи достатъчно, за да не я чуват останалите. Искаше да го докосне, но не смееше.

Гласът му беше нисък и плътен, устните му едва помръдваха.

— Какво, по дяволите, го е прихванало, че да направи това?

Дебора усети мъката и гнева му.

— Че го е изпратил до Сиатъл ли?

— Че се е хвърлил пред кола. Не е ли знаел, че който и да кара колата, е можел да пострада? Можехте да се забиете в някое дърво и да умрете. И наистина, защо е изпратил писмото до Сиатъл? Ако го беше пратил директно до мен, щяхме да знаем преди десет дни. Егоистично копеле!

— Страдал е.

— И затова ми изпраща писмо, което нищо не обяснява, а сега трябва да съобщя на жена му? — Той пое дъх. — Знаеш ли, може би е щял да намери смисъл в живота си, ако беше преодолял самосъжалението много преди това, за да види хубавите неща, които е имал.

Сега вече Дебора докосна ръката му. Не можеше да не го направи. Както и не можеше да не отиде при него в събота.

— Него го няма, Том. Най-доброто, което можем да направим, е да се надяваме, че е на по-добро място.

Той я погледна и внезапно омекна.

— Не заслужаваш това, което ти причини.

— Не е било лично. Просто колата ми се е оказала там.

— И можеш да му простиш, че те е използвал?

— Мога. И ти също. — Когато я погледна със съмнение, тя леко раздруса ръката му. — Ще го направиш, Том. Но първо трябва да потъгуваш.

— Ето, Том. Благодаря ти — нарочно високо каза Джон, който се бе приближил до тях изотзад.

Дебора побърза да отдръпне ръката си. Джон не показва да го е забелязал, просто се обърна и се запъти към кабинета си.

— Трябва да тръгвам — прошепна тя. — Може ли да поговорим по-късно?

Том пхна ръце в джобовете си.

— Сигурна ли си, че го искаш, след всичко, което се случи?

Тя му хвърли укорителен поглед.

— Можеше да изгориш писмото.

— Не. Не бих могъл да го направя. Заради теб.

Дебора се развълнува от думите му и усети отново дръзкото желание да му разкаже всичко, което той не знаеше, но сега не беше нито времето, нито мястото.

— Кога ще си бъдеш у дома? — меко попита тя.

— В един или два, предполагам.

— Ще ти се обадя. — Изгледа го продължително, след това се обърна и тръгна към кабинета на Джон. Върна се на мястото си, пренебрегвайки любопитните погледи на Грег и Грейс. Отношенията ѝ с Том не ги засягаха, поне докато не си изяснеше характера на връзката им. Още една лъжа? Не, осъзна тя. Просто си беше нейна работа. — И сега какво ще стане? — попита тя Джон.

Той разтри слепоочията си.

— Добър въпрос. Предсмъртното писмо, което потвърждава самоубийството, променя нещата. Веднага щом Том го покаже на снаха си, ще го върне, за да можем да потвърдим автентичността на почерка.

— Неговият беше — каза Грейс с несигурен глас.

— Том също го потвърди. Просто ще го докажем официално.

— И?... — подкани го Грег.

Но Джон замълча. Очевидно се опитваше да осмисли неочаквания обрат в момент, когато собствената му преценка бе поставена под съмнение. Дебора почти му съчувстваше.

Накрая поклати глава.

— Не мога да повдигна обвинение. Това, което имаме в случая, е ситуация, в която жертвата сама е предизвикала нараняването си. Той просто се е хвърлил пред колата.

Дебора го беше предположила. „Кой е жертвата в случая?“ — бе попитала тя детективите, но едва след като го чу от устата на Джон, го прие за истина.

— Значи всичко свърши? — попита Грейс невярващо.

— Ще трябва да се консултирам с областния прокурор. Но подозирам, че е така.

— Ами бирата? — запита момичето.

Потрепвайки, Джон прокара ръка по врата си.

— Проблемът е, че ако оглася истината по този въпрос, рискувам да изложа на публичност и всичко останало. — Погледна Дебора. — И тук се разкъсвам. Искаме ли училищният съвет да се изправи пред факта за самоубийството на един учител, авторитетна фигура? — Погледна Грег. — След като всичко се изясни, необходимо ли ни е пълно разкритие? Какво бихме постигнали с него? — Сега се извърна към Грейс. — Писмото наистина те освобождава от отговорност. Няма нужда всички да знаят, че Кал Маккена е изскочил от гората и се е хвърлил пред колата. Но докладът по възстановката на катастрофата така или иначе ще го потвърди. Какво ще кажете, ако заключим, че господин Маккена е загубил ориентация в дъжда? Определено не е лъжа. Един самоубиец наистина е дезориентиран. Не мислите ли?

Грейс се замисли.

— Да — кимна тя най-накрая.

— Що се отнася до бирата, невъзможно е да се докаже след толкова време. Какво ще кажеш да го отбележа в една бележка тук, в шкафа ми, която ще бъде извадена на показ само в случай, че нарушиш отново закона? Ако, да речем, минат три години и ти останеш с чисто досие, ще унищожим бележката. Така че, общо взето, ще бъдеш на свобода условно за срок от три години, което и един съдия най-вероятно би присъдил. Приемаш ли?

Грейс кимна и попита тихо:

— Ами кражбата в магазина?

— Също ще бъде в папката ми. Ти така и не успя да излезеш през вратата с онези обувки.

Момичето изхъмка смутено, но се поизправи. Дебора подозираше, че девет десети от битката бе спечелена само с разкриването на цялата истина пред Джон.

— А моите лъжливи показания? — попита тя.

— Същата работа. Заключени в шкафа ми. И също условно на свобода.

— А гражданското дело? — вметна Грег. — Да предпологаме ли, че ще отпадне?

Джон се усмихна колебливо.

— Това зависи от областния прокурор. Но предсмъртното писмо представя нещата в друга светлина. Не мислите ли?

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Седнала в кабинета на Джон, Дебора дълго прегръща Грейс. Думите бяха излишни; имаше много облекчение и любов в прегръдката. Когато Колби излезе, Грейс се отдръпна и се обърна към баща си. Дебора усети колебанието ѝ. Подканяйки я мислено, тя остана доволна, когато момичето прегърна и него. Грег бе застанал до нея в трудния момент. Беше го направил и за двете.

Баща и дъщеря излязоха да прекарат известно време заедно, което позволи на Дебора да се върне на работа, но очите ѝ следяха часовника. Трябваше да се обади по телефона.

Нетърпелива, едва изчака да стане един часът, за да позвъни на Том.

Когато чу гласа му, тя се усмихна.

— Здравей. Как си?

— Бил съм и по-добре — нежно отвърна той, но звучеше уморен. — Току-що се връщам от къщата на Селина. Преживява труден момент. След като прочете писмото, вече не може да се преструва.

— Да се преструва ли?

— Че Кал не е бил нещастен. Че всичко е било наред с брака им. Когато ѝ показах писмото, тя не постави под съмнение автентичността му. Сякаш го бе очаквала. Някак се пречупи. Желанието за борба я напусна. — Желанието за борба сякаш бе напуснало и него. Гласът му звучеше тихо. — Налях ѝ едно питие и когато се върнах, тя започна да говори. Нямах безумни нападки, както преди. Изглеждаше напълно сломена. Докато разказваше, се опитваше да проумее какво всъщност се е случило.

Том беше добър слушател. Дебора знаеше това от собствен опит.

— Разказа ми как са се срещнали — продължи той. — Реалните събития до голяма степен са такива, каквито ми ги бе описала първия път, само че сега ми говори за неговите настроения. Плашели са я, но го е обичала, затова се е решила на брак. После това се превърнало в ежедневие — мълчанието, размишляването, краченето през нощта в

тъмното. Спомняш ли си, когато ти казах, че той изпитваше потребност да се изолира, да прекъсва връзката с миналото, сякаш животът му се състои от отделни части?

— Да.

— И тя го е забелязала. В училище е бил страхотен. Наистина друг човек. Имало е моменти, в които се е държал чудесно и с нея. Но после е проявявал тъмната си страна. Той никога не е говорил за това. Селина ме попита какво знам, но какво можех да й кажа? Не знам какво го е депресирало. Имаше си свои демони, за които не говореше с никого от нас.

— Състоянието му влошило ли се е напоследък? — попита Дебора. Тя също искаше да проумее.

Том не отговори веднага. Накрая с примирение каза:

— Очевидно да. Не можела изобщо да стигне до него. Сякаш изобщо нямал воля. Сякаш изразходвал всичката си енергия в училище и не оставял нищо за дома. Когато му предложила да отиде на психиатър, не й проговорил три дни.

— Мислиш ли, че е посещавал психиатър, но просто не й е казал?

— Не мога да открия доказателства за това. Ако е бил на терапия, е плащал в брой и не е оставил следа. Не е вземал лекарства за депресията. Или е спрял да ги взема, което би обяснило защо е стигнал до критичната точка.

— А защо аутопсията нищо не показва?

— Разгледах подробно медицинското му досие. В него няма нищо. — Той направи кратка пауза. — Не мога да виня Селина за това. Опитвала се е да промени нещата. Покрусена е от мъка.

Дебора го прие. Все още се гневеше на Селина, че е отишла при областния прокурор, но доколкото се познаваше, и тя би постъпила така, ако беше на нейно място.

— Е, добре че си я изслушал — каза на Том.

— О, в това няма нищо алтруистично. Имах нужда да чуя какво ще сподели.

— И помогна ли ти?

Той помълча. После заговори:

— До известна степен — да. Все още се обвинявам за това, че не съм разбрал какво се случва с Кал. Можех да го заведа на психиатър. С

подходящо лечение можеше още да е жив. Но това не обяснява нещата. Селина не е лош човек. Знаела е, че Кал има проблеми. Мислела е, че може да му помогне.

— Много жени го мислят — каза Дебора. Не попита за процеса. Точно в този момент това не беше от съществено значение. Искаше да знае повече за Том. — В полицейското управление беше ядосан.

— Още съм ядосан. Разбрах повече за това как е стигнал критичната точка, но не е имал право да използва невинни хора като инструмент за самоубийството си. Мисля, че Джон го разбра в момента, в който му показах писмото. Мъжът в кабинета на Джон бившият ти съпруг ли беше?

— Да. Дойде да ми помогне за Грейс. Тя преживя тежък период. Всъщност се разбрахме и за някои неща, свързани с развода.

— Това е добре.

— Наистина. — Искаше да му каже всичко: за развода, за Грейс, за катастрофата, но моментът не бе подходящ. Докато не отпаднаше опасността от гражданско дело, докато не разбере какво имаше между нея и Том, докато Грейс не приемеше мисълта, че той трябва да узнае истината за онази нощ, Дебора не можеше да каже нищо. Имаше доста въпросителни, на които трябваше да си отговори. Просто трябваше да остави нещата да се случат. — Том...

— Дебора...

— Какво?

— Какво ще кажеш за вечеря? По-късно тази седмица?

Тя се усмихна.

— С удоволствие.

* * *

Тъкмо бе привършила с последните документи за деня, когато Грег се появи. Тя погледна зад него в очакване да види Грейс.

— Оставих я в пекарницата — обясни той. — Изпих един „Мамин шейк“ с Дилън и ето ме тук. Ще тръгвам обратно. Реших да ти кажа довиждане.

Дебора беше доволна, че е дошъл. Наистина искаше новите им отношения да бъдат по-добри. Спокойствието, което усещаше сега,

отчасти бе свързано с куража да отвори раната, която разводът ѝ бе нанесъл.

— Как мина с Грейс?

— И добре, и зле. Но мисля, че нещата се развиват добре. Продължава да ме пита защо съм си тръгнал и какво повече ми дава животът във Вермонт, което животът тук не ми е дал. И задава много въпроси за връзката ми с Ребека. Опитвам се да ѝ обясня, че не бива да прави сравнения между теб и Ребека. Тя не е способна на това, което ти правиш тук. И никога не би могла да бъде майката, която си ти.

„И въпреки това ме напусна“, помисли си Дебора, но по-скоро по навик. Сега го разбираше по-добре и знаеше защо си е тръгнал. Горчивината се топеше.

Тя взе документите и чантата си, застана до него на вратата и загаси лампата. Изпрати го до колата и каза:

— Благодаря ти, Грег. Това, че беше тук, наистина помогна.

— На мен също. Завръщането висеше като дамоклев меч над главата ми. Вече знам, че мога. Заради децата трябва да поддържаме жива връзката помежду ни.

* * *

Дебора приготви вечеря на скара. Тази вечер гозбите на Ливия бяха напълно пренебрегнати. Трудиха се заедно — Дилън въртеше една страховита готварска шпатула — и приготвиха печено пиле с чеснови хлебчета, свежа салата и истински скаутски десерт. Като дете Дебора го бе приготвяла на огън и макар че на газовата скара не беше същото, все пак свърши работа. Пълнежът от разтопени желирани бонбони и шоколад, притиснат между кречерите, капеше върху плочата. Но това нямаше значение. Докато дояждаха десерта, заваля ситен дъжд, който щеше да отмие следите от готварските им подвизи.

— Вие влизайте — каза Грейс на майка си, докато събираше чиниите. — Аз ще прибера всичко.

Преди седмица Дебора може би щеше да я остави да го направи. Но днес не бързаше.

— Всичко е наред — рече тя, прибирайки каната за лимонада и празните чаши.

— Ти мразиш дъжда — припомни й момичето.

Дебора върна съдовете на масата и хвана ръката на дъщеря си.

— Ела.

Грейс я изгледа удивено.

— Къде?

Дебора не отговори и я поведе към задния двор. Обърната с лице към къщата, тя уви ръце изотзад около раменете на Грейс.

— Мамо — запротестира Грейс, слагайки ръце върху тези на Дебора.

— Шшшт — меко каза майка й. — Слушай. — Дъждовните капки тупаха по горските листа, издавайки нежен, мек звук, който градските жители не биха чули. — Много, много нежно — прошепна тя.

— Какво правим, мамо?

— Създаваме си нови спомени.

— За какво?

— За мен. За теб. За живота. — Отпусна ръцете си. Застана до дъщеря си и взе ръката й в своята, после затвори очи и обърна лице към небето. — Какво усещаш?

— Усещам, че майка ми се е побъркала — отвърна Грейс, но стисна ръката й.

— Сериозно. Усещаш ли дъжда по лицето си?

Последва кратка пауза, после дъщеря й снизходително каза:

— Да.

— Какво друго усещаш?

— *Мокрота.*

— Добре. Просто дишай, бавно и дълбоко. — Тя изчака минута.

— Дишаш ли бавно и дълбоко?

— Да.

— Как се чувстваш сега?

Последва дълга пауза, после Грейс каза колебливо:

— Свободна.

— Нещо друго? — попита Дебора.

— Да.

— Какво?

— Ако ти кажа, ще си помислиш, че се побърквам.

— Не. Няма. Каж ми.

Последва още минута, после Грейс промърмори:

— Пречистена.

Дебора я прегърна силно. Бяха преживели толкова много през последните две седмици. И толкова неща предстояха. Областният прокурор трябваше да вземе решение за гражданското дело; Грейс трябваше да намери отново мястото си в училище; Дилън трябваше да се справи със зрението си; Дебора трябваше да разбере какво е бъдещето на връзката ѝ с Том. Смъртта на Калвин Маккена винаги щеше да е част от живота им. Но бяха намерили решение за много неща и бяха издържали.

Тя отново прегърна момичето.

— Пречистена. Започваме на чисто.

Грейс ѝ върна прегръдката.

— Аз не съм ти — предупреди я дъщеря ѝ.

— Разбрах го. Но в сърцето си приличаш на мен.

Думите бяха в съзвучие с песента на дъжда, а после друга музика се разнесе от прозореца на Дилън. Момчето свиреше на кийборда си. Дебора послуша около минута и започна да се полюлява в такт с мелодията.

Грейс се присъедини към нея и затананика. Скоро те припяваха с щастлив смях: „Бих бил тъжен и нещастен... ако не беше ти“.

Издание:

Барбара Делински. Тайната между нас

Американска. Първо издание

ИК „Хермес“, Пловдив, 2009

Отговорен редактор: Даниела Атанасова

Коректор: Недялка Георгиева

ISBN: 978-954-260-733-5

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.